

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ОБЩИНА ПОМОРИЕ 2023-2030 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	8
I. ВЪВЕДЕНИЕ	10
II. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНА ПОМОРИЕ ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	13
1. Географско местоположение	13
2. Съседни общини	14
3. Релеф	14
4. Климат.....	15
5. Подземни богатства	23
6. Кметства и населени места в общината.....	25
III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА.....	28
1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ.....	28
1.1. Общи положения. Задължения и правомощия на общините в сектора.....	28
1.2. Качество на атмосферния въздух в община Поморие	32
2. ВОДИ	37
2.1. Общи положения. Задължения и правомощия на общините в сектора.....	37
2.2. Състояние на повърхностни води.....	39
2.3. Състояние на подземни и минерални води.....	55
2.4. Зони за защита на водите, съгласно чл. 119 а, ал. 1 от ЗВ	61
2.5. Територии със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН).....	70
2.6. Водоснабдителна мрежа	74
2.7. Канализационна мрежа; Пречистване на отпадъчните води	83
2.8. Идентифицирани източници на замърсяване	85
3. ПОЧВИ И НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ	89
3.1. Общи положения. Задължения и правомощия на общините.....	89
3.2. Почвена покривка и разпределение на почвени ресурси	90
3.3. Състояние на почвите	93
4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗОНИ, ГОРИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ	104
4.1. Общи положения. Задължения и правомощия на общините.....	104
4.2. Национална екологична мрежа (НЕМ)	107
4.3. Защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии.....	108
4.4. Защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие	115

4.5. Вековни дървета.....	135
4.6. Гори и горско стопанство.....	135
4.7. Биологично разнообразие.....	138
5. ЗЕЛЕНА СИСТЕМА.....	143
6. ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ, ИЗПОЛЗВАНЕ.....	148
7. ЛАНДШАФТ.....	156
8. ОТПАДЪЦИ.....	158
8.1. Нормативни разпоредби.....	158
8.2. Данни за отпадъците, генерирани на територията на общината.....	167
8.2.1. Битови отпадъци.....	167
8.2.2. Строителни отпадъци.....	171
8.2.3. Производствени неопасни отпадъци и опасни отпадъци.....	172
8.3. Съществуващи практики за събиране и третиране на отпадъци.....	173
8.4. Стари замърсявания с битови и други отпадъци.....	175
8.5. Инфраструктура за управление на отпадъците.....	176
9. АКУСТИЧНА СРЕДА (ШУМОВО ЗАМЪРСЯВАНЕ).....	178
10. РАДИАЦИОННА ОБСТАНОВКА, ЙОНИЗИРАЩИ И НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ.....	180
10.1. Радиационна обстановка.....	180
10.2. Нейонизирани лъчения.....	181
11. СОЦИАЛНО – ИКОНОМИЧЕСКА СРЕДА.....	182
11.1. Демографска характеристика.....	182
11.1.1. Брой население.....	182
11.1.2. Възрастова структура.....	184
11.1.3. Раждаемост и смъртност.....	186
11.1.4. Механично движение на населението.....	188
11.1.5. Здравословно състояние и заболяемост.....	189
11.2. Социално-икономическа характеристика.....	191
11.2.1. Средно-годишен доход на човек от населението, сравнение със средното за страната.....	192
11.2.2. Размер на средната работна заплата.....	192
11.2.3. Заетост и безработица.....	193
11.3. Състояние и очаквано развитие на отделните отрасли в общината.....	194
11.4. Състояние на инфраструктурата – пътища.....	205

12.	УПРАВЛЕНСКИ ФАКТОРИ.....	208
12.1.	Административна структура на общината.....	208
12.2.	Предлагани дейности и услуги от общината	210
12.3.	Нормативна уредба на местно ниво в областта на околната среда	211
13.	ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ	212
13.1.	Бюджет.....	212
13.1.1.	Разходи на общината, свързани с опазване на околната среда	212
13.1.2.	Приходи в т.ч. свързани с околната среда	217
13.2.	Ниво на такси за услуги в областта на управление на отпадъците и водите, сравнение със средното за страната; доколко приходите от такси покриват разходите за дейността.....	217
13.2.1.	Такси за услуги в областта на управление на отпадъците	217
13.2.2.	Такси за услуги в областта на управление на водите	222
IV.	АНАЛИЗ НА СИЛНИ И СЛАБИ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗАПЛАХИ (SWOT АНАЛИЗ)	223
V.	ВИЗИЯ, ПРИОРИТЕТИ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА.....	230
VI.	ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ	233
VII.	МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.....	249

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 1 - Концесии за добив на подземни богатства на територията на община Поморие	24
Таблица 2 - Находища на полезни изкопаеми на територията на Община Поморие ...	24
Таблица 3 Екологично състояние на повърхностните водни тела	47
Таблица 4 Химично състояние на повърхностните водни тела.....	50
Таблица 5 Списък на язовирите в Община Поморие.....	52
Таблица 6 Подземни водни тела на територията на община Поморие	56
Таблица 7 Химично състояние през 2021 г.	57
Таблица 8 Находища на минерални води - изключителна държавна собственост на територията на община Поморие	58
Таблица 9 - Наблюдателни съоръжения на територията на община Поморие Грешка! Показалецът не е дефиниран.	
Таблица 10 - Мерки насочени към опазване на зоните за защита за питейно-битово водоснабдяване.....	62
Таблица 11 Води за къпане на територията на община Поморие	64
Таблица 12 Мерки насочени към опазване на зоните за защита за чувствителни и нитратно уязвими зони, съгласно ПУРБ БДЧР	67
Таблица 13 - Защитени територии на територията на община Поморие, обявени за опазване на местообитания и биологични видове	69
Таблица 14 - Мерки насочени към опазване на защитени територии и зони, определени или обявени за опазване на местообитания и биологични видове, съгласно ПУРБ БДЧР	69
Таблица 15 - Данни за определените РЗПРН на територията на община Поморие – Извадка от Приложение към Заповед № РД 803/10.08.2021 г.	71
Таблица 16 – Извадка от Програма от мерки за намаляване на риска от наводнения в Черноморски басейнов район за територията на община Поморие.	72
Таблица 17 - Дължини и капацитет на входящите и вътрешните водопроводни мрежи в населените места	75
Таблица 18 - Издадени заповеди за СОЗ по чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ на територията на община Поморие	76
Таблица 19 Списък на планираните обекти за контрол по ЗВ през 2023 г.	86
Таблица 20 - Полски култури и зеленчуци - засети площи в ха	91
Таблица 21 - Трайни насаждения - площ в дка плододаващи и млади	92
Таблица 22 - Регистрирани свлачища на територията на община Поморие	101

Таблица 23 - Списък на защитени територии на територията на община Поморие	109
Таблица 24 - Защитени зони от НАТУРА 2000 в териториалния обхват на Община Поморие	115
Таблица 25 - Вековни дървета на територията на община Поморие	135
Таблица 26 - Разпределение на устроената площ по вид територия по ГСП от 2019г.	136
Таблица 27 - Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите	137
Таблица 28 - Регистър на зелени площи Община Поморие	145
Таблица 29 - Образувани битови отпадъци и брой на населението за страната и община Поморие 2015-2019 г.	168
Таблица 30 - Разделно събрани отпадъци от опаковки (тона)	169
Таблица 31 - Изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали в периода 2015-2020 г.	170
Таблица 32 - Количество на строителните отпадъци в община Поморие в периода 2015-2020 г.	172
Таблица 33 - Граничните стойности на нивото на шум	178
Таблица 34 - Разпределение на населението на община Поморие по възраст и трудоспособност 2016-2022г.	184
Таблица 35 - Живородени в община Поморие, 2016-2022 г.	186
Таблица 36 - Естествено движение на населението в община Поморие за периода 2016-2022 г.	187
Таблица 37 - Механично движение на населението в община Поморие за периода 2016-2022 г.	188
Таблица 38 - Медицински персонал в община Поморие 2016 – 2022 г.	191
Таблица 39 - Общ доход – годишни данни, общо за страната, за Югоизточен район, за област Бургас 2016-2022 г.	192
Таблица 40 - Наети лица по трудово и служебно правоотношение и средна годишна работна заплата	193
Таблица 41 - Баланс на земеделските земи	198
Таблица 42 - Приходоизточници свързани с околната среда за периода 2019-2022 г.	217
Таблица 43 - Разходвани средства за околна среда за 2019-2022 г.	217
Таблица 44 - Годишни размери на таксата за битови отпадъци	218
Таблица 45 - Честотата на сметосъбиране и сметоизвозване	219
Таблица 46 – Остойносттаване на таксата за битови отпадъци	220

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура 1 Географска карта на община Поморие	13
Фигура 2 - Карта на общините от област Бургас.....	14
Фигура 3 - Общи климатични данни за метеорологична станция Поморие	16
Фигура 4 - Годишна промяна на температурата - Поморие	17
Фигура 5 - Средно месечни валежи	17
Фигура 6 - Годишна промяна на валежите в община Поморие	18
Фигура 7 - Годишно количество валеж за периода 1930-2021 г. РБългария, в сравнение с климатичната норма (хоризонтална линия)	19
Фигура 8 - Облачни, слънчеви и валежни дни	19
Фигура 9 - Средна годишна температура през 1961 -1990 г. (А); Песимистичен климатичен сценарий за средна годишна температура за 2080 (Б),	21
Фигура 10 - Средна годишна сума на валежите за периода 1961 – 1990 г. (А); Очаквана сума към 2080 г., съгласно песимистичния сценарий	22
Фигура 11 - Райони за оценка и управление на КАВ.....	33
Фигура 12 - Карта на Повърхностни водни тела в Черноморски район за басейново управление.....	40
Фигура 13 - Севернобургаски реки от Черноморски район за басейново управление	41
Фигура 14 - Мрежи за мониторинг на повърхностни води ЧРБУ.....	47
Фигура 15 - Част от карта Подземни водни тела използвани за питейни нужди в ЧРБУ, включваща териториалния обхват на Община Поморие.....	62
Фигура 16 - Част от карта зони за къпане в ЧРБУ, включваща териториалния обхват на Община Поморие	64
Фигура 17 - Част от карта уязвими зони в ЧРБУ, включваща териториалния обхват на Община Поморие	66
Фигура 18 - Част от карта чувствителни зони в ЧРБУ, включваща териториалния обхват на Община Поморие	67
Фигура 19 - ПСОВ - Поморие	84
Фигура 20 - Почвена карта в района на Община Поморие.....	90
Фигура 21 - Действителен риск от плоскостна водна ерозия на почвата за 2020 г.	95
Фигура 22 - Действителен риск от ветрова ерозия на почвата за 2019 г.	96
Фигура 23 - Карта на запасеността на почвите с органично вещество в слой 0-100 см	98
Фигура 24.- Увеличаване площта на почвено запечатване за периода 2012-2018 г. ...	101

Фигура 25 - Карта на Защитените зони в териториалния обхват на община Поморие	108
Фигура 26 – Карта на Поморийско езеро	112
Фигура 27 – Общ изглед на Поморийско езеро	113
Фигура 28 – Блатно кокиче.....	115
Фигура 29 - защитена зона "Поморийско езеро"	120
Фигура 30 - Биогеографско райониране на България.....	139
Фигура 31 - Зоогеографско райониране на България	141
Фигура 32 - Йерархия за управление на отпадъците	159
Фигура 33 - Събрани смесени битови отпадъци по месеци за периода 2018-2020 г....	169
Фигура 34 - Морфологичен състав на образуванияте битови отпадъци.....	171
Фигура 35 - Динамика на населението на община Поморие за периода 2016-2022 г...183	
Фигура 36 - Население на област Бургас и община Поморие за периода 2016-2022 г. 183	
Фигура 37 - Възрастова структура на населението към 31.12.2021г. в община Поморие	184
Фигура 38 - Разпределение на населението на община Поморие по трудоспособност .	185
Фигура 39 - Дял на населението под, в и над трудоспособна възраст на ниво област Бургас и община Поморие към 31.12.2022 г.	186
Фигура 40 - Раждания и смъртност в община Поморие, 2016-2022 г.	187
Фигура 41 - Структура на общата смъртност по причини в област Бургас през 2021 г.	189
Фигура 42 - Регистрирани заболявания на населението в извънболничната помощ през 2021 г. в област Бургас	189
Фигура 43 - Брой на нефинансовите предприятия в община Поморие 2018-2020 г. ...194	
Фигура 44 - Добавена стойност по факторни разходи за община Поморие, 2019-2021 г	195
Фигура 45 - Произведената продукция на човек от населението в община Поморие, за 2018-2021 г.	195
Фигура 46 - Произведената продукция в нефинансовите предприятия в община Поморие за 2018-2021 г.	196
Фигура 47 - Разходи за придобиване на ДМА в община Поморие за 2018-2021 г.	196
Фигура 48 - Административна структура на Община Поморие	209
Фигура 49 - Разходи свързани с опазване на околната среда в бюджета на община Поморие	213

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

БДЧР	Басейнова дирекция Черноморски район
ВЕИ	възобновяеми енергийни източници
ВиК	Водоснабдяване и канализация
гр.	град
ДБ	държавен бюджет
ДВ	държавен вестник
ДГС	Държавно горско стопанство
ДН	Директива за наводненията
ЕМП	електромагнитни полета
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЗ	Защитена зона
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗЗШОС	Закон за защита от шум в околната среда
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗМ	Защитена местност
ЗОб	Закон за общинските бюджети
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ИАОС	Изпълнителна агенция по околната среда и водите
ИТСРЮИР	Интегрирана териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион
ИУЕЕО	излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
КАВ	качество на атмосферния въздух
кв.	квартал
лв.	лева
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	моторни превозни средства
МС	Министерски съвет
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НСИ	Национален статистически институт
НПВУ	Националния план за възстановяване и устойчивост
НПУО	Национален план за управление на отпадъците
НПО	Неправителствена организация
НУБА	негодни за употреба батерии и акумулатори

ОБС	Общински съвет
ОУП	Общ устройствен план
ОПОС	Оперативна програма околна среда
ОПРР	Оперативна програма региони в растеж
ПВТ	подземно водно тяло
ПДК	пределно допустима концентрация
ПЗ	Природна забележителност
ПСОВ	пречиствателна станция за отпадъчни води
ПМ	пункт за мониторинг
ПМС	Постановление на министерски съвет
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУО	Програма за управление на отпадъците
ПУРБ	План за управление на речните басейни
ПУРН	План за управление на рика от наводнения
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РОУКАВ	райони за оценка и управление качеството на атмосферния въздух
РЗПРН	райони със значителен потенциален риск от наводнения
СКОС	стандарт за качество на околната среда
ТБО	твърди битови отпадъци
ФПЧ	фини прахови частици

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за опазване на околната среда на община Поморие за периода 2023 – 2030г. е изготвена на основание чл. 79, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), съгласно който:

(1) Кметовете на общините разработват програми за опазване на околната среда за съответната община в съответствия с указания на министъра на околната среда и водите;

(2) Програмите обхващат период на изпълнение не по-малък от 3 години.

Програмата се разработва за периода 2023-2030г., обхващайки всички дейности, които произтичат като задължение на общините по опазване на околната среда.

Програмата отговаря на изискванията за продължителност, минимум три години, съгласно чл. 79, ал. 2 от ЗООС. По смисъла на същия закон, както Националната стратегия за околна среда, така и общинските програми за околна среда са средство за постигане целите за опазване на околната среда и се разработват в съответствие с принципите за опазване на околната среда по чл. 3 от ЗООС, а именно:

1. Устойчиво развитие;
2. Предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве;
3. Предимство на предотвратяването на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него;
4. Участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда;
5. Информираност на гражданите за състоянието на околната среда;
6. Замърсителят плаща за причинените вреди;
7. Съхраняване, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие;
8. Възстановяване и подобряване на качеството на околната среда в замърсените и увредените райони;
9. Предотвратяване замърсяването и увреждането на чистите райони и на други неблагоприятни въздействия върху тях;
10. Интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики за развитие на икономиката и обществените отношения;
11. Достъп до правосъдие по въпроси, отнасящи се до околната среда.

Основната цел на Програмата за опазване на околната среда на община Поморие е да се постигне устойчиво решаване на екологичните проблеми и подобряване на общото състояние на околната среда в общината, чрез което да се осигури добро качество на живот за жителите на общината и намаляване до минимум на риска за човешкото здраве.

Основните задачи, които се поставят с Програмата са свързани с настоящи проблеми, по опазването на околната среда в община Поморие, бъдещи мероприятия за намаляване на вредните последици от човешката дейност, както и изготвяне на план за действие, съдържащ схеми за организация на изпълнение, източници на финансиране и др., което следва да доведе до дългосрочно планиране.

Програмата определя приоритетите на общината в областта на околната среда в т.ч. за да се набележат ефективни мерки за решаване на съществуващите екологични проблеми, да се насърчи прехода към кръговата икономика, да се подобри използването на природните ресурси на територията на общината, да се аргументират проектите, които ще бъдат предложени за финансиране от фондовете на Европейския съюз (ЕС).

Стратегически и планови документи, приети на национално ниво

- Националната програма за развитие „България 2030“;
- Национална стратегия за околна среда до 2030 г. (проект);
- Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г.;
- Дългосрочна стратегия за смекчаване на изменението на климата до 2050 г. на Република България;
- Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България-2030 г.
- Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха (2020 - 2030 г.);
- Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух (2018 – 2024 г.);
- Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор;
- Национална програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2020 – 2030 г.);
- Национален план за управление на отпадъците за периода 2021 - 2028 г.;
- Стратегия за преход към кръгова икономика на Република България за периода 2022 – 2027 г. и План за действие към нея;

- Стратегически план за действие за опазване на околната среда и възстановяване на Черно море;
- Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие;
- Стратегия за биологичното разнообразие в Република България (проект);
- Стратегически план за развитие на горския сектор 2014-2023 г.

Планове и програми, действащи на регионално ниво

- Интегрирана териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион за планиране 2021–2027 г.
- План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление на водите 2016-2021г.
- План за управление на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление на водите 2016-2021г.
- План за управление на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление на водите 2022-2027г. /ПРОЕКТ/

Планове и програми, приети от Общински съвет – Поморие

- План за интегрирано развитие на община Поморие за периода 2021-2027г. (ПИРО);
- Актуализирана Програма за опазване на околната среда на община Поморие 2014-2020г.;
- Програма за управление на отпадъците на община Поморие 2021-2028г.;
- Дългосрочна програма за енергийна ефективност на община Поморие 2021-2030г.;
- Краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива в община Поморие 2020-2023г.
- Дългосрочна програма за енергийна ефективност на община Поморие 2014-2024г.;

II. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНА ПОМОРИЕ ПРИРОДНО-ГЕОГРАФСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

1. Географско местоположение

Територията на Община Поморие е разположена в Югоизточната част на Република България.

В съответствие с административно-териториалното деление на страната, тя попада в Област Бургас.

С площта си от 413,189 км² заема 10-о място сред 13-те общини на областта, което съставлява 5,33% от територията на областта.

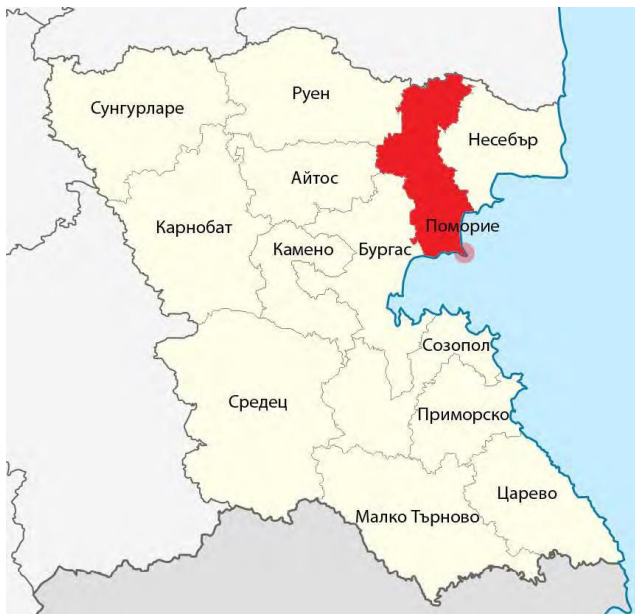

Фигура 1 Географска карта на община Поморие

Административният център на общината е град Поморие. Поморие е разположен на тесен скалист полуостров, вдаден 3,5 км в Черно море, на 20 км от Бургас и на 18 км от Слънчев Бряг.

2. Съседни общини

Община Поморие граничи с общините на запад - община Бургас, община Айтос и община Руен, на север - община Долни чифлик в област Варна, на изток - община Несебър, на югоизток - Черно море.

Фигура 2 - Карта на общините от област Бургас

3. Релеф

Релефът на община Поморие е предимно равнинен. Южната третина попада в североизточната част на Бургаската низина, а централната е заета от широките и плоски долини на реките Ахелой и Хаджийска. Между Бургаската низина на юг и долините на двете реки се простират най-източните и югоизточни разклонения на Айтоска планина (част от Източна Стара планина) с най-висока точка връх Мандабаир (340 m), разположен южно от село Косовец. Северната четвъртина на общината има ниско- и среднопланински релеф. Тук се простират средните части на Еминска планина (също част от Източна Стара планина) с най-висока точка връх Бальова чука (524 m), разположен северозападно от с. Козичино. Две по-големи реки разсичат територията на общината и се вливат в Черно море. На по-голямата р. Хаджийска е изграден яз. „Порой“, а на по-малката р. Ахелой - яз. „Ахелой“. Цялата територия на общината попада към Черноморския водосборен басейн.

Морският бряг е нисък, песъчлив, с напълно открит хоризонт на изток и запад, защитен на север от Стара планина. Плажната ивица с площ от 18 700 кв.м., дълга около 7 км. и с богат на желязо пясък опасва Поморийския залив. Плиткото и равно крайбрежно морско дъно, със слаб наклон, без рифове и студени морски течения е безопасно за къпане.

4. Климат

Районът на община Поморие попада в преходно-континенталната климатична област и по-точно в климатичния район на Източна Стара планина. Климатът е повлиян от Черно море, като това обуславя мека зима, със средни температури рядко падащи под нула градуса.

Климатичните условия са изключително благоприятни с продължително слънцегреене (до 2 360 часа годишно) и средната юлска температура на въздуха и водата е 23,6°C. Поради бавното изстиване на морската вода, есента е топла и продължителна. Средната есенна температура е 20,5°C. Снеговалежите са минимални, като снега се задържа не повече от 5-7 дни.

Температура на въздуха

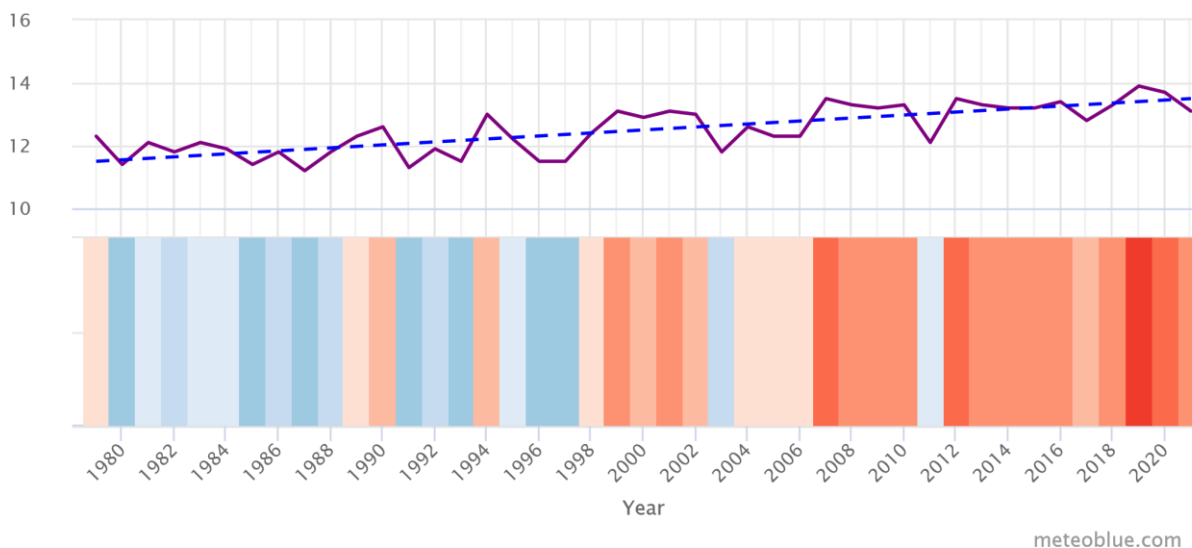
Периодът с устойчиво задържане на температурите над 5°C (когато започва вегетацията) е от началото на март до края на ноември, като по-дълъг е той за крайбрежната ивица.

Периодът с устойчиво задържане на температурите над 15°C се доближава до периода с благоприятни условия за рекреация, като настъпва началото на май и привършва в края на септември и началото на октомври. Това съставлява около 4-5 месеца в годината. Периодите със средни денонощни температури 5, 10 и 15°C са по-дълги в крайбрежната част на общината.

Фигура 3 - Общи климатични данни за метеорологична станция Поморие
(Източник : Дългосрочна програма за енергийна ефективност 2021-2030г.)

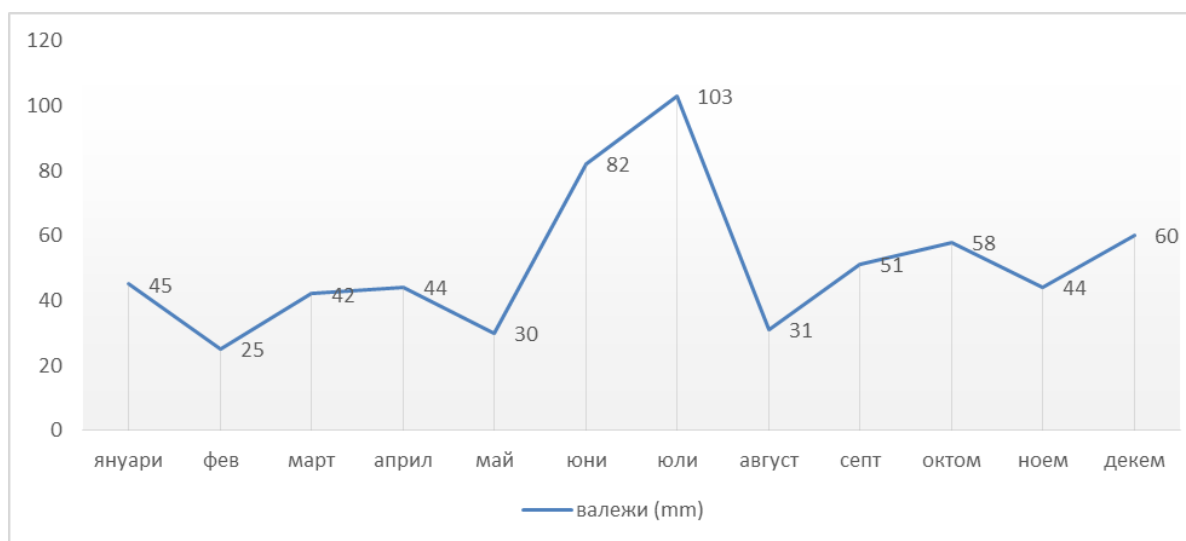
На фигурата по-долу е показана приблизителна оценка на средната годишна температура за региона на Поморие. Прекъснатата синя линия показва положителна тенденция на увеличаване на температурата в Поморие, поради изменението на климата. В долната част на графиката са показани т.нар. ивици на затопляне. Всяка цветна ивица представлява средната температура за една година - синята е за по-студени, а червената - за по-топли години.

Фигура 4 - Годишна промяна на температурата - Поморие

Валежи

Приблизителната стойност на валежите е около 730 мм на година, като тя се разпределя почти равномерно по сезони. Годишните валежи за общината през 2021 г. са под средните за страната (766 mm).

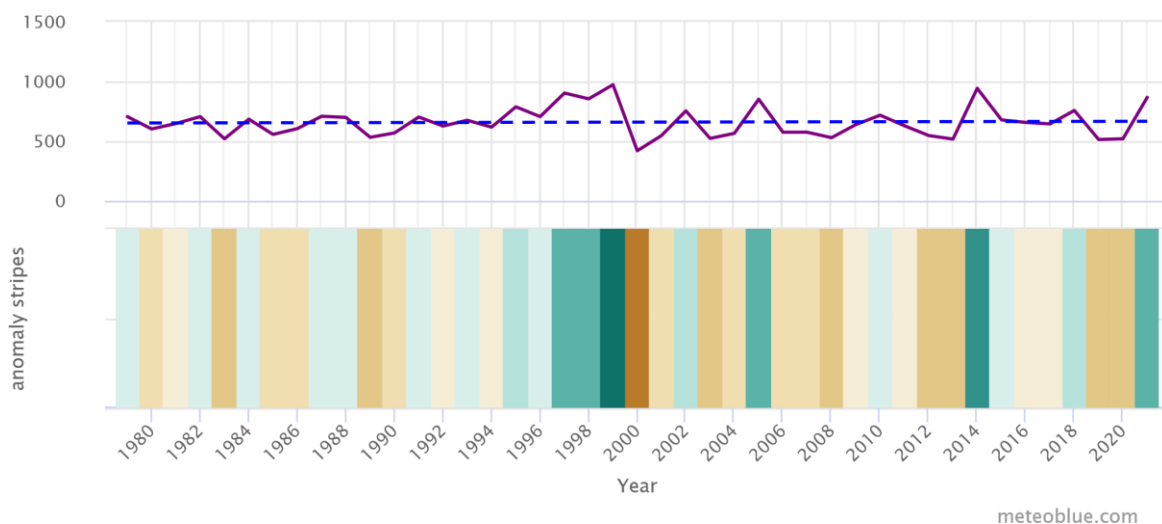

Фигура 5 - Средно месечни валежи

(Източник: Годишен хидрометеорологичен бюлетин за 2021 година. НИМХ)

На фигурата по-долу е показана оценка на средното общо количество валежи за по-големия регион на Поморие, изготвена с използването на климатичния модел ERA5,

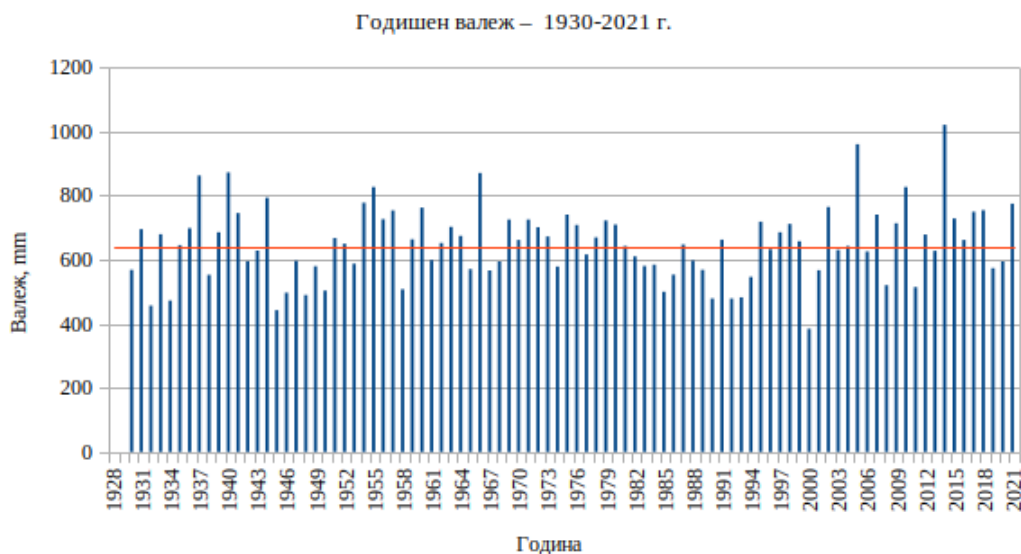
петото поколение атмосферен повторен анализ на ECMWF на глобалния климат, обхващащ времеви диапазон от 1979 г. до 2021 г., с пространствена разделителна способност от 30 km. Прекъснатата синя линия показва, че не се вижда ясна тенденция на изменението на климата по отношение на валежите. В долната част на графиката са показани т.нар. ивици на валежите. Всяка цветна ивица представлява общата сума на валежите за дадена година - зелена за по-влажни и кафява за по-сухи години.

Фигура 6 - Годишна промяна на валежите в община Поморие

(Източник: <https://www.meteoblue.com/>, климатичен модел ERA5)

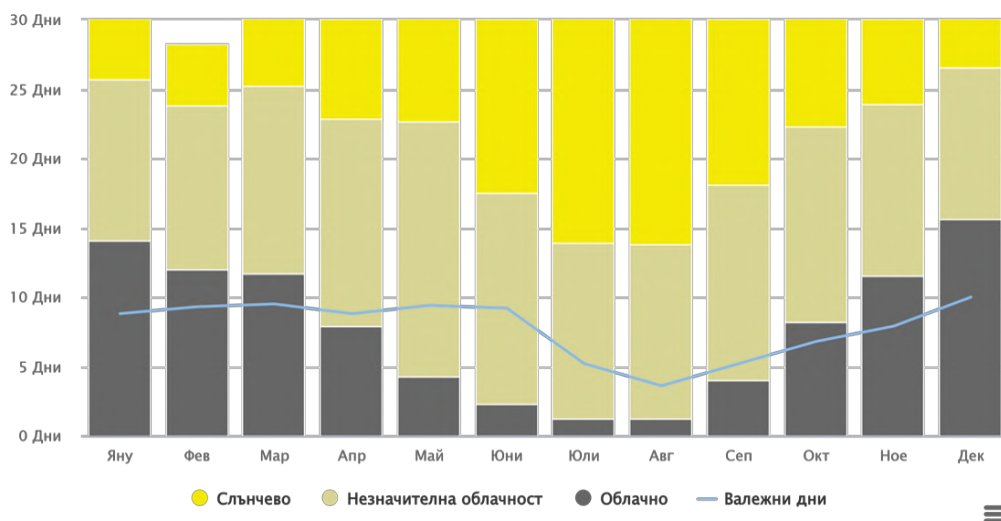
На фигурата по-долу е показана оценка на средното общо количество валежи за района на Поморие на база на данните от Годишен хидрометеорологичен бюлетин за 2021 година. НИМХ, септември 2022 г. Прекъснатата синя линия показва, че не се вижда ясна тенденция на изменението на климата по отношение на валежите. В долната част на графиката са показани т.нар. ивици на валежите. Всяка цветна ивица представлява общата сума на валежите за дадена година - зелена за по-влажни и кафява за по-сухи години.

Фигура 7 - Годишно количество валеж за периода 1930-2021 г. РБългария, в сравнение с климатичната норма (хоризонтална линия)

(Източник: Годишен хидрометеорологичен бюлетин за 2021 година. НИМХ)

Облачността има ясно изразен годишен ход - най-голяма е през зимните месеци и най-малка през летните и особено през месеците юли и август, когато е и пикът на активния курортен сезон.

Фигура 8 - Облачни, слънчеви и валежни дни

(Източник: Годишен хидрометеорологичен бюлетин за 2021 година. НИМХ.)

Ефекти от изменението на климата

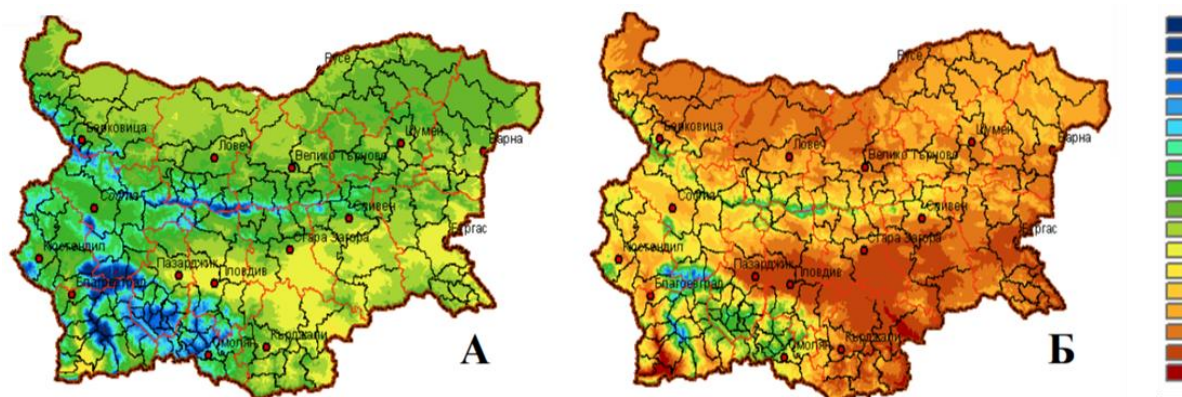
Парижкото споразумение от 2015г. определя глобална рамка за ограничаване на глобалното затопляне до значително под 2°C, за предпочитане до 1,5°C (градуса по Целзий) в сравнение с прединдустриалните нива. За да постигнат тази цел за глобалната температура, държавите се стремят да намалят ръста на емисиите на парникови газове възможно най-скоро, а след това - бързо да ги намалят, въз основа на най-добрите налични научни данни, икономическа и социална осъществимост.

Ефектите от изменението на климата вече са добре видими чрез повишаване на температурата на въздуха, повишаване на морското равнище, засилване на опустиняването, както и чрез по-чести екстремни метеорологични явления като горещи вълни, суши, наводнения и бури. Изменението на климата не е равномерно в световен мащаб и засяга някои региони повече от други.

В България по отношение на промените на климата се наблюдава следното:

- налице е тенденция към затопляне – последното десетилетие е по-топло от предходното, което от своя страна е по-топло от десет годишният период преди него.
- увеличават се случаите на проливни валежи;
- увеличава се броят на дните с гръмотевични бури и градушки в по-хладните десетдневия през април и септември;
- намалява годишната амплитуда между максималната и минималната температура на въздуха, като минималната температура се повишава по-бързо от максималната;
- намалява дебелината на снежната покривка;

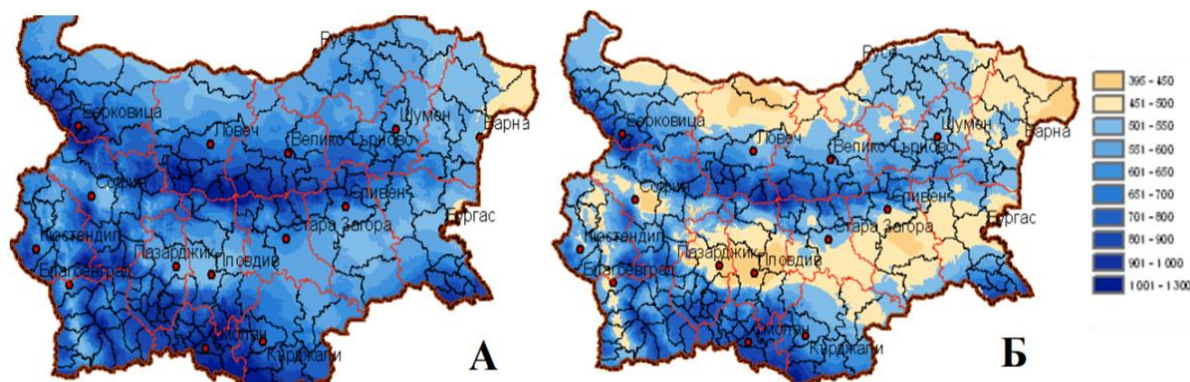
Научните прогнози сочат, че средната температура в България ще се повиши между 1,8°C и 4°C до 2100 г., като покачването в Европа се очаква да бъде по-високо от прогнозната глобална средна стойност. Изследванията, проведени от департамента по метеорология на Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ), предвиждат повишение на годишната температура на въздуха в България, като прогнозираните повишения са съответно от 1.6°C до 3.1°C до 2050 г. и от 2.9 °C до 4.1 °C до 2080 г. (фигура № 10). Като цяло, повишаването на температурата се очаква да бъде по-голямо през летния сезон, от юли до септември (*Източник: НИМХ*).

Фигура 9 - Средна годишна температура през 1961 -1990 г. (А); Песимистичен климатичен сценарии за средна годишна температура за 2080 (Б),
(Източник: НИМХ)

В периода 1988-2018 г. средната годишна температура на въздуха за ниската част от страната (за районите с н.в. до 800 m) е нараснала средно с 0.87 °C (при прогнозирано от БАН повишение от 0,7 до 1,8 °C до 2020 г.) спрямо нормата за референтния климатичен период 1961-1990 г., като се изменя в границите от 10.6 °C до 13.0°C (фигура № 10). Запазва се нарастващата тенденция на колебанията на средната годишна температура на въздуха, а температурните аномалии за всички години след 2007 г. (с изключение на 2011г.) са над +1°C.

От гледна точка на очакваните промени в режима на валежите, вероятно е да има намаляване на валежите, което ще доведе до значително намаляване на общите водни запаси в страната. В това отношение прогнозите сочат намаляване на валежите с приблизително 10% до 2020 г., 15 % до 2050 г. и от 30 % до 40 % до 2080 г. (фигура № 11). При повечето сценарии за изменението на климата валежите през зимните месеци вероятно ще се увеличат до края на века, но се очаква значителното намаляване на валежите през летните месеци да компенсира това увеличение.

Фигура 10 - Средна годишна сума на валежите за периода 1961 – 1990 г. (А); Очаквана сума към 2080 г., съгласно песимистичния сценарий

(Източник: НИМХ)

Съгласно общата тенденция наблюдавана в страната по отношение на температури, статистическа значимост и устойчивост, могат да бъдат изведени следните **изводи относно изменението на климата за района на община Поморие:**

- Очаквано повишаване на средната годишна температура на въздуха, повишаване на броя дни в годината с високи температури, над зоната на „топлинен комфорт“ от 15-25 °C и над границата на прегряване от 30°C със съответните негативни ефекти върху човешкото здраве;
- Очаквано намаляване на средното годишно количество на валежите с особено силен негативен ефект върху растителността през втората половина от вегетационния сезон; Ефектите могат да се изразяват в заболявания и изсъхване на по-влаголюбиви дървесни и храстови видове, повишени нужди от вода за напояване, загуба на биоразнообразие и др.;
- Повишен риск от увреждане на пътната инфраструктура (улична мрежа и пътищата с асфалтобетонена настилка) поради по-дълготрайни периоди на екстремно високи летни температури;
- Влошено количествено и качествено състояние на водните тела, използвани като източници на питейни води и води за напояване;
- Повишен риск от наводнения поради екстремно висок повърхностен отток при интензивен валеж;
- Повишен стрес и възможни повреди върху ВиК мрежите поради ниски водни нива във водоизточниците при суша и екстремно повърхностен отток при интензивни валежи;

- *Негативни въздействия върху биологичното разнообразие на видовете и местообитанията от Националната екологична мрежа, на територията на общината;*

5. Подземни богатства

Подземните богатства са природни твърди, течни и газообразни минерални и органични образувания в земните недра и минните отпадъци от проучването, добива и първичната им преработка, които е възможно да бъдат използвани в материалното производство. Територията на Поморийска община е бедна по отношение на рудни полезни изкопаеми.

Интерес за бъдещи проучвания представлява зона „Кармечия“, намираща се на 2,5 км югоизточно от с. Александрово, където са установени медни и полиметални орудявания (Източник: ПИРО 2021-2027 г.).

На територията на общината се намира по-голямата част от запасите на кафяви въглища с повишено съдържание на сярата от Бургаския въглищен басейн.

Концесии за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1 от Закона за подземните богатства са предоставени за две находища - Черноморски въглищен басейн и Порой.

С Решение на Министерски съвет № 730/18.11.2008г., обн. ДВ бр.101/2008 г. е предоставена концесия за добив на подземни богатства – строителни материали – трахити, от находище „Порой“ с концесионна площ 1, 454 кв.км и определен срок на концесията 25 години. Концесионната площ на кариера „Порой“ попада в границите на защитена зона „Айтоска планина“, с код BG0000151, определена за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

Осъществяването на инвестиционното предложение „Добив на подземни богатства – строителни материали- трахити, от находище „Порой“, в землищата на с. Порой и с. Бата, община Поморие“, е одобрено с Решение по ОВОС № 21-6/2009г. на Министъра по околната среда и водите.

Инвестиционното предложение разглежда площта на предоставената концесия с обща площ от 1 453 976,1 м², включваща площта на утвърдените запаси на находище „Порой“ и необходимите площи за осъществяване на дейността по предоставената концесия, като в срокът на предоставената концесия от 25 години се предвижда да бъдат усвоени само част от доказаните запаси в рамките на концесията, като ще бъдат засегнати 450 дка концесионна площ. Площта по концесията е в землищата на с. Бата и с. Порой, Община Поморие, като границата на концесионната площ отстои на 480 м източно от регулационната линия на с. Бата (552 м от най-близката жилищна постройка) и на 1910 м южно от с. Порой.

Предложението на “Трансатлантик Фрейтърс България” ЕООД предвижда добив на трахити по открит метод, с използване на пробивно-взривни работи, натоварване на раздробената минна маса с багер, транспортиране на откривката до булдозерно насипище. Преработката на трахити ще се извършва в трошачно-миячна сортировъчна инсталация на промишлената площадка на кариера „Инджейско блато”, като добитата суровина ще се преработва до там по четвъртокласни пътища по трасе с дължина около 21 км. Насипищата на откривка и почвени материали ще бъдат в рамките на концесионната площ извън контура на добивния участък, като се предвиждат 75 дка за насипището за твърда откривка и 18 дка за насипища за почвено-геоложки материали (мека откривка), от които 15 дка за депо в северозападната част на концесията и 3 дка за депо в южната част. Не се предвижда изграждането на водопровод и канализация във връзка с експлоатацията на находището.

Таблица 1 - Концесии за добив на подземни богатства на територията на община Поморие

(Източник: Регистър на действащите концесии за добив на подземни богатства)

Ид. No	Концесионер	Находище	Група, вид подземно богатство	Срок на концесията	Дата на влизане в сила на конц. договор	Решение на Мин. съвет / Общински съвет
D-00315	“Мина Черно море- Бургас” АД, гр. Поморие	Черноморски въглищен басейн	Твърди горива; кафяви въглища	35 г.	14.07.2003 г.	847/19.12.2002 г.
D-00499	Трансатлантик Фрейтърс България ЕООД, гр. Бургас	Порой	Строителни материали; Трахити	25 г.	20.12.2008 г.	730/18.11.2008 г.

Нарушени терени в община Поморие във връзка с дейността на мина „Черно море“:

Два от участъците са в експлоатация, а за два се провеждат рекултивационни дейности. Отпадъците от открития добив (кариерите) се използват за обратни засипки при рекултивацията на нарушените терени и възстановяване на почвите.

Таблица 2 - Находища на полезни изкопаеми на територията на Община Поморие

Находища	Статус
„Каменар“ – с открита експлоатация по взривен способ	Не функционира
„Порой“ – с открита експлоатация по взривен способ.	В експлоатация
уч. „Черно море 2“ – с подземна експлоатация	Не функционира

уч. „Сейменлийски“ – подземен добив	В ликвидация и рекултивация
Уч. „Сейменлийски“ – открит добив	В рекултивация

По повод отправено запитване от община Поморие, с писмо изх.рег. № Е-08-00-141/20.05.2024г. на министерство на енергетиката е отговорено,че:

1. Не е заявено предоставяне на разрешение за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства - въглища от участък „Черно море 2" - Мина „Черно море - Бургас" АД по реда и при условията на Закона за подземните богатства (ЗПБ), респ. не е предоставено разрешение за търсене и проучване за посочената група подземни богатства от посочения обект;
2. С решение № 847 от 19 декември 2002г. (обн. ДВ, бр. 119 от 2002г.) Министерският съвет предоставя концесия за добив на подземни богатства - въглища от находище „Черноморски въглищен басейн" на „Мина Черно море-Бургас" ЕАД, за срок от 35 години. Към момента се провежда съгласувателна процедура по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация по проект на решение на Министерския съвет за констатиране прекратяването на концесионния договор за добив на подземни богатства от посоченото находище. С посочения проект на решение се предвижда задължение за концесионера в 30- дневен срок от датата на съобщаване на решенето, да представи Окончателен детайлен проект за напускане и рекултивация на участък „Сейменлийски".
3. За находище „Черноморски въглищен басейн" не е подадено заявление за предоставяне на друга концесия за добив по реда и при условията на ЗПБ.

6. Кметства и населени места в общината

Община Поморие включва общо 17 населени места, като три от тях са градове: Поморие, Каблешково и Ахелой.

- град Поморие– център на общината;
- населени места с кметства: гр. Каблешково и гр. Ахелой и селата: Александрово, Бата, Белодол, Габерово, Горица, Гълъбец, Дъбник, Козичино, Косовец, Лъка, Медово, Порой и Страцин.

гр. Поморие

Поморие или Древно Анхиало е малък черноморски град, очарователен със своята непринудена и романтична атмосфера, прочут с лечебната кал на Поморийското Солено езеро и ароматните вина, които се произвеждат в този регион.

Градът е основан през IV в. пр. н. е. край соленото езеро наричано още от древните траки „свещено“ заради лечебните му свойства. Винопроизводството също е с дълбоки корени и традиционен поминък за областта, освен солодобива и риболова. Напоследък Поморие се обособява като притегателен център за целогодишен балнеологичен, спа и уелнес туризъм. Климатичните условия са изключително благоприятни и позволят използването на курорта от ранна пролет до късна есен за слънцелечение и морелечение.

гр. Ахелой

Градът се намира на 8 км. северно от град Поморие, на брега на големия Бургаски залив. Релефът е предимно равнинен. През Ахелой минава Европейският път E87, свързващ Северна и Южна България край морето. Надморската височина е около 20 м.

Ахелой има свой микроклимат, образуван от равнинния си терен, Стара планина и Черно море. Има много мека зима и хладно лято, което го прави приятно и желано място за живеене и отдих. Населеното място разполага с яхтено пристанище, подходящо за акостиране както на рибарски лодки, така и на ветроходни и моторни яхти. Плажната ивица започва от къмпинг Ахелой и продължава до гр. Поморие.

гр. Каблешково

Градът се намира на 10 км. северозападно от град Поморие. Надморската височина е от 55 до 80 м. Развити са земеделието и животновъдството както и селския и еко туризъм.

с. Бата - разположено в разклоненията на Източна Стара планина. Намира се на 20 км северозападно от Черно море, на 23 км западно от гр. Поморие. Намира се на приблизителна надморска височина от 230 м. В землището на селото са открити останки от тракийско селище. В местността „Карабаил“ и „Кавакдере“ има останки от крепостта „Калето“ и параклис. До днес е запазена църквата „Св. Троица“, построена през 1906 г.

с. Белодол - на 11 км от гр. Ахелой, на приблизителна надморска височина от 218 м.

с. Габерово - разположено в Източна Стара планина, в нейните последни разклонения. Селото се намира на около 170 м надморска височина.

с. Горица - разположено на 25 км от град Несебър и на приблизителна надморска височина от 250 м. Землището на селото е около 39,4 кв. км.

с. Гълъбец - на 21 км. северозападно от Несебър, край река Хаджийска. Надморската му височина е около 160м. Развити са земеделието, животновъдството, овощарството и селския туризъм. На територията на селото има консервна фабрика.

с. Дъбник - на 15 км западно от Несебър на надморска височина от 260 м. Развити са земеделието и животновъдството.

с. Козичино е разположено в един от трите дяла на Източна Стара планина - "Коджа Балкан". Селото се намира на приблизителна надморска височина от 350 м. Климатът е повлиян от въздействието на Черно море. Развити са земеделието, животновъдството, селски, ловен и екотуризъм.

с. Косовец - на 15 км североизточно от гр. Айтос на надморска височина от 270 м. Развити са земеделието, животновъдството и селския туризъм.

с. Лъка - на 5 км североизточно от гр. Бургас на надморска височина от 35 м. Развити са земеделието, животновъдството и селския туризъм.

с. Медово - разположено на хълмист склон със северно изложение, съвсем близо до връх Биберна над Каблешково, откъдето се твърди, че цар Симеон е наблюдавал и ръководел Ахелойската битка на 20 август 917-та година. Селото е разположено на надморска височина около 100 м. В землището на селото са открити термали извори.

с. Порой - на 15 км северозападно от гр. Несебър на надморска височина от 90 м. Развити са земеделието, животновъдството и селския туризъм.

с. Страцин - разположено на 20 км северозападно от гр. Несебър на надморска височина от 130 м. Климатът се определя от влиянието на Черно море.

кв. Каменар - се намира в лозарски район в близост до морето. Намира се на приблизително 6 км северозападно от гр. Поморие. В селото функционира каменна кариера. Развити са земеделието, животновъдството и селския туризъм.

с. Александрово - на 17 км. източно от Несебър, между язовир Ахелой и язовир Порой, на надморска височина около 200 м. През селото преминава малка река.

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА

1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

1.1. Общи положения. Задължения и правомощия на общините в сектора

В България двата основополагащи закона в областта на качеството на атмосферния въздух са:

- **Закон за опазване на околната среда (ЗООС)**
- **Закон за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ)**

Закон за опазване на околната среда (ЗООС)

Правомощията и задълженията на Кметовете на общини по отношение опазване и подобряване на КАВ, съгласно ЗООС са разписани към чл. 15, ал. 1 и се свеждат до:

- Да информират населението за състоянието на околната среда, съгласно изискванията на закона;
- Да разработват и контролират заедно с другите органи планове за ликвидиране последствията от аварийни и залпови замърсявания на територията на общината;
- Да организират управлението на отпадъци на територията на общината;
- Да контролират изграждането, поддържането и правилната експлоатация на пречиствателните станции за отпадъчни води в урбанизираните територии;
- Да организират и контролират чистотата, поддържането, опазването и разширяването на селищните зелени системи в населените места и крайселищните територии, както и опазването на биологичното разнообразие, на ландшафта и на природното и културното наследство в тях;
- Да определят и оповестяват публично лицата, отговорни за поддържането на чистотата на улиците, тротоарите и други места за обществено ползване на територията на населените места, и контролират изпълнението на техните задължения;
- Да организират дейността на създадени с решение на общинския съвет екоинспекции, включително на обществени начала, които имат право да съставят актове за установяване на административни нарушения;
- Да определят длъжностните лица, които могат да съставят актове за установяване на административните нарушения по този закон;
- Да осъществяват правомощията си по специалните закони в областта на околната среда;

- Да определят лицата в общинската администрация, притежаващи необходимата професионална квалификация за осъществяване на дейностите по управление на околната среда.

Член 4 от ЗООС дефинира атмосферния въздух като компонент на околната среда, заедно с атмосферата, водите, почвата, земните недра, ландшафта, природните обекти, минералното разнообразие, биологичното разнообразие и неговите елементи.

Закон за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ)

Законът за чистотата на атмосферния въздух определя специфичните разпоредби за управление и планиране на качеството на атмосферния въздух както на национално, така и на местно/общинско ниво. Съгласно последните изменения и разпоредби на ЗЧАВ (ДВ, бр. 18 от 2 Март 2021 г.), основните делегирани права и отговорности на кметовете на общината и общинските съвети по отношение подобрене и опазване на КАВ са:

- Да разработват, прилагат и изпълняват Програма за качество на атмосферния въздух (ПКАВ) (когато е приложимо), съгласно чл. 27 от ЗЧАВ

Програмите за качеството на атмосферния въздух се разработват в случаите, когато общата маса на емисиите довежда до превишаване на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух.

В съответствие с чл. 37, ал. 4 от Наредба 12/2010 г. в районите, в които е налице превишаване на установените норми за повече от един замърсител, се изготвят комплексни програми за достигане на установените норми за всеки отделен замърсител. Програмите включват цели, мерки, етапи и срокове за тяхното постигане; организации и институции, отговорни за тяхното изпълнение; средствата за обезпечаване на програмите; система за отчет и контрол; и система за оценка на резултатите.

Общинската програма за подобряване и управление на КАВ е един от най-важните инструменти за управление на дейности на територията на общината и прилагане на законодателството на местно ниво за общините с проблемно КАВ. Наличието на този стратегически документ, помага на общините да структурират и планират своите намерения за подобрене в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен период, като ги обвържат с конкретни мерки, срокове за изпълнение, източници на финансиране, отговорни лица и показатели за наблюдение на изпълнението на заложените цели и мерки. Програмите се приемат от общинските съвети.

- Да създават „зони с ниски“ емисии (по преценка и необходимост), съгласно чл. 28а от ЗЧАВ

Изменения в Закона за чистотата на атмосферния въздух от месец март 2021г., предоставят на кметовете на общини и общински съвети по-големи правомощия за справяне с наднорменото атмосферно замърсяване. В случаите, когато видът и степента

на замърсяване на атмосферния въздух увеличават значително риска за човешкото здраве и/или за околната среда или при непостигане на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и норми за отлагания на вредни вещества (замърсители) общинските съвети могат да приемат следните мерки:

- Да създават и въвеждат зони с ниски емисии на вредни вещества а територията на цялата община или на част от нея. Възможността за въвеждане на зоните с „ниски емисии“ влиза в сила от 2022 г.,
- да ограничават употребата на определени видове горива или уреди за отопление;
- да ограничават движението на моторни превозни средства или на определени категории моторни превозни средства и/или на определени екологични групи моторни превозни средства на територията на съответната община и/или в създадени и въведени зони с ниски емисии на вредни вещества

Зоните с ниски емисии на вредни вещества могат да се въвеждат чрез налагане на мерки, забрани, такси и ограничения, включително на мерките за ограничаване на употребата на определени видове горива или уреди за отопление и ограничаване движението на моторни превозни средства.

Изброените мерки могат да бъдат включени в програмите за намаляване нивата на замърсителите и за достигане на утвърдените норми за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и норми за отлагания на вредни вещества (замърсители), в оперативните планове за действие, определящ мерките, които трябва да бъдат предприети с цел намаляване на риска от превишаване на установените норми или алармени прагове и увреждане на здравето на населението и/или в наредба на общинския съвет при спазване на разпоредбите на ЗЧАВ и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

С тази наредбата общинските съвети определят условията и реда за прилагане на мерките горепосочените мерки, както и за:

1. създаване на зони с ниски емисии на вредни вещества, обхват, граници, времева рамка и условия за въвеждане;
2. навлизане и движение на моторни превозни средства в зоните с ниски емисии на вредни вещества;
3. ограничаване употребата на определени видове горива или уреди за отопление, включително в границите на създадени и въведени зони с ниски емисии на вредни вещества;
4. осъществяване на контрол относно спазване на приети и/или наложени мерки, забрани и ограничения, включително чрез използване на автоматизирани технически

средства или системи, и за налагане на глоби и имуществени санкции при установяване на нарушения.

С измененията на ЗЧАВ се цели да бъде въведен децентрализиран подход, с който ще се предостави възможност на всяка община да извършва самостоятелен анализ, съобразно местните условия, посредством които да определи дали е налице необходимост от създаване на „зони с ниски емисии“, какъв да е обхватът на зоните, какви да са границите на създадените зони, както и за какво време ще се прилагат мерките и ограниченията в ЗНЕ за постигането на резултати във връзка с качеството на въздуха.

Правомощията и задълженията на общините по отношение осигуряване чистотата на атмосферния въздух (с изключение на изготвянето ПКАВ и създаването на ЗНЕ), обхващат и дейности по:

1. Управление и поддържане на елементите на техническата инфраструктура вкл. общински дейности с цел осигуряване на чистотата на атмосферния въздух (чл. 19, ал. 5);

2. За ограничаване на уврежданията върху здравето на населението, когато съществува риск от превишаване на установените норми или алармени прагове, при неблагоприятни метеорологични условия и други фактори общинските органи съгласувано със съответната регионална инспекция по околната среда и водите могат да разработят оперативен план за действие, определящ мерките, които трябва да бъдат предприети с цел намаляване на посочения риск и ограничаване продължителността на подобни явления. (чл. 30, ал. 1). Оперативният план за действие се разработва въз основа на проучвания в района и на утвърдените алармени прагове, които се обсъждат със заинтересуваните лица и с екологичните организации и движения. (чл. 30, ал.2). Оперативният план за действие се привежда в изпълнение при необходимост по нареждане на кмета на общината (чл.30, ал.3);

3. Общинските органи съгласувано с органите на Министерството на вътрешните работи организират и регулират движението на автомобилния транспорт в населените места с оглед осигуряване качество на атмосферния въздух, отговарящо на установените норми за вредни вещества (замърсители) (чл. 29).

4. За отделни райони, в зависимост от характера на източниците на емисии и характерния здравен риск, по предложение на кмета на общината и/или министъра на здравеопазването, министърът на околната среда и водите може да определя допълнителни показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух, извън тези към чл. 4, ал. 1 от ЗЧАВ.

5. Общинските органи могат да предлагат за утвърждаване от министъра на околната среда и водите, по-строги норми за вредни вещества в определени селища,

цялата община или райони в зависимост от нивото и характера на замърсяване на атмосферния въздух над тях. (чл. 6, ал. 5);

6. Общинските органи съгласувано с министъра на околната среда и водите могат да изграждат местни системи за наблюдение и контрол на качеството на атмосферния въздух в райони на тяхната територия.

7. В съответствие с Наредба № 6 от 7 октомври 2019 г. за изискванията и контрола върху дървесината, която се използва за битово отопление и в рамките на своите правомощия общината може да осигури/изисква за определени райони да бъдат доставяни и предлагани дърва с определено влагосъдържание. Общините, за които се прилага Наредбата, ще имат ангажимент да обявяват на интернет страниците си и на видно място в сградата на общината и кметствата изискванията към дървесината за битово отопление и начините и сроковете за нейното съхранение.

1.2. Качество на атмосферния въздух в община Поморие

Качеството на атмосферния въздух (КАВ) се оценява чрез норми за концентрациите на основните замърсители в атмосферния въздух, регистрирани за определен период от време (1 час, 8 часа, 24 часа, 1 година), установени с цел избягване, предотвратяване или ограничаване на вредни въздействия върху здравето на населението и/или околната среда, като тези нива следва да бъдат постигнати в определен за целта срок, след което да не бъдат превишавани. Под качество на атмосферния въздух се разбира състоянието на приземния слой на атмосферата, определено от състава и съотношението на естествените ѝ съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход.

Съгласно изискванията на националното и европейско законодателство, територията на България е разделена на шест Района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ) – Агломерация Столична, Агломерация Пловдив, Агломерация Варна, Северен/Дунавски район, Югозападен район и Югоизточен район. Анализът на данните за качеството на атмосферния въздух (КАВ) се извършва по райони, като се отчита спецификата на всяко населено място, в което се извършва контрол.

Фигура 11 - Райони за оценка и управление на КАВ

Регламентираните райони за оценка и управление качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ) в региона контролирани от РИОСВ – Бургас са: Община Бургас, Община Камено, Община Несебър, Община Средец, Община Карнобат и Община Айтос. Община Поморие не разполага с пункт за контрол на КАВ, тъй като не попада в зони, в които са превишени годишните оценъчни прагове или нормите с допустими отклонения, съгласно заповед на МОСВ №РД-1046/03.12.2010г.

Съгласно Заповед № РД-1046/03.12.2010г. на Министъра на околната среда и водите за утвърждаване на списък с райони за оценка и управление на КАВ – РОУКАВ – Югоизточен, включващ Общините Бургас, Камено, Несебър, Средец, Карнобат и Айтос са определени като райони, в които нивата на замърсителите – ФПЧ10 превишават установените норми.

Община Поморие не попада в зони, в които са превишени годишните оценъчни прагове или нормите с допустими отклонения, съгласно Заповед №РД-257/25.03.2022г. на Министъра на околната среда и водите за утвърждаване на списък на районите (агломерациите) за оценка и управление качеството на атмосферния въздух.

В община Поморие са правени епизодични замервания по различни поводи, при които не са установени наднормени натоварвания по отношение на O₃, SO₂, NO, NO₂, ФПЧ10, CO, H₂S, NH₃, CH₄, NCH₄.

Община Поморие се отличава с благоприятна екологична обстановка по отношение на замърсеността на въздуха поради специфични природно – географски условия и отсъствието на големи промишлени предприятия. Разположението на общината, и най-вече на основните урбанизирани територии, на брега на Черно море създава условия за постоянна атмосферна циркулация и подобрена дисперсия на замърсителите.

Основни източници на замърсяване на атмосферния въздух в общината са: автомобилният транспорт; жилищни и обществени сгради през отоплителния сезон, използващи основно твърди горива (*сериозен източник на атмосферно замърсяване е локалното отопление с твърдо гориво, особено през зимния период и неправомерното изгаряне на растителни отпадъци*).

В селищата на община все още много домакинства използват дърва за огрев като основен източник на отопление, което определя повишени нива на ФПЧ-10 през зимния сезон, като все пак не са установени замърсявания над ПДК. При някои от промишлените предприятия на територията на община Поморие епизодично се установяват серен диоксид и азотен диоксид, но в концентрации, които са под ПДК.

Другият източник на замърсяване на въздуха са личните моторни превозни средства (МПС). В община Поморие са регистрирани 13 391 лични МПС, а автобусите в градския транспорт са 18. Броят на пребиваващите на територията на общината МПС през курортния сезон нараства многократно. Това определя и нарастване на емисиите, особено през летния сезон. Най-натоварената пътна артерия в района на Община Поморие е път I-9. От данни за натовареността на тази пътна артерия в пункт Г 206 в участъка 220-229 км, може да се направи приблизителна оценка за емисионната натовареност на района, според която годишното натоварване на атмосферния въздух със замърсители, емитирани от МПС, е както следва: Азотни оксиди – 86 т/год.; прах и фини прахови частици ФПЧ - 9.6 т/г. (*Източник: ПИРО на община Поморие 2021-2027 г.*)

Съгласно регистър на обектите, подлежащи на контрол от РИОСВ- Бургас, на територията на Община Поморие контрол по Закона за чистотата на атмосферния въздух се осъществява на общо над 90 обекта, както някои от тях са следните:

- Автосервизи – 7 броя (гр.Поморие – 4 бр., гр.Каблешково -2 бр., и с. Дъбник);
- Бензиностанции - 14 броя;
- Бетонени възли – 4 бр. и бетонов център мина Ахелой;
- винопроизводство, гр. Каблешково;
- ЗП – овцеферми – 2бр. в с. Порой

- Кариера "Порой" , добив и преработка на скален материал землища на с. Медово и Порой;
- Консервна фабрика , с. Гълъбец;
- ЛПСОВ на три жилищни сгради за 2 650 е.ж. - площадката е в местност "Рекица" от землището на гр. Каблешково;
- Мандра в с.Гълъбец;
- ПСОВ Поморие;
- Производство на вина, бренди и ракия, гр.Поморие, Индустриална зона
- Производство на: брашна с. Медово , пластмасови изделия, сушени плодове, бетонови колове и др.;
- Свинокомплекс, гр. Ахелой;
- Търговци на бои и лакове – 14 бр.;
- Утилизация на утайки от пречиствателни станции в инсталация за производство на биотор;
- Хотели и хотелски комплекси и други търговски обекти на територията на община Поморие.

Обектите с производствена дейност в общината са 13 броя. Експлоатира се една средногоривна инсталация на „Инвестстрой“ ЕООД - дестилерия за производство на етерични масла в с. Гълъбец. Други действащи инсталации с източници на емисии са „Черноморско злато“ АД – производство на вина и високоалкохолни напитки и „ЗТВ“ АД - производство на графитни четки и контактни тела.

Резултатите от извършените контролни и СПИ на емисиите на серен диоксид, азотни оксид, въглероден оксид, изпускани от котлите в „Черноморско злато“ АД показват спазване на съответните НДЕ. *(Доклад за състоянието на околната среда на територията на област Бургас, РИОСВ-Бургас)*

През 2021 г. в гр. Ахелой с мобилна автоматична станция на РЛ Стара Загора към ИАОС- София е извършен през месеците юни, юли и август имисионен контрол на качеството на атмосферния въздух . Не са констатирани наднормени концентрации по контролираните замърсители амоняк, фини прахови частици, азотни оксиди, серен диоксид, въглероден оксид, озон, въглеродороди.

През 2022 г. мобилна автоматична станция на ИАОС – РЛ Стара Загора е извършила измервания на качеството на атмосферния въздух в гр. Ахелой, община Поморие. Измерват се основните показатели: серен диоксид, азотен оксид, азотен диоксид, въглероден оксид, озон и ФПЧ10, както и допълнителни показатели: амоняк,

сероводород, метанови и неметанови въглеводороди. Допълнителните показатели са измервани в гр. Ахелой. Измерванията в гр. Ахелой са във връзка с жалба и петиция от жители на гр. Ахелой за остри, задушливи миризми, генерирани от дейността на свинекомплекс „Карас“, пречиствателна станция за отпадъчни води „Равда-Слънчев бряг-Несебър“ и тласкател, разположен на ул. „Рила“ и ул. „Черно море“, гр. Ахелой. Резултатите от измерванията показват, че няма замърсяване на атмосферния въздух от дейността на обектите предмет на жалбата.

Голям брой от обектите на територията на общината са със сезонен режим на работа и извършват дейности по преработка на риба, производство на вина, търговия, хотелски комплекси. Действащи обекти с източници на емисии на територията на общината са Черноморско злато“ АД – производство на вина и високоалкохолни напитки и „ЗТВ“ АД - производство на графитни четки и контактни тела, „Инвестстрой“ ЕООД - дестилерия за производство на етерични масла с. Гълъбец. В изпълнение на утвърден годишен график за измерване с Мобилна автомагична станция за качество на атмосферния въздух през 2022 г. Регионална лаборатория – Стара Загора е извършила измервания в гр. Ахелой в продължение на 51 денонощия (*Доклад за състоянието на околната среда за 2022 г. РИОСВ-Бургас*).

На територията на община Поморие няма големи горивни инсталации и точкови източници - значителни източници замърсители на атмосферния въздух.

За намаляване на замърсяването на въздуха е необходимо да се предприемат мерки за доизграждане и развитие на зелената система в населените места, чрез нови зелени насаждения край улиците. Наличието на дървесна и храстова растителност около пътните артерии предотвратява разсейването на вредните газове и праха и блокира миграцията на тежки метали в почвата и околната среда. За намаляване на замърсяването на въздуха от комунално-битовото отопление през студения период на годината следва да бъдат предприети мероприятия за повишаване на енергийната ефективност на сградите и изпълнение на заложените мерки в разработените и приети от общинският съвет Програми за енергийна ефективност и за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива в Община Поморие. С поощряване на инвестициите за електропроизводство във възобновяеми източници на енергия на територията на общината ще бъде ограничено замърсяването на природата и напредващото глобално затопляне. Общината е необходимо да осъществява контрол към всички строителни обекти, за недопускане емитиране на прах и замърсяване на инфраструктурата.

Изводи и препоръки:

- *Община Поморие се отличава с добра екологична обстановка по отношение на качеството на атмосферния въздух поради специфични природно – географски условия и отсъствието на големи промишлени предприятия.*

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

- Основни източници на замърсяване на атмосферния въздух в общината са: автомобилният транспорт; жилищни и обществени сгради през отоплителния сезон, използващи основно твърди горива.
- Липсва постоянен пункт за мониторинг на въздуха на територията на общината, поради което липсват и актуални данни за концентрациите на основните показатели характеризиращи КАВ, както и относителния дял на промишлеността, комунално-битовия сектор и транспорта в атмосферното замърсяване.
- В тази връзка е препоръчително община Поморие, съгласувано с министъра на околната среда и водите да предприеме действия за изграждането на местна система за наблюдение и контрол на качеството на атмосферния въздух.

2. ВОДИ

2.1. Общи положения. Задължения и правомощия на общините в сектора

Основополагащият закон, уреждащ собствеността и управлението на водите на територията на Р. България е **Закона за водите (ЗВ)**. Целта на закона е да осигури интегрирано управление на водите в интерес на обществото в т.ч. да защити здравето на населението, като създаде условия за:

- осигуряване на достатъчно количество и добро качество на повърхностните и подземните води за устойчиво, балансирано и справедливо водоползване;
- намаляване на замърсяването на водите;
- опазване на повърхностните и подземните води и водите на Черно море;
- прекратяване на замърсяването на морската среда с естествени или синтетични вещества;
- намаляване на заустванията, емисиите и изпусканията на приоритетни вещества;
- прекратяване на заустванията, емисиите и изпусканията на приоритетно опасни вещества;
- предотвратяване или намаляване на вредните последици за човешкия живот и здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност, свързани с вредното въздействие на водите.

Управлението на водите и на водностопанските системи и съоръжения се осъществява от голям брой институции на *централно, басейново, регионално и местно ниво*, поради което координацията и взаимодействието между тях е от изключително значение за провеждане на успешна политика в разглеждания сектор.

На местно ниво общините, чрез общинските съвети и кметовете на общини, са със следните функции, съгласно Закона за водите (ЗВ):

Кметът на общината:

- разработва и предлага за одобрение от общинския съвет програмата за развитие на ВиК системите;
- осъществява координацията по подготовката и реализацията на проектите за ВиК инфраструктура, които се реализират с безвъзмездна помощ чрез оперативните програми, финансирани от Кохезионния и Структурните фондове на Европейския съюз;
- предвижда в общите и подробните устройствени планове мероприятията, необходими за развитието на водоснабдяването и канализацията в общината;
- сключва договорите за възлагане на управлението на търговските дружества - ВиК оператори, в които общината е едноличен собственик, или когато е собственик на над 50 на сто от капитала, ако е оправомощен от общото им събрание;
- определя основните показатели за дейността на ВиК операторите по предходната точка и за развитието им в съответствие с одобрените от КЕВР бизнес планове, контролира изпълнението им и го отчита пред общинския съвет;
- участва като представител на общината в съответната асоциация по ВиК;
- упражнява правата и задълженията на собственик на общински води и водни обекти;
- издава разрешителни и осъществява контрол в предвидените от закона случаи.

Общинският съвет:

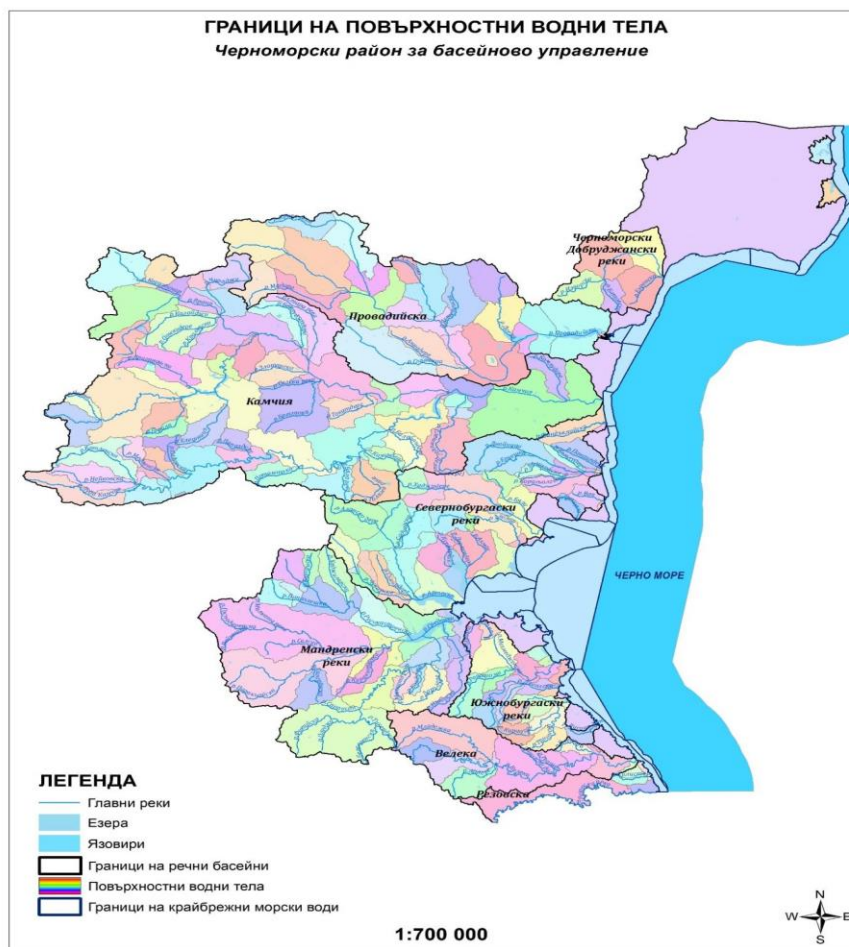
- приема програма за развитието на водоснабдяването и канализацията на територията на общината в съответствие с Плановите за управление на речните басейни, Стратегията за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията, общинския план за развитие и програмата за реализация на общинския план за развитие, с регионалния генерален план на ВиК системите и съоръженията на обособената територия и генералните планове на агломерации над 10 000 е. ж. на ВиК системите и съоръженията;
- приема програма за реструктуриране на търговските дружества - ВиК оператори, в които общината е едноличен собственик на капитала;

- приема и предлага за одобряване от съответните общи събрания на търговските дружества - ВиК оператори, с общинско участие в капитала, програми за реструктурирането им;
- одобрява договорите за възлагане и за контрол на управлението на търговските дружества - ВиК оператори, в които общината е едноличен собственик на капитала;
- изразява становище по разработените от ВиК операторите бизнес планове;
- определя представители на общината в органите за управление на търговските дружества - ВиК оператори, с общинско участие в капитала;
- определя представител на общината в съответната асоциация по ВиК и съгласува мандата му;
- отговаря за координирането на управлението на ВиК системите и съоръженията на обособената територия в предвидените в закона случаи.

2.2. Състояние на повърхностни води

Управлението на водите на територията на Република България се осъществява на национално и басейново ниво със закона за водите и в съответствие с Директива 2000/60/ЕО, у нас са определени 4 района за басейново управление. Управлението на водите на територията на община Поморие се извършва от Басейнова Дирекция „Черноморски район” (БДЧР) с административен център гр. Варна. По отношение на повърхностните води, водният потенциал на Република България се формира от оттока на вътрешните реки, подземните води и част от водите на река Дунав. Повърхностните води обхващат течащи води (реки) и стоящи води (езера и сладководни влажни зони), като реките представляват основната част от водните ресурси на България.

Черноморски РБУ включва поречия от 9 основни речни басейна (Черноморски - Добруджански реки, Южнобургаски реки, река Камчия, Мандренски реки, река Провадийска, Резовска река, Севернобургаски реки, река Велека и реки-дерета Приселци-Черноморец).

Фигура 12 - Карта на Повърхностни водни тела в Черноморски район за басейново управление
(Източник: ПУРБ)

Управлението на водите се извършва съгласно действащата в страната законодателна и нормативна уредба, като конкретните дейности в близък и дългосрочен аспект са на основата на разработен План за управление на водите в речния басейн. С Решение № 1107/29.12.2016 г. на Министерски съвет е приет План за управление на речните басейни в Черноморския район за басейново управление за периода 2016-2021 г. и национална програма за изпълнението му. Планът е съгласуван с МОСВ със Становище по Екологична оценка №6-2/2016г. В тази връзка, при характеризирането на водните обекти – повърхностни и подземни са взети предвид основно изложените в ПУРБ - информация и изисквания към управлението на водите.

В процес на изготвяне е актуализация на ПУРБ с нов програмен период 2022-2027г., който се очаква да бъде приет от Министерски съвет до края на 2023 г.

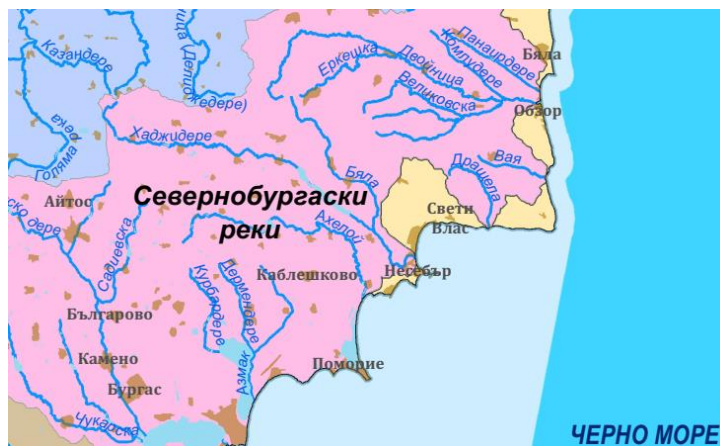
Програмния период на ПООС на Община Поморие за периода 2023-2030г. съвпада с периода на актуализирането, изготвянето и прилагането на ПУРБ 2022-2027г. и ПУРН 2022-2027г.

Първоначално, съгласно Приложение XI на РДВ 2000/60/ЕС, Черноморския район за басейново управление попада в 2 екорегiona, касаещи вътрешните повърхностни води. След извършената актуализация на границите на екорегionите, Черноморски район за басейново управление попада в следните екорегionи:

- Екорегion 12 - Понтийска провинция- за вътрешните повърхностни води;
- Екорегion Черно море - за крайбрежните морски води.

Според хидрогеоложкото райониране територията попада в област със значително изразено средиземноморско климатично влияние върху оттока. Повърхностните води в района на обекта се формират главно от валежите.

Поради равнинния си характер територията на общината се характеризира с нисък отточен ефект на валежните води и наличието на голямо по площ крайбрежно езеро - Поморийско езеро, както и близкото Атанасовско езеро, разположено в община Бургас.

Фигура 13 - Севернобургаски реки от Черноморски район за басейново управление

В близост до гр. Поморие е разположено Поморийското езеро, което има природозащитен статут по националното законодателство (ЗМ по ЗЗТ и ЗЗ от НЕМ по ЗБР), както и по международни конвенции - рамсарско място.

През територията на община Поморие протичат реките - р. Ахелой, р. Хаджийска, р. Азмак, р. Елешница, р. Двойница, р. Великовска, р. Бяла река.

Морски и крайбрежни води

Община Поморие на изток граничи с Черно море, което е едно от най-големите вътрешни морета в света. Единствената му връзка със Световния океан е чрез тесен и плитък естествен проток Босфора, който го свързва с Мраморно и Средиземно море. Друга важна особеност е вливането на 1/3 от водите на континента Европа от трите големи реки: Дунав, Днепър и Дон. Техните поречия минават през територията на 17 държави и 30 града с обща численост 160 мил. души.

Водите на Черно море се считат за слабо солени в сравнение с водите на Световния океан. Използването на морето като рекреационен ресурс се определя от термичния му режим - температура на водата над 18°C от юни до края на октомври.

Морският бряг е нисък, песъчлив, с напълно открит хоризонт на изток и запад, защитен на север от Стара планина. Общата площ на плажовете в община Поморие е 268 000 м².

Районът на водоползване около гр. Поморие е включен в националната система за мониторинг и качеството на морските води периодично се следи от РИОСВ-Бургас.

За пръв път през 1998 г. гр. Поморие е удостоен с наградата на кампанията "Син флаг", а през следващите години градът се утвърждава като редовен участник в кампанията. Наградата възнаграждава управлението на града за вземане на мерки зачисти и безопасни плажове, за управлението им с грижа за околната среда, както и за предприемане на стъпки за целесъобразно ползване на ресурсите като цяло.

Като цяло качеството на морските води в района на община Поморие е подобро в сравнение с 90-те години на миналия век. Причина за това е преустановяване на директното вливане на непречистени битови и промишлени отпадни води от град Поморие и изграждането на ГПСОВ – Поморие.

В териториалния обхват на община Поморие попадат части от следните крайбрежни водни тела:

- Крайбрежно водно тяло „от Св. Влас до Поморие“ с код BG2BS000C1108 – определено в лошо екологично състояние и неизвестно химично състояние с ПУРБ на ЧРБУ 2016- 2021г.
- Крайбрежно водно тяло „от Поморие до Сарафово“ с код BG2BS000C1208 - определено в умерено екологично състояние и неизвестно химично състояние с ПУРБ на ЧРБУ 2016-2021г.

Поречие на р. Хаджийска

Река Хаджийска извира от извор-чешма на около 2 км от с. Добра Поляна, разположено в Еминската планина. В горното си течение тече на югоизток в тясна долина в продължение на 1,5 км., след това навлиза в широка плодородна долина с дължина около между 1,5-2 км с несиметричен коритообразен напречен профил между

Еминската и Източната част на Карнобатско-Айтоската планина. Левия ѝ склон е по-висок от десния и по-стръмен. До с. Гълъбец речното корито е дълбоко, с множество меандри. Долината на реката под с. Гълъбец е тясна, със слаби наклонени и ниски склонове (5-10°). Последните са заети от културна (зеделска) растителност. Бреговете на коритото са високи около 1 м и са обрасли дървесна и храстова растителност. До с. Тънково реката образува широки заливни тераси, а след селото постъпва в Несебърското пресушено блато и се влива в Черно море. В тази част е извършена корекция на коритото ѝ. Следният наклон на долината ѝ е 9,5 промила, а дължината ѝ е 55,3 км. Водосборът е с площ 50,1 кв.км, средна височина 275 м и средногодишен отток до 7694 м³/сек. Отточния модул е 0,843, но той се колебае значително. Реката замръзва през по-малко от 20 дни годишно, а поради ниския наклон на терена, около водното ѝ корито са се образували частични заблатявания. Река Хаджийска преминава през слабо населени райони и качеството на водите и не е повлияно от промишлени и битови замърсители. При станция "Гълъбец" реката има средногодишен отток 0.64 m³/s.

Според ПУРБ за Черноморски район 2016-2021 г., поречието на р. Хаджийска включва три повърхностни водни тела:

- BG2SE600R023 – р. Хаджийска от извора до 3 км след с. Ръжица;
- BG2SE600R015 – р. Хаджийска от 3 км след с. Ръжица до яз."Порой";
- BG2SE600L016 – яз. „Порой“;
- BG2SE600R1010 – р. Хаджийска от яз. „Порой“ до устие и р. Бяла река от преди с. Гюльовца до вливане в р.Хаджийска;
- BG2SE600R1009 - р. Бяла река от извора до с. Гюльовца

Реки северно от поречието на р. Хаджийска

На територията на община Поморие попадат и участъци от следните повърхностни водни тела, разположени северно от поречието на р. Хаджийска:

- BG2SE400R004 – р. Двойница от извора до след с. Дюлино и р. Еркешка от извора до вливане в р. Двойница“;
- BG2KA200R007 – р. Елешница от извор до вливане в яз. "Елешница";
- BG2SE400R1007 – р. Великовска до вливане на р. Карагьолгенска“;

Река Ахелой

Река Ахелой извира на около 1,5 км от с. Дрянковец, в местността "Адата" – източно разклонение на Карнобатско-Айтоската планина. Тече в алувиалната долина на изток и югоизток и се влива в Черно море южно от гр. Ахелой. дължината на реката е

39,9 км, а средно-годишния ѝ отток е около 0,7 м³/сек. Ледови явления се явяват максимално 10-20 дни/годишно. Средно-годишната мътност на реката е 100 до 1000 г/м³, а минарелизацията – 500 до 600.

Според ПУРБ за Черноморски район 2016-2021 г., поречието на р. Ахелой включва три повърхностни водни тела:

- BG2SE800R017 - р. Ахелой - от извора до яз.Ахелой, категория река, естествено ВТ;
- BG2SE800L018 - яз.Ахелой, категория езеро, СМВТ;
- BG2SE800R019 - р. Ахелой - от яз.Ахелой до преди гр.Ахелой

В горното и средното течение на реката са разположени няколко микроязовира, водите на които се използват за напояване на земеделските земи и за риболов. В засушливи години това води до силно намалял отток надолу по течението. Устието на р. Ахелой е включено в Рамсарско място “Поморийско езеро” с площ 814 ха. Това се дължи на факта, че районът е ценен по отношение на орнитофауна и биоразнообразие.

С приключване на проект „Реконструкция и модернизация на ПСОВ Поморие и реконструкция и рехабилитация на ВиК мрежа на гр. Поморие по процедура BG161PO005/10/1.11/02/16 „Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в агломерации с над 10 000 екв. жители”, с възложител: Община Поморие е решен проблема с битово-фекалните води от обектите, изградени в района на пясъчната коса на Поморийско езеро.

Реки от водосбора на Атанасовско езеро

В югозападната част на територията на община Поморие е разположено поречието на р. Азмак, което включва едно ПВТ:

- BG2SE900R026 - р. Азмак от извора до вливане в Атанасовско езеро и р. Дермендере - от извора до вливане в р. Азмак“;

Поморийско езеро

Поморийското езеро с код на водно тяло BG2SE900L02 е свръхсолено езеро с естествен произход – лагуна на морския бряг. Заема площ от 850 ха. Намира се на 2 км северно от гр.Поморие. Разположено е меридиално, успоредно на брега на Черно море, от което го отделя ниска пясъчна коса с дължина около 7 км и ширина до 100-200 м. Равнището на Поморийското езеро е средно с 0,6-0,7 м по-ниско от равнището на морето (има сезонни колебания). Максималната ширина на езерото е 1,8 км.

Основната част от Поморийското езеро е открита водна площ без растителност. В миналото, езерото е превърнато в солници, които представляват множество хиперхалинни басейни със средна соленост на водите около 50 промила (хлорност 28

промила). През пролетните дъждове солеността спада до около 30 промила, а към края на лятото достига 70-80 промила. Лятната соленост на района около Поморие, в който се добива сол – т.нар. “Малко езеро” е над 100 промила.

Всички солотлюбиви организми участват в образуването на черна мазна сероводородна тиня, която се натрупва върху езерното дъно и се използва за лечебни цели. В специално създадените солници от водата на Поморийското езеро годишно се добиват до 6 000 т морска сол.

Притокът на вода в солниците се регулира чрез изкуствен канал с шлюз, като свързва южната част на езерото с Черно море. Бреговете са укрепени с насипи, а на места и със стени. Езерото е опасно от система от отводнителни и охранителни канали, чиято цел е да извежда сладките и замърсени повърхностни води (речни и дъждовни) извън лагуната. През последните 25 г., част от тази система е компрометирана, като участъци от каналите са засипани при строителството на ваканционни обекти и пътна инфраструктура.

През последните години се наблюдава неблагоприятна тенденция към намаляване на солеността на Поморийско езеро, което възпрепятства солотдобива и поставя в риск естествените процеси на образуване на лечебна кал. Промяната в солеността също така има неблагоприятно въздействие върху екосистемата и биологичното разнообразие.

Поморийското езеро с код BG0000152 е орнитологично важно място с код BG 037 и е в списъка на морските защитени зони обявени за опазване на птици по Директива 2009/147/ЕО. Защитената зона “Поморийско езеро”, с идентификационен код BG0000152 е разположена в землищата на гр. Поморие и гр. Ахелой, община Поморие, област Бургас, с обща площ 9215.280 дка, от които 1.233 km² морски пространства (Интегриран план за управление на защитените зони и територии в района на Поморийското езеро).

С Решение 797 от 28 септември 2012 г. на Министерски съвет е предоставено право на управление и стопанисване върху имоти публична държавна собственост, представляващи обект ”Поморийско езеро”. С решението се предоставя правото на Община Поморие да осъществява комбинация от дейности за възстановяване, консервация и стопанска дейност, необходими за устойчивото управление на екосистемата от влажни зони.

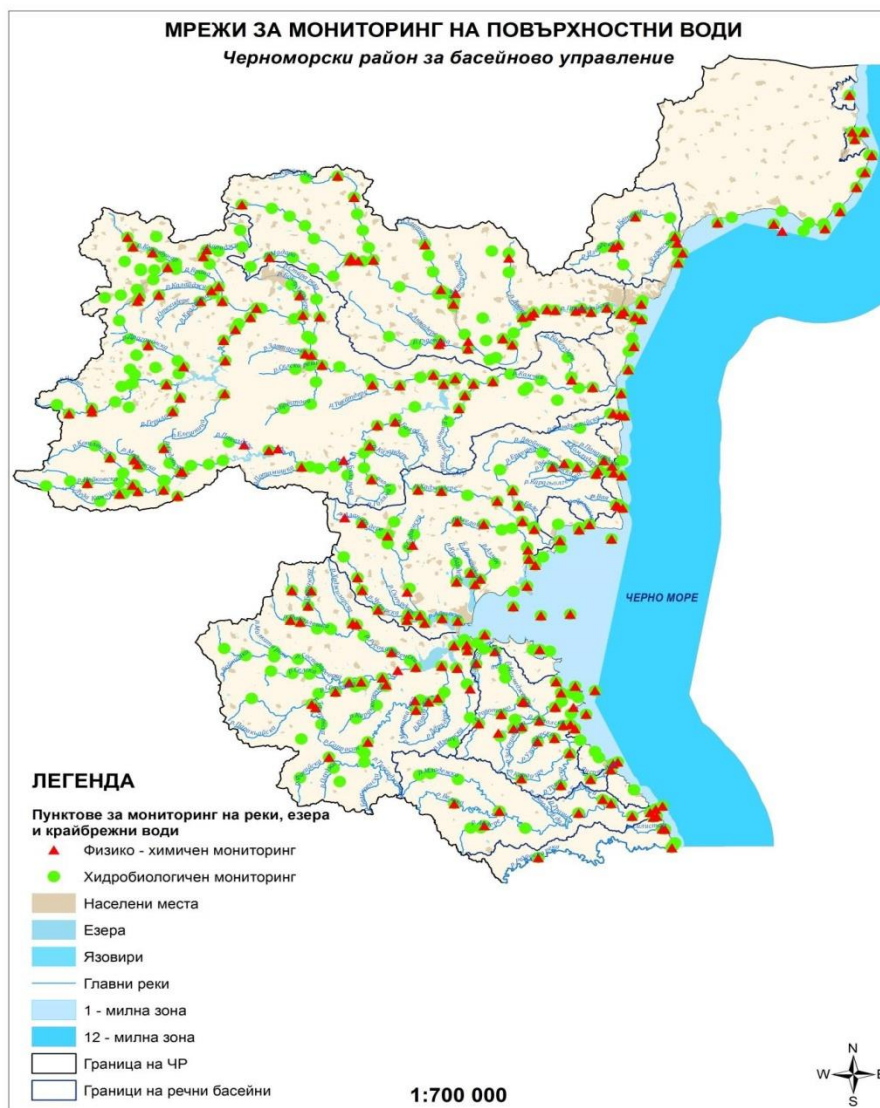
За предприемане на адекватни мерки за управление на интегрираната територия е необходимо разработването на стратегия за устойчиво управление на биологичното разнообразие и природните ресурси на езерото. Предприемането на мерки в тази посока е забавено поради забавена административна процедура по одобряване на план за управление на защитената територия.

Реализираният проект „Интегрирани мерки за осигуряване на принос към поддържане/подобряване на природозащитното състояние на видове и типове природни местообитания от мрежата Натура 2000, целящи намаляване на установени заплахи и влияния за видовете и местообитанията на територията на МИГ Поморие” включва съвкупност от интегрирани мерки за намаляване на установени заплахи и влияния върху целеви видове и местообитания в 4 защитени зони от Натура 2000. Териториалният обхват на дейностите по проекта, включва границите на защитени зони: BG0000620 Поморие; BG0000133 Камчийска и Еменска планина; BG0000151 Айтоска планина и BG0000574 Ахелой - Равда – Несебър, в рамките на МИГ Поморие.

Реализираните консервационни мерки допринасят за подобряване на водния режим, почистване на отводнителни канали за дъждовни води и полагане на отводнителна инфраструктура за преодоляване на опресняването на водите на лагуната, с което ще бъде постигнат директен принос към постигането на БПС на природно местообитание 1150* Крайбрежни лагуни по следните параметри: 2.5. Типични видове, 3.1. Замърсяване, 3.2. Евтрофикация и 3.5. Промени в хидрологичния режим.

Мониторинг на водите

Мониторинг на параметрите на повърхностните водни тела се извършва от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) по отношение на качеството на повърхностните води, Института по океанология към БАН по отношение на качеството на крайбрежните води и Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ) по отношение на количеството на вътрешните повърхностни води и подземните води. Оценката на състоянието на повърхностните водни тела в Черноморски басейнов район е представена във втори ПУРБ на ЧРБУ 2016 – 2021 г. и ще бъде актуализирана в третия цикъл, след изпълнението на пълния шестгодишен цикъл на мониторинг, който обхваща различни хидроморфологични, биологични, физико-химични параметри, специфични замърсители и приоритетни вещества.

Фигура 14 - Мрежи за мониторинг на повърхностни води ЧРБУ
(източник: Годишен доклад за оценка на актуалното състояние на водите на БДЧРБУ)

Оценката за екологичното състояние на отделните елементи за качество към 2021 г., изготвена от БДЧРБУ, на база получените резултати от проведения мониторинг през периода 2020-2021 г. е представена в таблицата по-долу:

Таблица 3 Екологично състояние на повърхностните водни тела
(източник: Годишен доклад за актуалното състояние на водите на БДЧР)

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Код на ВТ	Наименование	Оценка на екол. състояние/ потенциал (ПУРБ 2016-2021)	ЕС/ЕП 2020	ЕС/ЕП 2021
BG2SE600R023	р. Хаджийска от извора до 3 км след с. Ръжица	Умерено	Умерено	Умерено
BG2SE600R015	р.Хаджийска - от 3 км след с. Ръжица до яз."Порой"	Умерено	Умерено	Добро
BG2SE600L016	яз.Порой	Лош	Умерен	Умерен
BG2SE600R1010	р. Хаджийска от яз. „Порой” до устие и р. Бяла река от преди с. Гюльовца до вливане в р.Хаджийска	Умерен	Лош	Лош
BG2SE600R1009	р. Бяла река от извора до с. Гюльовца	Отлично	Не е провеждан мониторинг	Умерено
BG2SE400R004	р. Двойница от извора до след с. Дюлино и р. Еркешка от извора до вливане в р. Двойница	Добро	Не е провеждан мониторинг	Добро
BG2KA200R007	р. Елешница от извор до вливане в яз. "Елешница"	Добро	Умерено	Добро
BG2SE400R1007	р. Великовска до вливане на р. Карагьолгенска	Отлично	Не е провеждан мониторинг	Не е провеждан мониторинг
BG2SE800R017	р. Ахелой - от извора до яз.Ахелой	Умерено	Умерено	Умерено
BG2SE800L018	яз.Ахелой	Лошо	Умерено	Умерено
BG2SE800R019	р. Ахелой - от яз.Ахелой до преди гр.Ахелой	Добро	Умерено	Не е провеждан мониторинг
BG2SE800R020	р. Ахелой - от преди гр.Ахелой до вливане в Черно море	Умерено	Умерено	Умерено

BG2SE900R026	I участък: р.Азмак - от извора до вливане в Атанасовско езеро II участък: р.Дермендере - от извора до вливане в р. Азмак	Умерено	Лошо	Умерено
BG2SE900L028	Поморийско езеро	Умерено	Умерено	Не е провеждан мониторинг
BG2BS000C1108	Крайбрежни води от Св. Влас до Поморие	Лошо	Не е провеждан мониторинг	Добро
BG2BS000C120	Крайбрежни води от Поморие до Сарафово	Умерено	Не е провеждан мониторинг	Умерено

Анализът на данните от оценката на екологичното състояние/потенциал през 2020 г. и 2021 г. показва положителни промени в екологично състояние спрямо определеното в ПУРБ 2016-2021 г. за четири водни тела:

- BG2SE600R015
- BG2SE600L016
- BG2SE800L018
- BG2BS000C1108

Отрицателни промени в екологично състояние са установени за три водни тела:

- BG2SE600R1010
- BG2SE800L018
- BG2SE800R019

При останалите водни тела през 2021г. не е установена промяна на екологичното състояние спрямо ПУРБ 2016-2021 или не е провеждан мониторинг.

Извършената оценка на състоянието на водните тела през 2021 г., не сочи съществено изменение в състоянието по наблюдаваните елементи за качество в сравнение с ПУРБ 2016-2021 г.

Химичното състояние се определя на база данните от мониторинга на приоритетни вещества в матрици вода и биота. То се оценява в два класа – добро и непостигащо добро. При „добро химично състояние” не се установяват превишения на СКОС, посочени в Наредбата за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители. В случаите, в които са налице превишения на съответните СКОС, състоянието се определя като непостигащо добро. Интерпретацията

на получените резултати отчита разпоредбите на Директива 2009/90/ЕС, специфицираща изискванията към химичния анализ и мониторинга на състоянието, транспонирана в Наредба № 1/ 2011 г. за мониторинг на водите.

Обобщена информация за химичното състояние на повърхностните водни тела по пунктове за оперативен мониторинг, е представена в таблицата по-долу:

Таблица 4 Химично състояние на повърхностните водни тела

(Източник: Годишен доклад за актуалното състояние на водите на БДЧР)

Код на ВТ	Наименование	ПУРБ 2016-2021	Химично състояние 2020	Химично състояние 2021
BG2SE600R023	р. Хаджийска от извора до 3 км след с. Ръжица	не е провеждан мониторинг	Добро	Добро
BG2SE600R015	р.Хаджийска - от 3 км след с. Ръжица до яз."Порой"	не е провеждан мониторинг	Добро	Добро
BG2SE600L016	яз.Порой	не е провеждан мониторинг	Добро	Добро
BG2SE600R1010	р. Хаджийска от яз. „Порой” до устие и р. Бяла река от преди с. Гюльовца до вливане в р.Хаджийска	не е провеждан мониторинг	Добро	Добро
BG2SE600R1009	р. Бяла река от извора до с. Гюльовца	не е провеждан мониторинг	Добро	Добро
BG2SE400R004	р. Двойница от извора до след с. Дюлино и р. Еркешка от извора до вливане в р. Двойница	не е провеждан мониторинг	не е провеждан мониторинг	Добро
BG2KA200R007	р. Елешница от извор до вливане в яз. "Елешница"	Добро	не е провеждан мониторинг	Добро
BG2SE400R1007	р. Великовска до вливане на р. Карагьолгенска	не е провеждан мониторинг	не е провеждан мониторинг	Добро
BG2SE800R017	р. Ахелой - от извора до яз.Ахелой	не е провеждан мониторинг	Добро	Добро
BG2SE800L018	яз.Ахелой	не е провеждан мониторинг	Добро	Добро

Код на ВТ	Наименование	ПУРБ 2016-2021	Химично състояние 2020	Химично състояние 2021
BG2SE800R019	р. Ахелой - от яз.Ахелой до преди гр.Ахелой	не е провеждан мониторинг	не е провеждан мониторинг	не е провеждан мониторинг
BG2SE800R020	р. Ахелой - от преди гр.Ахелой до вливане в Черно море	не е провеждан мониторинг	Добро	Добро
BG2SE900R026	I участък: р.Азмак - от извора до вливане в Атанасовско езеро II участък: р.Дермендере - от извора до вливане в р. Азмак	Добро	Добро	не е провеждан мониторинг
BG2SE900L028	Поморийско езеро	не е провеждан мониторинг	не е провеждан мониторинг	не е провеждан мониторинг
BG2BS000C1108	Крайбрежни води от Св. Влас до Поморие	не е провеждан мониторинг	не е провеждан мониторинг	непостигащо добро
BG2BS000C1208	Крайбрежни води от Поморие до Сарафово	не е провеждан мониторинг	не е провеждан мониторинг	непостигащо добро

Оценката на химичното състояние за Крайбрежно водно тяло с код BG2BS000C1108 „от Св. Влас до Поморие“ по изследваните приоритетни вещества във води е непостигащо добро – отчетени превишения на СГС-СКОС за PFOA (перфлуороктанова киселина) + PFOS (перфлуороктансулфонова киселина). В биота е констатирано превишение на СКОС по показател Нg (живак). Крайната оценка на химичното състояние на водното тяло е непостигащо добро. Във водното тяло са определени 9 зони за къпане, като три от тях са на територията на община Поморие:

- „Къмпинг “Ахелой” с код BG3411700833002013;
- „Поморие - Централен плаж“ с код BG3411757491002014;
- „Поморие - Източен плаж“ с код BG3411757491002015.

Мониторинг на приоритетни вещества в седименти в крайбрежно водно тяло BG2BS000C1208 „от Поморие до Сарафово“ не е извършван. Оценката на химичното състояние на водното тяло по изследваните приоритетни вещества във води е непостигащо добро – отчетени превишения на СГС-СКОС за PFOA+PFOS. В биота е констатирано превишение на СКОС по показател Нg. Крайната оценка на химичното

състояние на водното тяло е непостигащо добро. Във водното тяло са определени 2 зони за къпане, като на територията на община е зоната за къпане:

- „Поморие - Южен плаж“ с код BG3411757491002016.

Заложени мерки съгласно ПУРБ 2016-2021г.:

1. Използване на подходящо оборудване при инцидентни разливи (скимъри, бонови заграждения и др.) за ограничаване на замърсяването на морските води в акваторията на рибарските пристанища

2. Провеждане на ежегодни кампании (пролетен и есенен сезон) за почистване на устието на реките.

3. Почистване и премахване на нерегламентирани сметища по крайбрежието (годишни, с честота поне 1 път годишно на крайбрежната зона до 2 км във вътрешността, извън плажните ивици

4. Осигуряване на сметосъбиращи съдове и регулярно извозване на отпадъците в районите на рибарските селища на територията на крайбрежните общини.

5. Осъществяване на контрол по отношение на управлението на отпадъците в районите на рибарските селища на територията на крайбрежните общини.

Останалите тела на територията на община Поморие са в добро химично състояние или не е провеждан мониторинг.

Определените зони за къпане и воден спорт в акваторията на Черно море се извършват съобразно изискванията на Наредба № 5 от 30 май 2008г. за управление качеството на водите за къпане (ДВ бр.53/2008г.) и Директива 2006/7/ЕО. Оценяването на резултатите от мониторинга, извършван от РЗИ-Бургас, става съгласно нормите, посочени в Наредба №11/2002г. за качеството на водите за къпане.

Водоползване от повърхностни води

На територията на общината има девет язовира, информация за които е представена в таблицата по-долу.

Таблица 5 Списък на язовирите в Община Поморие
(Източник: БДЧР)

ИМЕ НА ЯЗОВИР	РЕКА	Поречие	РЕЧЕН БАСЕЙН	EU_CD /КОД В.Т./	НАСЕЛЕН О МЯСТО	МАКС. ОБЕМ /мл.м3/	Собственост
Ахелой 1	Ахелой	Ахелой	Северно Бургаски реки	BG2SE800R020	Ахелой	0,112	общинска

ИМЕ НА ЯЗОВИР	РЕКА	Поречие	РЕЧЕН БАСЕЙН	EU_CD /КОД В.Т./	НАСЕЛЕН О МЯСТО	МАКС. ОБЕМ /мл.м3/	Собственост
Ахелой 2	Ахелой	Ахелой	Северно Бургаски реки	BG2SE800R020	Ахелой	0,1	общинска
Ахелой	Ахелой	Ахелой	Северно Бургаски реки	BG2SE800L018	Бата	12,35	държавна
Белодол/Емирско	Ахелой	Ахелой	Северно Бургаски реки	BG2SE800R017	Белодол	0,296	общинска
Кавак дере	Чекракчия	Хаджийска	Северно Бургаски реки	BG2SE600R015	Гълъбец	0,15	общинска
Косовец	Чобан дере	Ахелой	Северно Бургаски реки	BG2SE600R015	Косовец	0,17	общинска
Лъджа дере/Читак дере	Азмак	Ахелой	Северно Бургаски реки	BG2SE900R026	Каблешков о	0,03	общинска
Чатал дере	дере	Ахелой	Северно Бургаски реки	BG2SE900R026	Каблешков о	0,14	общинска
Порой	Хаджийска	Хаджийска	Северно Бургаски реки	BG2SE600L016	Тънково; Оризаре; Гюльовца; Гълъбец; Александрово; Порой	45,2	държавна
Бата/Зеленчукова градина 1	река	Ахелой	Северно Бургаски реки	BG2SE800R019	Бата	0	общинска публична

Развитието, експлоатацията и поддържането на напоителните системи в общината се основава на цялостна политика и се развива на регионален принцип, обхващащ целия регион на Бургаска област.

На територията на община Поморие са изградени съоръжения от хидромелиоративната инфраструктура на две напоителни системи – НС „Ахелой“ и част от НС „Порой“.

НС „Ахелой“: изградените поливни площи на системата са 19 954 дка, а годните за напояване са 18 724 дка. Водоизточник е язовир „Ахелой“ с общ завирен обем 12 670 хил. куб. м. Под язовира е изградена ПС „Ахелой 1“, която е повдигателна и чрез открит канал подава вода за напояване до ПС „Ахелой 2“. ПС „Ахелой 2“ също е повдигателна и качва водата в горен изравнител. Чрез открит канал и закрыта тръбна мрежа достига до 7 808 дка поливни площи. От основния изпускател на язовира тръгва гравитачен напоителен канал Р-1, който има командно положение спрямо 8 087 дка. Канал Р-1 осигурява вода за долен изравнител на ПС „Ахелой 3“. Тя е повдигателна и чрез открит канал и закрыта тръбна мрежа водоосигурява 2 829 дка. В напоителното поле към ПС „Ахелой 2“ не може да се осъществява поливен процес, защото двете помпени станции и тръбната мрежа са в лошо техническо състояние. Съоръженията не са пускани в експлоатация през последните двадесет години. Причините довели до това състояние са: високата цена на водата за напояване, формирана основно от разходите за припомпване от две високоенергоемки помпени станции, липсата на интерес в земеделските производители към отглеждане на интензивни култури, както и множеството посегателства, извършени над съоръженията. Поради липса на перспектива и икономически интерес, през 2012 г. ПС „Ахелой 2“ е бракувана.

Издадено е Разрешително № 01410018/05.12.2022г. от министъра на околната среда и водите за водовземане от повърхностен воден обект – яз. „Ахелой“ с цел на водовземането "Резервно и допълващо обществено питейно-битово водоснабдяване“, с титуляр: ВиК ЕАД Бургас

НС „Порой“: Напоителна система „Порой“ е изградена в периода от 1970 до 1985г. Водоизточник на системата е язовир „Порой“ с общ завирен обем 45 200 хил.м3. Основната помпена станция „Порой“ е повдигателна и подава вода за напояване на лява и дясна зона.

Лява зона – поливните площи в землищата на селата Гълъбец и Горица са бракувани преди 1999г. Помпена станция „Гильовци“, която водообезпечава площите е бракувана, а напорният тръбопровод демонтиран.

Дясна зона – поливните площи в землищата на градовете Каблешково и Ахелой, и селата Медово и Александрово получават вода по открит канал Р-П-5 чрез ПС „Тънково 1“ и ПС „Тънково 2“. Тези съоръжения не са влизали в експлоатация през последните десет години. Първата помпена станция е бракувана, а втората е полуразрушена. Предстои демонтиране на стоманените тръбопроводи в напоителните полета.

Поливните площи от НС „Порой“, находящи се на територията на община Поморие, не подлежат на възстановяване, като основните причини за това състояние отново са: високата цена на водата за напояване, липсата на интерес в земеделските производители да отглеждат интензивни култури, които изискват ползване на по-значителни количества водни маси; невъзможност за опазване на трайно неработещите

хидромелиоративни съоръжения от посегателства и грабежи, които влошават още повече техническото им състояние.

С Решение № 938/17.12.2020 г. на Министерски съвет яз. Ахелой и яз. Порой, които са комплексни и значими язовири по приложение № 1 към чл. 13, т.1 от Закона за водите, са определени за приоритетно питейно-битово водоснабдяване, като се запазва и използването им за напояване. В ход е процедура за категоризиране на двата язовира от “В и К“ ЕАД, гр. Бургас, по реда на Наредба 12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

Издадено е Разрешително № 01410019/05.12.2022г. от министъра на околната среда и водите за водовземане от повърхностен воден обект – яз. „Порой“ с цел на водовземането "Резервно и допълващо обществено питейно-битово водоснабдяване“, с титуляр: ВиК ЕАД Бургас.

2.3. Състояние на подземни и минерални води

На територията на Черноморски район за басейново управление са идентифицирани 40 подземни водни тела в 7 водоносни хоризонта (по данни от ПУРБ на Черноморски район за басейново управление).

Хидрогеоложките условия определят количеството и качеството на повърхностните и подземни води в района на Община Поморие и са свързани преди всичко с влиянието на Черно море и Черноморското крайбрежие.

Около 78% от поровите подземни води принадлежат на водоносните хоризонти в кватернерните отложения. Към същия тип подземни води се отнасят и тези, които са формирани във водоносните хоризонти на палеогена в Бургаската депресия. Водите са предимно напорни. Подхранват се от речната мрежа, морето и от рудниците на мина „Черно море“. По степен на водообилност тези води се отнасят към слабо и умерено водоносните, но в тях са съсредоточени значителни ресурси, които представляват и стопански интерес. Пукнатинните води са формирани в горнокредитните вулканогенни и вулканно-седиментни свити в централните части на Бургаския синклинорий, където към разломните зони са привързани редица термоминерални находища, включително и това в с. Медово.

Водно тяло BG2G00000PG029 заема обща площ 777.18 кв. км, включва изцяло територията на Община Поморие. Естествените и експлоатационни ресурси на тялото са 110 л/сек. Разрешеното годишно водочерпене е 14 л/сек, а свободното - 74 л/сек. По данни на МОСВ за качествените и количествени показатели на водното тяло не съществува риск от замърсяване на този етап.

В таблицата по-долу е дадена е представена обобщена информация за подземните водни тела на територията на община Поморие, съгласно данни от ПУРБ 2016-2021 г. на БД ЧРБУ.

Таблица 6 Подземни водни тела на територията на община Поморие

Код на ВТ	Наименование на ВТ	Населени места
BG2G000000Q006	Порови води в кватерна на р. Хаджийска е с местоположение в поречието на Северно-бургаски реки и с колектор от пясъци, гравий и глини	Александрово, Ахелой, Козичино, Каблешково, Порой, Гълъбец, Горица, Поморие, Страцин
BG2G000000N020	Порови води в неоген-сармат Руен-Несебър	Ахелой, Порой, Гълъбец, Горица, Страцин
BG2G000000N025	Порови води в неоген - Бургас	Поморие
BG2G000000PG029	Порови води в палеоген-еоцен, олигоцен Бургас	Поморие
BG2G000000K2034	Карстови води в горна креда, Бургаска вулканична зона, северно и западно от Бургас	Поморие, Страцин
BG2G000000Q014	Порови води в кватерна на р. Двойница	
BG2G000000PG028	Порови води в палеоген, палеоцен, еоцен Руен - Бяла	

Състоянието на подземните води, описани в таблица № 6 се оценява въз основа на информация, която ИОАС изпраща до Басейнова Дирекция „Черноморски район“. Оценката на химичното състояние на подземни водни тела (ПВТ) в БДЧР се извършва съгласно подход за оценка на химичното състояние на подземните водни тела в две категории – добро и лошо.

Подходът е разработен в съответствие с изискванията на Директива 2000/60/ЕС, Директива 2006/118/ЕО за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване, Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води, Ръководство № 18 за състоянието на подземните води и оценка на тенденциите, Ръководство №17 за предотвратяване или ограничаване на преките и непреките отвеждания, и Ръководството за докладване по РДВ през 2016г.

Основни критерии за оценка на химичното състояние по мониторингови пунктове на подземните водни тела (ПВТ) са:

- стандартите за качество на подземните води, определени в Приложение № 1 към Наредба № 1/10.10.2007 г., аналогични на стандартите за качество на питейните води в Наредба № 9/16.03.2001 г.;
- стандартите за качество на замърсителите, установени в приложение I на Директивата за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване;
- праговите стойности (ПС), определени за всички замърсители и показатели на замърсяване, които характеризират ПВТ, определени в риск да не постигнат добро химично състояние.

Резултатът от извършената обща оценка на химичното състояние на ПВТ на база данни от Годишния доклад БД „Черноморски район” за 2021г. е представен в таблица.

Таблица 7 Химично състояние през 2021 г.
(Източник: Годишен доклад за 2021г. на БДЧР –Варна)

ВОДОНОСЕН ХОРИЗОНТ	КОД НА ПВТ	ИМЕ НА ПВТ	МЕЖДИННО ХИМИЧНО СЪСТОЯНИЕ 2021 г.	
			Оценка	Показатели с отклонение от СК/ПС през 2021 г.
Кватернерен	BG2G000000Q006	Порови води в кватернера на р.Хаджийска	добро	манган
Неогенски	BG2G000000N020	Порови води в неоген - сармат Руен - Несебър	добро	няма установени
Неогенски	BG2G000000N025	Порови води в неоген - Бургас	лошо	нитрати, флуориди, натрий, магнезий
Палеогенски	BG2G000000PG029	Порови води в палеоген - еоцен, олигоцен Бургас	добро	нитрити
Горнокреден	BG2G000000K2034	Пукнатинни води в K2t сп-st-Бургаска вулканична северно и западно от Бургас	лошо	активна реакция, флуориди, нитрати
Кватернерен	BG2G000000Q014	Порови води в кватернера на р. Двойница	лошо	електропроводимост, желязо, натрий, сулфати, хлориди, амониеви йони
Палеогенски	BG2G000000PG028	Порови води в палеоген, палеоцен, еоцен Руен - Бяла	добро	няма установени

По програмата за мониторинг през 2021г. е извършено наблюдение в 1 пункт на територията на община Поморие - Пункт: BG2G000000K2MP095 Ахелой, Б 179-

наблюдателен. Установено е превишение по показатели: - активна реакция над СК; - флуориди над ПС и СК. ПВТ в района на МП е определено в „лошо” състояние.

Резултатите от проведения химичен мониторинг през 2021 г. показват, че 2 ПВТ са в лошо междинно химично състояние със средногодишни стойности на определени показатели над праговите стойности, определени в ПУРБ 2016-2021г. и/или над стандарт за качество, от Приложение 1 към Наредба № 1/2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води. Повишеното съдържание на замърсители в подземните води се дължи предимно на:

- дифузни източници: инфраструктура без канализации, земеделски земи, обработваеми, смесени земеделски площи, животновъдни ферми.
- точкови източници: зауствания на отпадъчни води (ГПСОВ, инсталации и съоръжения за категориите промишлени дейности попадащи в Приложение № 4 към Закона за опазване на околната среда (ЗООС) с комплексно разрешително, ферми, складове и др. селскостопански обекти.

Минерални води

На територията на община Поморие се намират няколко сондажа за минерална вода:

- Находище при с. Медово – 3 сондажа с общ дебит 22 л/с, минерализацията на водата е 0,540 г/л, а температурата - 28-39 °C.
- Находище „Каменар” – 3 сондажа с дебит 1,2 л/с, с минерализация 0,390 г/л и температура 23° C.

По данни от Регистъра на ресурсите на минералните води - изключителна държавна собственост, предоставени на община Поморие за ползване и управление са две находища на минерални води по приложение № 2 към чл.14, т.2 от Закона за водите, съгласно таблицата по-долу:

Таблица 8 Находища на минерални води - изключителна държавна собственост на територията на община Поморие

Находище на минерална вода (землище)	Температура t C	Утвърдени експлоатационни ресурси на находището	Разпределение на експлоатационните ресурси по категории			Експлоатационни ресурси от хидрогеотермална енергия			Водовземни съоръжения	Технически възможен дебит на водовземното съоръжение
			Q _{ep1}	Q _{ep2}	Q _{ep3}	Q	ΔT	G ^л _{екс}		
		л/сек	л/сек	л/сек	л/сек	л/сек	°C	kJ/s		л/сек
Каменар	21,30	3,43	1,47	1,96	1,47	1,71	6,30	45,13	Сондаж №Б-53	1,71

Находище на минерална вода (землище)	Температура t C	Утвърдени експлоатационни ресурси на находището	Разпределение на експлоатационните ресурси по категории			Експлоатационни ресурси от хидрогеотермална енергия			Водовземни съоръжения	Технически възможен дебит на водовземното съоръжение
			Q _{ep1}	Q _{ep2}	Q _{ep3}	Q	ΔT	G ¹ _{екс}		
		л/сек	л/сек	л/сек	л/сек	л/сек	°C	kJ/s		л/сек
	21,50					1,72	6,50	46,84	Сондаж №Б-180	1,72
Медово	29,30	5,12	2,12	3,00	1,17	5,12			Сондаж №Б-72	2,27
	22,10								Сондаж №Б-11	0,11
	39,00							275,53	Сондаж №Б-73	2,74

Находище „**Каменар**“, кв. Каменар, Община Поморие, изключителна държавна собственост, включено под № 32 в Приложение № 2 към чл. 14, т. 2 към Закона за водите. Находището се състои от две водовземни съоръжения и един ТК- 1 пункт за мониторинг.

■ Сондаж № Б-53 е каптиран - полувкопана правоъгълна бетонова камера с размери 2.90x2.40x2.00м. Стените и покривната плоча са армирани с бетонно желязо ф 6.5. Помещението е измазано с гланцирана бетонова замазка. На устието на сондажа е изпълнена отвеждаща изливна тръба извън каптажното съоръжение, която се използва за водоналиване. За целта са изградени бетонови корита в непосредствена близост до сондажа. Освен изливната тръба на стената на сондажа е монтиран кран за водоналиване. Състояние на оборудването добро. За сондажа е издадена Балнеологична оценка с № 47 от 16.12.2016г. на МЗ.

■ Сондаж №Б-180 - на устието на сондажа е монтирана изливна тръба, запушена с тапа като е инсталиран допълнителен кран, чрез който е възможно да се регулира самоизлива или да се спира напълно. Състояние на оборудването добро. Експлоатационните ресурси и технически възможния дебит на водовземните съоръжения: Сондаж № Б-53 и Сондаж №Б-180, са утвърдени със Заповед №703/10.09.2014г. министъра на околната среда и водите.

Със Заповед № РД-725/03.11.2017г. на МОСВ е определена санитарно-охранителната зона на находище „Каменар“, кв. Каменар.

Находище „**Медово**“, с. Медово, Община Поморие, изключителна държавна собственост, включено под № 43 в Приложение № 2 към чл. 14, т. 2 към Закона за водите. Находището се състои от три термални водоизточника:

1. Сондаж № Б -72 с дълбочина 253,00 m разкрива карбонатно – хидрокарбонатно натриеви води.

Каптажа на сондаж № Б-72 представлява надземна, правоъгълна железобетонна шахта с размери 3,45 /2,5 /2,0м. В помещението се влиза през метална врата. На покривната плоча е устроен люк с капак с размери 0,50 /0,50м. Каптажа, отвън и отвътре е измазан с циментова замазка, а всички железни части са боядисани с минимум и блажна боя.

За сондажа е издаден Сертификат №93/27.02.2014г. на МОСВ, Сертификат № 93/01.12.2020 г. за качеството на минералната вода и Балнеологична оценка № 186 от 01.12.2020 г.

2. Сондаж № Б - 73 с дълбочина 340,20 m, разкрива хлоридно натриеви води. Последните са получени в резултат на смесването на пресните инфилтрационни хидрокарбонатно- натриеви и солени хлоридни калциево- магнезиеви води от морския генетически цикъл (Христов, 1978). Каптажа на сондаж № Б-73 представлява правоъгълна железобетонна шахта с размери 3,45 /2,5/2,0м., полувакопана на 0,80м от повърхността. В помещението се влиза през метална врата. На покривната плоча е устроен люк с капак с размери 0,50 /0,50м. За сондажа е издадена Балнеологична оценка № 44 / 17.07.2015г. на МЗ.

Според оценката минералната вода от сондажа отговаря на Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели. Водата притежава определени лечебно-профилактични свойства и може да бъде използвана за балнеолечение и балнеопрофилактика. С Решение № 1054/26.06.2014 г. Общински съвет Поморие е приел такси за водовземане съгласно целта на ползване на минерална вода от находище „Медово” с. Медово и находище „Каменар”, кв. Каменар, община Поморие.

Извършва се ежегоден, собствен мониторинг на дебита и качеството на водите.

3. Сондаж № Б-11 с дълбочина 250,30 m, разкрива карбонатно – хидрокарбонатно натриеви води; Водата от сондаж № Б-11 захранва чешма за общо водовземане от гражданите. Със Заповед № 483/02.08.2018 г. на министъра на околната среда и водите са утвърдени експлоатационни ресурси на находище на минерална вода „Медово“, с. Медово, в т.ч. и за сондаж Б-11.

Със Заповед № РД-736 /06.11.2017г. на МОСВ е определена санитарно-охранителната зона на „Медово“, с. Медово.

Със Заповед № РД-725/03.11.2017г. на МОСВ е определена санитарно-охранителната зона на находище „Каменар", кв. Каменар.

Община Поморие има потенциал за оползотворяване на своите геотермални извори в областта на лечебни процедури и консумация. При бутилирането на водата е нужно предварително охлаждане. С подходяща техника може отпадната топлина от

процеса на охлаждане да се използва за загряване на вода за битови нужди в построените съоръжения за бутилиране.

2.4. Зони за защита на водите, съгласно чл. 119 а, ал. 1 от ЗВ

Зоните за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1 от Закона за водите, са регламентирани по следния начин:

1. територията на водосбора на повърхностните водни тела и земната повърхност над подземните водни тела по чл. 119, ал. 1, т. 1 и 2;

2. водните тела, определени като води за отдих и водни спортове, включително определените зони с води за къпане, съгласно наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 7;

3. зоните, в които водите са чувствителни към биогенни елементи, включително:

а) уязвими зони;

б) чувствителни зони;

4. зоните за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми;

5. защитените територии и зони, определени или обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване.

Зони за питейно-битово водоснабдяване

Повърхностни води

Съгласно чл. 7 от Рамковата директива за водите (РДВ), зоните за защита на водите са територии определени за водочерпене за човешка консумация, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

В ЧРБУ са определени 3 броя самостоятелни питейни повърхностни водни тела - три язовира за питейно-битово водоснабдяване: "Камчия", "Ясна поляна" и "Тича". Съгласно действащият към момента ПУРБ 2016 – 2021 г., на територията на община Поморие няма определени повърхностни водни тела, които да попадат в зони за питейно-битово водоснабдяване.

Подземни води

В регистъра на зоните за защита на подземни води, предназначени за ПБВ, са идентифицирани 28 бр. подземни тела в ЧРБУ, които отговарят на критериите, съгласно Закона за водите и са определени като води, предназначени за човешка консумация.

На следващата фигура е представена информация за зоните за защита на питейните води в обхвата на община Поморие. (Фигура 15).

Фигура 15 - Част от карта Подземни водни тела използвани за питейни нужди в ЧРБУ, включваща териториалния обхват на Община Поморие
(Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БДЧР)

Заложените мерки насочени към опазване на зоните за защита за питейно-битово водоснабдяване, към ПУРБ ЧРБУ, са представени в таблицата по-долу:

Таблица 9 - Мерки насочени към опазване на зоните за защита за питейно-битово водоснабдяване
(Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БДЧР)

№	Име на мярката	Действие
1.	Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи	Контрол на ограниченията и забраните в границите на СОЗ и зоните за защита на питейни води
2.	Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи	Определяне на СОЗ около съоръженията за ПБВ съгласно действащото законодателство
3.	Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи	Спазване на забрани и ограничения в СОЗ съгласно заповедта за определяне на зоната и списъка по приложение № 3 към Националния каталог от мерки (ПУРБ)
4.	Опазване на повърхностните води предназначени за питейно-битово водоснабдяване	Забрана за сечи, с изключение на санитарни и отгледни сечи, във водосбора на водохващания от

№	Име на мярката	Действие
		повърхностни води, предназначени за питейно битово водоснабдяване
5.	Опазване на повърхностните води предназначени за питейно-битово водоснабдяване	Ограничаване, преустановяване или предписване на допълнителни изисквания към дейността на обекти, емитиращи едно или повече замърсяващи вещества или показатели на замърсяване създаващи риск за влошаване на състоянието на зони за защита на питейните води.
6.	Опазване на повърхностните води предназначени за питейно-битово водоснабдяване	Прилагане на забрани и ограничения при одобряване на инвестиционни предложения във водосбора на язовири, предназначени за питейно-битово водоснабдяване с цел намаляване на необходимостта от пречистване на питейните води
7.	Опазване на повърхностните води предназначени за питейно-битово водоснабдяване	Забрана за извършването на стопански дейности в язовири, предвидени за използване за питейно-битово водоснабдяване

Зони определени като води за отдих и водни спортове, включително определените зони с води за къпане

Съгласно изискванията чл. 41 от ЗВ, общото ползване на водните обекти е правото на гражданите да ползват водите и/или водните обекти - публична държавна или общинска собственост за отдих, водни спортове и къпане. Условието и редът за използване на водите и водните обекти се определят от областният управител - за публичната държавна собственост, и от общинския съвет - за публичната общинска собственост, в съответствие с издадените разрешителни за водовземане и ползване на водните обекти и по начин, който гарантира опазването на живота и здравето на населението и на околната среда. Областният управител или кметът на общината са длъжни да обявят тези водни обекти, вкл. изискванията, условията или забраната за ползване, съответно ограничение или забрани на други видове използване, както и изисквания към обекти и дейности, съвместими с общото ползване. Обявяването се извършва задължително и чрез поставянето на табели на определените места.

За зони за отдих, водни спортове и/или за къпане се определят водни тела, определени като води за отдих и водни спортове, включително определените зони с води

за къпане. На територията на община Поморие попадат зони, които са определени за къпане.

Фигура 16 - Част от карта зони за къпане в ЧРБУ, включваща териториалния обхват на Община Поморие

(Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БДЧР)

Компетентен орган по прилагане на европейското законодателство и националното законодателство в тази област е Министерството на здравеопазването, чрез своите териториални органи – Регионалните здравни инспекции, които извършват регулярен контрол и мониторинг на качеството на водите за къпане. При определяне/актуализиране на зоните с води за отдих и/или за къпане се използва информация от областните управители, кметовете на общините, издадените разрешителни за водоземане/ползване на воден обект, актуалното докладване на МЗ към ЕК за обособените зони за къпане и профилите им изготвени от РЗИ.

В таблицата е по-долу е представяне информация за определените зони за къпане на територията на община Поморие.

Таблица 10 Води за къпане на територията на община Поморие
(Източник: Регистър на зоните с води за къпане на БДЧР – Варна)

Заповед на областен управител №	Наименование и код на зоната за къпане	Качество на водите за къпане	Код на крайбрежното водно тяло	Екологично състояние в ПУРБ 2016-2021 г.	Химично състояние в ПУРБ 2016-2021 г.	Екологично състояние, 2021 г.	Химично състояние, 2021 г.
РД - 10-102/05.06.2007г.	Къмпинг "Ахелой" BG3411700833002013	отлично	BG2BS000C1108	лошо	неизв.	добро	непостигащо добро
РД-10-102/05.06.2007г.	Поморие - Централен плаж BG3411757491002014	отлично	BG2BS000C1108	лошо	неизв.	добро	непостигащо добро
РД - 10-102/05.06.2007г.	Поморие - Източен плаж BG3411757491002015	отлично	BG2BS000C1108	лошо	неизв.	добро	непостигащо добро
РД - 10-102/05.06.2007г.	Поморие - Южен плаж BG3411757491002016	отлично	BG2BS000C1208	умерено	неизв.	умерено	непостигащо добро

Прави впечатление разминаването между оценката на качеството на водите за къпане и оценката на екологичното състояние на съответното водно тяло според изискванията на РДВ 2000/60/ЕС. Това се дължи на по-строгите норми за екологичното състояние и по-широкия набор от параметри, които участват в тази оценка.

Подробна информация относно оценката на определените зони за къпане е налична на т.нар. профили на водите за къпане, на интернет страницата на РЗИ - Бургас (<http://www.rzi-burgas.com/Vodi/profili%20na%20vodite%20za%20kapane.htm>)

Чувствителни територии

Община Поморие попада в зони, в които водите са чувствителни към биогенни елементи – чувствителна и уязвима зона, съгласно чл.119а, ал.1, т.3 от ЗВ. Чувствителните и уязвими зони са територии, обявени за защитени, тъй като водните тела в тези зони са чувствителни към влиянието на хранителни съставки - биогенни елементи (основно азот и фосфор) във водата.

• Нитратно уязвими зони

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Териториите, определени за защита на повърхностните и подземните водни тела от замърсяване на водите, причинено или предизвикано от нитрати от земеделски източници, се определят като нитратно уязвими зони. Уязвимите зони се определят в съответствие с изискванията на Директива 91/676/ЕЕС относно защита на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници

Фигура 17 - Част от карта уязвими зони в ЧРБУ, включваща териториалния обхват на Община Поморие

(Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БДЧР)

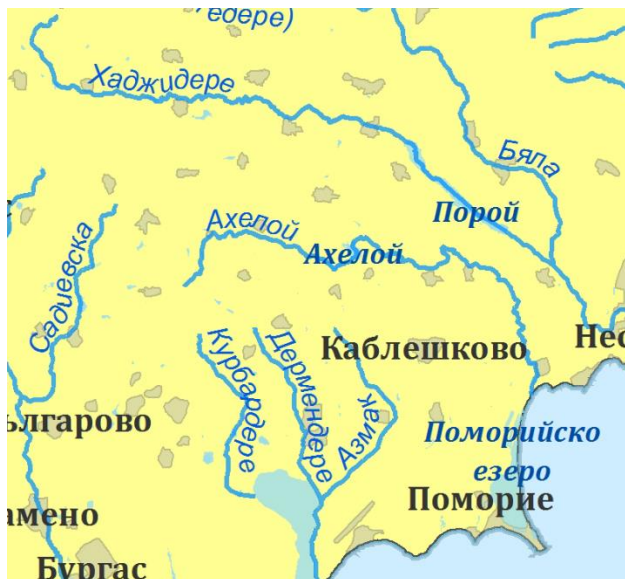
• Чувствителни зони

Понятието "чувствителни зони" е термин, характеризиращ водоприемника, който се намира или има риск да достигне състояние на еутрофикация - обогатяване с биогенните елементи азот и фосфор. Министърът на ОСВ със Заповед определя списък на чувствителните зони. За предотвратяване на допълнителна еутрофикация и подобряване на състоянието на водоприемник, който е обявен за чувствителна зона, отпадъчните води от всички агломерации с над 10 000 еквивалентни жители, които се заустват в него следва да бъдат предмет на допълнително пречистване с цел отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор до определените в разрешителното за заустване индивидуални емисионни ограничения. По този начин водоприемникът се предпазва от допълнителна еутрофикация и се цели подобряване в неговото състояние, в съответствие с Наредба №6/09.11.2000г.

Чувствителните зони за Черноморския район за басейново управление са както следва:

- Черно море, от границата при с. Дуранкулак до границата при с. Резово;
- всички водни обекти във водосбора на Черно море.

Фигура 18 - Част от карта чувствителни зони в ЧРБУ, включваща териториалния обхват на Община Поморие
(Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БДЧР)

Заложените мерки в ПУРБ БДЧР насочени към опазване на зоните за защита за чувствителни и нитратно уязвими зони, са представени в таблицата по-долу:

Таблица 11 Мерки насочени към опазване на зоните за защита за чувствителни и нитратно уязвими зони, съгласно ПУРБ БДЧР

№	Име на мярката	Действие
1.	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници	Забрана за торене в определени периоди от време, съгл. Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати на МЗХ.
2.	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници	Осъществяване на контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
3.	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници	Разработване на програми за ограничаване и ликвидиране на замърсяването в уязвимите зони
4.	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници	Прилагане на приетите програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони

№	Име на мярката	Действие
5.	Разработване на програми за ограничаване и ликвидиране на замърсяването в чувствителните зони	Разработване на програми за ограничаване и ликвидиране на замърсяването в чувствителните зони

Зони за опазване на стопански ценни видове риба и други водни организми

Определянето на този вид зони се извършва съгласно изискванията на Закона за рибарството и аквакултурите (ЗРА), Наредба № 4 от 20.10.2000г. за качеството на водите за рибовъдство и за развъждане на черупкови организми и утвърдения Списък на министърът на околната среда и водите на стопански ценни видове риби и други водни организми.

Законът за рибарство и аквакултури (ЗРА) има за цел да осигури устойчиво развитие на рибните ресурси, възстановяване и опазване на биологичното равновесие и обогатяване на разнообразието на рибните ресурси във водните екосистеми, вкл. развитие на стопанския и любителския риболов и аквакултурите. В закона е регламентирано за стопански риболов да се ползва българският участък на р. Дунав и Черно море.

С Наредба № 4 от 20.10.2000 г. се регламентирант изискванията за качество на пресните води, обитавани от риби, чрез въвеждане норми за качество, с оглед на осигуряване защита на пресните води, които имат или биха имали възможност да поддържат живота на рибите (особено на тези, които са обект на стопански риболов). Наредбата определя и изискванията за качество на крайбрежните морски води и морски води, впадени в сушата, осигуряващи нормално съществуване и възпроизводство на ракообразни и мекотели, посредством въвеждане на норми за качеството. Въвежда се процедура по идентифициране на водите за обитаване от риби и установяване на програми за намаляване замърсяването на тези води.

На територията на община Поморие има отредени зони за опазване на стопански ценни видове риба и други водни организми, съгласно действащия към момента ПУРБ на ЧРБУ 2016 – 2021г.

Зони за защита на водите, съгласно чл.119а, ал.1, т.5 от ЗВ

При актуализацията на ПУРБ (2016г. – 2021г.), на територията на ЧРБУ, екосистемите, в които водата е основният фактор, от който зависят екологичните условия и свързаните с тях животни и растения - влажни зони остават 7 бр., като на територията на общината е Комплекс Поморие (Поморийското езеро и устието на р. Ахелой), с площ 814 хектара.

Територията на Община Поморие попада в границите на зони за защита на водите, определени или обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване. В таблицата по-долу е представена информация за защитените територии на територията на община Поморие, обявени за опазване на местообитания и биологични видове.

Таблица 12 - Защитени територии на територията на община Поморие, обявени за опазване на местообитания и биологични видове
(Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БДЧР)

Категория	код	Код на ЗЗВ	Име	Населено място	Площ (ха)	Цел на обявяване	Режим на дейности
ЗМ	BG03	176 608,00	Добровански гъби	с. Бата	5,00	Опазване на гъбообразни скални образувания от варовик	
ПЗ	BG03	BG03	Корията - вековна брястова гора	с.Гълъбец	20,00	Опазване на вековна брястова гора.	
ЗМ	BG06	176 813,00	Поморийско езеро	гр. Поморие	760,83	Опазване на Поморийското езеро, солниците и прилежащите край-брежни терени като влажна зона с международно значение. Орнитологично важно място.	Рамсарски обект № 1229/ 24.09.2002 г. с площ 814 ха
ЗМ	BG06	176 959,00	Чаирите - блатно кокиче	с.Горица	2,00	Естествено находище на блатно кокиче.	

Заложените мерки в ПУРБ БДЧР насочени към опазване на защитени територии и зони, определени или обявени за опазване на местообитания и биологични видове съгласно Приложение 7.2в към ПУРБ БДЧР, са представен в таблицата по-долу:

Таблица 13 - Мерки насочени към опазване на защитени територии и зони, определени или обявени за опазване на местообитания и биологични видове, съгласно ПУРБ БДЧР

№	Име на мярката	Действие
---	----------------	----------

1.	Запазване и подобряване на състоянието на зоните за защита на водите	Осигуряване на водни количества във връзка с постигане на БПС на предмета на опазване в защитените зони от Натура 2000
2.	Запазване и подобряване на състоянието на зоните за защита на водите	Определяне на изискванията към количеството и качеството на водите при разработване на планове за управление на защитени зони и територии, зависими от повърхностните или от подземните води
3.	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките	Забрана за нови корекции на участъци от реките, попадащи в границите на защитени територии и защитени зони от НЕМ Натура 2000

2.5. Територии със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН)

Наводненията са едни от най-често срещаните природни бедствия, които регистрират през последните години най-унищожителните си проявления. Наводненията най-често са предизвикани от проливни дъждове и градушки, които освен, че стават причина за икономически проблеми, водят и до проблеми свързани със здравословното състояние на населението в бедстващите райони. Наводненията са причина за огромни щети на заливните зони, засягайки обширни територии с жилищни и промишлени обекти, земеделски земи и горски масиви. В „Предварителна оценка на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление на водите“ е направен анализ от известните наводнения (761 броя в минало време), на територията на басейнова дирекция Черноморски район и са определени общо 222 броя наводнения в места и зони по поречието на реките и черноморското крайбрежие, където наводненията са нанесли значителни щети за човешкото здраве и националното стопанство и които продължават да крият значителен потенциален риск. Единадесет от тези наводнения са морски наводнения.

От общо 156 броя наводнения в Севернобургарски реки и притоците им (в т.ч. инфраструктурни и езерни), със значителен риск от наводнения са 43 бр., като от тях 4 броя са на територията на община Поморие в следните зони:

- к-г „Ахелой“ (до моста на път Е87 гр. Ахелой) на р. Ахелой – речно наводнение 1999г. в Община Поморие;
- с. Медово на р. Ахелой – скатово наводнение 2006 г. в Община Поморие;
- гр. Поморие – инфраструктурно наводнение 2006 г. в Община Поморие;
- с. Гълъбец на р. Хаджийска – речно наводнение 2010 г. в Община Поморие;

През 2021 г. е изготвена ПОРН за БДЧР за втори цикъл 2022-2027 г. във връзка с разработване на втори ПУРН за периода 2022-2027 г.

Документът представя актуализирана предварителна оценка на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление (РБУ), изготвена в изпълнение на изискванията на чл. 146а от Закона за водите. Предварителната оценка на риска от наводнения се извършва като начален етап от процеса на управление на риска от наводнения съгласно Директивата за наводненията (ДН). В Р България, дейностите по прилагане на етапите от ДН - ПОРН, картиране на районите под заплаха и риск от наводнения и изготвяне на планове за управление на риска от наводнения (ПУРН), предоставят единствените анализи и документи на национално ниво, чиято крайна цел е оценка на настоящата заплаха и риск от наводнения в страната и планиране на мерки за ефективното предотвратяване на наводненията и ограничаване на последиците от тях. В рамките на новия ПОРН е изготвен списък и карти с регистрирани наводнения, случили се в периода 2011-2019 г. на територията на Черноморски РБУ. За отчетния период а регистрирани около 140 случая на наводнения, описани по населени места. Разпределението на случаите по години показва тенденция за намаляване на броя до 2013г., ясно изразен пик през 2014 г., последван от редуване на година с по-голям брой наводнения с такава с по-малък. През 2014 г. са се случили около 38% от регистрираните наводнения за целия изследван период.

Съгласно извършената актуализация на РЗПРН за периода 2022-2027г. и Заповед № РД- 803/10.08.2021 г. на Министъра на околната среда и водите, за утвърждаване на актуализираните в съответствие с утвърдена със Заповед № РД-940/20.11.2020г. методика за предварителна оценка на риска от наводнения, населени места от Община Поморие попадат в два района със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) с код и наименование:

- BG2_APSFR_BS_06 - Черно море - от гр. Свети Влас до гр. Поморие;
- BG2_APSFR_BS_07 – Черно море – Бургас;
- BG2_APSFR_SE_04 - Хаджидере – Гълъбец.

Таблица 14 - Данни за определените РЗПРН на територията на община Поморие – Извадка от Приложение към Заповед № РД 803/10.08.2021 г.

Код и наименование на РЗПРН	Водни тела	Населено място	Община	Тип наводнение, степен на риск
BG2_APSFR_BS_06 Черно море - от гр. Свети Влас до гр. Поморие	Черно море BG2BS000C008	гр. Ахелой	Поморие	Морски, речни - висок
	Северно-бургаски реки BG2SE800R020	гр. Ахелой	Поморие	
	Северно-бургаски реки BG2SE900L028	гр. Ахелой	Поморие	
BG2_APSFR_BS_07 – Черно море – Бургас	Черно море BG2BS000C008	гр. Поморие	Поморие	Морски, речни - висок
	Северно-бургаски реки BG2SE900L028	гр. Поморие	Поморие	

BG2_APSFR_SE_04 Хаджидере - Гълъбец	Северно-бургаски реки, Хаджидере, BGSE600R015	с. Гълъбец	Поморие	Речни - среден
--	---	------------	---------	----------------

За всички определените РЗПРН е създадена подробна документация, която е приложена към Проектът на План за управление на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление 2022-2027г.

Картите на заплахата и на риска от наводнения са изготвени за утвърдените 34 райони със значителен потенциален риск от наводнения, въз основа на резултатите от Актуализираната предварителна оценка на риска от наводнения и в съответствие с изискванията на Националната методика за картиране на заплахата и риска от наводнения, утвърдена със Заповед № РД-833/30.08.2021 г. на министъра на околната среда и водите.

Картите на районите под заплахата от наводнения обхващат зони, които могат да бъдат наводнени при трите задължителни сценария, съгласно чл.146 е от Закона за водите за наводнения с малка, средна и висока вероятност за настъпване с вероятен период за повторно настъпване съответно 1000, 100 и 20 години, както и при някои допълнителни сценарии във връзка със специфичните условия на всеки РБУ.

За всеки РЗПРН е извършено моделиране съобразно установеният източник на наводнение: речни, дъждовни внезапни (поройни), дъждовни в градска среда, инфраструктурни (разрушаване на язовирна стена) и морски наводнения.

Проектните карти на заплахата и риска от наводнения за ЧРБУ са достъпни на следния интернет адрес: https://www.bsbd.org/bg/index_bg_6242653.html

ПУРН 2016-2021 г. предвижда мерки за всеки от определените РЗПРН, като изпълнението на различните мерки е отговорност на различни институции, включително и на общините. Мерките, определени за РЗПРН в териториалния обхват на община Поморие включват:

Таблица 15 – Извадка от Програма от мерки за намаляване на риска от наводнения в Черноморски басейнов район за територията на община Поморие.

Код и наименование на РЗПРН	Мерки	Отговорност	Необх. средства, Финансиране
BG2_APSFR_BS_06 Черно море - от гр. Свети Влас до гр. Поморие	Почистване на участък от р. Ахелой с дължина 1500 m, от мост в западния край на гр. Ахелой до заустване в Черно море при установяване на влошена проводимост.	Областен управител	52'500 лв. Държавен бюджет
	Техническо задание и проект за изпълнение на превантивни дейности по възстановяване на проводимостта на участъци от речното легло на р. Ахелой	Областен управител	2'000 лв. Държавен бюджет

Код и наименование на РЗПРН	Мерки	Отговорност	Необх. средства, Финансиране
	Изграждане на дамба по крайбрежието на р. Ахелой с дължина 1,4 km	Собствениците, лицата с предоставени права на управление, ползвателите на водностанските системи и съоръжения или собствениците на имоти	5'000'000 лв. Държавен бюджет
BG2_APSFR_BS_07 – Черно море – Бургас	дамба от р. Ахелой до гр. Поморие	Собствениците, лицата с предоставени права на управление, ползвателите на водностанските системи и съоръжения или собствениците на имоти	21'000'000 лв. Държавен бюджет
	Продължаване на съществуващата дамба с 1,7 km и височина 3,50 m на северния бряг на гр. Поморие - ново изграждане 1,7 km	Собствениците, лицата с предоставени права на управление, ползвателите на водностанските системи и съоръжения или собствениците на имоти	10'500'000 лв. Държавен бюджет
BG2_APSFR_SE_04 Хаджидере - Гълъбец	Отводнителни канали на ОС Гълъбец - ремонтно-възстановителни работи за възстановяване проводимостта на отводнителните съоръжения, земл. с.Горица, с.Гълъбец (12,5 км. отводнителни канали)	МЗХ	8000 лв. Държавен бюджет
	Техническо задание и проект за изпълнение на превантивни дейности по възстановяване на проводимостта на участъци от речните легла на р. Хаджийска, р. Бяла и р. Казанлъшка	Областен управител	20'000 лв. Държавен бюджет
	Възстановяване на компрометирани диги L=200 m	Собственици на съоръжения; Кмет на община	160'000 лв. Общински бюджет
	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна	Областен управител	30'000 лв. Държавен бюджет
	Разширяване на "тесните места" като мостове и др., които водят	Кмет на община	50'000 лв.

Код и наименование на РЗПРН	Мерки	Отговорност	Необх. средства, Финансиране
	до подприщване на речния отток 1 бр. в района на с.Гълъбец		Общински бюджет
	Изграждане на нови корекции L=700 m, H = 3,2 m преди с. Гълъбец	Кмет на община	80'000 лв. Общински бюджет
	Намаляване на скоростта, задържане на наносите и водните количества при преминаване на висока вълна в пасищата и алувиалните гори край реките; създаване на обеми за контролирано разтоварване на водните количества чрез съществуващите на терена релефни форми ; Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др). Осигуряване на водозадържане при преминаване на високи води чрез свързване на речното корито с влажни зони по естествен начин или чрез савак(ци) и канали; поддържане на блатата и езерата в добро състояние	Кмет на община Областен управител	Не остойностена. ЕСИФ, Държавен бюджет
	Удълбочаване на участъци от р. Хаджидере - ок. 500 м	Областен управител	5'000 лв. Държавен бюджет
	Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия на с. Гълъбец	Кмет на община	14'000 лв. Общински бюджет
	Премахване на препятствията за свободното преминаване на водите чрез почистване на участъци от речните корита и дерета от дървета и храсти, падащи дървета, дънери, битови и строителни отпадъци и други натрупвания	Кмет на община	3'600 лв. Общински бюджет

2.6. Водоснабдителна мрежа

Анализът на водоснабдителната и канализационните мрежи в община Поморие е направен на база на информацията, публикувана от БДЧР – Варна (Източник: https://www.bsbd.org/bg/index_bg_965885.html).

Деятността по водоснабдяване и канализация се осъществява от ВиК ЕАД - гр. Бургас. Община Поморие се водоснабдява с питейна вода от язовир „Камчия“ и други местни водоизточници.

Язовир “Камчия” е с общ обем 233,55 млн. m³ . Изграден е на р. Луда Камчия, на 3 km над с. Камчия. Водите се използват за питейно-битово водоснабдяване на гр. Бургас и населени места от общините Бургас, Айтос, Сунгурларе, Карнобат, Камено, Несебър, **Поморие**, Руен и Созопол. От язовира се водоснабдяват и населени места от Варненския регион. Водоснабдяваното население е над 100 000 жители. Разрешеното водовземане е до 2,7 m³ /s, с режим 24 часа, целогодишно. В общината няма населено място без изградено централно водоснабдяване.

Водовземане от яз. “Камчия” се осъществява от: “Водоснабдяване и канализация” ЕАД, гр. Бургас, “Водоснабдяване и канализация” ООД, гр. Варна и “Водоснабдяване и канализация” ООД, гр. Сливен.

“В и К” ЕАД, гр. Бургас има разрешително за водовземане, издадено от МОСВ с №308/17.05.2001 г., продължено с решения №308/20.05.2004 г. и № 163/08.09.2020 г., изменено с решение №256/17.08.2010 г. за водоснабдяване на гр. Бургас, населени места - Сунгурларе, Карнобат, Айтос, Камено, Несебър, **Поморие**, Руен и Созопол.

Около язовир „Камчия“ със заповед № РД-756/07.10.2019 г. на Министъра на околната среда и водите е учредена СОЗ.

В Община Поморие се експлоатират общо 40 бр. каптажа и 9 бр. тръбни кладенци. Изградени са 20 бр. помпени станции с обща работна мощност 737 квт, 44 бр. водоеми с общ обем 4016 куб. м. и 1 кула водоем.

Всички населени места в община Поморие имат изградени централни мрежи за водоснабдяване. Водопроводната мрежа на населените места в общината е изградена в периода 1970-1980 г. 80-90% от водопроводите са от азбестоциментови тръби, което не съответства на съвременните изисквания и това налага тяхната подмяна. Общата дължина на съществуващата вътрешна водопроводна мрежа в общината е около 160 км. Външните захранващи водопроводи са с дължина около 121 км. Изградените водопроводи не осигуряват необходимия запас от максимална дневна консумация на вода, а загубите на питейни води са твърде големи.

Таблица 16 - Дължини и капацитет на входящите и вътрешните водопроводни мрежи в населените места

(Източник: ПИРО 2021-2027г.)

Населени места	Месечни отчети дебит куб.м.	Q максимално (пикове) л/с	Дължина на вътрешните мрежи	Дължина на входящите водопроводи
Александрово	500-4000	3.86	4200	1900
Ахелой	7000-22000	21.22	7900	1800
Бата+Белодол	6000-10000	17.36	9800 + 5000	2500+4000

Населени места	Месечни отчети дебит куб.м.	Q максимално (пикове) л/с	Дължина на вътрешните мрежи	Дължина на входящите водопроводи
Габерово	1000-3000	2.89	2750	1500
Гълъбец	2000-3500	3.376	8460	1700
Горица	2800-4500	4.34	8100	3500
Дъбник	2800-4500	4.34	3060	2000
Каменар	2800-5000	7.72	5500	2500
Каблешково	3000-5000	48.23		500
Косовец	1000-4000	3.86	4680	1500
Порой	1000-4500	4.34	6930	2000
Страцин	2000-6000	5.79	8820	1000
Лъка	2000-5000	4.82	5850	1500
Поморие	140000-260000	250		9000
Медово	2000-5000	4.82		
Козичено	1500-4000	3.86		

В град Поморие е реализиран проект „Реконструкция и модернизация на пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) – Поморие и реконструкция и рехабилитация на ВиК мрежа на гр. Поморие” съ-финансиран от ОПОС 2007 – 2013 г., с което е реконструирана и рехабилитирана ВиК мрежата на гр. Поморие, в т.ч. реконструирана/подменена водоснабдителна мрежа – 27,66 км.

В кв. Каменар и град Каблешково е нужна цялостна подмяна на водопроводната мрежа. Питейната вода, получавана от язовир „Камчия“ преминава през пречиствателна станция за питейни води „Камчия“.

В таблицата по-долу е представена информация за издадените заповеди за санитарно-охранителни зони по по чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ на територията на община Поморие (Източник: Регистър на издадените заповеди за СОЗ по чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ на БДЧР).

Таблица 17 - Издадени заповеди за СОЗ по чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ на територията на община Поморие

Титуляр	град/село	водонизточник	Код на водното тяло	Водоносен хоризонт	Заповед за изменение №	СОЗ
"Лозина" АД - Поморие -	Каблешково	С-1х "Лозина", гр. Каблешково	BG2G00000PG02 8	палеоген	2159 0178/07.08.2014 ново	83

Титуляр	град/село	водоизточник	Код на водното тяло	Водоносен хоризонт	Заповед за изменение №	СОЗ
"Винарна Дивес Естейт" ЕООД					разрешително на Винарна Дивес Естейт ЕООД	
ВиК ЕАД Бургас	Бата	каптиран извор "Бейкьой" - с. Бата, общ. Поморие	BG2G0000K2034	горна креда	с писмо вх. № 26-00-2052/1/21.01.2015 г. ВиК ЕАД, гр. Бургас, уведомява че не може да изпълни предписание на БДЧР, по промяна на собствеността на имотите. Няма последващи действия.	361
ВиК ЕАД Бургас	Горица	каптиран извор "Юрушка чешма" - с. Горица, общ. Поморие	BG2G000000Q006	кватернер	с писмо вх. № СОЗ-342/12/21.01.2015 г. ВиК ЕАД, гр. Бургас, уведомява че не може да изпълни предписание на БДЧР, по промяна на собствеността на имотите. Няма последващи действия.	342
Винарско имение Санта Сара	Горица	ТК "Винарско имение Санта Сара"	BG2G00000K2034	горна креда		155
ВиК ЕАД Бургас	Козичино	каптажи "Султанка", "Мелница", ТК "Султанка", "Мелница"	BG2G0000PG028	палеоген		402

Качеството на питейната вода

За територията на община Поморие са обособени четири зони за водоснабдяване (Източник: Доклад за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели,

доставяна чрез водопроводната мрежа на населението в Бургаска област за 2022г. на РЗИ –Бургас), както следва:

1. Зона за водоснабдяване № 1 – водоснабдителна система „Камчия“. Питейната вода, получавана от язовир „Камчия“, преминава през пречиствателна станция за питейни води „Камчия“.

Водоснабдяването на населението на част от Област Бургас с вода за питейно-битови цели се осъществява от повърхностен водоизточник - язовир „Камчия“. Към него има изградена и функционира пречиствателна станция. Водоснабдителна система „Камчия“ със съставните към нея язовир „Камчия“ и ПСПВ водоснабдяват 88 населени места в Област Бургас с население около 319 709 жители от Общините Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен и Сунгурларе. От язовира се подава вода и за населени места, намиращи се на територията на Варненска и Сливенска области.

Язовир „Камчия“ и ПСПВ „Камчия“ са разположени на територията на Община Сунгурларе. Проектните категории на повърхностните води в Черноморския район за басейново управление на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, са утвърдени със Заповед на министъра на околната среда и водите през 2004г., като язовир „Камчия“ е категория А2. СОЗ около язовира са приети с протокол на комисия, назначена от министъра на архитектурата и благоустройството през 1968г. През 2019г. е издадена Заповед от Министъра на околната среда и водите с която е определена санитарно-охранителна зона около повърхностен водоизточник за питейно-битово водоснабдяване – язовир „Камчия“, предназначен за питейно-битово водоснабдяване на населени места в общините Бургас, Сунгурларе, Карнобат, Айтос, Камено, Несебър, Поморие, Руен и Созопол и част от областите Варна и Сливен. Пречистването на водата в ПСПВ се извършва по двустъпална технологична схема, включваща следните процеси: предокисление с хлор, коагулация, утаяване, филтруване и дезинфекция с хлор. Основните съоръжения на станцията са: предхлориране, входно-разпределителна камера, измервателно устройство, утайтели, филтри, машинна зала, реагентно стопанство и хлораторно. Към станцията е изградена лаборатория, в която се извършва изпитване на водата (сурова и пречистена) по определени показатели. Предхлорирането се извършва на 560 метра пред входа на ПСПВ. Реагентите, които се използват за обработка на водата, са хлор за предокисление и дезинфекция, алуминиев сулфат за коагулация и флокулант. Състоянието на повърхностните води през различните сезони на годината е различно, поради което коагуланта и флокуланта не се използват целогодишно. На определени места по водоснабдителната система се извършва допълнително обеззаразяване на питейната вода с хлор-газ или натриев хипохлорит. Съгласно разпределяният през годината обем вода, зоната се категоризира като „Голяма зона“.

За периода 2019г.-2022г. заложените и утвърдени в мониторинговите програми проби и анализи на водата от зоната са изпълнени в пълен обем.

През 2019г./2020г. при извършване на изследвания са установявани несъответствия по показател „колиформи“; „ешерихия коли“; „вкус“; „мътност“; „цвят“. Издадени са четиринадесет предписания за провеждане на задължителни хигиенни мерки. Издадени са предписания и са извършени контролни проверки за осигуряване подаването на безопасна и чиста питейна вода и привеждане качествата на водата, подавана във водопроводната мрежа.

Населените места, в които се залагат анализи на водата по периодичен мониторинг са различни през годините.

- през 2020г. от общо изследвани 589 проби са установени следните несъответствия:

Показател	Бр. изследвани проби	Бр. проби с отклонения	Установена максимална стойност	Нормативна стойност, съгласно Наредба №9
Колиформи	583	7	81/100 КОЕ/ ml	0/100 КОЕ/ml;
вкус	532	7	неприемлив	приемлив
мътност	533	2	неприемлив	приемлив
цвят	533	2	неприемлив	приемлив

През 2020г. са издадени 2 предписания за предприемане на задължителни хигиенни мерки, осигуряващи подаването на безопасна и чиста питейна вода и привеждане качествата на водата, подавана във водопроводната мрежа в съответствие с изискванията на Наредба № 9 от 16 март 2001г. по отношение на микробиологични показатели.

Издадени са 13 предписания за провеждане на ремонтни дейности по водоснабдителни съоръжения, като са извършени контролни проверки при които е установено, че обектите са приведени в съответствие със здравните изисквания и се спазват санитарно-хигиенните изисквания в пояс I от санитарно-охранителната зона. Издадено е едно предписание за вписване на водоснабдително съоръжение в регистъра на обектите с обществено предназначение, воден от РЗИ-Бургас.

- през 2021г. са установени следните несъответствия:

Показател	Бр. изследвани проби	Бр. проби с отклонения	Установена максимална стойност	Нормативна стойност, съгл. Наредба №9
Колиформи	577	5	21/100 КОЕ/ ml	0/100 КОЕ/ml;

вкус	527	6	неприемлив	приемлив
мътност	526	2	неприемлив	приемлив
цвят	526	2	неприемлив	приемлив

През 2021г. са издадени 13 предписания за провеждане на задължителни хигиенни мерки, от тях: 4 предписания за предприемане на всички необходими мерки, осигуряващи подаването на безопасна и чиста питейна вода чрез водоснабдителната мрежа за населението на засегнатите райони и са извършени контролни проверки; 4 предписания за провеждане на задължителни хигиенни мерки, в резултат на което съответните водоснабдителни съоръжения са приведени в съответствие с изискванията на Наредба № 3 от 16 Октомври 2000г.

- през 2022г. са установени следните несъответствия:

Показател	Бр. изследвани проби	Бр. проби с отклонения	Установена максимална стойност	Нормативна стойност, съгл. Наредба №9
Колиформи	580	5	81/100 КОЕ/ ml	0/100 КОЕ/ml;
ешерихия коли	580	1	9/100 КОЕ/ml	0/100 КОЕ/ml
вкус	528	5	неприемлив	приемлив

През 2022г. са издадени 2 предписания за провеждане на задължителни хигиенни мерки - за осигуряване подаването на безопасна и чиста питейна вода и привеждане качествата на водата, подавана във водопроводната мрежа, в съответствие с изискванията. Извършени са контролни проверки като качествата на водата са приведени в съответствие с изискванията на Наредба № 9 от 16 март 2001г.

През 2022 г. по систематичен здравен контрол са извършени проверки на съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и по спазване на санитарно-хигиенните изисквания в санитарно-охранителната зона около тях.

Заключение: Най-вероятно причините за установените отклонения по микробиологични показатели са свързани с водопроводната мрежа на населените места и вътресградната водоснабдителна система, като са препоръчани мерки - промиване и дезинфекция на системата. Отклоненията по органолептични показатели (вкус) са установени предимно в проби, взети след извършени ремонтни дейности, но има и такива взети в населени места със стара и амортизирана водопроводна мрежа. В повечето случаи същите са придружени с отклонения и по микробиологични показатели.

2. Зона за водоснабдяване № 54 – с. Горица

Водоснабдяването на населението на с. Горица, Община Поморие с вода за питейно-битови цели се осъществява от повърхностен водоизточник – язовир „Камчия“ и от четири водовземни съоръжения за подземни води - каптаж „Хаяра“, каптаж „Торница“, каптаж „Симидчиев дол“ и каптаж „Юрушка чешма“ в землището на с. Горица. Водата от тях се обеззаразява с хлор-газ чрез АДС при водоем и се подава гравитачно във водопроводната мрежа на населеното място. През 2011г. е издадена Заповед от БДЧР за учредяване на СОЗ около един шахтов кладенец, използван за питейно-битово водоснабдяване. Населението, за което се осигурява вода, е 776 жители. Съгласно разпределяният през годината обем вода, зоната се категоризира като „малка зона – категория 3“.

За периода 2019г.-2022г. заложените и утвърдени в мониторинговите програми проби и анализи на водата от зоната са изпълнени в пълен обем, като за същия период не са установени несъответствия в качествата на питейната вода.

През 2019г. са издадени две предписания за провеждане на задължителни хигиенни мерки за водоснабдителното съоръжение и водоизточник и са извършени контролни проверки, в резултат на което обектите са приведени в съответствие със здравните изисквания и се спазват санитарно-хигиенните изисквания в пояс I от санитарно-охранителните зони.

През 2021г. са издадени три предписания за провеждане на задължителни хигиенни мерки за водоснабдителните съоръжения, като се спазват санитарно-хигиенните изисквания в пояс I от санитарно-охранителните зони. По систематичен здравен контрол през 2021г. са извършени проверки на водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и по спазване на санитарно-хигиенните изисквания в СОЗ около тях.

По систематичен здравен контрол през 2022г. са извършени 6 проверки на водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и по спазване на санитарно-хигиенните изисквания в СОЗ около тях.

Заключение: Качествата на водата за питейно-битови цели разпределяна в зона на водоснабдяване №54 отговарят на изискванията на Наредба №9 от 16 Март 2001г. Проблеми може да има основно при аварии и ремонтни дейности.

3. Зона за водоснабдяване № 55, 56, 57 - с. Козичено.

Водоснабдяването на населението на с. Козичино, Община Поморие с вода за питейно-битови цели се осъществява от пет водовземни съоръжения за подземни води - каптаж „Султанка“, каптаж „Мелница“, нов каптаж, каптаж „Белница“ и каптаж „Тодорина чешма“ всички в землището на с. Козичино. Водата от тях се обеззаразява с АДС с натриев хипохлорид във водоема и постъпва гравитачно в част от водопроводната

мрежа на населеното място. През 2012г. е издадена Заповед от БДЧР за учредяване на СОЗ около шахтовите кладенци, използвани за питейно-битово водоснабдяване. Населението, за което се осигурява вода, е 164 жители. Съгласно разпределяният през годината обем вода, зоната се категоризира като „малка зона – категория 1“.

За периода 2020г.- 2022г. заложените и утвърдени в мониторинговите програми проби и анализи на водата от зоната са изпълнени в пълен обем.

През 2020г. и 2021г. не са установени отклонения в качествата на питейната вода.

През 2022г. е установено несъответствие по показател:

Показател	Бр. изследвани проби	Бр. проби с отклонения	Установена максимална стойност	Нормативна стойност, съгл. Наредба №9
колиформи	5	1	5/100 КОЕ/ml	0/100 КОЕ/ml

По систематичен здравен контрол през 2022г. са извършени проверки на водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и по спазване на санитарно-хигиенните изисквания в СОЗ около тях.

Заключение: Качествата на водата за питейно-битови цели разпределяна в зона на водоснабдяване №55,56,57 като цяло отговарят на изискванията на Наредба №9 от 16 Март 2001г.

4. Зона за водоснабдяване № 59 – с. Медово.

Водоснабдяването на населението на с.Медово, Община Поморие с вода за питейно-битови цели се осъществява от повърхностен водоизточник – язовир „Камчия“ и от едно водовземно съоръжение за подземни води - сондаж Б-72 в землището на с. Медово. Сондаж Б-72 е част от находище на минерална вода „Медово“, съгласно Приложение № 2 към чл. 14, т. 2 от Закона за водите. Съгласно издадената Балнеологична оценка №186/01.12.2020г. от Министерство на здравеопазването, не е дадено одобрение за използване на минералната вода за питейно-битово водоснабдяване. В отговор на писмо на РЗИ-Бургас във връзка със съгласуване на програма за мониторинг на питейната вода в Област Бургас за 2022г. и в изпълнение на изискванията на чл.75, ал.3 от Закона за здравето, с писмо с вх. №25-327-2/20.06.2022г. ВиК ЕАД гр. Бургас предоставя информация, че преустановява подаване на вода от сондаж Б-72 във водопроводната мрежа на с. Медово до издаване на балнеологична оценка с одобрена цел на ползване на водата „за питейно-битово водоснабдяване“.

Водата се подава гравитачно във водопроводната мрежа на населеното място. Населението, за което се осигурява вода, е 374 жители. Съгласно разпределяният през годината обем вода, зоната се категоризира като „малка зона – категория 1“.

За периода 2020г.-2022г. заложените и утвърдени в мониторинговите програми проби и анализи на водата от зоната са изпълнени в пълен обем, като за същия период не са установени несъответствия в качествата на питейната вода.

По систематичен здравен контрол през 2022г. е извършена 1 проверка на водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и по спазване на санитарно-хигиенните изисквания в СОЗ около тях.

Заключение: Качествата на водата за питейно-битови цели разпределяна в зона на водоснабдяване №59 отговарят на изискванията на Наредба №9 от 16 Март 2001г. РЗИ-Бургас осъществява насочен контрол през годината по показател „флуориди“.

2.7. Канализационна мрежа; Пречистване на отпадъчните води

В община Поморие само в градовете Поморие и Ахелой е изградена канализационна система и пречиствателни станции за отпадъчни води. На територията на общината функционират две пречиствателни станции - ПСОВ „Поморие“ и ПСОВ „Равда“.

Канализационна система на гр. Поморие - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ, с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Поморие и кв. Сарафово, гр. Бургас, с проектен капацитет Qср.дн – 133 л/с. Пречистените води се заустват дълбоководно в Черно море между гр. Поморие и кв. “Сарафово”, извън район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води. „ВиК“ операторът на ПСОВ – Поморие извършва ежемесечен мониторинг на отпадните води след ПСОВ в черноморската акватория на гр. Поморие, като пробите с анализират в акредитирана лаборатория на „ВиК“ ЕАД Бургас.

Фигура 19 - ПСОВ - Поморие

Поради равнинния характер канализационната система на Поморие ползва 8 помпени станции за изтласкване на битовите отпадъчни води към Градската пречиствателна станция за отпадъчни води (ГПСОВ) „Поморие“. Канализационната мрежа в старата част на града е смесена с изградени преливници за дъждовни води. В новата част на града канализацията на битовите и дъждовните води е разделна. Битовата канализация е изградена, а дъждовната - само частично. Помпените станции са свързани последователно и изпращат битовите води една към друга. Към последната КПС №7 е построен тласкател към довеждащия колектор за ПСОВ „Поморие“. КПС № 8 е построена в пясъчната коса. Тя изпраща водите към КПС № 2. Цялата канализационна мрежа е изградена от азбестоциментови тръби. Наложително е преоразмеряване и подмяна на канализационни тръби.

Отпадъчните води от гр. Ахелой, с. Равда, к. к. “Слънчев бряг” и гр. Несебър постъпват за пречистване чрез смесена канализационна мрежа в ПСОВ, находяща се в имот № 000155 в землището на гр. Ахелой, община Поморие. Пречистените отпадъчни води се заустват напорно, тръбно, дълбоководно в Черно море, северно от гр. Ахелой, в зона за санитарна охрана от крайбрежните морски води.

Няма изградена ПСОВ за гр. Каблешково. Отпадъчните води се заустват непречистени, посредством Главен канализационен колектор I и Главен канализационен колектор II, във водни обекти: дерета. В Каблешково има частично изградена смесена канализационна мрежа. Главният колектор I е построен и доведен до преливник в източната част на града. Понастоящем всички води от него се изливат в източното дере. По проект битовите води на гр. Каблешково трябва да се транспортират до ПСОВ „Равда“. Проектът е реализиран частично. Предстои проектиране и изграждане на цялостна канализационна мрежа.

В с. Габерово канализационната мрежа е изградена на 40%. Предстои доизграждане, както и изграждане на пречиствателно съоръжение на базата на цялостен проект.

Останалите селища в Община Поморие са почти без канализационна мрежа. Някои от селата имат изградени битови колектори, които заустват водите в близките дърета.

2.8. Идентифицирани източници на замърсяване

Качеството на водите е най-значителния индикатор за въздействието на човешката дейност върху естествената водна среда. Основните източници на замърсявания на водите, от които идват и съответните проблеми са земеделието, промишлеността, транспорта и населените места, като голяма част от тези замърсявания се изпускат в повърхностните и подземни води.

В ЧРБУ основният източник на органично замърсяване е заустването на непречистени или недостатъчно пречистени битови отпадъчни води от населените места, или от някои промишлени обекти, от които се формират замърсени с органични вещества отпадъчни води. Проблем се явяват и животновъдните стопанства, които не са осигурили производствени площадки за съхранение на оборски тор с изолиращ слой и/или събирателните им резервоари за отпадъчни води не са изградени с нужната изолация, водещо до замърсяване на повърхностните води и незащитените подземни водоносни хоризонти.

Повърхностните води на територията на община Поморие са подложени на различни видове натиск и въздействие в резултат от човешката дейност, което оказва влияние върху състоянието им. Тези източници се разделят на:

Точкови източници на замърсяване:

- Зауствания на селищни непречистени отпадъчни води;
- Земеделски източници на замърсяване на повърхностните води.

Дифузни източници на замърсяване:

С битов характер от населени места под 2 000 е.ж. без канализация и ПСОВ. Значимите замърсители по отношение на химичното състояние на подземните води са:

- Просмукване на замърсители при взаимодействие с повърхностните води;
- Липсата на канализации и ПСОВ в населените места;
- Интензивното земеделие;
- Индустиални източници на замърсяване;

- Нерегламентирани сметища.

Повишеното съдържание на замърсители в подземните води се дължи предимно на:

- Дифузни източници: инфраструктура без канализации, земеделски земи, обработваеми, смесени земеделски площи, животновъдни ферми.
- Точкови източници: зауствания на отпадъчни води (ГПСОВ, инсталации и съоръжения за категориите промишлени дейности попадащи в Приложение № 4 към Закона за опазване на околната среда (ЗООС) с комплексно разрешително, ферми, складове и др. селскостопански обекти.

На територията на община Поморие, все още има населени места без изградени ПСОВ.

Съобразно изискванията, регламентирани в Закона за опазване на околната среда, Закона за водите и подзаконовите нормативни документи през 2023 год. от страна на експерти от РИОСВ-Бургас ще бъде осъществен превантивен, текущ и последващ контрол по компонент води на обектите в таблицата по-долу:

Таблица 18 Списък на планираните обекти за контрол по ЗВ през 2023 г.
(Източник: План за контролната дейност на РИОСВ-Бургас 2023г.)

Община	Титуляр / Наименование на обекта	Вид на обекта, дейност и населено място	Риск на обекта (висок, среден, нисък)
Поморие	Община Поморие, гр. Поморие, ул. "Солна" №5, канализационна мрежа на гр. Каблешково	канализационна мрежа	висок
Поморие	Карас ООД, гр. Ахелой, м-ст Пречиствателна	Свинокомплекс, гр. Ахелой,	висок
Поморие	Черноморско злато АД, Индустриална зона гр.Поморие, общ. Поморие	Производство на вина, бренди и ракия, гр.Поморие, Индустриална зона	висок
Поморие	Водоснабдяване и канализация ЕАД, гр. Бургас, ул. "Ген.Вл. Вазов"№3, Канализационна система на гр. Поморие	Канализационна система с ПСОВ	среден
Поморие	Водоснабдяване и канализация ЕАД, гр. Бургас, ул. "Ген.Вл. Вазов"№ 3, Канализационна система "Равда-Сл. Бряг - Несебър" *	Канализационна система с ПСОВ	среден
Поморие	Водоснабдяване и канализация ЕАД, гр. Бургас, ул. "Ген. Вл. Вазов"№ 3, канализационна мрежа на гр. Ахелой	канализационна мрежа гр. Ахелой	среден
Поморие	„Винарско имение Санта Сара“ АД, с. Горица, ул. "Ивайло" №2, канализационна система на винарско имение	производство и бутилиране на алкохол	среден

Община	Титуляр / Наименование на обекта	Вид на обекта, дейност и населено място	Риск на обекта (висок, среден, нисък)
Поморие	Инвестстрой ЕООД, гр.Бургас	Дестилиерия за етерични масла от тревни култури, с. Гълъбец	среден
Поморие	„Лагуна“ ООД, гр. Каблешково, ул. Черно море 2А, цех за производство на боза	цех за производство на боза	среден
Поморие	М Инвест БГ ООД, гр. Пловдив, р-н Централен, ул. КАПИТАН РАЙЧО, 56, ТЦ "Гранд", офис 3-35	канализационна система на консервна фабрика с. Гълъбец	среден
Поморие	Найт Интернешънъл ЕООД, гр. София р-н Оборище, ул. Искър №8, канализационна мрежа на жилищни сгради Виниярдс и Флорал Хил	канализационна мрежа на жилищни сгради Виниярдс и Флорал Хил	среден
Поморие	РИЦ 6 ООД, гр. Бургас, ул. „Гладстон“	утилизация на утайки от пречиствателни станции в инсталация за производство на биотор	среден
Поморие	Флорал Мениджмънт ЕООД, гр. Каблешково, ж.к. Флорал Медоус	канализационна система на жилищни сгради за сезонно обитаване, гр. Каблешково	среден
Поморие	Ди Вес естейт ООД, гр. Пловдив, ул. "Марица" №154	винопроизводство, гр. Каблешково, "Симеонова могила" №3	нисък
Поморие	ЗТВ ЕООД, гр.Каблешково, ул. Черно море №2	Производство на графитни четки за електродвигатели, гр. Каблешково	нисък

Изводи и препоръки

- За четири повърхностни водни тела, които се намират на територията на община Поморие през 2021г. са установени промени в екологично състояние към подобряване, спрямо определеното в ПУРБ 2016-2021г. При останалите водни тела не е установена промяна или не е провеждан мониторинг. Наблюдава се тенденция, свързана с намаляване броя на водните тела определени в ПУРБ 2016-2021г. в лошо екологично състояние към подобряване в „Умерено“ и „Добро“ екологично състояние.
- Оценката на химичното състояние за крайбрежно водно тяло с код BG2BS000C1108 „от Св. Влас до Поморие“ и крайбрежно водно тяло с код BG2BS000C1208 „от Поморие до Сарафово“ по изследваните приоритетни вещества във води и в двете е „непостигащо добро“.
- Община Поморие има потенциал за използване на минералните води за различни по вид цели и стопански дейности.

- *Населението е осигурено с необходимите количества води за питейни нужди - всички населени места са централно водоснабдени; Изградените водопроводи обаче не осигуряват необходимия запас от максимална дневна консумация на вода, а загубите на питейни води са твърде големи.*
- *В кв. Каменар и град Каблешково е нужна цялостна подмяна на водопроводната мрежа.*
- *Според повечето проби, взети в зоните за водоснабдяване на територията на община Поморие, качествата на водите за питейно-битови цели отговарят на приложимите нормативни изисквания. Отклонения в стойностите по микробиологични и органо-лептични показатели са установени в отделни проби и вероятно се дължат на амортизирани водопроводни участъци, както и в случаи на аварии и ремонтни дейности.*
- *Канализационните мрежи на гр. Поморие и гр. Ахелой са изградени изцяло и отпадъчните води се пречистват в ПСОВ. В град Каблешково има частично изградена смесена канализационна мрежа. В с. Габерово канализационната мрежа е изградена на 40%. Предстои доизграждане, както и изграждане на пречиствателно съоръжение на базата на цялостен проект. В останалите населени места в общината канализационните системи са изградени частично или не са изградени.*
- *Хидромелиоративните системи и съоръжения в основната си част са остарели, амортизирани и нефункциониращи;*
- *С цел изграждане на инфраструктура, чрез която ще се постигне съответствие с националното и европейското законодателство в областта на питейните води, отвеждането и пречистването на отпадъчните води и повишаване на ефективността на системите и съоръженията, към момента се изпълнява проект "Интегриран воден проект за област Бургас", в който е предвидена реконструкция и рехабилитация на ВиК-мрежата на гр. Поморие (II етап).*
- *За ограничаване на замърсяването на водите на територията на общината е препоръчително поетапното изграждане на канализация в населените места и реализирането на инвестиционен проект за изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ - гр. Каблешково) и довеждащи канализационни колектори.*
- *За подобряването на химичното състояние на крайбрежните водни тела на територията на общината е препоръчително своевременно да се предприемат и изпълняват заложените мерки в ПУРБ на Черноморски район за басейново управление на водите.*

- *За ограничаване на дифузното замърсяване на водите на територията на общината е препоръчително своевременно почистване на установени нерегламентирани замърсявания с твърди отпадъци, както и предприемането на мерки за недопускане възникването на нови такива.*
- *За ограничаване на риска от наводнения на територията на общината е препоръчително общината да осигури изпълнение на приложимите мерки, заложи в ПУРН в Черноморски район за басейново управление на водите.*
- *Изменението на климата оказва по-голямо въздействие върху водите, отколкото върху който и да е друг естествен ресурс. Може да се очаква климатичните промени да доведат до съществени изменения в годишните и сезонните валежи и водния отток, рисковете от наводнения и брегова ерозия, влошаване на качеството на водата и на състоянието на водните видове и екосистеми.*
- *За справяне с изменението на климата е необходимо обновяване и поддържане инфраструктурата за водоснабдяване, канализация, мелиорация, с приоритет на проектите, които към момента са в техническа готовност.*

3. ПОЧВИ И НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ

3.1. Общи положения. Задължения и правомощия на общините

Почвите са национално богатство, ограничен, незаменим и практически невъзстановим природен ресурс, с което опазването им е приоритет както на държавните органи, така и общински органи, физически и юридически лица.

Съгласно Закона за почвите (ЗП), политиката по опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите на местно ниво се осъществява от кметовете на общини. В рамките на своите правомощия, кмета на общината осигурява участие на обществеността при вземане на решения и разработване на стратегии, програми и планове за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите.

Кметовете на общини имат задължение да разработят Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите в съответствие с програмите за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите за областта, за период не-по-кратък от 3 години. Тези програми са неразделна част от общинските програми за опазване на околната среда, съгласно разпоредбите на чл. 26 от Закона за почвите.

Програмата за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите се изготвя съгласно Методически указания за разработване на областни и общински програми, разработени от МОСВ.

Съгласно Закона за почвите, кметовете на общините правят предложения за включване на площи с увредени почви в регистър, поддържан от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС), съдържащ информация за местоположението, източника на замърсяване/увреждане, вида на площта на увреждането, оценка на риска и др. В съответствие със Закона за почвите, кметовете на общините осъществяват контрол върху изгарянето или друга форма на неконтролирано обезвреждане, изоставяне и нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност, включително на селскостопански отпадъци, извън обхвата на приложното поле на Закона за управление на отпадъците (ЗУО).

3.2. Почвена покривка и разпределение на почвени ресурси

Почвите на Бургаска област са заети от чернозем-смолници и канелено-горски почви. Основните почвени видове, срещащи се на територията на община Поморие са чернозем - смолници, канелени горски и ливадно-блатни почви.

Фигура 20 - Почвена карта в района на Община Поморие

(Койнов, В.и
колектив, 1965.)

Другите видове са слабо представени. Най-продуктивни и устойчиви на замърсявания са черноземните почви, в които средното съдържание на хумус е 5% - 8%. Мощността на хумусния слой варира от 40 до 80 м. Реакцията на почвата е неутрална до слабо кисела. В смолниците съдържанието на хумус в повърхностния слой е 2.5 - 3%, а след хоризонт 100 намалява до под 1%. За ливадно-блатните почви е характерно високото ниво на водите, което често води до протичането на анаеробни процеси.

Почвите в района са подходящи за отглеждането на зърнено-житни и технически култури в равнинната част на областта и тютюн в по-високите, южни части на Стара планина.

Балансът на територията на община Поморие показва, че земеделските територии заемат 25 081, 340 ха или 60,69 % от общата площ на общината, която е 41 327,530 ха. От земеделските територии 17 577,87 ха (70%) са обработваема площ, заети предимно от ниви и трайни насаждения (*Източник: Проект на ОУП на община Поморие*).

Наличието на плодородна земеделска земя създава възможности за производство на селскостопанска продукция като суровина за хранително-вкусовата промишленост. Горските територии заемат 25,23% (10 428,09 ха) от общата площ на общинската територия (при 33,5% за страната и 40,5% за област Бургас), който е значително по-малък дял от земеделските. Горските територии са концентрирани предимно в северната част на общинската територия.

Основно място в аграрния сектор заема селското стопанство. Развитието му е свързано с наличните качествени поземлени ресурси и с производствения опит на населението. Селското стопанство е с растениевъдно-животновъдно направление. По-добре развит подотрасъл е растениевъдството.

Важен ресурс за развитие на растениевъдството е наличната земеделска земя. Не малка част от обработваемите земи са с високо качество – с висок бонитет. Основните производствени единици в растениевъдството са земеделските производители, обединени в кооперации, както и частни физически лица.

Наличните обработваеми площи се използват за производството на зърнени култури и за отглеждане на трайни насаждения.

Използваната земеделска площ на човек от населението (ИЗП/ч.н.) е около 5,5 дка. Зърнопроизводството е развито в землищата на градовете Поморие и Каблешково и селата Бата и Горица.

От полските култури са засъпени- пшеница, ечемик, рапица, царевица и маслодаен слънчоглед. С най-големи площи от обработваемите земи са тези за пшеницата и слънчогледа. През стопанските години 2021-2022г. засетите площи с пшеница варират между 46 и 51 хил. дка, а тези с ечемик са около 13 хил. дка. Площите засети със слънчоглед са в границите на 30 – 31 хил. дка, а с царевица варират между 500 и 1850 дка. Информация за засетите площи полски култури и зеленчуци на територията на община Поморие за 2021г. и 2022г. е представена в таблицата по-долу.

Таблица 19 - Полски култури и зеленчуци - засети площи в ха
(Източник: Общинска служба земеделие – Поморие)

Култура	Площ (дка) 2021г.	Площ (дка) 2022г.
Пшеница	46 280,0	51 340,0

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Култура	Площ (дка) 2021г.	Площ (дка) 2022г.
Ечемик зимен	13 300,0	13 050,0
Царевица за зърно	500,0	1 850,0
Рапица	8 210,0	4 870,0
Слънчоглед	30 270,0	31 070,0
Картофи	650,0	920,0
Дини	120,0	115,0
Пъпеши	80,0	60,0
Зеле	60,0	110,0
Пипер на открито	45,0	60,0
Домати на открито	50,0	110,0
Краставици на открито	20,0	17,0
Ягоди	35,0	35,0
Домати в оранжерии	27,0	15,0
Краставици в оранжерии	7,0	10,0

Зеленчукопроизводството, което в миналото е било традиционен подотрасъл на селското стопанство, днес е с изгубени позиции. Засетите площи са малки по размер – между 7 и 125 дка за отделните зеленчукови култури. Отглеждат се основно домати (125 дка), зеле (110 дка), пипер (60 дка) и краставици (27 дка).

Трайните насаждения заемат второ място по използвана площ в структурата на обработваемите земи.

Таблица 20 - Трайни насаждения - площ в дка плододаващи и млади
(Източник: Общинска служба земеделие – Поморие)

Вид трайно насаждение	Площ (дка) 2021г.	Площ (дка) 2022г.
Ябълки	1 664,0	1 564,0
Круши	80,0	73,0
Праскови	1 023,0	817,0

Сливи	662,0	670,0
Череша	1 466,0	1 472,0
Вишни	10,0	10,0
Кайсии	233,0	243,0
Орехи	1 030,0	930,0
Лозя с винени сортове	12 014,0	12 014,0
Лозя с десертни сортове	900,0	911,9

Лозовите насаждения са близо 13 хил. дка, като от тях около 12 хил. дка са от винени сортове и 0,9 хил. дка – с десертни сортове лозя.

По-големи лозови масиви са създадени в землищата на градовете Поморие и Каблешково и на селата Гълъбец и Бата. Лозарството е основен фактор за развитие на винопроизводството в общината. Характерно за сортовия състав на лозарството е, че то е от много сортове лозя (тракийски мавруд, каберне совиньон, мерло, мускат отонел, юни блан, димят, памид), което се отразява негативно върху винопроизводството.

От другите трайни насаждения (овощни видове) с по-големи площи са тези, заети от ябълковите насаждения - около 1 600 дка и черешите – 1 470 дка.

През последните години се очертава тенденция за създаване на нови лозови и овощни масиви с възможности за капково напояване.

3.3. Състояние на почвите

Почвите са приемник на всички вредни въздействия в околната среда и като такива създават потенциален риск за здравето на населението. Степента на замърсяване и разрушаване на почвите се обуславя от промишлеността, транспорта, прекомерното използване на изкуствени торове и пестициди в земеделието, естествените процеси (ветрова ерозия, други екзогенни фактори), експлоатацията на подземни богатства и депонирането на отпадъци.

Увреждането на почвите е процес на настъпване на неблагоприятни промени в строежа и/или физико-химичните им свойства, водещ до нарушаване на основните им функции. Причините могат да бъдат природни и/или антропогенни. В чл. 12 от Закона за почвите (Обн. ДВ. бр. 89 от 6 Ноември 2007г., посл. изм. ДВ, бр.98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) са посочени следните видове процеси, които увреждат почвите:

- ерозия;
- вкисляване;
- засоляване;

- уплътняване;
- намаляване на почвеното органично вещество;
- замърсяване;
- запечатване;
- свлачища;
- заблатяване.

Ерозията влияе съществено върху екологичните и икономическите функции на почвата. Негативното въздействие се дължи на намалената мощност на хумусния хоризонт и дълбочина на коренообитаемия слой, понижено съдържание на органично вещество, количество на хранителните елементи и запаси на почвена влага, деградация на почвената структура, образуване на почвена кора; загуба на биоразнообразие; замърсяване на водните течения, поява на еутрофикация, акумулация на наноси в по-долу лежащите територии по склоновете.

Проявата на ерозионните процеси до голяма степен зависи от релефа и интензивността на валежите. Начинът на земеползване и структурата на земеделските и горските земи могат осезателно да намалят загубите на почва от ерозия, но могат и значително да я ускорят.

Към момента липсват методически указания и/или подзаконова нормативна рамка за изготвянето на общински програми за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите, както и Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите на област Бургас за тригодишен период. На територията на общината не са извършвани специализирани проучвания на почвени масиви за наличие на замърсители, но отсъствието на крупни промишлени обекти предполага добро състояние на почвените ресурси. Също така на национално ниво не е създаден регистър на площите с увредени почви, поддържан от ИОАС.

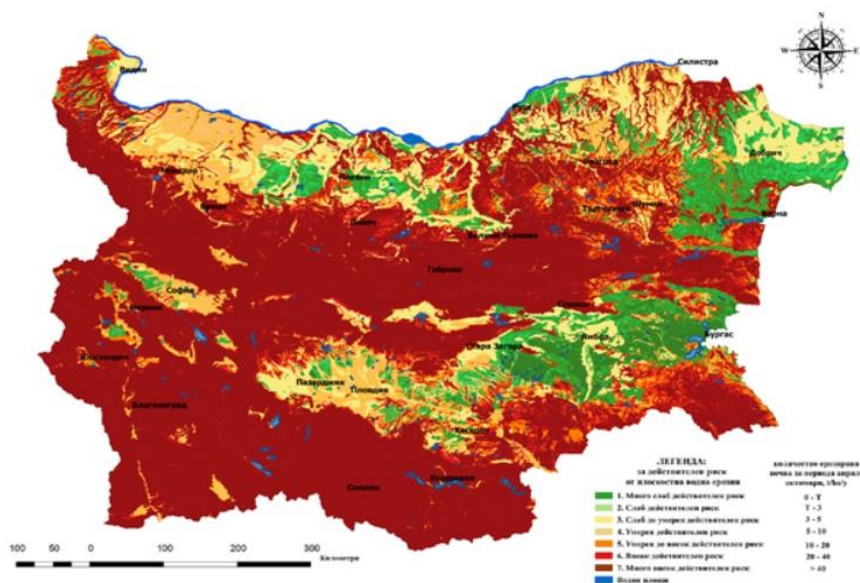
Извършените пробоотбирания и анализи досега установяват стабилизиране на почвените ресурси и подходящо рН на почвения разтвор. Не са установени стойности, застрашаващи почвеното плодородие.

В Бургаски регион почвите са подложени на деградация вследствие глобалната промяна на климата, повишаване на температурата и засушаване (*Източник: Доклад за състоянието на околната среда на територията на област Бургас, РИОСВ-Бургас*).

Плоскостна водна ерозия

През 2020 г. се наблюдава слаба промяна в средногодишния интензитет на плоскостната водна ерозия, в сравнение с 2019 г. Определени са потенциалният и действителният риск, както и загубата на почва, вследствие на плоскостна водна ерозия за 28-те административни области на страната. Карта на действителния риск от

плоскостна водна ерозия за 2020 г. за територията на Република България е представена на фигурата по-долу. Представени са териториите с различна степен на риск. Измененията в действителния риск от плоскостна водна ерозия се дължат на ерозионността на интензивните валежи (определена от сбора на средномесечните данни за валежите, за 2020 г., в 28-те административни области на територията на страната) и промените в растителната покривка (Източник: ИАОС). Територията на община Поморие попада в район с нисък риск от водна ерозия на почвата.

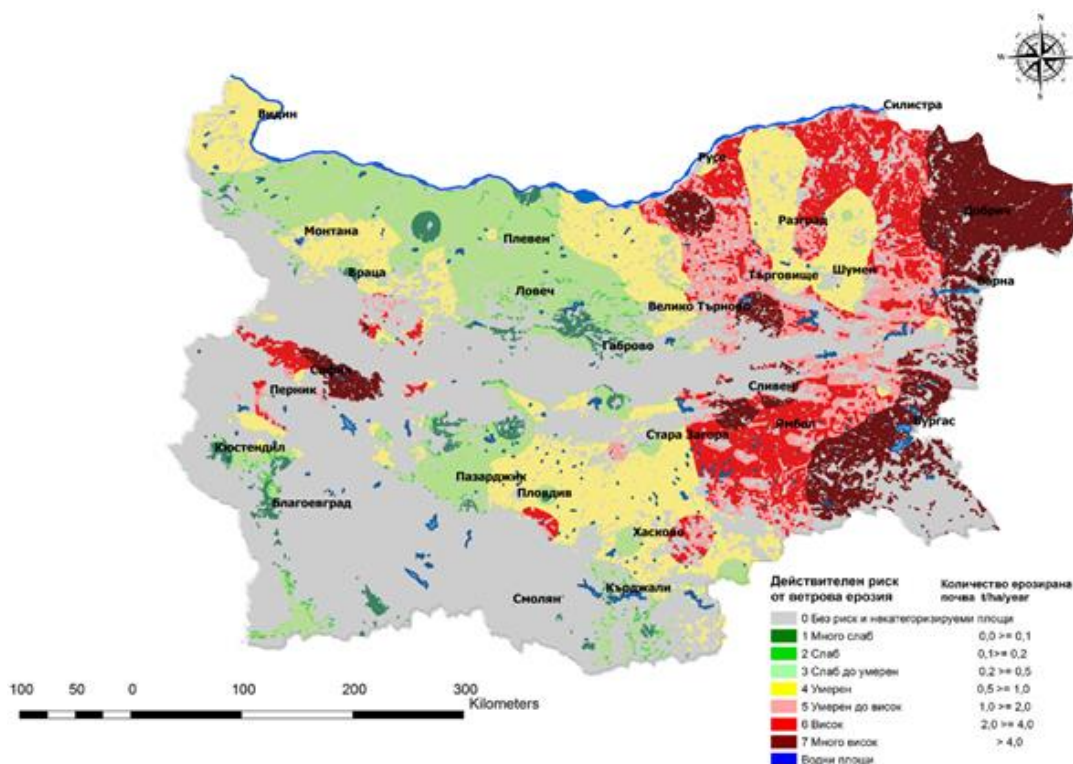

Фигура 21 - Действителен риск от плоскостна водна ерозия на почвата за 2020 г.
(Източник: ИАОС)

По статистически данни, на водна ерозия са подложени 72% от всички обработваеми земи с наклон над 60 %. Трайно засегнати от водна ерозия са 43% от общата площ на област Бургас. На ветрова ерозия са подложени земите в равнинните и обезлесени райони. Те съставляват около 12% от обработваемите площи. (Източник: Доклад за състоянието на околната среда на територията на област Бургас, РИОСВ-Бургас)

Ветрова ерозия:

На ветрова ерозия са подложени земите в равнинните и обезлесени райони. Те съставляват около 12 % от обработваемите площи. Според данни, публикувани от ИАОС, най-висок интензитет е ветровата ерозия в областите - Добрич (2,2 t/ha/y), София област (0,9 t/ha/y) и Варна (0,5 t/ha/y). Територията на община Поморие попада в район с висок риск от ветрова ерозия на почвата.

Фигура 22 - Действителен риск от ветрова ерозия на почвата за 2019 г.
(Източник: ИАОС)

Иригационна ерозия:

Рискът от иригационна ерозия на територията на общината е нисък, тъй като засяга поливни земи с наклон над 6 %. През последните 25 години се наблюдава срив на поливното земеделие. Изграденият хидромелиоративен фонд в голямата си част е унищожен, а там, където го има, е неподдържан и неефективен. Тенденцията е да се запази ниският риск от иригационна ерозия.

Към 2021 г. не са финансирани проекти против ерозията и не са известни такива, които да се изпълняват на територията на община Поморие. Дейностите по предотвратяване на почвената ерозия основно се финансират от Министерството на земеделието.

Вкисляването на почвите е естествено протичащ процес, чийто интензитет зависи освен от генетична обусловеност, и от антропогенни фактори. Характеризира се с понижаване на рН на почвите, поява на обменна киселинност и развитие на алуминиева и/или манганова фитотоксичност, обедняване на почвата с бази, молибденов дефицит, потисната микробиологична активност и киселинна деструкция на глинестите материали. Небалансираното използване на азотни торове е основният фактор за антропогенното почвено вкисляване в България. Киселите почви (генетично кисели и

вкислени) не представляват значим проблем за България.

Засоляването на почвите е процес, при който се увеличава съдържанието на водноразтворимите соли в почвите в количества, влияещи негативно на техните свойства, респективно на продуктивния им потенциал. По-голяма част от засоляването/алкализизирането се дължи на естествени причини - формиране на почвите върху солени почвообразуващи скали. Засоляването представлява не само земеделски, но и екологичен проблем, тъй като провокира други деградационни процеси като разграждане на ПОВ, депресиране и/или унищожаване на растителността.

Предвид, че този деградационен процес се наблюдава на ограничени територии засоляване е доказано за ливадно-блатните почви. Резултатите от изследвания на почви до опорния пункт кв. Каменар, потвърждават наличието на засоляване на почвите (Източник: ПИРО 2021-2027 г.).

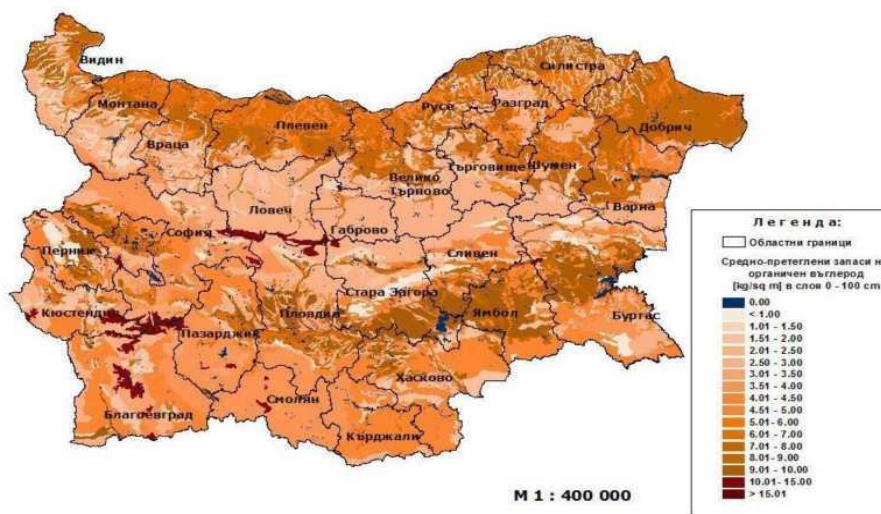
Уплътняване на почвата е физически процес на частично разрушаване на почвената структура и увеличаване на плътността, при което намалява водопропускливостта, увеличава се твърдостта, нарушава се почвената структура и се променя строежът на почвения профил. Основно се наблюдава при неправилно използване на селскостопански машини при неподходящи условия. В страната няма мониторингови данни по отношение уплътняването на почвите. Не са известни данни за уплътняване на почвите на територията на община Поморие

Намаляване на почвеното органично вещество (дехумификация)

Почвеното органично вещество е сложна система от хумусни вещества, белтъци, въглеводороди, восъци, смоли и други компоненти. Намаляването на почвеното органично вещество при обработваемите земи, е между 10 и 40% за по-голямата част от почвите, но в отделните случаи може да намалее и повече. Въпреки липсата на системни наблюдения има данни за трайна тенденция към намаляване на запасите на почвено органично вещество в обработваемите земи.

Обобщената оценка за хумусното състояние на почвите в България показва, че климатичните, растителните и другите фактори на почвообразуване в голяма част от страната, особено в равнинната и леко хълмистата, където е съсредоточен обработваемият поземлен фонд, са благоприятни за образуване на качествен хумус, но общото количество на хумус в българските почви не е високо.

На фигурата по-долу е представена карта на запасеността на почвите с органично вещество в kg/m^2 за слоя 0 - 100 ст. Най-висока е запасеността при тип Черноземи и тип Смолници, средна при тип Канелени и тип Кафяви горски почви и ниска запасеност при Псевдоподзолистите почви.

Фигура 23 - Карта на запасеността на почвите с органично вещество в слой 0-100 cm

(Източник: Национална програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите 2020 - 2030 г.)

Причина за дехумификацията е и широко прилаганото в България изгаряне на стърнищата, което освен до загуба на почвено плодородие, води и до загуба на биологично разнообразие. Намалването на съдържанието на ПОВ през последните 20-30 години се дължи на интензивното и монокултурно земеделие, неприлагане на научно обосновани сеитбообръщения, ограниченото прилагане или пълната липса на органично торене, небалансираното, едностранчиво торене, предимно с азотни торове, което влияе отрицателно и е сериозен фактор за протичане на дехумификация поради ускоряване на минерализацията на органичното вещество. Неприлагането на екологосъобразна агротехника води до извличането на едни и същи хранителни елементи от почвата и до нейното обедняване. Друга причина за намаляването на ПОВ е тенденцията за сключване на краткотрайните договори с арендаторите, които не са мотивирани да правят вложения за балансирано торене и поддържане на почвеното плодородие, както и да се прилагат сеитбообръщения с по-голям брой култури. Това означава неспазване на добрите земеделски практики. Причина за намаляване на ПОВ е и силно редуцираното животновъдство и недостатъчните количества на оборски тор. Там където го има, ниската цена и трудоемкостта при внасяне на практика го прави неизползваем, а неговото складиране за дълъг период от време го превръща в замърсител на почвите и водите.

Замърсяване на почвите е процес на натрупване на вредни вещества в почвите от естествен и/или антропогенен източник, чиито свойства и концентрации причиняват

нарушаване на техните функции независимо дали се превишават действащите в страната норми.

Съгласно чл. 8 от Наредба № 4 за мониторинг на почви (ДВ бр.19/13.03.2009г.) Националната система за мониторинг (НСМП) е организирана на три нива:

- **първо ниво**- широкомащабен мониторинг и включва наблюдения в равномерно разпределена мрежа и наблюдения в Националните паркове;
- **второ ниво**- интензивен мониторинг на локално проявени процеси и включва наблюдение на процесите по чл.12 от Закона за почвите (ЗП);
- **трето ниво**- мониторинг на локални почвени замърсявания и включва наблюдение на процесите по чл.20 от ЗП.

Община Поморие попада под контрола на РИОСВ- Бургас. При проведения контрол през 2021 г. (мониторинг III ниво – локални почвени замърсявания), за състоянието на Б-Б кубове в с. Бата, община Поморие са констатирани нередности изразяващи се в компрометирана хидроизолация и обрушвания по стените на 2 бр. Б-Б кубове, за което е издадено предписание. Издаденото от РИОСВ-Бургас предписание за отстраняване на повредите е изпълнено през 2021 г. През 2022 г. са установени нередностите в избледнели и нечетливи номера на Б-Б кубовете и знаците за опасност. Издадените от РИОСВ-Бургас предписания за отстраняване на повредите са изпълнени.

Контейнерите тип „Б-Б кубове”, в които са съхраняват пестицидите са разположени на площадка в с. Бата – 10 бр. Б-Б кубове. Количеството на съхраняваните в тях излезли от употреба препарати е 40 000 кг. (РИОСВ – Бургас)

На територията на общината има един централен склад за излезли от употреба пестициди находящ се в с. Бата, община Поморие. В него се съхраняват 600 кг. негодни за употреба ПРЗ. Складът е с ограничен достъп, физическа охрана и видеонаблюдение. При направена през 2022 г. проверка от РИОСВ-Бургас нередности не са открити.

Битови и строителни отпадъци

Потенциална опасност от замърсяване на почвата е нерегламентираното изхвърляне на битови, строителни и производствени отпадъци.

През 2020г. общината е рекултивирала старото общинско депо за битови отпадъци в землището на кв. Каменар. Рекултивацията обхваща площ от близо 60 дка. На територията на община Поморие не са установени други замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъци. Община Поморие ежегодно извършва оценка на възникнали нерегламентирани замърсявания и изготвя план за поэтапното им почистване.

На територията на община Поморие няма регионално депо за битови отпадъци. Като част от РСУО - Бургас, община Поморие използва претоварна станция Несебър и Регионално депо Братово-запад, разположено в местността „Манолов гроб“ в землището на с. Полски извор, община Камено.

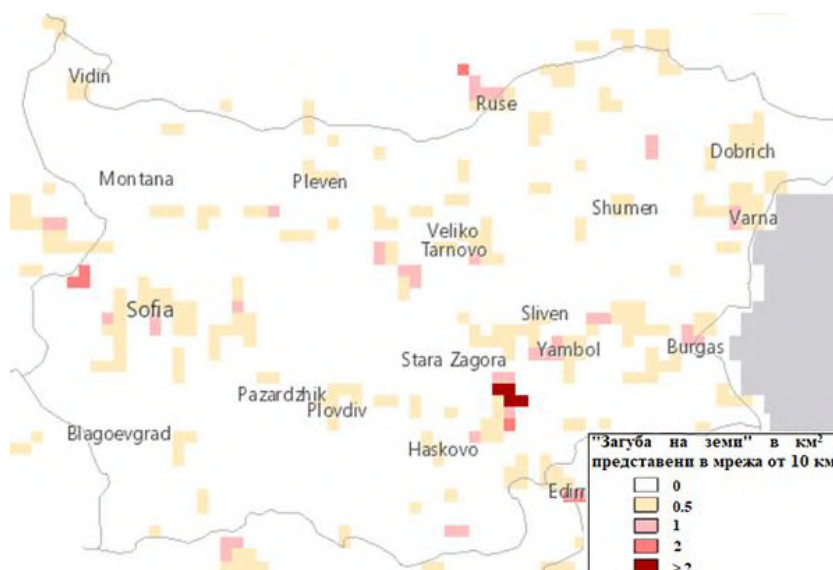
На ПС – Несебър е изградена сепарираща инсталация, която се обслужва от „Екобулсорт“ ЕАД и „Иммо нвест интернационал“ ЕООД, с предназначение сепариране на битовите отпадъци от общини Несебър и Поморие. Регионалното депо е за обезвреждане на отпадъците от регион Бургас, включващ девет общини – Бургас, Айтос, Карнобат, Камено, Несебър, Поморие, Руен, Сунгурларе и Средец. На депото са изградени: първа клетка за депониране на отпадъци, сепарираща инсталация, съоръжение за компостиране, съоръжение за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци, склад за временно съхранение на опасни и специфични отпадъци от бита, електронен кантар, площадкова инфраструктура, други мрежи и съоръжения.

На територията на общината няма направено подробно изследване върху състоянието на почвите и тяхната степен на замърсяване. Основен източник на почвено замърсяване е нерегламентираното изхвърляне на различни видове отпадъци – битови, селскостопански, строителни, поради което периодично се оформят локални замърсявания с отпадъци. Общината ежегодно извършва почистване на констатираните локални замърсявания.

Запечатване на почвите

С понятието запечатване на почвата се означават процесите на покриване повърхността на почвата с непропускливи материали в резултат на развитието на градска инфраструктура и строителство. Запечатаните почви са безвъзвратно загубени за употреба за селско и горско стопанство, а почвените им функции са силно увредени. Актуални проучвания сочат, че запечатването на почвата е почти необратимо.

Почвеното запечатване за страната за периода 2012-2018г. (по данни от Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда в Република България 2018 г.) е илюстрирано на фигурата по-долу.

Фигура 24.- Увеличаване площта на почвено запечатване за периода 2012-2018 г.

Свлачището е природно явление, при което се нарушава устойчивостта на големи земни маси и се създават предпоставки за придвижването им. Причините за възникването на свлачища са свързани със силно пресечения релеф и други специфични геоложки дадености в определени райони. Свлачищните процеси нямат внезапен характер и е възможно да бъдат регулирани с технически средства. Във времето те имат периоди на затихване и усилване. След активизирането на свлачището може да се стигне до възникване на бедствена ситуация.

Оценка на състоянието по отношение на свлачищните процеси се прави въз основа на:

- Брой на регистрираните свлачища за една година
- Обща площ в (ha) - засегната от свлачищни процеси.

По данни на „Геозащита“ ЕООД - Варна на територията на Поморие са регистрирани 11 бр. свлачища.

Таблица 21 - Регистрирани свлачища на територията на община Поморие

Свлачище	Местоположение	Дата на регистрация
BGS 17.57491-01	нос "Лакна"-свл.участък 1, Поморие	01.12.2002
BGS 17.57491-02	нос "Лакна"-свл.участък 2, Поморие	01.12.2002
BGS 17.57491-03	нос "Лакна"-свл.участък 3, Поморие	02.12.2002

Свлачище	Местоположение	Дата на регистрация
BGS 17.57491-04	нос "Лахна" – ПС на МО –свлачище 1, Поморие	01.12.2002
BGS 17.57491-05	Нос Лахна – ПС на МО –свлачище 2, Поморие	02.12.2002
BGS 17.57491-06	Нос Лахна – ПС на МО –свлачище 3, Поморие	02.12.2002
BGS 17.57491-07	Нос Лахна – ПС на МО –свлачище 4, Поморие	02.12.2002
BGS 17.57491-08	Нос Лахна – ПС на МО –свлачище 5, Поморие	02.12.2002
BGS 17.57491-09	Източно от нос "Лахна"-свлачище 6, Поморие	02.12.2002
BGS 17.57491-10	източно от нос "Лахна"-свлачище 7, Поморие	02.12.2002
BGS 17.57491-11	източно от нос "Лахна"-свлачище 8, Поморие	02.12.2002

Сериозен проблем е предпазването на бреговата ивица от **морска ерозия** (абразия) чрез ограничаване на свлачищните процеси (*Източник: ПИРО 2021-2027г.*). Свлачищата и морската абразия се причисляват към групата “природни бедствия”. Развитието на тези процеси застрашава сигурността на селищата, курортните комплекси, пътища, ж.п. линии, нанася щети на обработваемите земи и създава риск за живота на хората. Южните брегове край Сарафово – **Поморие и край Ахелой** са подложени на **морска абразия механичен** тип, чието действие води до активизиране на свлачищата, които са развити почти по целия бряг. Всичките са съвременни, с периоди на стабилизация и затихване, които се редуват с активно и бързо придвижване на земните маси към морето.

Актуална информация за всяко от свлачищата, вкл. интерактивна карта с местоположението му е налична на интернет адреса на Геозащита - Варна: <http://gz-varna.mrrb.government.bg/map/>

Заблатяването е процес на формиране на излишък от влага в почвата, свързан с нарушен газов обмен, безкислородно разлагане на органичната материя и развитие на влаголюбива растителност. Резултат е от промяната на водния режим на почвите под влияние на застояване на повърхностните води или повишаване равнището на подземните води. Заблатяването влошава качествата на почвите и намалява тяхното плодородие. При наличие на заблатени или преовлажнени почви на територията на общината, за същите следва да бъдат предприети отводнителни мероприятия.

Други - нарушени земи и почви

В община Поморие съществуват нарушени терени, свързани с дейността на мина „Черно море“ в миналото. Обектът е изведен от експлоатация и се провеждат рекултивационни дейности. Отпадъците от открития добив (кариерите) се използват за обратни засипки при рекултивацията на нарушените терени и възстановяване на

почвите.

Нарушените нови терени са свързани предимно с разработването на находище „Порой“, община Поморие (*Източник: Доклад за състоянието на околната среда на територията на област Бургас на РИОСВ*). При осъществяване на съответната концесия и на свързаните с нея дейности концесионерът е длъжен да:

- изпълнява изискванията, свързани с опазването на околната среда, водите, защитените със закон територии и обекти, културни и исторически паметници, националната сигурност, отбраната на страната и обществения ред;
- спазва изискванията за безопасни условия на труд, като внедрява технологии за експлоатация на находището, намаляващи рисковете от трудови злополуки и подобряващи условията на труд;
- изпълнява параметрите на концесията, към концесионния договор;
- извършва всички дейности по предоставената концесия в съответствие с установените технически и технологични стандарти;
- не изгражда сгради и трайни съоръжения върху земята, на която или под която е находището на подземни богатства;
- спазва указанията, давани от компетентните органи при съгласуване на проектите;
- изпълнява одобрените и изискващите се рекултивационни мероприятия;
- изпълнява съгласуваните от концедента цялостен работен проект и годишни работни проекти.

След приключване срока на съответната концесия, следва да бъдат предприети дейности по рекултивация и възстановяване на нарушените терени.

Изводи и препоръки:

- *Общината е с благоприятни почвено-климатични условия за развитие на селско стопанство, като за по-голямата част от територията са характерни черnozем – смолници и канелени горски почви.*
- *В общината няма производствена дейност, която да е потенциален източник на замърсяване на почвите с тежки метали. Не съществуват екологични проблеми, свързани със замърсени почви с пестициди и нитрати.*
- *Засоляването не представлява значим проблем за територията на общината.*

- Основен източник на почвено замърсяване е нерегламентираното изхвърляне на различни видове отпадъци – битови, селскостопански, строителни, поради което периодично се оформят локални замърсявания с отпадъци.
- Експлоатацията на действащите концесии за добив на строителни материали води до нарушаване на земите, което обаче не надхвърля териториите на концесионните райони.
- Почвите в общината са засегнати от процеси на водна и ветрова ерозия, като се прогнозира увеличаване на загубите от ерозия в случай на пренебрегване на противоерозионните практики в земеделието.
- В случай, че има подходящи финансиращи програми, е препоръчително да се организират обучения на селскостопанските производители, с цел увеличаване на познанията за почвообработка и подобряване на почвените характеристики посредством добри земеделски практики.
- За ограничаване на замърсяването на почвите на територията на общината е препоръчително своевременно осъществяване на контрол върху изгарянето или друга форма на неконтролирано обезвреждане, изоставяне и нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност, включително на селскостопански отпадъци, извън обхвата на приложното поле на Закона за управление на отпадъците.
- След приключване срока на съответните концесии да бъдат предприети дейности по рекултивация и възстановяване на нарушените терени.
- Препоръчително е на територията на общината да бъдат проведени обучения, дейности за повишена информираност, иновационни проекти, обмяна на опит, насърчаване и стимулиране на земеделските производители с цел увеличаване на познанията за почвообработка и подобряване на почвените характеристики посредством добри земеделски практики.

4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗОНИ, ГОРИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

4.1. Общи положения. Задължения и правомощия на общините

Правомощията на общините са разписани в Закона за защитените територии (ЗЗТ) и Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), като най-общо се свеждат до:

Закон за защитените територии (ЗЗТ)

1. Предложения за обявяване на национални и природни паркове се правят от министерства и ведомства, от общини и областни управители, научни и академични

институти и обществени организации, а за останалите категории защитени територии - и от всички заинтересовани физически и юридически лица.

2. Общините - собственици на гори, земи и водни площи в защитените територии извън тези, които са обект на изключителна държавна собственост, осъществяват тяхното стопанисване, опазване и охрана, съгласно разпоредбите на този и други специални закони.

3. Съгласуват плановете за управление на резервати и поддържани резервати, природни забележителности и защитени местности преди тяхното утвърждаване от министъра на околната среда и водите.

4. Органите на местната власт се задължават да оказват съдействие на служителите от парковата охрана при изпълнение на служебните им задължения.

5. Финансирането на дейностите в защитените територии се подпомага от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда, в което постъпват средства по ал. 1 на чл. 74 от ЗЗТ. Средствата могат да се разходват за подпомагане на общините, физическите и юридическите лица - собственици на гори, земи и водни площи в защитените територии, за извършване на възстановителни, поддържащи и други природозащитни дейности в тях.

6. Кметовете на общини са длъжни да спират дейности и строителство в предоставени за ползване гори, земи и водни площи в защитени територии - държавна, общинска и частна собственост, извършвани в нарушение на утвърдените планове за управление и устройствени и технически планове и проекти.

7. Нарушенията по чл. 81 и 83 от ЗЗТ се установяват с акт на длъжностно лице, определено от министъра на околната среда и водите или от министъра на земеделието, храните и горите, или от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, или от кмета на общината. Наказателните постановления се издават съответно от министъра на околната среда и водите, от министъра на земеделието, храните и горите, или от кмета на общината, или от упълномощени от тях лица.(чл.85, ал.1)

Закон за биологичното разнообразие (ЗБР):

Общините, в сферата на своята компетентност:

1. осъществяват дейности по опазване на биологичното разнообразие;
2. интегрират опазването на биологичното разнообразие и устойчивото управление на биологичните ресурси във всички планове, проекти, програми, политики и стратегии в съответния сектор, като включват в тях преди всичко дейности по опазване на биологичното разнообразие, в съответствие с приоритетите на ЗБР, на Националната стратегия и на Националния план за опазване на биологичното разнообразие;

3. разработват и внедряват планове за управление на защитени зони и планове за действие за приоритетни растителни и животински видове;
4. сътрудничат с други компетентни органи, когато дейностите имат взаимосвързани или натрупани ефекти върху биологичното разнообразие или когато тяхната компетентност засяга един и същ обект или територия;
5. организират отраслови системи за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие и на защитените зони и създават бази от данни и географски информационни системи за характеристиките им, като предоставят на Министерството на околната среда и водите информация, съгласувана по вид и период на представяне;
6. финансират приоритетно научни изследвания и дейности, свързани с опазване на биологичното разнообразие и устойчивото управление на биологичните ресурси;
7. използват резултатите от проучването на биологичното разнообразие при изготвянето на планове, проекти, програми и политики в сектора или между секторите;
8. контролират дейността на собствениците или ползвателите на земи, горски територии и водни площи, включени в Националната екологична мрежа;
9. санкционират нарушители в предвидените в този закон случаи;
10. осъществяват международно сътрудничество по въпроси от обща загриженост, свързани с опазване на биологичното разнообразие и защитените зони;
11. общините - собственици и ползватели на горски територии, земи и водни площи в Националната екологична мрежа, осъществяват тяхното стопанисване и охрана съгласно разпоредбите на ЗБР и другите специални закони;
12. кметовете на общини спират дейности и строителство в гори, земи и водни площи - държавна, общинска и частна собственост, извършвани в нарушение на утвърдените планове за управление и устройствени и технически планове и проекти;
13. охраната на отделни резервати и поддържани резервати, извън границите на националните паркове, може да се предоставя от министъра на околната среда и водите на други органи на изпълнителната власт или на общини.
14. Нарушенията по чл. 124, ал. 1 и 3, чл. 125 и чл. 128в от ЗБР се установяват с акт на длъжностно лице, определено от министъра на околната среда и водите или от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите, от областния управител или от кмета на общината. Наказателните постановления се издават съответно от министъра на околната среда и водите, от министъра на земеделието, храните и горите, от областния управител или от кмета на общината, или от оправомощени от тях лица.

4.2. Национална екологична мрежа (НЕМ)

Националната екологична мрежа (НЕМ) се изгражда според изискванията на Закона за биологичното разнообразие. Нейните цели са:

- дългосрочно опазване на биологичното, геологично и ландшафтно разнообразие;
- осигуряване на достатъчни по площ и качество места за размножаване, хранене и почивка, включително при миграция, линееене и зимуване на дивите животни;
- създаване на условия за генетичен обмен между разделени популации и видове;
- участие на Република България в европейските и световни екологични мрежи;
- ограничаване на негативното антропогенно въздействие върху защитени територии.

Националната екологична мрежа се състои от защитени територии, обявени според изискванията на Закона за защитените територии, и защитени зони, които се обявяват според изискванията на Директива 92/43/ЕИО на Съвета за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна и Директива 2009/147/ЕИО на Съвета относно опазването на дивите птици. В Националната екологична мрежа приоритетно се включват КОРИНЕ места, Рамсарски места, важни места за растенията и орнитологични важни места.

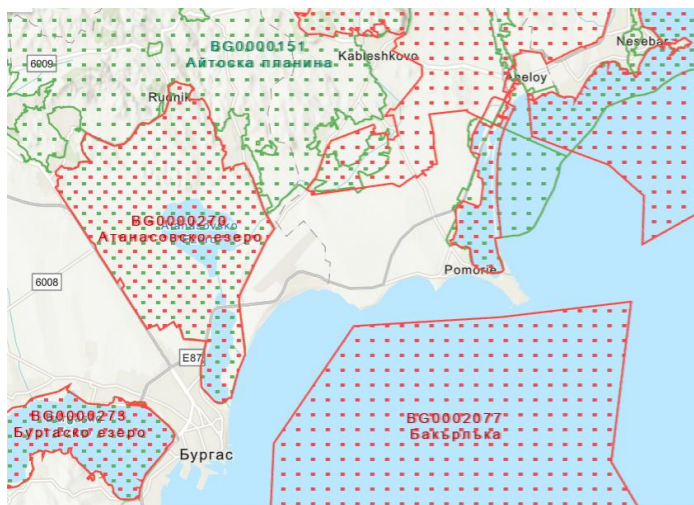
Съгласно данни на НСИ, по данни на МОСВ, към 2021 година в България са обявени 1025 защитени територии, които обхващат приблизително 5,3 % от територията на страната. Според Закона за защитените територии, защитените територии са 6 категории: резервати, национални паркове, природни забележителности, поддържани резервати, природни паркове, защитени местности. Защитените зони са част от Европейската екологична мрежа НАТУРА 2000. Натура 2000 е общоевропейска мрежа, съставена от защитени зони, целяща да осигури дългосрочното оцеляване на най-ценните и застрашени видове и местообитания за Европа в съответствие с основните международни договорености в областта на опазването на околната среда и биологичното разнообразие.

Местата, попадащи в екологичната мрежа, се определят в съответствие с две основни за опазването на околната среда Директиви на Европейския съюз – Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите) и Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците). Към момента, с решения на Министерски съвет са приети 120 защитени зони за опазване на дивите птици, покриващи 23,1 % от територията на България и 234 защитени зони за опазване на

местообитанията, покриващи 30,3 % от територията на България. Общо в България към момента от Министерски съвет са приети 340 защитени зони от Натура 2000 покриващи общо 34,9 % от територията на страната.

Фигура 25 - Карта на
Защитените зони в
териториалния обхват на
община Поморие

(Източник:
<https://natura2000.egov.bg>)

4.3. Защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии

Законът за защитените територии (Обн. ДВ. бр.133 от 11 Ноември 1998 г., изм. и доп., бр. 45 от 17 Юни 2022г.) урежда категориите защитени територии, тяхното предназначение и режим на опазване и ползване, обявяване и управление. В чл.5. от закона са посочени категориите защитени територии:

- резерват;
- национален парк;
- природна забележителност;
- поддържан резерват;
- природен парк;
- защитена местност.

За всяка от горепосочените категории в ЗЗТ са определени съответен режим на защита и допустими видове дейности на човешка намеса. За защитени местности се обявяват: територии с характерни или забележителни ландшафти, включително такива, които са резултат на хармонично съжителство на човека и природата, местообитания на застрашени, редки или уязвими растителни и животински видове и съобщества. Защитените местности се управляват с цел:

- запазване на компонентите на ландшафта;
- опазване, поддържане или възстановяване на условия в местообитанията, отговарящи на екологичните изисквания на видовете и съобществата - обект на защита;

- предоставяне на възможности за научни изследвания, образователна дейност и екологичен мониторинг;
- предоставяне на възможности за туризъм и за духовно обогатяване.

За природни паркове се обявяват територии, включващи разнообразни екосистеми с многообразие на растителни и животински видове и на техните местообитания, с характерни и забележителни ландшафти и обекти на неживата природа. Природните паркове се управляват с цел:

- поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях;
- предоставяне на възможности за развитие на научни, образователни и рекреационни дейности;
- устойчиво ползване на възобновяемите природни ресурси при запазване на традиционни форми на поминък, както и осигуряване на условия за развитие на туризъм.

На територията на община Поморие са регистрирани 4 защитени територии в две категории - природна забележителност (2) и защитени местности (2), с обща площ 787.83 ха. (Източник: Регистър на защитените територии в България)

Таблица 22 - Списък на защитени територии на територията на община Поморие

Защитена територия (ЗТ)	Населено място	Заповед за обявяване	Площ ха.	Цели на обявяване
ПЗ „ДОБРОВАНСКИ ГЪБИ“	с. Бата	№ 4051 от 29.12.1973 г., бр. 29/1974 г. на ДВ	5	1. Гъбообразни скални образувания от варовик 2. Опазване на скално образувание
ПЗ „КОРИЯТА“-вековна брястова гора	с. Гълъбец	№ 3384 от 08.12.1966 г., бр. 19/1967г. на ДВ	20	Опазване на вековна брястова гора
ЗМ „ПОМОРИЙСКО ЕЗЕРО“	гр. Поморие	№ РД-31 от 23.01.2001 г., бр. 16/2001г. на ДВ	760.83	Опазване на Поморийското езеро, солниците и прилежащите крайбрежни терени като влажна зона с международно значение и като местообитание на 63 вида застрашени от изчезване птици

Защитена територия (ЗТ)	Населено място	Заповед за обявяване	Площ ха.	Цели на обявяване
ЗМ "ЧАИРИТЕ" - БЛАТНО КОКИЧЕ	с. Горица	№ 1938 от 03.07.1970 г., бр. 65/1970г. на ДВ	2	Опазване на естествено находище на блатно кокиче

Природна забележителност "ДОБРОВАНСКИ ГЪБИ"

Обявена със Заповед № 4051/29.12.1973г., на Министерство на горите и опазване на околната среда. Територията се намира в землището на с. Бата, Община Поморие. Обект на опазване са гъбообразни скални образувания от варовик и скално образувание.

Режим на дейности:

1. Забранява се да се сечат, кастрят и повреждат дърветата, както и да се късат или изкореняват всякакви растения;
2. Забранява се пашата на какъвто и да е добитък и през всяко време;
3. Забранява се да се преследването на дивите животни, птиците и техните малки и развалянето на гнездата и леговищата им;
4. Забранява се да се разкриват кариери за камъни, пясък и пръст, с което се провежда и изменя естествения облик на местността и включително водните течения;
5. Забранява се чупенето, драскането и повреждането по какъвто и да е начин, сталактити, сталагмити и други скални образувания в пещерите;
6. Забранява се извеждането на интензивни и голи главни сечи;
7. Разрешава се воденето на санитарна сеч и извеждане престарелите дървета с влошени декоративни качества.

Природна забележителност „КОРИЯТА“-вековна брястова гора

Обявена със Заповед № 3384/08.12.66г. на Министерство на горите и горската промишленост. Намира се в землището на с. Гълъбец, община Поморие близо до р. Хаджийска. Обявена е за запазване на вековна брястова гора (Ulmus).

Режим на дейности:

1. Забранява се да се сечат, кастрят и повреждат дърветата, както и да се късат или изкореняват всякакви растения;
2. Забранява се пашата на какъвто и да е добитък и през всяко време;

3. Забранява се да се преследването на дивите животни, птиците и техните малки и развалянето на гнездата и леговищата им.

Припокриване (частично или пълно): 33 по директивата за местообитанията: Айтоска планина

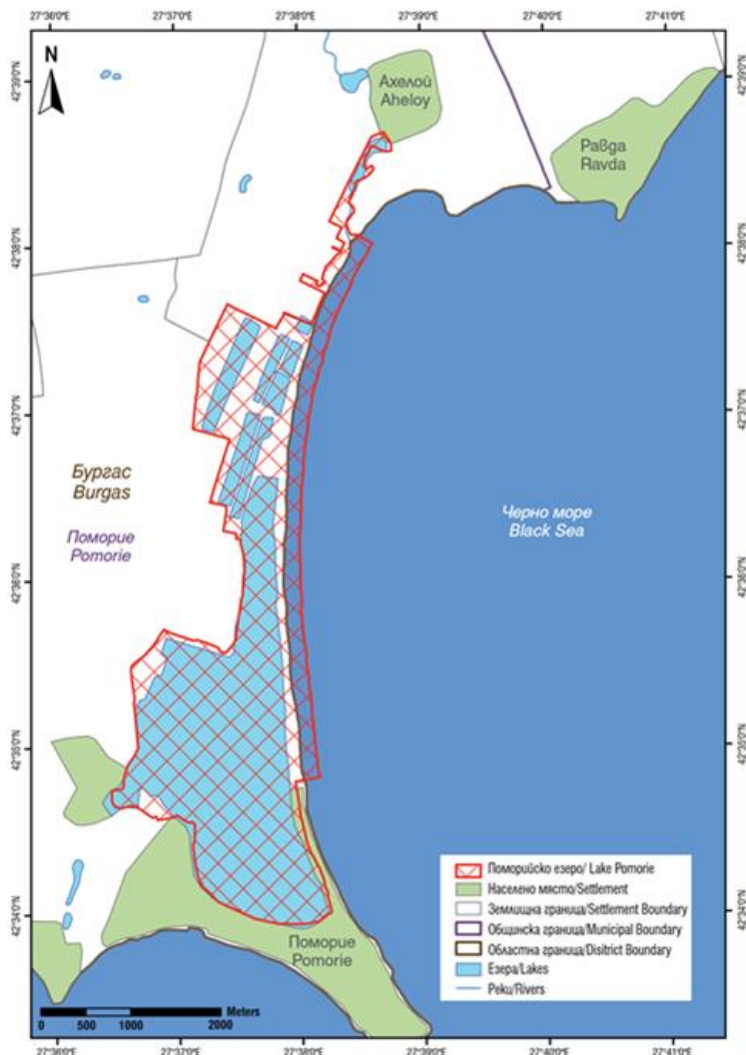
Защитена местност „ПОМОРИЙСКО ЕЗЕРО“

Поморийското езеро е обявено за защитена местност, със Заповед № РД-31/23.01.2001 г. на Министъра на околната среда и водите, а през 2002г. - включено в Списъка на влажните зони с международно значение по Рамсарската конвенция под № 1228. През периода 2005-2007 г. започва създаването на екологична мрежа Натура 2000 в България и поморийското езеро е част от нея с две защитени зони

- Защитена зона „Поморийско езеро” с код BG0000152 по Директивата за птиците;
- Защитена зона „Поморие” с код BG0000620 по Директивата за местообитанията.

Поморийско езеро е естествена свръхсолена лагуна, разположена на българското Черноморие, северно от гр. Поморие. В миналото Поморие е било остров, който чрез образуването на две пясъчни коси – на запад и на север - се е свързал със сушата.

Фигура 26 – Карта на Поморийско езеро
(Рамсарските места в България – МОСВ)

Езерото е отделено от морето от северната пясъчна коса, която е дълга около 5 км и широка 50 м. По протежението на тази пясъчна ивица са се сформирали пясъчни дюни, покрити със специфична растителност. Интерес представлява „черния” пясък, от който е изградена тази пясъчна коса, като цвета му се дължи на високото съдържание на железни окиси.

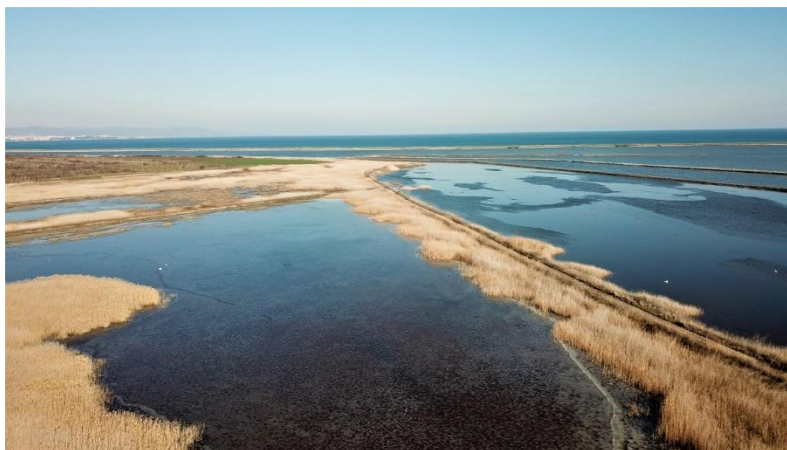
Високата соленост на езерните води в комбинация с топлия климат още от древността са били предпоставка за развитие на солодобив чрез изпарение. Тези дейности има повече от 20 века история в района. Това предполага и превръщането на част от езерното крайбрежие в солници – специално създадени басейни за добив на сол.

През втората половина на XX век е извършена голяма реконструкция на Поморийските солници, която е довела до изграждането на система от земно-насипни

диги в езерото и разделянето му на един голям и няколко по-малки басейна. В западната част на езерото се е вливала р. Адата (Каменарска река), която за целите на солодобива е била отведена от езерото чрез отводнителен канал.

Дъното на езерото е покрито с черна кал, богата на минерали и микроелементи, която притежава лековити свойства и се използва за медицински цели. Калолечението има дълги традиции в Поморие, като основните приложения са при кожни болести и заболявания на опорно-двигателната система. През последните години лечебната кал намира приложение и в козметиката, възстановяването и процедурите по разкрасяване. Лечебната кал е продукт, който се получава при разграждането и последващата минерализация на мъртвата органична материя (фито и зоопланктон) в специфичните условия на висока соленост.

Високата соленост (над два пъти по – висока от тази на Черно море) е създала уникална среда, към която са се приспособили различни растителни и животински организми, като например солничното раче *Artemia* и растението солянка (*Salicornia europaea*). Разположението на езерото на западния бряг на Черно море, по протежението на който преминава втория по големина миграционен път на птиците в Европа – *Via Pontica* – обуславя голямото разнообразие от видове, което може да се наблюдава тук.

Фигура 27 – Общ изглед на Поморийско езеро

Режим на дейности:

1. Забранява се строителство и всякакви други дейности, с които се изменя обликът на местността и водният режим на езерото;
2. Забранява се унищожаване на блатната растителност и опожаряване на тръстиката;
3. Забранява се замърсяване на водите на езерото и прилежащите площи;
4. Забранява се ловуването;

5. Забранява се безпокоене на птиците, разваляне на гнездата им, събиране на яйцата им, както и опръстенияване на малките без разрешение от Министерството на околната среда и водите.

6. Допуска се дейности по солодобива и поддържане на канала море-езеро;

7. Допуска се добив на лечебна кал;

8. Допуска се зарибяване с видове риби, характерни за езерната ихтиофауна;

9. Допуска се улов "на гард" и спортен риболов на определени с план за управление места; до влизане в сила на план за управление тези места се определят от РИОСВ-Бургас;

10. Допуска се строителство на нови диги, както и реконструкция и ремонт на съществуващите, след съгласуване с МОСВ.

В рамките на План за дейности в защитени територии изключителна държавна собственост /резервати и поддържани резервати/, е реализиран GEF проект „Поморийско езеро – консервация, възстановяване и устойчиво управление“, финансиран от Световната банка и изпълнен от СНЦ „Зелени Балкани“, Община Поморие и МОСВ в защитена местност /ЗМ/ „Поморийско езеро“. В рамките на проекта, който е приключил, е изграден посетителски център в защитената територия и са извършени възстановителни и поддържащи дейности. Изработен е план за управление на ЗМ „Поморийско езеро“, защитени зони BG0000152 „Поморийско езеро“ за опазване на дивите птици и BG0000620 „Поморийско езеро“. Планът не е утвърден от МОСВ.

Защитена местност “ЧАИРИТЕ - БЛАТНО КОКИЧЕ“

Обявена е със Заповед №1938/03.07.1970 г. на Министерство на горите и горската промишленост, с цел опазване на естествено находище на блатно кокиче. (*Leucosium aestivum*). Намира се в местността “Чаирите”, с. Горица до р. Хаджийска.

Блатното кокиче (*Leucosium aestivum* L.), сем. Кокичови (*Amaryllidaceae*) е медицинско растение, съдържащо галатамин, който е основна субстанция на българско лекарство против детски паралич “Нивалин”. Среща се в заблатени мочурливи места. Видът е включен в категорията на застрашените растителни видове.

Фигура 28 – Блатно кокиче

Режим на дейности:

1. Забранява се разораване, отводняване или изменение начина на ползуване на терените, което води до унищожаване находищата на блатното кокиче;
2. Забранява се пашата на добитък и косенето на ливадите преди прибирането на блатното кокиче - не по-рано от 30 май.

4.4. Защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие

С цел осигуряване на дългосрочното оцеляване на ценните и застрашени видове и местообитания и в съответствие с международните договорености в областта на опазването на околната среда и биоразнообразието, в Р България са обявени защитени зони, които са част от общоевропейската мрежа НАТУРА 2000. Това са места от територията на страната, които отговарят на изискванията на двете основни за опазването на околната среда директиви: Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици.

В границите на община Поморие попадат следните защитени зони и части от тях, определени съгласно изискванията на Директивата за опазване на дивите птици и Директивата за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, съгласно таблицата по-долу:

Таблица 23 - Защитени зони от НАТУРА 2000 в териториалния обхват на Община Поморие

(Източник: <https://eea.government.bg/bg/bio/nem>)

Защитена зона (ЗЗ)	Код в регистъра	Категория	Площ (ха.)	Местоположение
„Поморийско езеро“	BG0000152	ЗЗ по директивата за птиците	921.53	Област Бургас, Община Поморие: гр. Ахелой, гр. Поморие
„Емине“	BG0002043	ЗЗ по директивата за птиците	66 750.52	Област Бургас Община Поморие: гр. Ахелой, гр. Каблешково, гр. Поморие, с. Александрово, с. Габерово, с. Горица, кв. Каменар, с. Козичино, с. Лъка, с. Медово, с. Порой Община Несебър: гр. Несебър, гр. Обзор, гр. Свети Влас, с. Баня, с. Гюльовца, с. Емона, с. Козница, с. Кошарица, с. Оризаре, с. Паницово, с. Приселци, с. Равда, с. Раковсково, с. Тънково
„Камчийска планина“	BG0002044	ЗЗ по директивата за птиците	88 897.23	Област Бургас Община Несебър: гр. Обзор, с. Козница, с. Приселци, с. Раковсково Община Поморие: с. Козичино Община Руен: с. Билка, с. Вишна, с. Добра поляна, с. Добромир, с. Дропла, с. Дъскотна, с. Заимчево, с. Каменяк, с. Каравельово, с. Мрежичко, с. Припек, с. Просеник, с. Речица, с. Рожден, с. Рудина, с. Снежа, с. Соколец, с. Средна махала, с. Струя, с. Топчийско, с. Трънак, с. Ясеново Област Варна Община Бяла: гр. Бяла, с. Горица, с. Господиново, с. Дюлино, с. Попович, с. Самотино Община: Долни чифлик: гр. Долни чифлик, с. Булаир, с. Бърдарево, с. Голица, с. Горен чифлик, с. Гроздьово, с. Кривини, с. Ново Оряхово, с. Пчелник, с. Рудник, с. Солник, с. Старо Оряхово, с. Шкорпиловци, с. Юнец Община Дългопол: гр. Дългопол, с. Аспарухово, с. Сава, с. Цонево
„Камчийска и Еминска Планина“	BG0000133	ЗЗ по директивата за местообитанията	63 678.46	Област Бургас Община Несебър: с. Козница, с. Приселци Община Поморие: с. Козичино Община Руен: с. Билка, с. Добра поляна, с. Добромир, с. Дропла, с. Дъскотна, с. Заимчево, с. Каменяк, с. Мрежичко, с. Припек, с. Речица, с. Рожден, с. Рудина, с. Снежа, с. Средна махала, с. Топчийско, с. Ясеново Област Варна Община Бяла: с. Господиново, с. Дюлино, с. Попович

Защитена зона (ЗЗ)	Код в регистъра	Категория	Площ (ха.)	Местоположение
				Община Долни чифлик: гр. Долни чифлик, с. Булаир, с. Бърдарево, с. Голица, с. Горен чифлик, с. Гроздово, с. Кривини, с. Пчелник, с. Рудник, с. Солник, с. Старо Оряхово, с. Юнец Община Дългопол: с. Аспарухово, с. Цонево
„Айтоска Планина“	BG0000151	ЗЗ по директивата за местообитанията	29 385.68	Област Бургас Община Айтос: гр. Айтос, с. Дрянкевец, с. Зетъво, с. Лясково, с. Мъглен, с. Пещерско, с. Съдиево, с. Черна могила Община Бургас: гр. Българово, с. Банево, с. Брястовец, с. Ветрен, с. Драганово, с. Изворище, с. Мирлобово, с. Рудник Община Поморие: гр. Каблешково, с. Бата, с. Белодол, с. Габерово, с. Горица, с. Гълъбец, с. Дъбник, кв. Каменар, с. Косовец, с. Лъка, с. Медово, с. Порой, с. Страцин
„Ахелой-Равда-Несебър“	BG0000574	ЗЗ по директивата за местообитанията	3 926.78	Област Бургас Община Несебър: гр. Несебър, с. Равда, с. Тънково Община Поморие: гр. Ахелой, гр. Каблешково, с. Александрово
„Поморие“	BG0000620	ЗЗ по директивата за местообитанията	2 085.15	Област Бургас Община Поморие: гр. Ахелой, гр. Поморие

1. BG0000152 Поморийско езеро - Защитена зона по директивата за птиците. Одобрена с решение на Министерски съвет № 122/02.03.2007г., обявена със Заповед № РД-78 от 03.02.2009г. на министъра на околната среда и водите. На територията на община Поморие защитената зона е в обхвата на землищата на гр. Ахелой и гр. Поморие.

Предмет на опазване в защитена зона "Поморийско езеро" с идентификационен код BG0000152 са следните видове птици:

- по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие:

Червеногуш гмуркач (*Gavia stellata*), Черногуш гмуркач (*Gavia arctica*), Ушат гмурец (*Podiceps auritus*), Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Среден корморан (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*), Малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), Голям воден бик (*Botaurus stellaris*), Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Гривеста чапла (*Ardeola ralloides*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Червена чапла (*Ardea purpurea*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*), Лопатарка (*Platalea leucorodia*), Тундров лебед

(*Cygnus columbianus bewickii*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Малка белочела гъска (*Anser erythropus*), Белоока потапница (*Aythya nyroca*), Малък нирец (*Mergus albellus*), Тръноопашата потапница (*Oxyura leucoscephala*), Червеногуша гъска (*Branta ruficollis*), Червен ангъч (*Tadorna ferruginea*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), Белоглав лешояд (*Gyps fulvus*), Орел змияр (*Circus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Голям креслив орел (*Aquila clanga*), Малък орел (*Hieraaetus pennatus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сив жерав (*Grus grus*), Голяма пъструшка (*Porzana porzana*), Средна пъструшка (*Porzana parva*), Малка пъструшка (*Porzana pusilla*), Ливаден дърдавец (*Sorexorex*), Кокилобегач (*Himantopus himantopus*), Саблеклюн (*Recurvirostra avosetta*), Турилик (*Burhinus oedipnemos*), Кафявокрил огърличник (*Glareola pratincola*), Морски дъждосвирец (*Charadrius alexandrinus*), Златиста булка (*Pluvialis apricaria*), Бойник (*Philomachus pugnax*), Голяма бекасица (*Gallinago media*), Пъстроопашат крайбрежен бекас (*Limosa lapponica*), Малък горски водобегач (*Tringa glareola*), Пепеляв брегобегач (*Xenus cinereus*), Тънкоклюн листоног (*Phalaropus lobatus*), Малка черноглава чайка (*Larus melanoccephalus*), Малка чайка (*Larus minutus*), Дългоклюна чайка (*Larus genei*), Дебелоклюна рибарка (*Gelochelidon nilotica*), Каспийска рибарка (*Sterna caspia*), Гривеста рибарка (*Sterna sandvicensis*), Речна рибарка (*Sterna hirundo*), Белочела рибарка (*Sterna albifrons*), Белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*), Черна рибарка (*Chlidonias niger*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocoros syriacus*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), Полска бърбрия (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Мустакато шаварче (*Acrocephalus melanopogon*), Водно шаварче (*Acrocephalus paludicola*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Голям маслинов присмехулик (*Hippolais olivetorum*), Беловрата мухоловка (*Ficedula albicollis*), Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*);

- по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие;

Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Червеногуш гмурец (*Podiceps grisegena*), Черногуш гмурец (*Podiceps nigricollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Сива гъска (*Anser anser*), Бял ангъч (*Tadorna tadorna*), Фиш (*Anas penelope*), Сива патица (*Anas strepera*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Лятно бърне (*Anas querquedula*), Клопач (*Anas clypeata*), Червеноклюна потапница (*Netta*

rufina), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Планинска потапница (*Aythya marila*), Обикновена гага (*Somateria mollissima*), Ледена потапница (*Clangula hyemalis*), Траурна потапница (*Melanitta nigra*), Каdifена потапница (*Melanitta fusca*), Звънарка (*Bucephala clangula*), Среден нирец (*Mergus serrator*), Голям нирец (*Mergus merganser*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (Керкенец) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Воден дърдавец (*Rallus aquaticus*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Стридожд (*Haematopus ostralegus*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Пясъчен дъждосвирец (*Charadrius hiaticula*), Сребриста булка (*Pluvialis squatarola*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Трипръст брегобегач (*Calidris alba*), Малък брегобегач (*Calidris minuta*), Сив брегобегач (*Calidris temminckii*), Кривоклюн брегобегач (*Calidris ferruginea*), Тъмногръд брегобегач (*Calidris alpina*), Плоскоклюн блатобегач (*Limicola falcinellus*), Средна бекарина (*Gallinago gallinago*), Черноопашат крайбрежен бекас (*Limosa limosa*), Малък свирец (*Numenius phaeopus*), Голям свирец (*Numenius arquata*), Голям червеноног водобегач (*Tringa erythropus*), Малък червеноног водобегач (*Tringa totanus*), Малък зеленоног водобегач (*Tringa stagnatilis*), Голям зеленоног водобегач (*Tringa nebularia*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Камъкообръщач (*Arenaria interpres*), Чайка буревестница (*Larus canus*), Малка черногърба чайка (*Larus fuscus*), Белокрила рибарка (*Chlidonias leucopterus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Пчелояд (*Merops apiaster*), Брегова лястовица (*Riparia riparia*).

Защитената зона се обявява с цел:

- опазване и поддържане на местообитанията на посочените по-горе видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
- възстановяване на местообитания на изброените по-горе видове птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Фигура 29 -
Защитена зона
"Поморийско
езеро"

В границите на защитената зона се забраняват:

- строителството на ветроенергийни съоръжения, пристанища, терминали и на промишлени предприятия, с изключение на съоръжения, свързани със солодобива и калодобива;
- добиването на подземни богатства;
- депонирането на отпадъци;
- извършването на дейности, свързани с отводняване, пресушаване или промяна на водния режим на мочурища и естествени водни обекти, освен при изпълнение на дейности, свързани с подобряване състоянието на водните екосистеми и местообитания, и при осъществяване на традиционните солодобив и калодобив;
- премахването на характеристики на ландшафта (единични и групи дървета) при ползването на земеделските земи като такива;
- залесяването на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;
- достъпът на хора до колонии от гнездящи водолюбиви птици, както и влизането в езерото с лодки и други плавателни средства, практикуването на развлекателен воден туризъм и спортове (водно колело, джетове, сърфове, кану), с изключение на дейности, свързани със солодобива и калодобива;
- паленето на тръстикови масиви и крайбрежна растителност;
- косенето на тръстика в периода от 1 март до 15 август.

2. BG0002043 Емине - Защитена зона по директивата за птиците. Одобрена с решение на Министерски съвет № 802/04.12.2007г., обявена със Заповед No.РД-560 от 21.08.2009 г. и с промяна в режима на дейностите, съгласно Заповед No.РД-76 от 28.01.2013г., и двете на министъра на околната среда и водите. На територията на община Поморие защитената зона е в обхвата на землищата на: гр. Ахелой, гр. Каблешково, гр. Поморие, с. Александрово, с. Габерово, с. Горица, кв. Каменар, с. Козичино, с. Лъка, с. Медово, с. Порой.

Предмет на опазване в защитена зона "Емине" с идентификационен код BG0002043 са следните видове птици:

- видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие:

Черногуш гмуркач (*Gavia arctica*), Обикновен буревестник (*Puffinus yelkouan*), Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Среден корморан (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*), Малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Червена чапла (*Ardea purpurea*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*), Лопатарка (*Platalea leucorodia*), Червен ангъч (*Tadorna ferruginea*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Червена каня (*Milvus milvus*), Белоглав лешояд (*Gyps fulvus*), Орел змияр (*Circus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Голям креслив орел (*Aquila clanga*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraetus pennatus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Белошипа ветрушка (*Falco naumanni*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сив жерав (*Grus grus*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Кокилобегач (*Himantopus himantopus*), Турилик (*Burhinus oedicnemus*), Кафявокрил огърличник (*Glareola pratincola*), Малък горски водобегач (*Tringa glareola*), Малка черноглава чайка (*Larus melanocephalus*), Малка чайка (*Larus minutus*), Дебелоклюна рибарка (*Gelochelidon nilotica*), Каспийска рибарка (*Sterna caspia*), Гривеста рибарка (*Sterna sandvicensis*), Речна рибарка (*Sterna hirundo*), Белочела рибарка (*Sterna albifrons*), Белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*), Черна рибарка (*Chlidonias niger*), Бухал (*Bubo bubo*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бърбрия (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Белочела сврачка (*Lanius nubicus*), Черногърбо каменарче (*Oenanthe pleschanka*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Голям

маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*), Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*);

- видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие:

Среден морелетник (*Stercorarius parasiticus*), Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Червеногуш гмурец (*Podiceps grisegena*), Черногуш гмурец (*Podiceps nigricollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Бял ангъч (*Tadorna tadorna*), Фиш (*Anas penelope*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Лятно бърне (*Anas querquedula*), Червеноклюна потапница (*Netta rufina*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Планинска потапница (*Aythya marila*), Обикновена гага (*Somateria mollissima*), Звънарка (*Bucephala clangula*), Среден нирец (*Mergus serrator*), Голям нирец (*Mergus merganser*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Северен мишелов (*Buteo lagopus*), Черношипа ветрушка (Керкенец) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Воден дърдавец (*Rallus aquaticus*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Стридожд (*Haematopus ostralegus*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Чайка буревестница (*Larus canus*), Малка черногърба чайка (*Larus fuscus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Пчелояд (*Merops apiaster*).

Защитената зона се обявява с цел:

- опазване и поддържане на местообитанията на посочените по-горе видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
- възстановяване на местообитания на изброените по-горе видове птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Режим на дейности:

- Забранява се премахването на характеристики на ландшафта (синори, единични и групи дървета), при ползването на земеделските земи като такива;
- Забранява се залесяването на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;
- Забранява се използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;
- Забранява се изграждането на съоръжения за производство на електроенергия посредством силата на вятъра, с изключение на тези, за които към датата на обнародване на заповедта в "Държавен вестник" има завършена процедура по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие;

- Забранява се косенето на тръстика в периода от 1 март до 15 август;
- Забранява се паленето на тръстикови масиви и крайбрежна растителност;
- Забранява се извършването на дейности, свързани с отводняване, пресушаване или промяна на водния режим на мочурища и естествени водни обекти, освен при изпълнение на дейности, свързани с подобряване състоянието на водните екосистеми и местообитания;
- В границите на определени поземлени имоти в землищата на с. Емона и гр. Обзор се забранява: допускането и извършването на жилищно, курортно и вилно строителство до влизането в сила на нов ОУП на община Несебър или негово изменение, с изключение на тези имоти, за които към 18.08.2006 г. има стартирала процедура по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда; промяната на естествения характер на речните корита извън границите на населените места, с изключение на дейности, свързани с превантивна защита или оперативна защита при бедствени ситуации; провеждането на офроуд състезания.
- Забранява се използването на неселективни средства за борба с вредителите в селското стопанство;
- Забранява се косенето на ливадите от периферията към центъра с бързодвижеща се техника и преди 15 юли.

3. BG0002044 Камчийска планина – Защитена зона по директивата за птиците. Одобрена с решение на Министерски съвет № 802 от 04.12.2007 г., обявена със Заповед № РД-132/10.02.2012г. изм. със Заповед № РД-77/28.01.2013 г. и двете на министъра на околната среда и водите. В границите на защитена зона "Камчийска планина" се включени поземлени имоти от с. Козичино, община Поморие с обща площ 10 778,638 дка.

Предмет на опазване в защитена зона „Камчийска планина“ с идентификационен код BG0002044 са следните видове птици:

- видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие:

Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Малък корморан (*Phalacrocorax pygmaeus*), Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Тундров лебед (*Cygnus columbianus bewickii*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Малък нирец (*Mergus albellus*), Червен ангъч (*Tadorna ferruginea*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Червена каня (*Milvus milvus*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), Белоглав лешояд (*Gyps fulvus*), Орел змияр (*Circaetus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден

блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Голям креслив орел (*Aquila clanga*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraetus pennatus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Белошипа ветрушка (*Falco naumanni*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сив жерав (*Grus grus*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Малък горски водобегач (*Tringa glareola*), Бухал (*Bubo bubo*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бъбрица (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Черногърбо каменарче (*Oenanthe pleschanka*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*);

- видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие:

Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Черногуш гмурец (*Podiceps nigricollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Бял ангъч (*Tadorna tadorna*), Фиш (*Anas penelope*), Сива патица (*Anas strepera*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Звънарка (*Vicephala clangula*), Среден нирец (*Mergus serrator*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (*Керкенец*) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Тъмногоръд брегобегач (*Caldris alpina*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Пчелояд (*Merops apiaster*).

Защитената зона се обявява с цел:

- опазване и поддържане на местообитанията на посочените по-горе видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
- възстановяване на местообитания на изброените по-горе видове птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Режим на дейности:

- Забранява се залесяването на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;

- Забранява се използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;
- Забранява се косенето на тръстика в периода от 1 март до 15 август;
- Забранява се паленето на тръстикови масиви и крайбрежна растителност;
- Забранява се изграждането на вятърни генератори за производство на електроенергия с изключение на тези, за които към датата на обнародване на заповедта в Държавен вестник има започната процедура или са съгласувани по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие. Режимът не се прилага за вятърни генератори, използвани като собствени източници на електрическа енергия.
- Забранява се използването на неселективни средства за борба с вредителите в селското стопанство;
- Забранява се косенето на ливадите от периферията към центъра с бързодвижеща се техника и преди 15 юли.

4. BG0000133 Камчийска и Еменска планина – Защитена зона по директивата за местообитанията. Одобрена с решение на Министерски съвет № 661 от 16 октомври 2007 г., обявена със Заповед № РД-992 от 10 декември 2020 г. министъра на ОСВ с обща площ 636 784,598 дка. На територията на община Поморие защитената зона е в землището на с. Козирино.

Предмет на опазване (видове и местообитания):

СЪГЛ. ЧЛ. 6, АЛ. 1, Т. 1 ОТ ЗБР: 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*; 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи); 6220* Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*; 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове; 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*; 8310 Неблагоустроени пещери; 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 9180* Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове; 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*); 91G0* Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*; 91H0* Панонски гори с *Quercus pubescens*; 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори; 91S0* Западнопонтийски букови гори; 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;

СЪГЛ. ЧЛ. 6, АЛ. 1, Т. 2 ОТ ЗБР: бозайници - *Европейски вълк (*Canis lupus*), Видра (*Lutra lutra*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Степен пор (*Mustela eversmanii*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*),

Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*); земноводни и влечуги - Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Пъстър смок (*Elaphe sauromates*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*); риби - Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Мандренска брияна (*Alburnus mandrensis*), Приморска мряна (*Barbus bergi*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus amarus*); безгръбначни - *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Буков сечко (*Morimus funereus*), *Четириточкова меча пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*), Ценагрион (Ручейно пъстриче) (*Coenagrion ornatum*), Вертиго (Дезмолинов спираловиден охлюв) (*Vertigo moulinsiana*), Вертиго (Тесноустен спираловиден охлюв) (*Vertigo angustior*), Бисерна мида (*Unio crassus*).

Режим на дейности:

- Забранява се провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии;
- Забранява се движение на мотоциклети, ATV, UTV и бързите извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии. Забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности;
- Забранява се промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери, при ползването на земеделските земи като такива;
- Забранява се разораване и залесяване на поляни, голини и други незалесени горски територии в границите на негорските природни местообитания по т. 1 освен в случаите на доказана необходимост от защита срещу ерозия и порои;
- Забранява се премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове) при ползването на земеделските земи като такива освен в случаите на премахване на инвазивни чужди видове дървета и храсти;
- Забранява се употреба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията;

- Забранява се употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери, изоставени орни земи и горски територии, както и на продукти за растителна защита и биоциди от професионална категория на употреба в тези територии освен при каламитет, епифитотия, епизоотия или епидемия;
- Забранява се използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието, храните и горите и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.);
- Забранява се използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;
- Забранява се палене на стърнища, слогове, крайпътни ивици и площи със суха и влаголюбива растителност;
- Забранява се палене на огън, благоустрояване, електрифициране, извършване на стопанска и спортна дейност в неблагоустроените пещери и на входовете им, както и чупене, повреждане, събиране или преместване на скални и пещерни образувания, преграждане на входовете или на отделни техни галерии по начин, възпрепятстващ преминаването на видовете прилепи, предмет на опазване по т. 2 – бозайници;
- Забранява се провеждане на спелеоложки проучвания през размножителния период на прилепите - от 1 март до 30 юни;
- Забранява се добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост освен в случаи на увреждане на повече от 50% от площта на съответната гора във фаза на старост вследствие на природни бедствия и каламитети; в горите във фаза на старост, през които преминават съществуващи горски пътища и други инфраструктурни обекти, при доказана необходимост се допуска сеч на единични сухи, повредени, застрашаващи или пречещи на безопасното движение на хора и пътни превозни средства или на нормалното функциониране на инфраструктурните обекти дървета;
- Забранява се провеждане на спелеоложки проучвания през размножителния период на прилепите - от 1 март до 30 юни;
- Забранява се извеждане на сечи в природни местообитания с кодове 91E0* и 91F0, с изключение за нуждите на съоръжения (елементи) на техническата инфраструктура, за предотвратяване на опасности, застрашаващи живота и здравето на хората, при бедствия и аварии и за поддържане/подобряване на природните местообитания и местообитанията на видовете по т. 1 и т.2.

5. BG0000151 Айтоска планина – Защитена зона по директивата за местообитанията. Одобрена с решение на Министерски съвет № 122/02.03.2007г., обявена със Заповед РД-1018 от 17.12.2020 г., на министъра на ОСВ с обща площ 293 856,849 дка. На територията на община Поморие защитената зона е в землищата на с. Бата, с. Белодол, с. Габерово, с. Горица, с. Гълъбец, с. Дъбник, гр. Каблешково, кв. Каменар, с. Косовец, с. Лъка, с. Медово, с. Порой, с. Страцин.

Предмет на опазване (видове и местообитания):

Съгл. чл. 6, ал. 1, т. 1 от ЗБР: 1530 * Панонски солени степи и солени блата; 4090 Ендемични оро-средиземноморски съобщества от ниски бодливи храстчета; 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи); 6220 * Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*; 6240 * Субпанонски степни тревни съобщества; 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс; 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества; 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове; 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*; 91AA * Източни гори от космат дъб; 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;

Съгл. чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР: Бозайници - Европейски вълк (*Canis lupus*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Видра (*Lutra lutra*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), Мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*); Земноводни и влечуги - Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Червенкоремна бумка (*Bombina bombina*), Пъстър смок (*Elaphe sauromates*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*); Риби - Европейска горчивка (*Rhodeus amarus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*); Безгръбначни - Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Ценагрион (Ручейно пъстриче) (*Coenagrion ornatum*), Вертиго (*Tesnousten спираловиден охлюв*) (*Vertigo angustior*), Бисерна мида (*Unio crassus*).

Режим на дейности:

- Забранява се провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии;
- Забранява се движение на мотоциклети, ATV, UTV и бързите извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии; забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности;

- Забранява се промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери при ползването на земеделските земи като такива;
- Забранява се разораване и залесяване на поляни, голини и други незалесени горски територии в границите на негорските природни местообитания по т. 1 - съгл. чл. 6, ал. 1, т. 1 от ЗБР, освен в случаите на доказана необходимост от защита срещу ерозия и порои;
- Забранява се премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове) при ползването на земеделските земи като такива, освен в случаите на премахване на инвазивни чужди видове дървета и храсти;
- Забранява се употреба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията;
- Забранява се употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери, изоставени орни земи и горски територии, както и на продукти за растителна защита и биоциди от професионална категория на употреба в тези територии освен при каламитет, епифитотия, епизоотия или епидемия;
- Забранява се използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието, храните и горите и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.);
- Забранява се използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;
- Забранява се палене на стърнища, слокове, крайпътни ивици и площи със суха и влаголюбива растителност;
- Забранява се добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост освен в случаи на увреждане на повече от 50% от площта на съответната гора във фаза на старост вследствие на природни бедствия и каламитети; в горите във фаза на старост, през които преминават съществуващи горски пътища и други инфраструктурни обекти, при доказана необходимост се допуска сеч на единични сухи, повредени, застрашаващи или пречещи на безопасното движение на хора и пътни превозни средства дървета или на нормалното функциониране на инфраструктурните обекти;

- Забранява се паша на домашни животни в горските територии, които са обособени за гори във фаза на старост.

Припокриване (частично или пълно):

1. Природна забележителност: КОРИЯТА-вековна брястова гора
2. 33 по директивата за птиците: Емине

6. BG0000574 Ахелой- Равда- Несебър – Защитена зона по директивата за местообитанията. Одобрена с решение на Министерски съвет № 122/02.03.2007г., обявена със Заповед № РД-400 от 12.07.2016 г., на министъра на ОСВ с обща площ 39 267,840 дка, от които 31,66 кв. км морски пространства. На територията на община Поморие защитената зона е в землището на с. Александрово, гр.Каблешково, с. Медово, гр. Ахелой.

Предмет на опазване (видове и местообитания):

СЪГЛ. ЧЛ. 6, АЛ. 1, Т. 1 ОТ ЗБР: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини; 1130 Естуари; 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити с морска вода; 1160 Обширни плитки заливи; 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (рифове); 1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси; 2110 Зараждащи се подвижни дюни; 2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни); 2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни); 2180 Облесени дюни; 2190 Влажни понижения между дюните; 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition; 6210* Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи); 6420 Средиземноморски влажни съобщества на високи треви от съюз *Molinio-Holoschoenion*; 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс; 8330 Подводни или частично подводни морски пещери; 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (Ulmenion minoris); 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*;

СЪГЛ. ЧЛ. 6, АЛ. 1, Т. 2 ОТ ЗБР: Местообитанията на следните видове: Бозайници - Видра (*Lutra lutra*), Муткур (морска свиня) (*Phocoena phocoena*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Афала (*Tursiops truncatus*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*); Земноводни и влечуги - Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Леопардов смок

(*Elaphe situla*), Пъстър смок (*Elaphe sauromates*); Риби - Карагъоз (Дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*), Малък карагъоз (Харип) (*Alosa tanaica*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*); Безгръбначни - Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Ценагрион (*Coenagrion ornatum*), Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*).

Режим на дейности:

- Забранява се изкореняването на високотревната крайречна растителност и заменянето и с дървесно-храстова;
- Забранява се увреждането и унищожаването на естествената растителност в крайбрежната плажна ивица и в дюни, извън активната плажна площ, освен в случаите на почистване от инвазивни и неместни видове; увреждане или унищожаване на дюни чрез разораване, разкопаване, засипване, подравняване, утъпкване, паркиране и др.;
- Забранява се въвеждане на неместни видове в пасища, мери, естествени водни обекти, дюни, дерета и горските територии, както и умишлено внасяне на чужди видове в морската среда;
- Забранява се промяната на начина на трайно ползване, разораването, залесяването и превръщането в трайни насаждения на пасища, мери, мочурища, дюни, както и разораването, залесяването и превръщането в трайни насаждения на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот 5 или повече години при ползването на земеделските земи като такива;
- Забранява се движение на МПС извън съществуващи пътища (вкл. селскостопански, горски, полски, местни и ведомствени) в неурбанизирани територии освен за провеждане на селскостопански, горскостопански, аварийни и контролни дейности или по предварително съгласувани по съответния ред маршрути;
- Забранява се употребата на минерални торове в пасища, мери, изоставени орни земи и горски територии, както и на продукти за растителна защита и биоциди освен разрешените за биологично производство и при каламитет, епифитотия, епизоотия или епидемия;
- Забранява се търсене и проучване на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали), разкриване на нови и разширяване на концесионните площи за добив на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали); забраната не се прилага в случаите, в които към датата на обнародване на заповедта в "Държавен вестник" има започната процедура за предоставяне на разрешения за търсене и/или проучване и/или за предоставяне на концесия за добив по

Закона за подземните богатства (ЗПБ) и по Закона за концесиите, или е започнала процедура за съгласуването им по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие, или е подадено заявление за регистриране на търговско откритие;

- Забранява се изграждане на постоянни конструкции, изкуствени подводни рифове и острови върху морските местообитания с изключение на брегоукрепителни съоръжения и природозащитни, поддържащи и възстановителни дейности;
- Забранява се използването на дънни тралиращи и драгиращи средства, вкл. биймтралове и смучещи драги, депониране на драгажни маси в границите на морските местообитания;
- Забранява се стопански улов на пясъчни миди *Donacilla cornea*, *Donax trunculus*, *Chamelea gallina* и десетокраки ракообразни *Upogebia pusilla* и *Callianassa candida* и използване за промишлени нужди на морски тревы от видовете *Zostera marina*, *Zostera. noltii*, *Zannichellia palustris*, *Potamogeton pectinatus*;
- Забраняват се промени в хидрологичния режим чрез отводняване, коригиране, преграждане с диги в границите на водозависимите природни местообитания; изключения се допускат в урбанизирани територии, при бедствия и аварии или за дейности, подобряващи природозащитното състояние на местообитанията;
- Забранява се промяна предназначението на земеделски земи и горски територии, освен ако това не се предвижда във влязъл в сила общ устройствен план, с изключение на имоти в границите на населените места и селищните образувания.

Припокриване (частично или пълно): Природна забележителност: Пясъчни дюни-5 бр. и 33 по директивата за птиците: Емине

7. BG0000620 Поморие – Защитена зона по директивата за местообитанията. Одобрена с решение на Министерски съвет №122/02.03.2007г, обявена със Заповед No.РД-1030 от 17.12.2020 г., на министъра на ОСВ. На територията на община Поморие защитената зона е в землищата на гр. Ахелой и гр. Поморие, с обща площ 20 851,524 дка, от които 11,286 кв. км морски пространства.

Предмет на опазване (видове и местообитания):

СЪГЛ. ЧЛ. 6, АЛ. 1, Т. 1 ОТ ЗБР: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини; 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити с морска вода; 1150 * Крайбрежни лагуни; 1160 Обширни плитки заливи; 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове); 1310 *Salicornia* и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени; 1410 Средиземноморски солени ливади; 1530 * Панонски солени степи и солени блата; 2110 Зараждащи се подвижни дюни; 2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни); 8330 Подводни или частично подводни морски пещери; 92D0 Южни крайречни галерии и храсталаци (*Nerio-Tamaricetea* и *Securinegion tinctoriae*);

СЪГЛ. ЧЛ. 6, АЛ. 1, Т. 2 ОТ ЗБР: бозайници - Видра (*Lutra lutra*); земноводни и влечуги - Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Пъстър смок (*Elaphe sauromates*); риби - Малък карагъоз (Харип) (*Alosa tanaica*).

Режим на дейности:

- Забранява се провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващите пътища;
- Забранява се движение на мотоциклети, ATV, UTV и бързите извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии; забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности;
- Забранява се търсене и проучване на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали), разкриване на нови и разширяване на концесионните площи за добив на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали); забраната не се прилага в случаите, в които към датата на обнародване на заповедта в "Държавен вестник" има започната процедура за предоставяне на разрешения за търсене и/или проучване, и/или за предоставяне на концесия за добив по Закона за подземните богатства и по Закона за концесиите, или е започнала процедура за съгласуването им по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от ЗБР, или е подадено заявление за регистриране на търговско откритие;
- Забранява се увреждане и унищожаване на естествената растителност в крайбрежната плажна ивица и в дюни, извън активната плажна площ, освен в случаите на премахване на инвазивни и неместни видове, както и в случаите

на реализиране на допустими инвестиционни предложения, одобрени по реда на екологичното законодателство;

- Забранява се използване на дънни тралиращи и драгиращи средства, депониране на драгажни маси и пребаластиране на кораби в морските пространства в зоната;
- Забранява се изграждане на изкуствени подводни рифове и острови върху местообитанията, предмет на опазване в морските пространства в зоната;
- Забранява се промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери при ползването на земеделските земи като такива;
- Забранява се премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове) при ползването на земеделските земи като такива, освен в случаите на премахване на инвазивни чужди видове дървета и храсти;
- Забранява се употреба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията;
- Забранява се употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери и изоставени орни земи, както и на продукти за растителна защита и биоциди от професионална категория на употреба в тези територии освен при каламитет, епифитотия, епизоотия или епидемия;
- Забранява се използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието, храните и горите и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.);
- Забранява се използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;
- Забранява се остоянно съхраняване и депониране на отпадъци;
- Забранява се палене на стърнища, слогове, крайпътни ивици и площи със суха и влаголюбива растителност.

Припокриване (частично или пълно): Защитена местност: ПОМОРИЙСКО ЕЗЕРО и 33 по директивата за птиците: Поморийско езеро.

Защитената територия Защитена местност "Поморийско езеро", обявена по реда на Закона за защитените територии, попадаща в границата на защитена зона BG0000620 "Поморие", запазва статута, категорията, границите и режимите си на опазване. Горното не отменя прилагането на забраните и ограниченията по Заповед с рег. № РД-1030/17.12.2020 г. на МОСВ за тази територия.

4.5. Вековни дървета

На територията на община Поморие, съгласно информация от регистъра на ИАОС са регистрирани три вековни дървета, съгласно таблицата по-долу.

Таблица 24 - Вековни дървета на територията на община Поморие

№ в регистъра	Вид	Документи за обявяване	Населено място
1615	зимен дъб, горун (<i>Quercus daleshampii</i>)	Заповед No.1042 от 30.11.1984г., бр. 102/1984 на Държавен вестник Година към датата на обявяване: 200 Височина: 23 m Периметър: 2.4 m	с. Козичино
2176	обикновен (летен) дъб (<i>Quercus robur</i>)	Заповед No.725 от 28.11.2018 г., бр. 105/2018 на Държавен вестник Година към датата на обявяване: 300 Височина: 18 m Периметър: 3.6 m	гр. Каблешково
2046	обикновен орех (<i>Juglans regia</i>)	Заповед No.936 от 28.12.2007г., бр. 9/2008 на Държавен вестник	кв. Каменар

4.6. Гори и горско стопанство

Балансът на територията на община Поморие показва, че горските територии заемат 25,23% (10 428,09 ха) от общата площ на общината, която е 41 327,53 ха (при 33,5% за страната и 40,5% за област Бургас), който е значително по-малък дял от земеделските (Източник: *Разпределение на устроена площ по вид територия по ГСП от 2019 г.*). Горските територии са концентрирани предимно в северната част на общинската територия.

Регионална дирекция по горите (РДГ) Бургас стопанисва горския фонд на територията на община Поморие. РДГ Бургас включва 9 държавни горски стопанства и 3 държавни ловни стопанства. Държавно ловно стопанство (ДЛС) „Несебър” , обхваща територията на общините Поморие, Несебър и част от Руенска община.

Част от територията на община Поморие е включена в горския фонд. Растителността в отделните части на горския фонд в общината се различава в зависимост от фитогеографската област, в която попада. Така в южните части горския фонд на общината е формирана от горски и храстови съобщества представени от полски бряст, полски ясен и дръжкоцветен дъб. В северните части на общината горската дървесна растителност е от цер, благуна, полски бряст, клен, дива круша, дива ябълка, обикновен и келяв габър и др. Горският фонд на община Поморие е включен в обхвата на Държавно ловно стопанство (ДЛС) Несебър. ДЛС „Несебър“ е едно от териториалните поделения в „Югоизточно държавно предприятие“ ДП гр. Сливен. Съгласно закона за горите, основните функции на териториалното поделение са свързани със стопанисване и възпроизводство на горите от държавния горски фонд. Стопанството разполага с два разсадника - „Поморие“ и „Порой“.

Горските територии, собственост на община Поморие са с обща площ 5 639,5 ха. Разположени са в землищата на град Каблешково и селата: Александрово, Бата, Белодол, Габерово, Горица, Гълъбец, Дъбник, Козичино, Косовец, Медово, Порой и Страцин - 5 584,8 ха и горски територии в землището на с. Гюльовца, община Несебър с площ 54,7 ха. В землищата на град Поморие, град Ахелой, кв. Каменар и с. Лъка няма горските територии.

Разпределение на устроената площ по вид територия по ГСП от 2019г. е представено в таблицата по-долу.

Таблица 25 - Разпределение на устроената площ по вид територия по ГСП от 2019г.

Общо					в т.ч. Горски територии		в т.ч. Земеделски територии	
вид собственост	обща площ	%	в т.ч. залес. площ	%	обща площ	%	обща площ	%
	ха		ха		ха		ха	
Общинска собственост	5639.5	100.0	4938.6	100.0	4753.6	100.0	885.9	100.0
Всичко	5639.5	100.0	4938.6	100.0	4753.6	100.0	885.9	100.0

От общо залесената площ общинска собственост с най-голям дял са издънковете за превръщане – 61%, следвани от ниско-стъблените - 26 %, широколистни висикостъблени (7 %) и иглолистни (6%). Лесистостта на община Поморие е 27,2%. Общината не извършва залесяване. Действителното ползване на дървенина от горските територии, собственост на община Поморие през 2022г. е 5 026,47 м³. Добитата дървесина се използва главно за домакински нужди и като строителен материал. Производствената дейност не създава опасност от нарушаване на екологичната обстановка, тъй като добивът се изпълнява в съответствие с лесоустройствените проекти.

Информация за разпределението на общата площ горски територии събственост на община Поморие, по вид на земите и вид на горите е представена в таблицата по-долу.

Таблица 26 - Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите

Вид на подотдела	иглолистни	широкол. високостъблени	изд.за превръщане	ниско- стъблени	Всичко	Процент
естествен произход 0,4-1,0	-	120,4	2740,2	1174,1	4034,7	71,6
склопени култури	289,5	106,6	-	33,4	429,5	7,6
естествен произход 0,1-0,3	-	104,3	272,2	92,3	468,8	8,3
изредени култури	4,5	1,1	-	-	5,6	0,1
всичко залесена площ	294,0	332,4	3012,4	1299,8	4938,6	87,6
пожарище	-	6,1	-	-	6,1	0,1
голина	-	25,3	-	-	25,3	0,5
всичко незал., дървопр.	-	31,4	-	-	31,4	0,6
поляна	4,9	45,6	211,5	221,4	483,4	8,6
шосе	-	0,1	-	0,5	0,6	-
дворно място	-	0,9	0,3	0,3	1,5	-
просека	0,2	1,4	15,6	2,0	19,2	0,4
лесонепригодна голина	-	1,6	4,0	25,6	31,2	0,5
лесонепригодна площ	-	-	-	81,5	81,5	1,5
скали	-	-	-	3,4	3,4	0,1
сипей	-	-	1,5	-	1,5	-
кариера	-	-	-	11,8	11,8	0,2
дивечова нива	-	-	31,0	-	31,0	0,5
водна площ	0,5	-	-	-	0,5	-
застроена площ	-	-	-	0,6	0,6	-
авт. път IV категория	0,3	2,1	-	-	2,4	-
пчелин	-	-	0,6	0,3	0,9	-
всичко недървопр. площ	5,9	51,7	264,5	347,4	669,5	11,8
всичко инвент. площ	299,9	415,5	3276,9	1647,2	5639,5	100,0
в т.ч. дървопр. площ	294,0	363,8	3012,4	1299,8	4970,0	88,2

За опазването и ползването на горите, се изработват дългосрочни и годишни планове и програми. Плановите и програмите се изработват при условията и по реда на съответните специални закони.

Съгласно Закона за горите, горското планиране се извършва на три нива и обхваща:

- Национална стратегия за развитие на горския сектор и Стратегически план за развитие на горския сектор;

- Областен план за развитие на горските територии;
- Горскостопански планове и програми.

Областните планове за развитие на горските територии (ОПРГТ), като част от горското планиране, се изработват за срок 10 години в съответствие със закона, Националната стратегия за развитие на горския сектор и Стратегическия план за развитие на горския сектор. Областните планове се изработват за всички горски територии, независимо от тяхната собственост.

Изработването на ОПРГТ се възлага от съответните регионални дирекции по горите и се финансира от държавния бюджет. Преди утвърждаване на областните планове за развитие на горските територии се провежда процедура по оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на съответната защитена зона по реда на Закона за биологичното разнообразие. Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите, след съгласуване със съответните областни съвети за развитие, предлага на министъра на земеделието да издаде заповед за утвърждаване на областни планове за развитие на горските територии.

Към момента няма данни да е изработен и приет Областен план за развитие на горските територии на област Бургас.

4.7. Биологично разнообразие

Законът за биологичното разнообразие дефинира биологично разнообразие като многообразието на всички живи организми във всички форми на тяхната естествена организация, техните сообщества и местообитания, на екосистемите и процесите, които протичат в тях. То е неразделна част от националното богатство и опазването му е приоритет и задължение за държавните и общинските органи и гражданите.

Флора

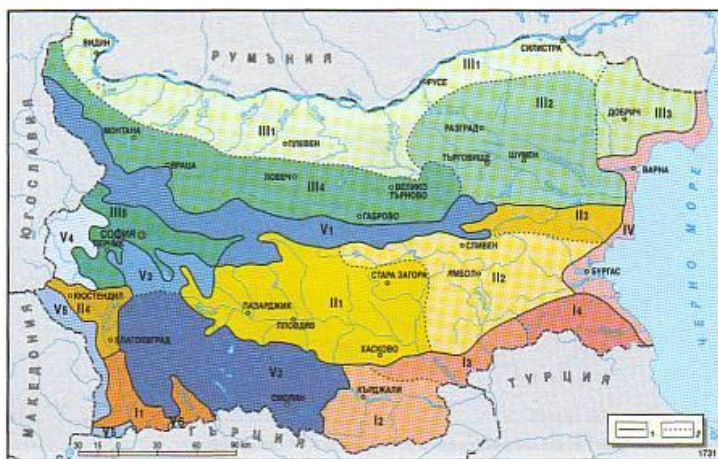
Районът на община Поморие се включва в три флористични района на България: Южно Черноморско крайбрежие (Поморие и Ахелой), Тунджанска хълмиста равнина (Дъбник, Каблешково, Медово, Габарево, Александрово, Бата, Белодол) и Източна Стара планина (Козичино и Горица).

Почвените и климатични условия определят голямо растително разнообразие. Тук се среща както мезофитна и хигрофитна растителност, типична за низините, котловинните полета и покрай реките, така и ксеротермна и мезоксеротермна, микротермна и мезотермна растителност в ксеротермния дъбов пояс и в хълмистите равнини.

В повечето случаи растителната покривка е комплекс (мозайка) от дървесни, храстови и тревни фитоценози, които поотделно не заемат големи площи, но се срещат често и се редуват в зависимост от мощността на почвата. На места се развиват и на разкрита основна скала.

Южните части на района се характеризират с преобладаване на селскостопански земи, възникнали вторично в резултат на човешката дейност. Голяма част от тях са възникнали на мястото на горски и храстови съобщества, част от които са се запазили и до днес. Там където те още съществуват, са представени от полски бряст (*Ulmus minor*), полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*) и дръжкоцветен дъб (*Quercus pedunculiflora*). Останалата част, главно покрай морето и възвишенията, е била заета от тревни съобщества, представени от псамофитни и халофитни тревни формации. Сега на тяхно място в района се отглеждат различни селскостопански култури, като пшеница, царевица, грозде и др.

В северните части на района преобладава горска растителност, разпределени в зависимост от релефа и екологичните условия в няколко фитоценози. Най-широко са застъпени смесените гори от цер (*Quercus cerris*) и благун (*Quercus frainetto*). В някои от фитоценозите церът и благунът заемат по равни части, а в други преобладава единият или другият вид. Участие вземат и някои други дървесни видове като космат дъб (*Quercus pubescens*), полски бряст (*Ulmus minor*), полски клен (*Acer campestre*), мекиш (*Acer tataricum*), дива круша (*Pyrus communis L.*), дива ябълка (*Malus sylvestris*), обикновен и келяв габър (*Carpinus betulus*, *Carpinus orientalis*), и по-рядко мъждрян (*Fraxinus ornus*).

Фигура 30 -
Биогеографско
райониране на България

Т – граница на район; 2 – граница на подрайон.
I – Юнобългарски район; I1 – Струмско-Местенски подрайон; I2 – Илинко-Кордопски подрайон; I3 – Дюлгеришки подрайон; I4 – Странджански подрайон; I5 – Среднобългарски район; I6 – подрайон на Пангаришката низина; I7 – подрайон на Тунджанската кална низина; I8 – Илто-Мосторпански подрайон; I9 – Горноострански подрайон; II – Севернобългарски район; II1 – Дунавски подрайон; II2 – Лудогорски подрайон; II3 – Добруджански подрайон; II4 – Предбалкански подрайон; II5 – Софийско-Радковски подрайон; III – Черноморски район; III1 – Плевненски район; III2 – Старопанчарски подрайон; III3 – Рито-Радковски подрайон; III4 – Витаново-Плевненски подрайон; III5 – Крайбрежно-Кавказски подрайон; III6 – Западнобългарски граничен планински подрайон; III7 – подрайон на Славията.

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Висшата флора на ЗМ „Поморийското езеро“, е съставена от 28 семейства 72 рода и 87 вида висши растения. От тях 11 са защитени от Закона за Биологичното разнообразие и 13 са включени в Червената книга на България (от тях 3 застрашени и 10 редки). Един вид – лъскава камилска трева (*Corispermum nitidum*) е включен в Списъка на редките, застрашените и ендемични растения в Европа. За пясъчната коса, която отделя езерото от морето са характерни пясъчните дюни и специфичната за тях растителност (пясъчна млечка, морски ветрогон, пясъчна амофила, тойна и др.). Бреговете на езерото са обрасли с тесен пояс от тръстика, а на места се среща и папур. Солените басейни и солниците предоставят условия за развитие на европейската солянка – специфичен вид за солените езера. Пясъчните дюни около езерото приютяват най-значимата останала популация от застрашения вид тойна в България (*Източник: План за управление на Поморийско езеро*).

В Червената книга на България и в Закона за биологичното разнообразие са включени следните видове като редки: Пясъчна метличина (*Centaurea arenaria*), Нежна метличина (*Centaurea gracilentia*), Морски ветрогон (*Eryngium maritimum*), Пясъчна млечка (*Euphorbia peplis*), Хьофтианово часовниче (*Erodium hoefftianum*), Широколистна гърлица (*Limonium latifolium*), Тойна (*Trachomitum venetum*) и др.

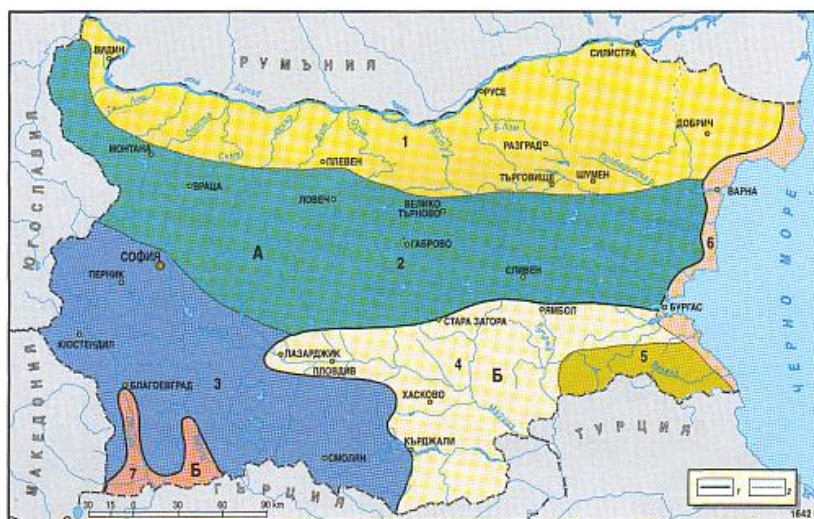
От Клас Monocotyledonae са 3 семейства – Cyperaceae, Juncaceae и Poaceae с 15 рода и 15 вида. От Клас Dicotyledonae са 25 семейства, 58 рода и 73 вида. От семействата с най-много видове са Poaceae (10 вида) и Asteraceae (14 вида). Следват Chenopodiaceae (16 вида), Fabaceae (7 вида), Caryophyllaceae (4 вида), Brassicaceae (4 вида), Apiaceae (3 вида), Boraginaceae (3 вида), Cyperaceae (2 вида), Polygonaceae (2 вида). С по 1 вид участват семействата Amaranthaceae, Arosynaceae, Cucurbitaceae, Convolvulaceae, Euphorbiaceae, Geraniaceae, Haloragaceae, Juncaceae, Lamiaceae, Malvaceae, Papaveraceae, Plantaginaceae, Plumbaginaceae, Rosaceae, Scrophulariaceae, Tamaricaceae и Zygophyllaceae. Флората на ЗМ „Поморийско езеро“ се характеризира с преобладаване на псамофитни и халофитни видове, които заемат пясъчната ивица, южната част около сградата на Музея на солта и около езерата. Това са пясъчна амофила *Amophylla arenaria*, морски ветрогон *Eryngium maritimum*, тойна *Trachomitum venetum*, увивен устрел *Cynanchum acutum*, голо димитровче *Aster tripolium*, пясъчна метличина *Centaurea arenaria*, татарска салата *Lactuca tatarica*, сибирска аргузия *Argusia sibirica* и пр., крайморско какиле *Cakile maritima*, мащерколистно плюскавиче *Silene thymifolia*, морска коленчица *Spergularia maritima*, висока суеда *Suaeda altissima*, руско вълмо *Salsola ruthenica*, луда краставица *Ecbalium elaterium*, крайморско чадърче *Calystegia soldanella*, островръха галилея *Galilea mucronata*, пясъчна млечка *Euphorbia peplis*, морска люцерна *Medicago marina*, морска дзука *Juncus maritimus*, морски ранилист *Stachys maritima*, жълта папаронка *Glaucium flavum*, перестолистен живовляк *Plantago*

coronopus, пясъчна амофила *Ammophila arenaria*, монпелийски полипогон *Polypogon monspeliensis*, сбит изворник *Puccinellia convoluta* и трабозан *Tribulus terrestris*.

Фауна

По зоогеографско райониране, община Поморие попада в два района: Старопланински и Черноморски район. Районът е специфичен поради наличие на топлолюбиви видове, които не се срещат в останалите биогеографски райони, в страната. Черноморският район има подчертано субсредиземноморски характер на фауната. Във фаунистичния му комплекс се срещат видове разпространени в цялата страна, така и представители на понтийския и средиземноморски елемент. Черноморският район е богат и на ендемични видове.

Фигура 31 -
Зоогеографско
райониране на
България

Зоогеографски райони (по Георгиев, 1980).
1 – граница между евроазиатската (А) и средиземноморската (Б) територии; 2 – граница между зоогеографските райони; 1 – Дунавски район; 2 – Старопланински район; 3 – Рипид-Ридзоски район; 4 – Тракийски район; 5 – Странджански район; 6 – Черноморски район; 7 – Струмско-Местенски район.

Безгръбначната фауна в Поморийското езеро е представена от общо 200 вида, като от тях 16 са зоопланктонни, а 25 са зообентосни организми. Влажната зона има ключово значение за опазване на един критично застрашен вид водни кончета – *Lestes macrostigma*. Типичен вид, приспособен към живот в хиперсолени езерни води е солничнето раче (род *Artemia*).

Поради високата соленост на водите на езерото, разнообразието от видове риби не е голямо. Постоянно пребиваващ е само един вид – кавказкото попче (*Knipowitschia caucasica*), а мигриращи са рибите: морски кефал (*Mugil cephalus*), илария (*Liza saliens*), платирина (*Liza aurata*) и малката атерина (*Atherina boyeri*). За да е налице тяхната миграция от изключителна важност е съществуването на връзка между морето и езерото.

В миналото преди да се изгради защитна каменна дига върху пясъчната коса, тази връзка се е получавала именно в тази част, но в последствие тя е прекратена. Съществува изграден канал в южната част на езерото, който понастоящем е единствената открита връзка между езерото и морето и единствено място позволяващо миграцията на рибите.

В района на езерото и прилежащите територии се срещат общо 17 вида земноводни и влечуги, много от които редки и световно застрашени видове – шипобедрената (*Testudo graeca*) и шипоопашатата (*Testudo hermanni*) костенурки, обикновената блатна костенурка (*Emys orbicularis*), ивичестия (*Lacerta trilineata*) и кримския (*Podarcis taurica*) гущер, южният гребенест тритон (*Triturus karelinii*), жабата дървесница (*Hyla arborea*) и др.

Най-голямо богатство на Поморийско езеро е разнообразието от птици – към момента са установени общо 268 вида (гнездящи, зимуващи, мигриращи), голяма част от които редки и застрашени видове като малък корморан, тръноопашата потапница, червеногуша гъска, къдроглави пеликан, белоока потапница, гривеста рибарка, саблеклюн и други. Лагуната е разположена на втория по големина миграционен път на птиците в Европа – Via Pontica и всяка година хиляди щъркели, пеликани, гъски и хищни птици преминават над езерото на път от Европа към Африка и обратно. Поморийското езеро се нарежда на трето място между езерата по Черноморското ни крайбрежие по общия брой на всички видове птици. В района на езерото гнездят 57 вида птици, като за следните видове то е едно от най-важните места за гнездене в България: гривеста рибарка (*Sterna sandvicensis*), саблеклюн (*Recurvirostra avosetta*), кокилобегач (*Himantopus himantopus*), морски дъждосвирец (*Charadrius alexandrinus*), речна рибарка (*Sterna hirsundo*), белочела рибарка (*Sterna albifrons*) и бял ангъч (*Tadorna tadorna*). Колонията от гривести рибарки, която гнезди върху изградените и поддържани от доброволците на СНЦ „Зелени Балкани” изкуствени острови наброява вече 1500 двойки и е най-голямата на Балканския полуостров.

Бозайниците са представени от общо 31 вида, като сред тях е и най-малкия бозайник в света – етруската земеровка (*Suncus etruscus*). Срещащите се 9 вида прилепи са обект на защита от българското и международното законодателство.

Видове, обект на ловен туризъм

Държавно ловно стопанство (ДЛС) „Несебър”, обхваща територията на общините Поморие, Несебър и част от Руенска община. Ловният район на ДЛС „Несебър“ е 24 391 хектара (Източник: <https://nessebarhunt.com/>). Основните видове дивеч са благороден елен (*Cervus elaphus*), елен лопатар (*Dama dama*), сърна (*Capreolus capreolus*), муфлон (*Ovis musimon*), дива свиня (*Sus scrofa*), бекас (*Scolopax rusticola*), пъдпъдък (*Coturnix coturnix*). Срещат се и много хищници – чакал, лисица, дива котка, бялка, пор. Държавно ловно стопанство “Несебър” поддържа три бази за интензивно развъждане на дивеч (специално оградени територии).

Изводи и препоръки:

- *Община Поморие се характеризира с богато биологично разнообразие и площи заети от защитени местности и защитени зони по Натура 2000;*
- *Прогнозираните климатични промени от засушаване и екстремни климатични явления (екстремни температурни стойности, суша и кратки наводнения) се очаква да окажат съответното въздействие върху биоразнообразието и съществуващите екосистеми в общината. Климатичните промени вероятно ще засегнат всички нива на биоразнообразие: генетично, видово и еко-системно;*
- *Препоръчително е община Поморие да извърши проучване на биоразнообразието и зелената инфраструктура на територията на общината извън защитени територии и зони. Данните следва да бъдат систематизирани и публично достъпни, да бъдат използвани за териториалното и инфраструктурно планиране;*
- *Препоръчително е община Поморие да провежда активни информационни кампании с цел запознаване на населението и гостите на общината с богатото биологичното разнообразие, както и с неговия природозащитен и законов статут и начините за опазването му.*

5. ЗЕЛЕНА СИСТЕМА

Съгласно Закона за устройство на територията (ЗУТ) в териториите на общините се устройват озеленени площи, обединени в зелена система, като средство за подобряване на микроклимата и хигиенните условия и за организиране на отдиха на населението.

В териториите на общините „се устройват озеленени площи, обединени в зелена система, като средство за подобряване на микроклимата и хигиенните условия и за организиране на отдиха на населението” - чл. 61, ал. 1 ЗУТ. Според нормативната уредба зелената система в общината включва всички озеленени площи, разположени в и извън рамките на населените места и се състои от три основни групи елементи:

- озеленени площи за широко обществено ползване;
- озеленени площи за ограничено обществено ползване;
- озеленени площи с друго специфично предназначение.

Озеленените площи за широко обществено ползване са публични пространства, които са предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от национално или общинско значение – паркове, градини, както и улично озеленяване.

Площта на тези територии зависи от броя на населението на дадено населено място и от неговата категоризация в селищната мрежа на страната.

Съгласно Наредба № 7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони, действащият норматив за площта на обществените озеленени площи за широко и специфично ползване в населените места, в зависимост от тяхната големина, е:

- за малки градове (Поморие) – 12 м²/жител;
- за много малки градове (Каблешково, Ахелой) – 8 м²/жител;
- за всички села (останалите 14 селища в общината) – 4 м² / жител.

В Плана за интегрирано развитие на община Поморие 2021–2027 г. е отбелязано, че в част от селищата в общината тези показатели не са достигнати, което е индикатор за недостатъчно добре развита зелена система.

Най-голям е недостигът на публични озеленени площи в двата крайбрежни града – Поморие и Ахелой, като ситуацията се влошава през активния туристически сезон, когато броят на обитателите в двете населени места рязко се увеличава.

По данни на ОП „Озеленяване, горско и селско стопанство“, озеленените обществените площи за Поморие са с обща площ 132 332 кв.м.. При население на гр. Поморие от 12 829 ж. към 31.12.2022 г. (по данни на НСИ), това осигурява задоволеност на населението от 10,3 кв² /жител (при необходимости 12 м²/жител. В Ахелой озеленените площи са 8 503 кв.м при 2 390 ж. към 31.12.2022 г. (по данни на НСИ), което осигурява озеленена площ 3,56 м²/жител, при необходимости 8 м²/жител.

Озеленените площи за Поморие са разпределени неравномерно в територията на града. Най-много озеленени площи има в квартал „Старият град“ – 9 от общо 18 публични пространства. Те са с относително малка площ, имат компактна форма и са концентрирани в южната част на територията.

В Централната градска част (ЦГЧ) са формирани 3 паркови зони, които се отличават с по-голяма площ и по-висока обществена значимост. Към тях спада и крайбрежната озеленена площ по бул. „П. К. Яворов“, която осъществява активна връзка с морето. На трето място по публични зелени площи се нарежда квартал „Свети Георги“. В него са ситуирани, непосредствено едно до друго, 2 по-крупни зелени пространства, които играят ролята на буфер между Манастира „Свети Георги“ и обкръжаващите го жилищни територии. Едната от зелените площи е предвидена за Атракционен парк и представлява най-големият терен в града, отреден за нуждите на отдиха. Зелената система на Поморие се допълва от 3 междублокови пространства в ж.к. „Свобода“ и една малка озеленена площ в местността „Южен плаж“. Най-голям недостиг на зелени площи има в кварталите „Малкото езеро“ и „Косата“, където зелената система почти изцяло

липсва. Именно тук е съсредоточен и най-големият обем строителство през последните 15 г., което допълнително влошава обстановката и компрометира качествата на средата.

Община Поморие през последните няколко години предприема редица мерки за подобряване на състоянието на зелената система в общинския център, които са включени в обща стратегия под мотото „Поморие – моят зелен град”. Те са свързани с изпълнението на заложените от предходния програмен период в ИПГВР мероприятия по обновяване и поддържане на съществуващите зелени площи и изграждането на 19 нови зони за отдих и паркови пространства.

С решение ОбС е приета Наредба № 14 за изграждане и опазване на зелената система на територията на Община Поморие в изпълнение на чл. 62, ал. 10 от ЗУТ.

Терените предвидени за озеленяване на територията на общината са общо – 84 674 кв.м, в гр. Поморие – 43 735 кв.м, в други населени места – 40 939 кв.м, съгласно таблицата по-долу.

Таблица 27 - Регистър на зелени площи Община Поморие

Населено място	Обща площ за озеленяване м ²
гр. Поморие	43 735
Гълъбец	4 517
с.Порой	18 435
с.Лъка	8 051
с. Медово	8 700
с. Белодол	1 236
Общо	84 674

При реализиране за всички предвидени за озеленяване зони в гр.Поморие, общата площ на зелената система ще нарасне до 17,61 ха, с което ще се осигури нормативно необходимия минимум от 12 м² /жител.

Основната част от новопредвидените терени са концентрирани в кв. „Малкото езеро”, където са регистрирани и най-сериозните проблеми със зелената система в територията поради което е предвидено изграждането на 7 от общо 19-те територии за отдих. Нови 4 озеленени пространства се предвиждат в ж.к. „Свобода”, като всички те са концентрирани около ул. „Княз Борис І”. Така се подчертава тази важна комуникационна ос, свързваща старата част на Поморие от изток с по-новите квартали,

разположени в западна посока. Тази идея се допълва от ново линейно озеленяване в района на „Старата ЖП гара”.

Зелената система се завършва от още 4 новопредвидени паркови терени – два в местността „Ставрос” (около Музея на солта) и по един в кварталите „Старият град” и „Свети Георги” (м. „Южен плаж”). В регистъра са включени още три поземлени имота, които имат потенциал да се включат пълноценно в общата зелена система на града.

В град Ахелой проблемът с озеленяването не е толкова остър и осезателен, както в Поморие. За да се осигури нормативно необходимия минимум от 12 м²/ жител, е необходимо зелената система да нарасне с още 1,06 ха.

В третия град в общината – Каблешково не се наблюдава такъв дефицит на зелени площи. По подобие на Ахелой, нормативно необходимият минимум от терени за отдих е сравнително малък – около 2,1 – 2,3 ха. Но тези площи не са концентрирани в един единствен парк, а са разпределени относително равномерно в селищните граници. Зелената система в Каблешково включва общо 5 територии, отредени за озеленяване. Три от тях са ситуирани в Централната градска част (ЦГЧ), като едната е водеща и играе ролята на градска градина. Останалите две озеленени площи са развити под формата на линейно озеленяване, което чрез два своеобразни „зелени клина” разсича територията на града съответно в източна и в западна посока. Това осигурява по-равностоеен и равноправен достъп на всички обитатели до елементите на градската зелена система. Недостиг на озеленяване се усеща само в териториите за труд – около производствените зони и терените на бившите стопански дворове. Усещането за по-богато озеленена среда се допълва от факта, че градът е разположен в подножието на естествена природна даденост – невисок хълм, който се извисява на север от града и участва активно в неговото силуетно изграждане. В северните, по-силно залесени участъци на хълма е разположена Горска хижа, която е лесно достъпна от градската територия.

За останалите 14 населени места в община Поморие, нормативно определеният минимум за озеленяване е 4 м² / жител. Тези селища се отличават със сравнително по-слабо развита зелена система. Причината за това е относително по-малката им площ и значително по-малкият брой на тяхното население. При подобен малък мащаб на населените места в общината изграждането и поддържането на публични зелени площи за ежедневен отдих на населението не винаги е ефективно и финансово оправдано.

Само в три от селата в община Поморие има ясно формирани озеленени площи за широко обществено ползване – Бата, Страцин и Горица.

В централната част на село Бата е изградена малка паркова територия, която се намира в добро състояние. Тя е формирана около едно централно амфитеатрално пространство, обвързано с отделните кътове за отдих посредством геометрична алейна мрежа. Територията е изолирана от заобикалящите я комуникации чрез висока дървесна

растителност. В централната част на село Страцин също има изграден малък парк за отдых на населението, но е необходимо подновяване на трайните настилки, парковата мебел, осветлението и огражденията на имота, с оглед постигане на нов качествен и съвременен облик на пространството.

Последният терен озеленяван е разположен в село Горица. Той е сравнително голям като площ, но се намира в крайно незадоволително състояние. Теренът се нуждае от цялостна реконструкция, за да може да изпълнява ефективно функцията „отдых“, за която е отреден.

Зелената система в останалите десет села в община Поморие е представена предимно от озеленяването в имотите на публичните сгради (кметства, училища, детски градини, сгради на религията и др.), които са подробно разгледани в Плана за интегрирано развитие на община Поморие 2021-2027 г.

За да компенсира липсата на озеленени площи за широко обществено ползване, община Поморие предвижда реализацията на нови терени за озеленяване в пет от десетте села – Гълъбец, Порой, Лъка, Медово и Белодол.

Общата площ на новопредвидените терени за озеленяване е 40 939 м², с което не само се достига, а и се надхвърля нормативно определения минимум от 4м²/жител. Това важи в особено голяма степен за селата Порой, Лъка и Медово, в които са съсредоточени около 85% от отредените за озеленяване територии.

В регистъра на зелените площи пет от селата в общината не са включени – Александрово, Козичино, Косовец, Габерово и Дъбник. Това са едни от най-малките населени места, в част от които изграждането и поддържането на големи публични озеленени площи би било неефективно и икономически нерентабилно.

Към зелената система, предназначена за широко обществено ползване, освен парковете и градините, се включва и уличното озеленяване. То се предвижда с цел да се минимизира вредното екологично въздействие от автотранспорта върху прилежащата селищна среда, да се осигури по-благоприятен микроклимат и да се гарантират по-добри хигиенни условия за обитателите.

Необходимостта от улично озеленяване е в пряка зависимост от степента на натовареност на пътните участъци и качественото състояние на пътната настилка.

Съгласно разпоредбите на чл. 63, ал. 1 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), кметът на общината организира съставянето и актуализирането на публичен регистър на озеленените площи, на дълготрайните декоративни дървета и на дърветата с историческо значение в общината. Регистър – озеленени площи на община Поморие е достъпен на интернет адрес: <https://www.pomorie.bg/ozeleneni-ploshti/>

Интензитета на поддържане на зелените площи се определя всяка година преди приемане на бюджета на Община Поморие от Общинският съвет. ОП „Озеленяване, горско и селско стопанство“ организира и извършва дейности по озеленяване, почистване и поддържане на имотите - общинска собственост, включително паркове, градини и други места за общо ползване.

Изводи и препоръки:

- *Община Поморие се характеризира с недостатъчна като площ (норма на жител) и неравномерно разпределена зелена система в населените места. Най-големият дефицит на зелени площи е установен в големите населени места, разположени по морския бряг – гр. Поморие и гр. Ахелой;*
- *Необходими са мерки за рехабилитация на съществуващите и изграждане на нови озеленени площи;*
- *Необходими са мерки за подобряване на уличното озеленяване.*

6. ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ, ИЗПОЛЗВАНЕ

Българската флора съдържа около 4 100 вида висши растения. От тях 760–770 вида (19%) са лечебни растения. Най-използваните са 200 вида, от които се получават около 270 вида билки, суровина за фармацевтичната, парфюмерийната, козметичната и хранително-вкусовата промишленост.

Като част от биоразнообразието на страната, лечебните растения са подложени на редица заплахи: влошаване, фрагментация и загуба на местообитания; прекомерно използване и неспазване на правилата за опазване на находищата и видовете; замърсяване на въздуха, водата и почвата; ниската численост и ниска плътност на индивидите в някои популации; климатични промени и др.

На основание чл. 10, ал. 1, 2 и 3 от Закона за лечебните растения (ЗЛР), Министъра на околната среда и води издава ежегодно заповед за определяне на допустимите количества лечебни растения за събиране и забрана за събиране на определен вид билки от естествените им находища.

Позволително за ползване на лечебните растения се издава от Кмета на общината, когато ползването е от:

а) земеделски земи от поземления фонд и включените в строителните граници на населените места – общинска собственост, след заплащане на такса в Общината;

б) териториите и акваториите в строителните граници на населените места – общинска собственост, независимо от предназначението им, след заплащане на такса в Общината.

На територията на община Поморие няма регистрирани билкозаготвителни пунктове с издадени разрешителни от РИОСВ – Бургас (*Източник: Регистър на обекти, подлежащи на контрол на РИОСВ – Бургас*).

В района на горските територии собственост на община Поморие се срещат разнообразни билки, гъби и горски плодове и е възможен добив. В действащия ГСП е направена извадка от Приложение № 3 /чл.40/ и Приложение № 4 /чл.41/ от Глава III на Закона за биологичното разнообразие на защитените растителни видове, лечебни и редки растения на територията на община Поморие.

Предвижда се добив на: горски плодове 1 тон, 200 кг билки, 500 кг липов цвят, както и 500 куб.м листников фураж. Тези количества имат характер на прогноза, тъй като добивът им зависи от плодородието, годишните промени в климатичните условия, особеностите на климатичната среда, антропогенните фактори, потенциал на търсенето и други.

На територията на община Поморие се срещат редица растителни видове, които подлежат на събиране и могат да се използват като лечебни растения:

- Бял равнец (*Achillea millefolium var setacea*) - многогодишно тревисто растение. Расте из ливади и пасища, каменисти и тревисти места, изоставени ниви, край пътища и селища, вторично като заплевител в посеви. Използва се в билколечението. При предозиране са възможни отравяния.
- Черна елша (*Alnus glutinosa*) - дърво. Расте край потоците и някои водоеми, от низините до долния планински пояс, докъм 1000 м н.в. Светлолюбиво дърво. Събират се шишарковидните женски съцветия. Използват се в фитотерапевтичната практика.
- Обикновен пелин (*Artemisia absinthium*) - многогодишно тревисто растение с характерна силна миризма. Расте по изоставени и затревени терени край селища, пътища или из разредени гори и храсталаци. Използва се в билколечението.
- Лечебен ранилист (*Betonica officinalis*) - многогодишно растение. Среща се във всички части на страната до 1500 м н.в. Расте по тревисти и храсталачни места в горите, низините и планините. Расте единично или на малки групи. Светлолюбив и сенкоиздръжлив ксеромезофит. Използва се в официалната и народната медицина.
- Червен кантарион (*Centaurium erythraea*) - двегодишно тревисто растение. Расте по умерено влажни до сухи тревисти и каменисти места из пасища,

изоставени обработваеми земи и ливади, в крайнините на храсталаци и редки гори като елемент на естествената растителност. Събират се напълно цъфнали стръкове. Използват се във фитотерапията.

- Змийско мляко (*Chelidonium majus*) - многогодишно тревисто растение с гъст оранжев млечен сок. Расте из каменисти, сенчести или открити влажни места, из храсталаци, из родерализирани места край селища и из тях, из разредени гори, в градини, по изоставени места до 1500 м н.в. Събират се надземните части във фаза на цъфтеж и в началото на плодообразуването. Използват се във фитотерапията, народната медицина. Приложението му във фитотерапията изисква лекарски контрол.
- Синя жлъчка (*Cichorium intybus*) - многогодишно тревисто растение. Среща се из цялата страна. Расте из ливади, изоставени места, буренливи места, край селища, пътища, ж.п.линии, като плевел в градини, лозя и окопни култури, в низините и планините от морското равнище до към 1000-1500 м н.в. Използва се във фитотерапевтичната практика.
- Обикновен повет (*Clematis vitalba*) - многогодишно катерливо или увивно растение. Расте из горите и храсталаците предимно на влажни места, от морското равнище до 1000 м н.в. Светлолюбив мезофит. Събират се листата, корените и цветовете от юни до август. Използват се във фитотерапевтичната практика.
- Обикновен дрян (*Cornus mas*) - храст с кафявозеленикави клонки. Расте разпръснато или групово в смесени, главно дъбови гори, където се явява като подлес, както и из храсталаци и скалисти склонове върху различни почви. Използва се във фитотерапията.
- Обикновена леска (*Corylus avellana*) - храст или малко дърво. Формира самостоятелни съобщества - храсталаци на мястото на изсечени или унищожени гори. Среща се и като подлес в дъбови и габъррови гори. Търпи изсичане, при което се формират нови гнезда от многобройни млади стъбла. Използва се в медицината.
- Смардлика (*Cotinus coggygia*) - храст, рядко ниско дърво. Расте по сухи и каменисти почви из храсталаци и дъбови гори, предимно върху варовици, в равнините и предпланинските райони. Образова самостоятелни вторични съобщества на мястото на унищожените дъбови и други гори. Използва се във фитотерапевтичната практика, парфюмерията, като багрило и като декоративно растение. При вътрешно използване отровно. Употреба само под лекарски контрол!
- Червен (обикновен) глог (*Crataegus monogyna*) – бодлив храст. Среща се из цялата страна до към 1500 м н.в. Расте из храсталаци и гори, край пътеките в цялата страна. Често влиза в състава на подлесната растителност заедно с

- обикновения дрян. Умерено светлолюбив мезофит. Използва се в официалната и народната медицина.
- Черен глог (*Crataegus pentagyna*) – храст или ниско дърво. Прилича на обикновения, или червен глог, но се отличава от него по това, че листата и осите на съцветието са покрити с власинки, узрелите плодове са черни на цвят и съдържат по 3-5 "костилки", за разлика от обикновения, чиито плодове имат по една. Разпространен е из храсталаци и широколистни гори, предимно в по-топлите части на страната.
 - Кукувича прежда (*Cuscuta europaea*) - едногодишно безхлорофилно паразитно растение, увиващо се около гостоприемника и прикрепващо се за него. Паразитира по различни тревисти растения и храсти. Използва се във фитотерапевтичната практика.
 - Вълнест напръстник (*Digitalis lanata*) – двегодишно до многогодишно тревисто растение. Расте по сухи до умерено влажни тревисти и каменисти места, из храсталаци и в крайните на редките широколистни гори. Събират се листата през фазите пъпкуване и цъфтеж. Използват се във фитотерапевтичната практика и народна медицина. Употреба само под контрол на лекар - при предозиране възможни отравяния.
 - Полски хвощ (*Equisetum arvense*) - многогодишно тревисто спорово растение. Расте край реки, потоци, често като плевел в градини, ливади, необработени места и необработваеми ниви, по-рядко в сенчести гори. Използва се във фитотерапевтичната промишленост.
 - Див божур (*Paeonia peregrina*) – тревисто, многогодишно растение, с голо, право и сочно стебло. Достига височина до 1 м с оцветяване от бели до тъмночервени цветове. Божурът е медоносно растение. Корените и цветовете се използват като дрога (лекарство). Разпространен е из храсталаци и редките гори на височина до 1000 - 1500 метра. Божурът вирее на по-леки почви и не понасят застоялата вода.
 - Горска ягода (*Fragaria vesca*) - многогодишно тревисто растение с хоризонтално или косо люспесто коренище. Расте масово в разсветлени дъбови гори, също из храсталаци, сечища и тревисти места и по-рядко по поляните сред горите. Плодоноси през юни - септември и се размножава предимно вегетативно чрез столони. Възобновителният ритъм е добър, дори в условията на черпене.
 - Елшовиден зърнастец (*Frangula alnus*) - храст, висок 1-3 м, или дърво, високо 5-7 м. Расте из влажните крайречни храсталаци и редки горички, край блата, реки и потоци. Среща се наредко в низините и планините из цялата страна до 1000 м н.в. Събират се корите през април-май и зрелите плодове

- последователно през август и септември. Използват се във фитотерапевтичната практика.
- Мъждрян (*Fraxinus ornus*) - храст или дърво до 15 метра. Среща се доста често в страната. Расте по каменистите склонове на дефилетата при пълно слънчево осветление. Видът е силно пластичен. Издържа добре засушаванията, понася засенчванията и е непридирчив към почвените условия. Често формира самостоятелни съобщества. Много разпространен като подлес в дъбовите гори. Кората се използва като суровина във фармацевтичната промишленост за производство на ескулин.
 - Еньовче (*Galium verum*) - многогодишно тревисто растение, с дълго разклонено коренище. Расте по умерено сухи или умерено влажни тревисти места, из ливади и пасища, често с нарушен тревостой, в горски поляни, покрай ниви и пътища. Използва се в народната медицина.
 - Градско омайниче (*Geum urbanum*) - многогодишно тревисто растение. Среща се из цялата страна. Расте из храсталаци, по сенчести места, в покрайнините на горите, по поляни, край селища и сгради, по запустели ниви и други. Използва се във фитотерапевтичната практика.
 - Бръшлян (*Hedera helix*) - вечнозелено увивно или пълзящо растение, с хватателни коренчета на стъблата. При подходящи условия бръшлянт се среща във всички части на страната. Расте из храсталаците, поляните и разсветлените гори. Отровно. Използва се във фитотерапевтичната практика. Употребява се само под лекарски контрол.
 - Жълт кантарион (звъника) (*Hypericum perforatum*) - многогодишно тревисто растение с хоризонтално, пълзящо коренище. Расте по сухи тревисти, каменисти и храсталачни местообитания, в разредени гори и сечища, по необработваеми места, край пътища. Светлолюбив ксерофит - ксеромезофит. Събира се горната част на стъблото с листата и цветовете. Използва се във фармацевтичната промишленост, фитотерапевтичната практика, в ликьорената и кожухарска промишленост. Една от най-търсените и събирани от населението билки, което създава опасност от унищожаване на естествените находища.
 - Дяволски уста (*Leonurus cardiaca*) - многогодишно тревисто растение с вдървено коренище. Среща се като рудерално растение, единично или образува по-големи групи край селища, бунища, пътища, в края на синорите, сред храсталаци, пасища и горски поляни. Използва се в официалната и народната медицина.
 - Лечебна комунига (*Melilotus officinalis*) - двугодишно растение. Расте по влажни тревисти места в границите на естествената растителност или по нарушени терени край пътища и селища, в низините и предпланините до към

- 800 м н.в. Използва се във фитотерапевтичната практика, само под лекарски контрол.
- Машерка (*Thymus vulgaris*) - полухрастче, високо до 20 см. Расте по тревисти места, край пътища и орници, в покрайнини и храсталаци и разредени горички. Използват се стръкове, листа и цветовете. Събират се от април до октомври. Масово събирано растение. Използва се във фитотерапевтичната практика
 - Маточина (*Melissa officinalis*) - тревисто многогодишно растение с многобройни стъбла. Расте най-често край населени места, огради, гробища, пътища и в разредени храсталаци и горски поляни. Привързана е към умерено влажни и влажни, добре проветрени местообитания с богати почви. Използва се в парфюмерията, народната медицина, пчеларството.
 - Обикновена мента (джоджен) (*Mentha spicata complex*) - изправено многогодишно растение с надземни и подземни коренища. Среца се по влажни, тревисти места, край реки и блата, в низините и планините. Култивира се и като подправка. Използва се и във фитотерапевтичната практика.
 - Обикновен гръмотрън (*Ononis spinosa*) - многогодишно тревисто растение. Расте по влажни ливади, по пясъци край реки, из покрайнините на горите и из храсталаци на добре осветени места. Вторично се среща като заплевител из ниви, зеленчукови и овощни градини и лозя. Използва се във фитотерапевтичната практика, само под лекарски контрол.
 - Обикновен риган (*Origanum vulgare*) - многогодишно тревисто растение. Среца се из цялата страна. Расте из храсталаци, разредени гори и горски поляни от низините до 2000 м н.в. Използва се в парфюмерията и фитотерапията.
 - Пипериче (*Persicaria hydropiper*) - едногодишно растение. Расте из влажни мочурливи места край езера, реки, потоци, канали, изкопи, както и като плевел в оризища, окопни култури и зеленчукови градини. Използва се във фитотерапевтичната практика, народната медицина, в хранително-вкусовата промишленост (като подправка и за оцветяване). Медоносно и фуражно растение.
 - Теснолистен живовлек (*Plantago lanceolata*) - многогодишно тревисто растение със силно разклонено коренище. Расте из ливади, пасища, по сухи и умерено влажни, тревисти и песъчливи места, край пътища, като плевел в градини, лозя и окопни култури. Използва се във фитотерапевтичната практика. При вътрешна употреба са възможни отравяния.
 - Широколистен живовлек (*Plantago major*) - многогодишно тревисто растение. Расте по влажни, тревисти, песъчливи и наводнени места, край реки, блата,

- изкопи, край пътища и сечища. Използва се във фитотерапевтичната практика. При вътрешна употреба са възможни отравяния.
- Пача трева (*Polygonum aviculare*) - едногодишно тревисто растение. Расте като плевел в посеви, както и по тревисти места край селищата, по синорите, пътищата и дори по утъпкани терени от крайбрежието до към 1200 м н.в. Използва се във фитотерапевтичната практика, народната медицина и за оцветяване.
 - Трънка (*Prunus spinosa*) - храст със силно разклонено стъбло. Расте из храсталаци, по синори, пасища, пустеещи места, край пътища, в покрайнините на дъбови гори. Дребноплодно растение. Понякога образува самостоятелни храстови съобщества. Използва се във фитотерапевтичната практика.
 - Жълтурче (*Ranunculus ficaria*) - многогодишно тревисто растение. Расте по влажни ливади, из храсталаци и широколистните гори. Сенкоиздръжлив вид, с известно предпочитание към разсветлените места. Използва се в народната медицина (за лечение на маясъл, подагра, кожни обриви и ревматизъм).
 - Обикновена шипка (*Rosa canina*) - храст, с дъговидно извити клони. Расте из храсталаци, тревисти терени, покрай речни тераси и потоци, по синорите, из пустеещи селскостопански земи, в покрайнините на горите и други. Използва се във фитотерапевтичната практика, хранително-вкусовата промишленост, в народната медицина, в домашното производство на сиропи, мармалади и други.
 - Обикновен киселец (*Rumex acetosa*) - многогодишно двудомно растение. Расте по влажни поляни, ливади и тревисти места из цялата страна до към 2300 м.надм.в. Събират се листа и млади стъбла преди началото на цъфтежа. Използват се в народната медицина и фитотерапевтичната практика, като зеленчук в свежо или преработено състояние.
 - Бяла върба (*Salix alba*) - еднодомно дърво, високо до 25-30 м, с широка корона и надлъжно напукана кора. Расте по влажни и блатисти места, край потоци, реки, блата и езера, из крайбрежните гори и храсталаци, заедно с други видове върби и тополи. Използва се във фитотерапевтичната практика.
 - Черен бъз (*Sambucus nigra*) - разклонен храст или дърво. Расте по влажни сенчести места, край реките и потоците, почти винаги в близост до населените места, върху богати и влажни почви. Използва се във фитотерапията (от кората на младите клони се правят мехлеми за бързо заздравяване на рани).
 - Бъзак (бъзлян, тревист бъз, бъзовина) (*Sambucus ebulus*) - расте като плевел из нивите, горите, храсталаци, реките и пътищата из цялата страна. Разпространен е най-вече в равнинните и полупланинските места с

достатъчно влага до към 1400 м н. в. Среща се в изобилие и по ливадите на крайните градски квартали и вилните зони.

- Лечебно сапунче (*Saponaria officinalis*) - многогодишно растение с пълзящо коренище. Расте по песъчливи и чакълести места край реки, потоци и ж.п.линии, по диги на канали, в храсталаци и други. Използва се в билколечението.
- Черно кучешко грозде (*Solanum nigrum*) - едногодишно тревисто растение. Расте по изоставени буренливи и необработени места, градини, покрай пътища, огради като плевел и бурен в цялата страна. Използва се в билколечението и народната медицина, само под лекарски контрол.
- Вратига (*Tanacetum vulgare*) - многогодишно тревисто растение. Расте из храсталачни места, разредени гори, горски покрайнини и поляни, из сечища, тревисти и каменисти места, като елемент на естествената растителност, по-рядко вторично по изоставени буренливи места. Среща се в разредени съобщества на дъб, бук, бял бор, смърч и други. Популациите са с мозаечна структура, на места значително плътни. Използва се във фитотерапевтичната практика.
- Обикновено подъбиче (*Teucrium chamaedrys*) - многогодишно тревисто растение. Расте по сухи тревисти и каменисти места, в разредени смесени гори и храсталаци. Използва се във фитотерапията.
- Сребролистна липа (*Tilia tomentosa*) - дърво с височина на стъблото 25 метра. Расте в смесени широколистни гори в равнините, предпланините и планините върху относително сухи почви. Изисква по-топъл климат и по-добро осветление в сравнение с другите липи, но е по-сухоустойчива. Формира и самостоятелни насаждения, главно в Североизточна България. Използва се във фитотерапията.
- Подбел (*Tussilago farfara*) - многогодишно тревисто растение. Расте по насипи, влажни брегове, край канали, изоставени места на глинеста почва, в границите на естествената растителност, но на отворени участъци с нарушена растителност. На места се развива като заплевител из влажни зеленчукови и овощни градини. Използва се във фитотерапевтичната практика.
- Висок лопен (*Verbascum thapsiforme*) - двугодишно тревисто растение. Среща се из цялата страна. Расте из храсталаци и редки гори, по слънчеви тревисти места, по бунища и буренливи терени. Използва се във фитотерапевтичната практика и народната медицина.
- Мъхнат лопен (*Verbascum phlomoides*) - двугодишно тревисто растение. Расте по сухи тревисти, каменисти и песъчливи места, край пътища и огради, из сечища, пожарища, необработени ниви, пустеещи земи. Използва се във фитотерапевтичната практика и народната медицина.

- Миризлива теменуга (*Viola odorata*) - многогодишно тревисто растение. Расте по влажни и умерено влажни, каменисти, песъчливи и тревисти места, край потоци и реки. Използва се във фитотерапията, парфюмерийната промишленост и като декоративно растение.
- Трицветна теменуга (*Viola tricolor*) - двегодишно или едногодишно тревисто растение. Расте из ливади и тревисти места, пасища, храсталаци, като плевел из ниви и градини, лозя, в низините, предпланините и планините до към 1800 м н.в. Използва се във фитотерапевтичната практика.
- Космат зановец (*Chamaecytisus hirsutus*) - среща се предимно в горски фонд и крайнините му. Ресурсите му са ограничено използвани.
- Звънколистен тъжник (*Spiraea hypericifolia*) - листопаден храст, листата са цели, цветовете са събрани в млетлицовидни или гроздовидни съцветия.
- Дъбилен шмак (*Rhus coriaria*) – листопаден храст, разпространен в райони с умерен и топъл климат. Латинското название на рода (*Rhus*) има келтски корен и означава "червен". Отглеждан на открито шмакът достига до 6 м височина, а в саксия - около 2 м. Цъфти през юни и юли.
- Къпина (*Rubus* sp.) е подрод храсти от семейство розоцветни. Известни са около 250 вида, разпространени в Европа, Северна Америка и Средна Азия. В България растат около 45-50 вида, предимно в равнинните местности, по сухи хълмове и по скалистите части на планините.

Изводи и препоръки:

- *Община Поморие има неизползван потенциал за използване на лечебни растения, особено в северните, планински райони от общинската територия;*

7. ЛАНДШАФТ

Определението за ландшафт според Европейската конвенция за ландшафта, 2005г., гласи: „ландшафтът е територия, специфичният облик и елементите на която са възникнали в резултат от действията и взаимодействията между природните и/или човешки фактори.“

Ландшафтът е неделимо цяло, възникнало в резултат от взаимодействието на природни и културни фактори. Поради това му естество, в действителност не съществуват различни видове ландшафти: например, невъзможно е да се отделят "културните ландшафти" от "природните ландшафти", тъй като двете категории са взаимосвързани.

Съществуват различни условни класификации, разработени за решаването на практически въпроси, свързани с управлението на ландшафта. Най-често срещаното разделение на ландшафтите е въз основа на тяхната "естественост" – въз основа на този признак те се делят най-общо на "природни" и "антропогенни". Въз основа на характеристики като релеф, растителна покривка и т.н., "природните ландшафти" могат да се подразделят допълнително – типичен пример е разделянето на "равнинни" и "планински". "Антропогенните ландшафти" се подразделят най-общо на "зеделски", "урбанизирани" или "техногенни". Даден ландшафт може да се категоризира и като "културен" или "исторически", ако има значима културна или историческа стойност.

Елементите на ландшафта, въз основа на своята линейна и непрекъсната структура или свързваща функция могат да бъдат значими за миграцията, географското разпространение и генетичния обмен в растителните, животинските популации и видове. Елементите на ландшафта за които се изисква разработването на мерки за опазване съгласно чл. 30, ал. 3 от ЗБР са:

- Реки и техните брегове и оводнени стари речни корита.
- Естествени блата, езера, преовлажнени ливади и други влажни зони.
- Пещери, скални венци, стени и дюни.
- Седловини и други естествени територии, свързващи отделни планински масиви.
- Полски синори, полезащитни пояси, ливади и пасища.
- Заливни тераси и крайречна растителност.
- Гори разположени до 500м надморска височина.

Ландшафтът на община Поморие е с разнообразен характер, тъй като е формиран от разнообразни природни дадености. В южната част на общината характерни са равнинните ландшафти, в средната – хълмисти, а в северната – типично планински. Основни характеристики на ландшафта са:

- Благоприятно географско разположение: Територията на общината обхваща част от Черноморското крайбрежие, юго-източните дялове на Айтоска планина (част от Източна Стара планина), североизточната част на Бургаската низина, широките и плоски долини на реките Ахелой и Хаджийска;
- Черно море представлява определящ фактор за формирането на ландшафта и на туристическия потенциал на общината. Плажната ивица е естествена, широка и дълга, със ситен златист, на места и черен пясък;
- Поморийско лагунно езеро е важен елемент от ландшафта. Езерото е антропогенно по своя произход, предназначено в миналото изцяло за солодобив. В днешно време, езерото предоставя и редица други ползи, свързани с балнеологията и калолечението, както и висока природна ценност

като специфична екосистема (свръхсолена лагуна) и местообитание на защитени видове растения и животни;

- Наличие на атрактивни села във вътрешността на общината които имат с какво да привлекат туристите: с. Гълъбец, с. Горица, с. Медово и др.;
- Наличие на интересни природни туристически обекти: устието на река Ахелой, множество заливи, находища на интересни растителни и животински видове;
- Наличие на интересни обекти на културно-историческото наследство: богато културно-историческо наследство - археологически и архитектурни паметници, мъжки манастир "Свети Георги", Антична тракийска куполна гробница Хероон, Църква "Преображение Господне", Архитектурен ансамбъл "Стари поморийски къщи";
- Запазени занаяти, които в комбинация с културния ландшафт, могат да се превърнат в туристически атракции: рибарство, лозарство, пчеларство, бъчварство, тъкачество, производство на вино, солодобив и др.

Изводи и препоръки:

- *Община Поморие се характеризира с разнообразен ландшафт, формиран от разнообразни природни дадености – Черно море, Поморийско езеро, традиционни и културни ландшафти;*
- *Необходими са допълнителни мерки за опазване на природните и културни ландшафти и тяхното устойчиво ползване чрез включване в диверсифицирани туристически продукти.*

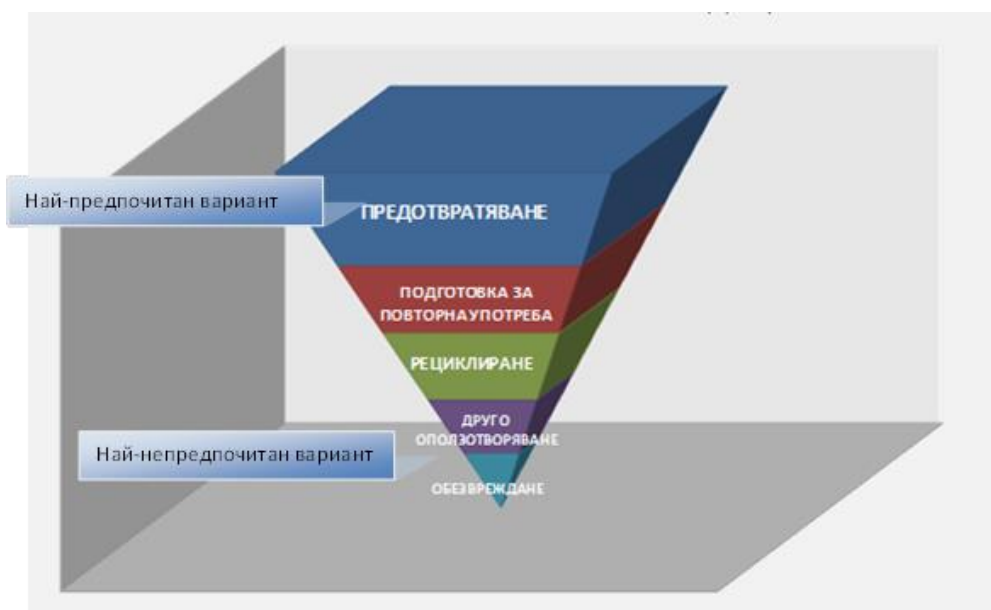
8. ОТПАДЪЦИ

8.1. Нормативни разпоредби

Законът за управление на отпадъците (ЗУО) и наредбите към него регламентират детайлно редица ангажименти на общините, свързани с управлението на отпадъците. Националната нормативна рамка и програмни документи в сектор отпадъци следват европейската йерархия на управление на отпадъците и са разработени на основата на общовалидни на международно и европейско ниво принципи. Йерархията на отпадъците определя приоритетния ред на това какво представлява най-добрата възможност за околната среда в законодателството и в политиката относно отпадъците. Спазването на йерархията за управление на отпадъците осигурява ефективно използване на ресурсите, поради което следва да се насърчава по всякакъв начин. Йерархията задава пет възможни

начина за националните институции, местните власти и бизнеса за справяне с отпадъците и дава приоритет на мерките в следната последователност:

- Предотвратяване;
- Подготовка за повторна употреба;
- Рециклиране;
- Друго оползотворяване;
- Обезвреждане.

Фигура 32 - Йерархия за управление на отпадъците

Националното законодателство и политика в областта на управление на отпадъците се основават на следните основни принципи:

Устойчиво развитие – Основната цел на устойчивото развитие е да се достигне разумно и справедливо разпределение на нивото на икономическо благосъстояние, което да бъде продължено за много поколения. Устойчиво развитие в областта на управление на отпадъците означава използване на природните ресурси по начин, който не ги унищожава или уврежда и не ограничава възможността да бъдат използвани от бъдещите поколения. Това налага максимално използване на възможностите за предотвратяване на образуването на отпадъци и за оползотворяване и рециклирането им.

Най-добрите налични техники, не изискващи прекомерни разходи (НДНТНПР) - консултативен процес за вземане на решения, в който се отчитат относителните преимущества на различните възможности за управление на отпадъците, имащи

отношение към опазването на околната среда, на приемлива цена. Йерархията на управление на отпадъците предоставя теоретичната рамка, която може да се използва като ръководство при оценяването на различните възможности. НДНТНПР е решение (или комбинация от решения), което за дадени цели и обстоятелства предоставя най-големи ползи или застрашава в най-малка степен околната среда както в краткосрочен, така и в дългосрочен аспект. Независимо че йерархията е полезна като обща цел на политиката по управление на отпадъците, нейното прилагане трябва да бъде съпоставяно с принципа на НДНТНПР, в зависимост от съществуващите обстоятелства и икономически условия.

Интегрирано управление на отпадъците - изисква вземане на решения и прилагане на ясно определени количествени цели в рамките на една система, състояща се от законови, технически, организационни и икономически мерки, идентифицирани източници на ресурси и определени отговорности за всички участници, изпълняващи тези цели. Интегрираното управление съчетава всички останали принципи на политиката по управление на отпадъци. То гарантира взаимодействие и оптимално съчетаване на различните методи и подходи, целящи достигане на икономически и екологически ефективно управление на отпадъците

Участие на обществеността – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост имат възможност да участват в разработването на планове за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

Предотвратяване - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.

Отговорност на производителя и замърсителят плаща – тези, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда, трябва да покрият пълните разходи за своите действия.

Превантивност – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.

Близост – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близко до мястото на тяхното образуване.

Основните ангажименти на общините, произтичащи от нормативната уредба за отпадъци, също са подчинени на тази йерархия и принципи.

Съгласно нормативната уредба, кметът на общината отговаря за:

- осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;

- събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им. Следва да се подчертае, че кметът на общината е длъжен да осигури условия, при които всеки притежател на битови отпадъци да се обслужва от лицата/фирмите, на които общината е възложила тези дейности, като тези лица трябва да притежават съответните разрешителни или регистрационни документи, изисквани от ЗУО;
- почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии в населените места, предназначени за обществено ползване;
- избор на площадки, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци. Изискванията към площадките, съоръженията и инсталациите за битови отпадъци са регламентирани в Наредбата за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и Наредбата за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и други съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци;
- организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община. Следва да се подчертае, че в новия ЗУО отпада задължението на общините за осигуряване на депа за депониране на строителни отпадъци и от разрушаване на сгради, извън отпадъците от ремонтна дейност на жилищата на домакинствата;
- разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло и за поетапното постигане на целите на общината за повторна употреба и рециклиране на тези отпадъци;
- организирането на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определянето на местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци (отпадъци от опаковки, излезли от употреба моторни превозни средства и електронно и електрическо оборудване, негодни за употреба батерии и акумулатори, отработени масла, излезли от употреба гуми, отпадъци от обувки и текстил);

- изпълнението на решенията на Общото събрание на Регионалното сдружение, в което участва дадена община, в т.ч. относно инвестиционната програма на сдружението, провеждане на обществените поръчки и др.;
- организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци от бита и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане, като напр. опаковки от негодни препарати за растителна защита, използвани за градините на домакинствата, опаковки от химикали и препарати и стари такива и др.;
- разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци и зелени отпадъци, (в т.ч. за определянето на местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на тези отпадъци и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане), както и за постигане за целите за намаляване на депонираните биоразградими и зелени отпадъци на общинските депа и постигане на целите за оползотворяването им;
- осигуряването на площадки за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци от бита и от ремонтна дейност на домакинствата, зелени отпадъци и други във всички населени места над 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места.
- почистването от отпадъци на общинските пътища, вкл. техните сервитути;
- поддържането на регистър на пунктовете за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на съответната община и на площадките, осигурени от общините за безвъзмездно предаване на битови отпадъци;
- предотвратяването на изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища, организиране на почистването им;
- осигуряване на информация на обществеността по всички ангажименти на общината чрез интернет-страницата на общината, както и по друг подходящ начин и провеждане на информационни кампании за населението и бизнеса, свързани с разделното събиране на отпадъците;
- организира събирането на данни и предоставя информация на НСИ, ИАОС, съгласно изискванията на Наредбата за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри;
- разработване на общинска наредба за управление на отпадъците и общинска програма за управление на отпадъците;

- организиране и внасянето на отчисленията за следексплоатационни грижи за депата за битови отпадъци и за депониране на отпадъци в необходимия размер и срок;
- контрол на изпълнението на общинската наредба за управление на отпадъците;
- предлагане за одобряване от Общинския съвет на такси за заплащане на услугите, предоставяни от общината, свързани с отпадъци;
- определя изискванията към площадките за пунктовете за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло, в т.ч. условията за регистрация на площадките (отнася се до пунктовете за предаване на посочените отпадъци в рамките на населените места, известни сред населението и като пунктове за вторични суровини).

Кметът на общината съвместно с другите кметове на общините от Регионалното сдружение за управление на отпадъците, предприема действия по възлагане и извършване на прединвестиционни проучвания за осигуряване на ново съоръжение за третиране на битовите отпадъци най-малко три години преди изчерпване обема на депото за битови отпадъци или изтичането на експлоатационния срок на инсталацията, за което уведомява съответната РИОСВ.

ЗУО регламентира и обхвата на контролните правомощия на общините: Кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице контролира:

- дейностите, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, третиране на битови и строителни отпадъци;
- дейностите по депониране на производствени и опасни отпадъци на общински и/или регионални депа;
- площадките за дейностите с отпадъци от черни и цветни метали (ОЧЦМ);
- спазването на други изисквания, определени с наредбата по чл. 22 от ЗУО.

Кметът на общината организира и контролира закриването, рекултивацията на терените и последващия мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци на територията на съответната община.

Съгласно чл.118 от ЗУО кметът на общината по местонахождение на площадката за дейности с отпадъци от черни и цветни метали упражнява контрол за спазване на условията и реда за извършване на тези дейности, съобразно своите компетенции. За констатираните нарушения при проверките за спазване на условията и реда за извършване на тези дейности кметът на общината уведомява в 14-дневен срок директора на съответната РИОСВ, като му изпраща всички документи.

ЗУО определя и размера на глобите, които кметовете или оправомощени от тях лица могат да налагат на основание на ЗУО.

ЗУО и Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влягане на строителни рециклирани материали въведе и специални изисквания към оползотворяване на строителните отпадъци и отпадъците от разрушаване на сгради.

Съгласно ЗУО общините са отговорни и за организиране на събирането, включително разделното, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата. Общините имат ангажименти по отношение на строителните отпадъци и в случаите, когато общината е възложител на строителни дейности или на дейности по разрушаване на сгради, включително принудително премахване на строежи, както и в случаите, когато местната администрация е компетентна да одобрява и разрешава инвестиционните проекти, и по-конкретно – одобрението на планове за управление на отпадъците като неразделна част от инвестиционните проекти.

Системите за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци осигуряват като минимум изпълнението на следните цели до 2035 г. както следва:

- най-късно до 31 декември 2025 - най-малко 55 на сто от общото им тегло;
- най-късно до 31 декември 2030 - най-малко 60 на сто от общото им тегло;
- най-късно до 31 декември 2035- най-малко 65 на сто от общото им тегло;
- най-късно до 31 декември 2035г., количеството на депонираните битови отпадъци да е намалено до 10 на сто или по-малко от общото количество образувани битови отпадъци (по тегло).

Целите за подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци се постигат поетапно, като след 31 декември 2020 г. нарастват всяка година с по 1 на сто, както следва:

1. 31 декември 2021 г. – 51 на сто;
2. 31 декември 2022 г. – 52 на сто;
3. 31 декември 2023 г. – 53 на сто;
4. 31 декември 2024 г. – 54 на сто;
5. 31 декември 2025 г. – 55 на сто.

Министърът на околната среда и водите може да отложи постигането на целта по т. 5 до 2040 г., като минимално допустимото изпълнение се намалява до 50 на сто за 2025 г., 55 на сто за 2030 г. и 60 на сто за 2035 г.

Целите по ЗУО за намаляване на количеството на депонирани битови отпадъци се прилагат, както следва:

1. до 31 декември 2025 г. – най-малко до 50 на сто от общото им тегло;
2. до 31 декември 2030 г. – най-малко до 30 на сто от общото им тегло.

Министърът на околната среда и водите може да отложи постигането на целта по чл. 31, ал. 1, т. 4 от ЗУО до 2040 г., като максимално допустимото количество на депонираните битови отпадъци до 2035 г. се увеличава до 25 на сто от общото количество образувани битови отпадъци (по тегло).

Общините могат да изпълняват задълженията си за участие в системите за разделно събиране на битови отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло, като сключват договори при условия и ред, определен с решение на общинския съвет, с:

- организации по оползотворяване на масово разпространени отпадъци и/или
- други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издаден по реда ЗУО за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци на територията на съответната община, и/или комплексно разрешително, издадено по реда на ЗООС.

С договорите трябва да се определят най-малко следните условия:

- изискванията към системата за разделно събиране на отпадъците от хартия, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата, в т.ч. обслужвано население, вид, брой и разположение на съдовете и площадките за разделно събиране на отпадъците, честота на обслужване;
- количествени цели за разделно събиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъците от домакинствата и подобни отпадъци, както и условията и редът за отчитане на тяхното изпълнение;
- задълженията за контрол по спазване на изискванията за разделно събиране на територията на съответната община;
- задълженията за предоставяне на информация на гражданите на съответната община по прилагане на системата за разделно събиране, провеждане на образователни и информационни кампании и работа с обществеността.

Съгласно ЗУО системите за разделно събиране на отпадъците от хартия, метал, пластмаса и стъкло, включително отпадъците от опаковки от хартия, метал, пластмаса и стъкло, трябва да обхванат задължително всички населени места с население, по-голямо от 5 000 жители, и курортните населени места. За тези населени места законът изисква отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаси и метал, образувани от търговски

обекти, производствени, стопански и административни сгради да се събират разделно по реда и условията, регламентирани в общинска наредба за управление на отпадъците.

Целесъобразно е системата за разделно събиране на отпадъци от хартия и картон, пластмаса, метал и стъкло да бъде съвместена със системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки от същите материали, организирана съобразно принципа за разширена отговорност на производителя, като по подходящ начин се включат и пунктовете за изкупуване на отпадъци от хартия, метал, пластмаса и стъкло.

За битовите биоразградими и биоотпадъци, ЗУО изисква кметът на общината да организира разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци и зелени отпадъци, (в т.ч. определянето на местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на тези отпадъци и предаването им за компостиране или друг вид третиране), както и за постигане за целите за намаляване на депонираните биоразградими и зелени отпадъци и постигане на целите за оползотворяването им.

С Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците се забранява:

- депонирането, изгарянето на биоотпадъци и/или обезвреждането им по какъвто и да е друг начин, в случай, че могат да бъдат рециклирани или оползотворени;
- смесването на разделно събрани биоотпадъци с други рециклируеми или опасни отпадъци;
- изхвърлянето на биоотпадъци в контейнерите за събиране на битови отпадъци или контейнери за отпадъци от опаковки, при наличие на изградени системи за разделно събиране за биоотпадъци.

Наредбата изисква кметът на общината да осигурява разделно събиране и оползотворяване на цялото количество на образуваните биоотпадъци от поддържането на обществени площи, паркове и градини на територията на съответната община, както и да разработи подробен график за обслужване на съдовете за събиране на биоотпадъци и да го оповестява на населението чрез интернет страницата на общината и/или по друг подходящ начин.

На територията на община Поморие се изпълнява Програма за управление на отпадъците (ПУО) 2021-2028 г., разработна на основание чл. 52 от ЗУО и влязла в сила с решение на Общинския съвет. ПУО прилага на местно ниво националните цели и йерархията за управлението на отпадъците, както и редица други предвиждания на националната нормативна уредба за управлението на отпадъците. ПУО включва анализ и оценка на съществуващата система за управление на отпадъците, прогнози, SWOT анализ, на база на който са формулирани стратегически и оперативни цели, мерки за реализация на целите, които са обособени в 7 програми и подпрограми, в съответствие

с НПУО 2021-2028 г. Очертана е системата за наблюдение, оценка и контрол на изпълнението.

На общинско ниво са приети следните наредби в областта на отпадъците:

- Наредба №9 за управление на дейностите по отпадъците на територията Община Поморие, приета с Решение № 584/25.04.2013 г. на Общински съвет – Поморие на основание чл. 22 от ЗУО и чл.21, ал. 2 от ЗМСМА, изм. с Решение № 1098/29.03.2019 г. на Общински съвет - Поморие, изм. с Решение №2124/05.12.2019 г. на Административен съд – Бургас, изм. с Решение №513/27.05.2021 г. на Общински съвет – Поморие.
- Наредба № 11 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги и права на територията на община Поморие. Наредбата е приета с Решение №312/10.12.2020 г. на Общински съвет – Поморие, протокол №15 от 10.12.2020 г., на основание чл. 9 от Закона за местните данъци и такси и е изменена с Решение № 449/28.04.2021 г., изм. с Решение №553/30.07.2021 г. С наредбата се уреждат отношенията, свързани с определянето и администрирането на местните такси и цени на предоставяни на физически и юридически лица услуги и права, реда и срока на тяхното събиране на територията на Община Поморие.
- Наредба № 13 за реда и условията за поправяне, заздравяване или премахване на строежи, които създават непосредствена опасност за живота или здравето на гражданите и за реда и начина за премахване на незаконните строежи на територията на община Поморие. Наредбата е приета с Решение № 829, взето с протокол № 30 от 21.11.2013 г. на Общински съвет – Поморие, изм. с Решение № 1250/21.08.2019 г. на Общински съвет – Поморие. С Наредбата се регламентира редът за поправяне, заздравяване или премахване на строежите, за които са налице условията, посочени в закона, във връзка с чл.196, ал. 3 и чл. 195, ал. 4, 5 и 6 от ЗУТ;

8.2. Данни за отпадъците, генерирани на територията на общината

8.2.1. Битови отпадъци

Съгласно § 1, т. 4 от Преходните и заключителните разпоредби към ЗУО, битови отпадъци са: а) смесени отпадъци или разделно събирани отпадъци от домакинства, включително хартия и картон, стъкло, метали, пластмаса, биоотпадъци, дървесина, текстил, опаковки, отпадъци от електрическо и електронно оборудване, отпадъци от батерии и акумулатори, както и едрогабаритни отпадъци, включително дюшеци и мебели; и б) смесени отпадъци или разделно събирани отпадъци от други източници, когато тези отпадъци са сходни по естество и състав с отпадъците от домакинства.

Битовите отпадъци не включват отпадъците от производството, селското стопанство, горското стопанство, рибарството, септичните ями и канализационната система и от третирането на отпадъчните води, включително утайки от пречистване на отпадъчни води, излезли от употреба моторни превозни средства или отпадъци от строителство и разрушаване. Това определение не засяга разпределението на отговорностите за управлението на отпадъците между публичните и частните субекти.

Количество на образуваните и събирани битови отпадъци

Анализът на състоянието на управлението на отпадъците в община Поморие, изготвен за целите на ПУО, предоставя данни за количествата на общо образуваните битови отпадъци на територията на община Поморие, сравнени с данните общо за страната за периода 2015-2019 г., показани в Таблица 29 по-долу:

Таблица 28 - Образуван битови отпадъци и брой на населението за страната и община Поморие 2015-2019 г.

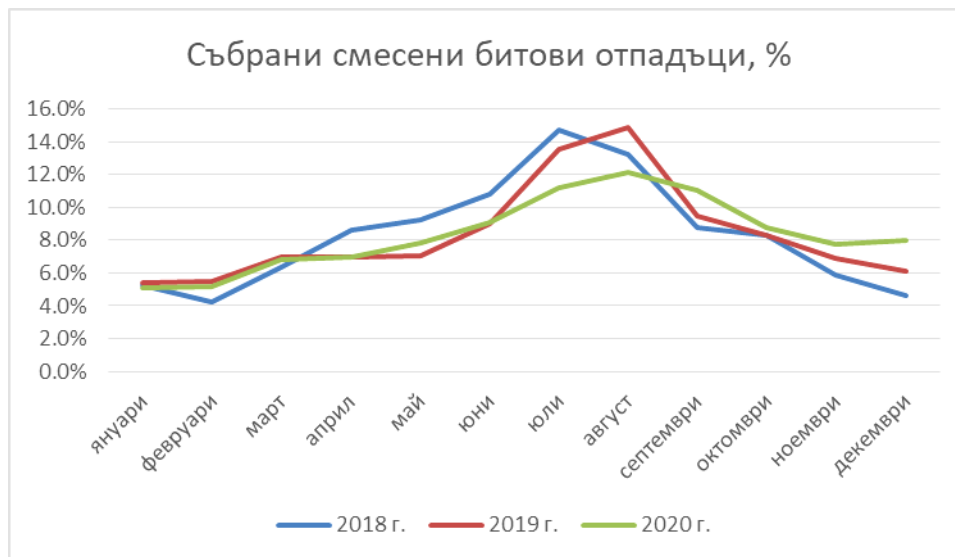
	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.
Количество на образуваните битови отпадъци (тона)					
Община Поморие	11 468	13 419	13 163	15 202	14 935
България - общо	3 010 694	2 881 330	3 079 545	2 861 518	2 838 278
Количество на образуваните битови отпадъци - динамика (% , предходна год.)					
Община Поморие		117.0%	98.1%	115.5%	98.2%
България - общо		95.7%	106.9%	92.9%	99.2%
Население - брой					
Община Поморие	27 473	27 399	27 273	27 233	27 263
България - общо	7 153 784	7 101 859	7 050 034	7 000 039	6 951 482
Население - динамика (% , предходна год.)					
Община Поморие		99.7%	99.5%	99.9%	100.1%
България - общо		99.3%	99.3%	99.3%	99.3%

За разглеждания период общото количество на образуваните битови отпадъци в община Поморие нараства с около 30% за разлика от страната, където се отчита намаление с около 6% на отчетените количества образуван битови отпадъци през 2019 г. спрямо 2015 г.

Важен показател за управление на отпадъците е нормата на натрупване на отпадъците, представена като количеството на образуваните битови отпадъци за година на човек от населението. За община Поморие, тази норма през 2019 г. е 547.8 кг/ж./г., която е по-висока от средната за страната за същата година – 408.3 кг/ж./г. и бележи тенденция към нарастване, за разлика от общата тенденция за страната.

Като основен специфичен фактор за нарастването на количеството на битовите отпадъци и нормата на натрупване на отпадъците в община Поморие може да се отбележи силно развитият туризъм в общината през летните месеци. Броят на

реализираните нощувки през 2019 г. се увеличава с близо 60% спрямо 2015 г. Потвърждение за влиянието на туризма върху образуването на битовите отпадъци е и следващата графика, която показва значително нарастване на генерирането на отпадъци през летните месеци, съвпадащи с активния туристически сезон (Фигура 33).

Фигура 33 - Събрани смесени битови отпадъци по месеци за периода 2018-2020 г. (Анализ на състоянието на управлението на отпадъците в община Поморие, 2021 г.)

Данните за количествата на събраните смесени битови отпадъци показват нарастване до 2018 г., след което, през 2019 и 2020 г. се наблюдава намаляване, както на абсолютното количество, така и в нормата на натрупване (кг/жител/г.).

В същото време е отбелязан значителен ръст в количеството на събраните отпадъци от опаковки от системата за разделно събиране в община Поморие. Все пак разделно събираните отпадъци все още са в сравнително малки количества, както в повечето общини в страната. Впечатление прави ниският дял на рециклируемите отпадъци от общото количество събрани отпадъци от системата – 18-25% в периода 2018-2020 г., което вероятно се дължи на голямото количество неретицилирируеми отпадъци, което гражданите и фирмите изхвърлят в и до контейнерите за разделно събиране на отпадъците от опаковки.

Таблица 29 - Разделно събрани отпадъци от опаковки (тона)

	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
Общо събрани отпадъци от системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки.	143.34	143.83	142.345	144.81	704.10	899.36

от тях рециклируеми:						
- Хартия и картон	35.23	36.48	37.75	14.78	103.16	88.70
- Пластмаса	3.79	2.30	3.25	2.03	46.12	38.90
- Метал	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
- Стъкло	7.74	11.50	18.18	10.98	26.29	33.81
Общо рециклируеми	46.76	50.28	59.18	27.79	175.57	161.41

Количествата на разделно събраните зелени отпадъци се увеличават над 5 пъти в периода 2018-2020 г. (от 1.76 т. през 2018 г. до 9.38 т. през 2020 г.), но въпреки това остават незначителни в абсолютна стойност.

От 2019 г. община Поморие разполага със система за разделно събиране на отпадъци от текстил, като на територията на гр. Поморие са разположени специализирани контейнери. През 2019 г. количеството на разделно събрани текстилни битови отпадъци възлиза на 18.415 т., а през 2020 г. - 12.474 т.

Разделно събраните масово разпространени отпадъци (МРО)-ИУЕЕО на територията на община Поморие за периода 2015-2020 г. остават относително малки, като не се наблюдава изразена тенденция на нарастване.

Съгласно Заповед №139 от 15.06.2020 г. на Изпълнителния директор на ИОАС община Поморие е посочена сред общините неизпълнили целта по чл. 31, ал. 1, т. 1 от ЗУО за подготовката за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници. Съгласно информация от ИАОС, степента на изпълнение на целта от община Поморие е следната:

Таблица 30 - Изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали в периода 2015-2020 г.
(Източник: ИАОС)

	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
Постигната цел от общината	4%	41%	17%	8%	n/a	n/a
Цел съгласно ЗУО	25%	25%	40%	40%	50%	50%

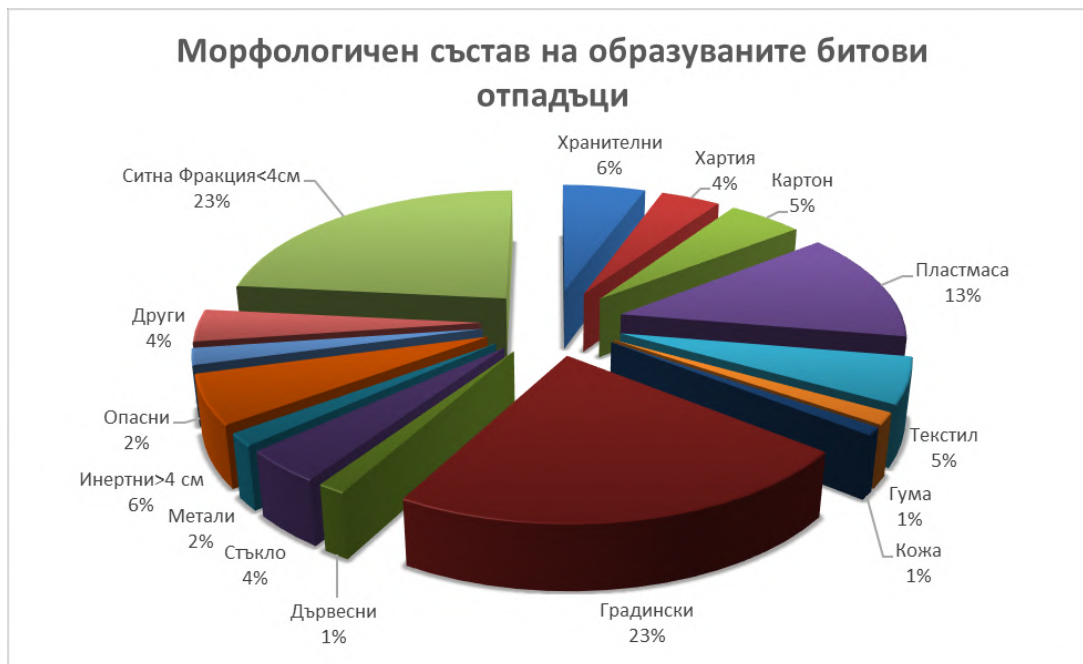
Морфологичен състав на битовите отпадъци

Прегледът на данните на морфологичния състав на образуваните битови отпадъци за община Поморие показва, че с най-голям относителен дял е ситната фракция (с размер <4см), която представлява близо една четвърт в състава на образуваните

битови отпадъци. В нея попадат отпадъци от пръст, пепел, сгурия, ситни камъни, ситен биоразградим отпадък, угарки и др.

Сред останалите видове отпадъци, най-голям дял имат градинските отпадъци (близо 1/4 от образуваните битови отпадъци), следвани от пластмасовите отпадъци.

Биоразградимите отпадъци представляват 40.7% от общо образуваните битови отпадъци, а биоотпадъците – 28.1%.

Фигура 34 - Морфологичен състав на образуваните битови отпадъци

8.2.2. Строителни отпадъци

Съгласно § 1, т. 39 от Преходните и заключителните разпоредби към ЗУО "строителни отпадъци" са отпадъците от строителство и разрушаване, съответстващи на кодовете отпадъци, посочени в глава 17 от И ндекс към Решение 2000/532/ЕО на Комисията от 3 май 2000 г. за замяна на Решение 94/3/ЕО за установяване на списък на отпадъците в съответствие с член 1, буква "а)" от Директива 75/442/ ИО на Съвета относно отпадъците и Решение 94/904/ЕО на Съвета за установяване на списък на опасните отпадъци в съответствие с член 1, параграф 4 от Директива 91/689/ЕИО на Съвета относно опасните отпадъци и следващите му изменения.

В следващата таблица е представена информация, касаеща количествата и видовете строителни отпадъци, събрани в община Поморие в периода 2015-2020 г.

Таблица 31 - Количество на строителните отпадъци в община Поморие в периода 2015-2020 г.

(Източник: Анализ на състоянието на управлението на отпадъците в община Поморие, 2021 г.)

	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
Смесени отпадъци от строителство и събаряне (тона)				2203		2032
Почва, камъни и изкопани земни маси (х/м3)	120	20020	744	35580	1569.85	1380

Наличните данни показват, че на територията на община Поморие се събират основно строителни отпадъци от почва, камъни и изкопни земни маси. На базата на предоставените данни, не може да бъде открояна ясно изразена тенденция, характеризираща изменението на разглежданите количества в рамките на периода 2015-2020 г.

Генерираните на територията на община Поморие строителни отпадъци постъпват на Претоварна станция-Несебър и Регионално депо „Братово-запад“. Претоварната станция е част от регионалната система за управление на отпадъците. ПС разполага със съоръжение за рециклиране на строителни отпадъци с капацитет от 20 до 36 хил. т./годишно (20 т/час).

Съгласно годишния отчет за изпълнение на програмата за управление на дейностите по отпадъците на територията на община Поморие, през 2020 г. на общинските площадки за временно съхранение на земни маси от изкопни работи и хумус са транспортирани 1380,1 куб.м. земни маси, до ПСО - Несебър са транспортирани за допълнително третиране 100 тона неопасни отпадъци от смеси от бетон, тухли, керемиди с код 17 01 07 съгласно Наредба 2/2014 за класификация на отпадъците.

8.2.3. Производствени неопасни отпадъци и опасни отпадъци

Според дефинициите в ЗУО, "производствени отпадъци" са отпадъците, образувани в резултат на производствената дейност на физическите и юридическите лица, а "опасни отпадъци" са отпадъците, които притежават едно или повече опасни свойства, посочени в приложение № 3 към ЗУО.

Основните източници на производствени отпадъци са производствените предприятия, осъществяващи своята дейност на територията на общината, вкл. в секторите винопроизводство, дървообработка и производство на мебели, автосервиси и автомивки и др.

Съгласно действащото законодателство, фирмите не предоставят информация за количествата на образуваните отпадъци и методите за третирането им на общината.

Контролът върху управлението на производствените отпадъци се извършва от РИОСВ. Според информацията, публикувана от РИОСВ-Бургас, липсват данни за установени нарушения от страна на фирми и производствени обекти на територията на община Поморие.

Разделно събраните опасни отпадъци от домакинствата на територията на община Поморие се предават безвъзмездно на общинската площадка в гр. Поморие, Промислена зона, ул. „Странджа“ № 5.

Съгласно електронната база данни (публичен регистър) на предприятията с нисък и висок рисков потенциал, попадащи в обхвата на глава VII, раздел 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), на територията на община Поморие няма такива предприятия.

Опасните болнични отпадъци от МБАЛ-Поморие се събират и на място до предаването им за последващо третиране въз основа на договор с фирма, притежаваща разрешение за дейности с отпадъци код 18 01 03.

8.3. Съществуващи практики за събиране и третиране на отпадъци

Събиране и транспортиране на отпадъци

От 01.11.2022 г. дейностите по организирано събиране и транспортиране на събраните смесени битови отпадъци на територията на населените места в община Поморие се извършват от новосформираното дружество „Чистота Поморие“ ЕООД. Събраните смесени битови отпадъци се транспортират до Претоварна станция Несебър и регионално депо „Братово – запад“, в землището на с. Полски извор, община Камено.

Събирането и временното съхранение на битовите отпадъци се извършва чрез 12 964 броя различни по тип съдове, в т.ч.: кофи 240 л – 11936 бр.; кофи тип „Бобър“ – 972 бр.; 4 куб. м – 56 бр. Допълнително се обслужват улични кошчета за битови отпадъци – 500 бр. в гр. Поморие, 40 бр. в гр. Каблешково и 40 бр. в гр. Ахелой (по данни от 2021 г.).

Контейнери за разделно събиране на отпадъците от опаковки са разположени на територията на градовете Поморие и Ахелой. Те са собственост на и се обслужват от организацията по оползотворяване на отпадъците от опаковки „Екобулпак“ АД, с подизпълнител „Чистота Поморие“ ЕООД. Към 31.12.2020 г. на територията на двата града са разположени 115 броя жълти контейнери тип „Бобър“ за разделно събиране на отпадъци от хартиени, пластмасови и метални опаковки и 98 броя зелени контейнери тип „Иглу“ за стъклени опаковки.

През 2019 г. фирма ТехCycle разполага 3 специализирани контейнера за разделно събиране на отпадъци от текстил и обувки на територията на гр. Поморие съгласно сключен договор с общината. Контейнерите се намират на:

- ул. Солна 5, на паркинга срещу Общинска администрация
- ул. Княз Борис I 98, до сградата на Районно управление
- ул. Княз Борис I 211, на автогарата в кв. Свети Георги

Община Поморие е член на „Регионалното сдружение за управление на отпадъците - Регион Бургас“, в което попадат общо девет общини от област Бургас. РСУО Бургас е учредено на 01.02.2006 г. със седалище и адрес на управление Община Бургас, гр. Бургас. В управлението на „Регионалното сдружение за управление на отпадъците за регион Бургас“ участват кметове на всяка една от общините-членове, като за председател на Сдружението е избран кметът на община Бургас. РСУО Бургас регулярно публикува годишни отчети за дейността си, като протоколите от общите им събрания, както и взетите решения, се публикуват на официалната страница на община Бургас.

Третиране на битовите отпадъци, предаване за рециклиране, и оползотворяване

Община Поморие има сключени договорни споразумения с фирми с разрешителни по ЗУО за събиране на смесените битови отпадъци и за разделно събиране и на НУБА, ИУМПС, отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, излезли от употреба гуми.

Община Поморие прилага схема за разделно събиране на отпадъци от опаковки и в общината функционира общинска площадка за разделно събрани отпадъци от домакинствата в т.ч. едрогабаритни и опасни от домакинствата.

Системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на община Поморие за градовете Поморие и Ахелой се реализира от ЕКОБУЛПАК АД, вкл. чрез подизпълнители в т.ч. „Чистота Поморие“ ЕООД.

Предварителното третиране на разделно събраните отпадъци се извършва от фирма „ЕКОБУЛСОРТ“ ЕАД на специализирана площадка на територията на община Несебър и от фирма „СОРТ КОМЕРС“ ЕООД а специализирана сепарираща площадка в Ямбол.

Община Поморие участва в реализирането на проект „Изграждане на анаеробни инсталации за разделно събрани биоразградими отпадъци на територията на регион Бургас“ заедно с община Бургас и община Несебър. Предвиденият капацитет на инсталацията е 30 652 т/год, като ще разполага с 8 биореактора, биогаз система, система за перколата, газ хранилище и системи, както и мобилно оборудване. Проектът предвижда организирането на обща система за разделно събиране на биоразградимите

отпадъци от трите общини, включваща 10 бр. сметосъбираща техника и съдове за биоразградими отпадъци, които за община Поморие включват 423 бр. х 240 л за зелени отпадъци и 1114 бр. х 120 л за хранителни отпадъци.

В община Поморие е обособена и функционира общинска площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т. ч. негодни за употреба батерии и акумулатори, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, едрогабаритни и опасни отпадъци и др., в изпълнение на изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 11 от ЗУО. Площадката се намира в гр. Поморие, Промислена зона, ул. „Странджа“ № 5, като Община Поморие разполага с Разрешение № 02-ДО-514-00 от 04.12.2018 г. на Директора на РИОСВ-Бургас за извършване на дейности с отпадъци.

Опериращите на територията на община Поморие частни пунктове за предаване на битови отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло са включени в общински регистър на общината съгласно разпоредбите на ЗУО. В общината има две регистрирани площадки за предаване на битови отпадъци.

8.4. Стари замърсявания с битови и други отпадъци

Анализът на състоянието на управлението на отпадъците в община Поморие, включва оценка на общинските депа за битови и строителни отпадъци с прекратена експлоатация или чиято експлоатация предстои да се преустанови до края на периода на действие на ПУО 2021-2028.

На територията на община Поморие, южно от кв. Каменар, с намира Депо „Каменар“, което е със спряна експлоатация, считано от 16.03.2015 г. съгласно Заповед № РД-25/27.02.2015 г. на Директора на РИОСВ – Бургас. По времето на функционирането си то е обслужвало следните населени места: гр. Поморие, кв. Каменар, с. Лъка, гр. Ахелой, с. Горица, гр. Каблешково, с. Гълъбец, с. Порой, с. Александрово, с. Медово, с. Косовец, с. Белодол, с. Бата, с. Габерово, с. Дъбник и с. Страцин, като на него са депонирани ТБО и производствени неопасни отпадъци, които не подлежат на преработка. Депото е с изчерпан капацитет.

През 2018 г. са изразходвани 22 146 лв. от натрупаните средства по чл. 60 от ЗУО на община Поморие за направени разходи по възникнала авария – запалване на отпадъците на депо Каменар.

През изминалия период, Община Поморие стартира и успешно приключи дейности във връзка със закриване и рекултивация на депо „Каменар“. През 2019 г. е сформирана междуетатна комисия, която с Протокол от 19.09.2019 г. е определила терен подлежащ за рекултивация. През 2020 г. с Решение №173/27.05.2020 г. на ОС Поморие е одобрено задание за изработване на ПУП – план за регулация и застрояване, обхващащ терените предвидени за рекултивация. Сключен е договор между МОСВ и

община Поморие за предоставяне на БФП по ОПОС 2014-2020, съфинансирана от ЕФРР и КФ на ЕС по процедура чрез директно предоставяне BG16M1OP002-2.010 „Рекултивация на депа за закриване, предмет на процедура по нарушаване на правото на ЕС по дело C-145/14“ на бенефициент община Поморие. Техническата рекултивация е завършена през 2021 г. като общата рекултивирана площ е близо 60 дка. Предстои биологична рекултивация, която ще се извършва в продължение на три години, чрез затревяване и запръстяване на терена.

Нерегламентираните замърсявания на територията на общината подлежат на текущ контрол от страна на контролните звена към общинската администрация, вкл. и по сигнали на граждани относно нарушения по ЗУО, подзаконови нормативни документи и общински наредби по управление на отпадъците.

През 2019 г. са проверени площадките на територията на община Поморие, на които се извършват дейности с отпадъци. Контролните звена към общинската администрация са изготвили 23 предписания за почистване на замърсени с отпадъци райони в землищата на гр. Поморие и гр. Ахелой.

През 2020 г. са почистени замърсени терени в урбанизираните части на гр. Поморие – местност „Хонят“ в близост до Поморийското езеро, местност „Палеокастро“, както и каналът, свързващ Поморийско езеро с Черно море.

Община Поморие ежегодно прави оценка на възникнали нерегламентирани замърсявания на територията на общината и се изготвя план за поэтапното им почистване.

8.5. Инфраструктура за управление на отпадъците

Битовите отпадъци от Община Поморие се депонират на регионално депо за неопасни отпадъци, разположено върху площ от 279,265 дка в землището на с. Полски извор, Община Камено, Област Бургас. Депото е въведено в експлоатация през 2015 г. като обслужва общините Камено, Бургас, Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе. За регионалното депо е издадено комплексно разрешително № 385-Н2/2020 г., което влиза в сила от 30 юни 2020 г. Оператор на инсталацията и притежател на разрешителното е община Бургас.

Клетка 1 за депониране на битови отпадъци е изградена с капацитет от 400 000 т. Свободният капацитет за депониране към края на 2018 г. съгласно НПУО 2021-2028 г. е в размер на 175 хил. тона. През 2020 г. с последното издадено комплексно разрешително от ИАОС капацитетът на клетка 1 е увеличен с 200 000 тона. В периода 2018-2020 г. средногодишно се депонират около 120 хил. т., което означава, че до края на 2022 г. се очаква изчерпване на разрешените количества за депониране в Клетка 1.

Община Бургас е предприела своевременно мерки за изграждане на Клетка 2 на регионалното депо. През май 2020 г. община Бургас е сключила договор за „Инженеринг (проектиране и изграждане) на Фаза 2 от експлоатацията на регионално предприятие за управление на отпадъците „Братово-запад“, Клетка № 2, ретензионен басейн за инфилтратни води РБ2, довеждаща и обслужваща инфраструктура“.

Към края на 2021 г. е завършило изграждането на клетка 2 на регионалното депо. Капацитетът на клетка 2 е 400 000 тона, който при съществуващите темпове на депониране може да се изчерпи до 2026 г.

На територията на регионалното депо е въведена в експлоатация сепарираща инсталация, която успява да отдели за рециклиране до 13% от постъпващите смесени битови отпадъци.

Генериранията на територията на община Поморие битови и строителни отпадъци постъпват на Претоварна станция-Несебър. Претоварната станция е част от регионалната система за управление на отпадъците. Разположена е в землището на с. Равда и има претоварващ и транспортен капацитет от 15 000 тона годишно. ПСО – Несебър обслужва общините Несебър и Поморие. Станцията разполага със съоръжение за рециклиране на строителни и едрогабаритни отпадъци с капацитет от 20 до 36 хил. т./годишно (20 т/час). Предвидено е на територията на ПС Несебър да бъдат изградени допълнителни съоръжения, включващи: инсталация за третиране на разделно събраните рециклируеми отпадъци (хартия, полимери и метал, стъкло), инсталация за компостиране (на биоразградими отпадъци от градовете – от паркови зони, междублокови пространства, дървета и храсти, разположени по уличната мрежа) и складова зона за насипните отпадъци в това временно съоръжение. Там отпадъците ще се уплътняват в контейнери 24 m³ и се транспортират до регионалното депо по 2 бр. в транспортна композиция от контейнеровоз и ремарке.

Изводи и препоръки:

- *В общинската система за събиране и транспортиране на смесените битови отпадъци е обхванато цялото население на общината и е осигурена необходимата инфраструктура.*
- *Община Поморие е осигурила във висока степен модерна инфраструктура за третиране на отпадъците.*
- *Общината е сключила партньорство с организациите за оползотворяване на всички видове МРО за целите на прилагане на схемата за разширена отговорност на производителя.*

- Нормата на натрупване на образуваните битови отпадъци в община Поморие е повисока от тази в страната и нараства. Тази тенденция може в голяма степен да бъде свързана с развитието на туризма.
- Делът на разделно събраните битови отпадъци остава нисък. В същото време, въведената в общината система за разделно събиране не се използва ефективно от населението. Делът на nereциклируемите отпадъци, изхвърляни в съдовете за разделно събиране е висок.
- Необходими са целенасочени мерки и стимули за насърчаване на предотвратяване образуването на отпадъци, насочени както към жителите на общината, така и към туристите и обектите за настаняване.
- Данните относно разделно събраните отпадъци показват ниска обществена активност и липса на нагласа у населението и туристите за разделно събиране на отпадъците. Необходимо е провеждане на образователни и информационни кампании насочени към промяна на обществените нагласи в полза на екологосъобразно и ефективно управление на отпадъците.
- Необходимо е въвеждане на система за разделно събиране на биоразградими отпадъци, в т.ч. за хранителни отпадъци от домакинствата и бизнеса и градински отпадъци от домакинствата, предназначени за регионалната анаеробна инсталация;
- Предвид специфичния характер на общината със силно развит сезонен туризъм и предстоящите нови цели пред общините относно рециклиране и намаляване на депонираните отпадъци е препоръчително изготвянето и изпълнението на интегриран проект за управление на битовите отпадъци, който да реши комплексно констатираните в анализа недостатъци.

9. АКУСТИЧНА СРЕДА (ШУМОВО ЗАМЪРСЯВАНЕ)

Проблемът с шума е от най-актуалните хигиенни, социални и екологични въпроси в световен и национален мащаб през последните десетилетия. В населените места акустичният режим се формира от различни източници на шум: транспорт (автомобилен, релсов, въздушен), промишлена, строителна и търговска дейност, спортни и детски площадки, озвучителни уредби и др., като основният източник на шум е автомобилният транспорт.

Граничните стойности на нивото на шум за различните територии и устройствени зони са регламентирани в Наредба № 6 и са представени в таблица 33.

Таблица 32 - Граничните стойности на нивото на шум

Устройствена зона	Еквивалентно ниво на шум (dBA)		
	ден	вечер	нощ

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ”, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

Жилищни зони и територии	55	50	45
Територии, подложени на въздействие на интензивен автомобилен трафик	60	55	50
Производствено-складови територии и зони	70	70	70
Райони за обществен и индивидуален отдих	45	35	35
Терени за болници, санаториуми и други стационарни заведения	45	35	35

Според изискванията на националното (Закон за защита от шума в околната среда - ЗЗШОС) и европейско законодателство (Директива 2002/49/ЕО за оценка и управление на шума в околната среда) за територията на Община Поморие не е необходимо разработването на Стратегическа карта за шум /СКШ/ в околната среда и план за действие, тъй като не попада в агломерация с население от над 250 000 жители.

Основните източници на шум на територията на община Поморие са вътрешноселищният и транзитен автомобилен транспорт.

През общината преминават частично 4 пътя от Републиканската пътна мрежа на България с обща дължина 55,6 км:

- участък от 16,2 км от Републикански път I-9 (от км 208,6 до км 224,8);
- участък от 17,7 км от Републикански път III-906 (от км 43,5 до км 61,2);
- участък от 8,3 км от Републикански път III-2085 (от км 20,9 до км 29,2);
- последният участък от 13,4 км от Републикански път III-6009 (от км 14,6 до км 28,0).

След въвеждането в експлоатация обхода на град Поморие като последен етап от разширението на пътя Бургас-Слънчев бряг (Републикански път I-9), през 2020 г. транзитният трафик е изведен от гр. Поморие. Това значително подобрява акустичната обстановка в западната част града и в туристическите обекти, разположени покрай стария път.

На територията на общината понастоящем няма въведена мониторингова система за измерване нивото на шума. Липсата на информация затруднява оценката за акустичната обстановка в община Поморие.

Според наличните данни от РИОСВ-Бургас и РЗИ-Бургас, на територията на община Поморие не са регистрирани наднормени шумови нива и вибрации. По същество е шумовото натоварване през летния сезон, когато и натоварването от автомобилния транспорт е по-високо.

Съгласно Общинската политиката за спазване на обществения ред, е в сила и нарочна наредба от 2016 г, в която има обособен специален раздел, съотнесен към шумовата характеристика.

Основните задачи в рамките на националната система за контрол на шума са:

- системно проследяване на шумовия режим, обусловен от движението на наземния транспорт в градовете;
- контрол върху локалните източници на шум /гари, автогари, гаражи, предприятия, увеселителни заведения, заведения за хранене, търговски обекти, работилници и др./, разположени в или близо до жилищни райони;
- наблюденията върху локалните източници на шум са насочени към външния шум, излъчван от тези източници;
- организиране на контрола по редуциране и недопускане на въздействието на шума изисква провеждането на системни наблюдения на шума в предварително определени обекти и места, от съответните отговорни институции;
- разработване на мероприятия за избягване, предотвратяване или намаляване на шумовите нива в градовете с оглед подобряване на акустичната обстановка.

10. РАДИАЦИОННА ОБСТАНОВКА, ЙОНИЗИРАЩИ И НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ

10.1. Радиационна обстановка

Постоянни наблюдения за стойността на радиационния гама-фон се извършват чрез Национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон в 26 локални мониторингови станции, измерващи мощността на дозата. Станциите са разположени из цялата територия на страната, работят в непрекъснат режим и изпращат данни в централната станция в ИАОС. Автоматизираната система има за цел своевременно установяване на инцидентно повишаване на радиационния гама-фон на територията на страната. Най-близката мониторингова станция до община Поморие се намира на нос Емине.

Стойностите на радиационния гама фон, измерени от националната автоматизирана система за мониторинг и постове за радиационно наблюдение и оповестяване, са в нормалните за страната граници /от 0,08 до 0,40 микросиверта за час/.

В област Бургас, радиометричните измервания в условия на пробонабиране и последващи лабораторно-аналитични дейности се осъществяват от Регионална лаборатория Бургас към ИАОС (РЛ-Бургас). Проби се вземат от необработваеми почви от пунктовете на НСМОС, повърхностни вътрешни води (реки и езера) и морски води.

Информацията от лабораторните анализи под формата на протоколи и отчети постъпват в ИАОС София на всяко тримесечие.

Нормите за радиологичните характеристики на повърхностни води са регламентирани в Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г.:

- обща бета-активност - норма: 0,5 Bq/l
- обща алфа-активност - норма 0,2 Bq.l/1

Данните от радиологичния мониторинг на РЛ-Бургас на проби от атмосферен въздух, необработваеми почви, повърхностни води и скален материал през 2022 г. не отчита съществени отклонение от фоновите стойности на анализирани показатели в опробваните пунктове.

10.2. Нейонизиращи лъчения

Съгласно действащото законодателство в Република България нейонизиращите лъчения в жилищни, производствени, обществени сгради и урбанизирани територии са фактори на жизнената среда и подлежат на регистрация и контрол, а обектите, източници на нейонизиращи лъчения са обекти с обществено предназначение и също подлежат на държавен здравен контрол. Съгласно чл. 36, ал.3 от Закона за здравето регионалните здравни инспекции (РЗИ) създават и поддържат публичен регистър на обектите с обществено предназначение, в т.ч. обектите, източници на нейонизиращи лъчения.

Източниците на електромагнитни лъчения на територията на общината могат да се класифицират както следва: радиопредаватели на къси, средни и дълги вълни; частни радиостанции на УКВ; телевизионни предаватели и ретранслатори; трафопостове; базови централи за мобилни комуникации; късовълнови и УКВ системи за мобилни комуникации на транспорта, полицията, бърза помощ и др.; радарни системи на КАТ, авиотранспорта, за ТВ и други сателитни връзки; лични системи за комуникация (радиолюбителски предаватели).

РЗИ-Бургас осъществява контрол на нивата на електромагнитните лъчения, чрез регистрация на обекти с излъчващи съоръжения, които са част от електронна съобщителна мрежа и контрол при постъпване на жалби и сигнали от граждани и други институции.

Според данни за 2022 г. от регистъра на обектите източници на нейонизиращи лъчения, поддържан от РЗИ-Бургас, на територията на община Поморие са разположени 38 обекта, вкл. 10 бр. на „А1 България“ ЕАД, 11 бр. на „Виваком България“ ЕАД, 11 бр. на „Цетин България“ ЕАД, 3 бр. на Макс Телеком ООД и 3 бр. други - ДП РВД.

Мониторингът на нейонизиращи лъчения, като фактор на жизнената среда в жилищни, производствени и обществени сгради включва сградите (помещенията) и прилежащите терени на детски, учебни и лечебни заведения, както и обекти, източници на нейонизирано лъчение, разположени на територии с голяма концентрация на население и жилищни сгради.

През 2022 г. на територията на област Бургас са обхванати общо 49 обекта с извършени общо 520 измервания. От тях, на територията на община Поморие попадат:

- МБАЛ - гр. Поморие, ул. „Проф. П. Стоянов“ №1, ет. 3
- 4 бр. базови станции на мобилни оператори, разположени в гр. Поморие.

Представените данни от извършените измерванията в сградите (помещенията) и прилежащите терени на детски, учебни и лечебни заведения на територията на гр. Поморие, показват стойност $< 0,1 \mu\text{W}/\text{cm}^2$, което е значително под пределно допустимите нива, според Наредба №9 от 14 март 1991 г. за пределно допустимите нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти (Обн. ДВ. бр.35 от 3 Май 1991г., изм. ДВ. бр.8 от 22 Януари 2002г.) и не представлява риск за здравето на обитателите в тези сгради.

Представените резултати от измерванията на ЕМП на базови станции за мобилна комуникация на територията на гр. Поморие показват, че измерените стойности отговарят на приетите в България хигиенно допустими норми. Най-ниските измерени нива са $< 0,1 \mu\text{W}/\text{cm}^2$, а най-високите $1,1 \mu\text{W}/\text{cm}^2$, което е около 8 пъти под пределно допустимата стойност. Следствие на извършения мониторинг на ЕМП на базови станции за мобилна комуникация може да бъде направен извод, че експлоатацията на базовите станции не създават здравен риск за населението на територията на община Поморие.

11. СОЦИАЛНО – ИКОНОМИЧЕСКА СРЕДА

11.1. Демографска характеристика

11.1.1. Брой население

Данните от текущата демографска статистика показват, че в община Поморие към 31.12.2022 г. населението наброява 25 509 д. и съставлява 6.73 % от населението на област Бургас.

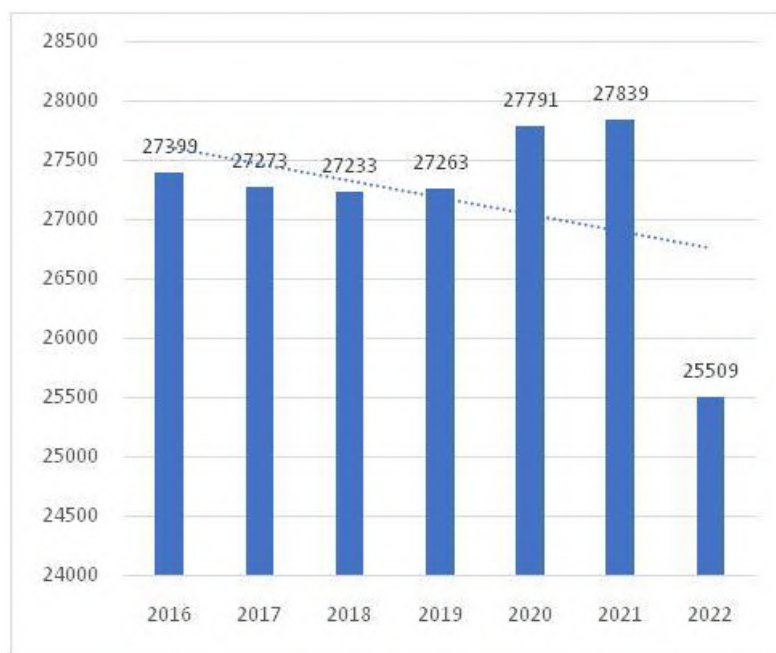
Общината се нарежда на четвърто място сред 13-те общини в областта по численост на населението и съставлява 0,4% от населението на страната.

След тенденцията за ръст на населението на общината през периода 2018-2021 г., данните за 2022 г. показват намаляване на населението спрямо предходната година с повече от 2000 д. Настоящото изследване показва устойчива тенденция на повишаване

на населението в четиригодишен период до 2021 г. и рязко понижение през 2022 г., редуцирайки населението в общината до най-ниските нива за разглеждания период.

Фигура 35 - Динамика на населението на община Поморие за периода 2016-2022 г.

(Източник: НСИ)

Спрямо 2021 г., през 2022 г. се наблюдава намаляване на населението както на област Бургас, така и на община Поморие.

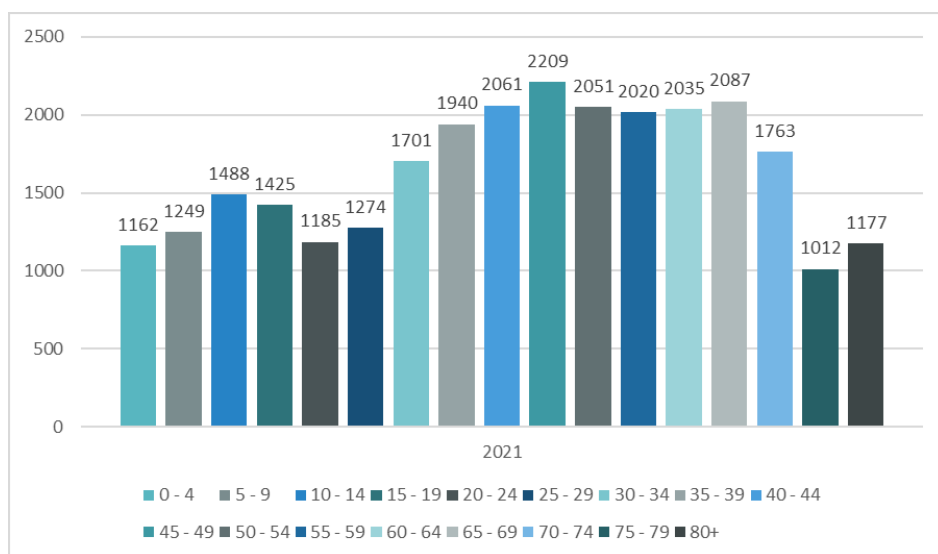
Фигура 36 - Население на област Бургас и община Поморие за периода 2016-2022 г.

Наличието на 3 града в селищната мрежа на общината - Поморие, Каблешково и Ахелой, се отразява и върху структурата на населението по местоживеене. През 2022 г.

над половината от него - 17 905 д.(68 %) е локализирано в градовете на общината. За последните 7 години съотношението градско – селско население не се изменя съществено. В административния център - гр. Поморие през 2022 г. населението е 12829 д., което представлява 48 % от общото население на общината.

11.1.2. Възрастова структура

Възrastовата структура представлява разпределение на населението по възрастни групи. Най-голям дял от населението на община Поморие съставляват следните възрастни групи: 40 – 44 (2061 д.); 45 – 49 (2209 д.); 50 – 54 (2051 д.); 55 – 59 (2020 д.); 60 – 64 (2035 д.); 65 – 69 (2087 д.).

Фигура 37 - Възрастна структура на населението към 31.12.2021г. в община Поморие
(Източник: ПИРО Поморие 2021-2027)

Таблица 33 -Разпределение на населението на община Поморие по възраст и трудоспособност 2016-2022г.
(Източник: НСИ)

Общо							
Под трудоспособна възраст							
В трудоспособна възраст							
Над трудоспособна възраст							

През периода населението в активната възрастова група – в трудоспособна възраст, отчита лек спад до 2019 г., след което започва стабилизация и увеличаване на населението в тази група до 2021 г.

През целия наблюдаван седемгодишен период броят на населението на община Поморие в трудоспособна възраст е най-голям, в сравнение с останалите две групи. През 2022 г. броят на населението под трудоспособна възраст, както и в трудоспособна възраст бележи най-ниските нива в изследвания период 2016 – 2022 г.

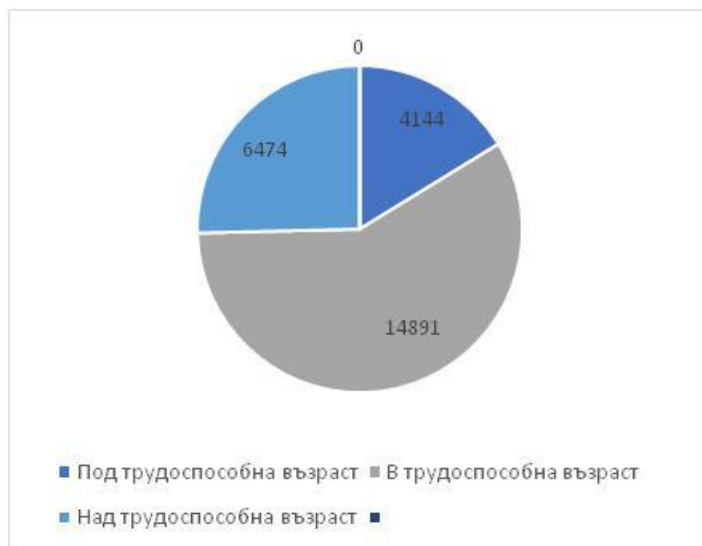
Населението на общината през 2022 г. в процентно съотношение е както следва:

Под трудоспособна възраст е 16.25% от населението, в трудоспособна възраст е 58.37% и над трудоспособна възраст е 25.37%.

Промените във възрастовата структура имат определящо значение за формирането на трудоспособния контингент от населението.

Фигура 38 - Разпределение на населението на община Поморие по трудоспособност

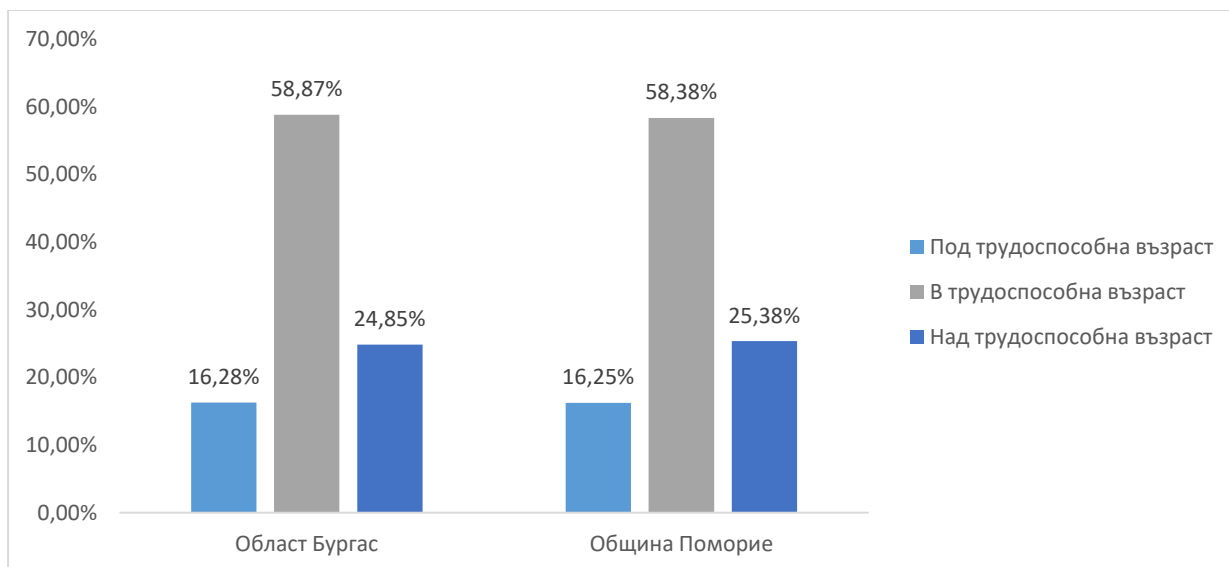
(Източник: НСИ)

Относително ниската раждаемост и тенденцията на застаряване на населението са определящи за намаляването на дела на хората в под-трудоспособна възраст в община Поморие.

По голямата част от трудоспособното население е съсредоточено в градовете.

Запазва се тенденцията за увеличаване на броя на живеещото в градовете население под трудоспособна възраст. Вследствие на посоченото, може да се направи извода, че намаляват тенденциозно младите хора, живеещи в селата на общината.

Фигура 39 - Дял на населението под, в и над трудоспособна възраст на ниво област Бургас и община Поморие към 31.12.2022 г.
(Източник: НСИ)

Данните за населението в трите групи сочат, че процентното съотношение в община Поморие е еднакво с това съотношение за област Бургас.

Съотношението в разглеждания период от 2016 г. до 2022 г. показва повече възрастни отколкото млади хора, като тази тенденция се запазва през целия анализиран период.

Възрастовата зависимост се задълбочава и прогнозата е за застаряване на населението и увеличаване на коефициента на възрастовата зависимост. Остаряването на населението е интензивно, което е причина за промяната на структурата на населението в активна възраст и в резултат на това - неблагоприятни икономически последици, произтичащи от икономическата активност на населението. Увеличаването на дела на възрастното население изисква разширяване на обхвата на социалните услуги в общината.

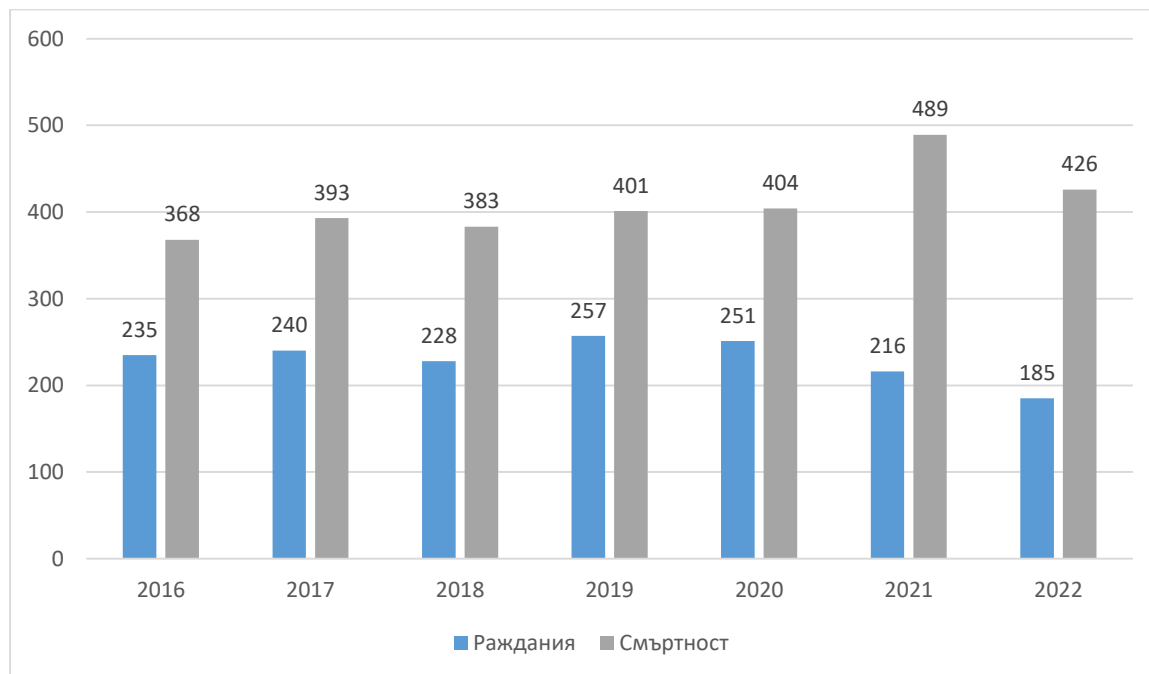
11.1.3. Раждаемост и смъртност

Естественят прираст се формира от раждаемостта и смъртността на населението, като неговите стойности са важен критерий за демографската жизненост на общината.

Таблица 34 - Живородени в община Поморие, 2016-2022 г.

Година							
Брой							

По данни от текущата демографска статистика за периода 2016-2022 г. броят на живородените лица отчита спад, като през 2022 г. този брой е най-нисък за наблюдавания период.

Фигура 40 - Раждания и смъртност в община Поморие, 2016-2022 г.

Данните показват тенденция за намаляване на броя на живородените на територията на община Поморие в периода 2019 – 2022 г., като през 2022 г. този спад е най-значителен. Най-висока е смъртността през 2021 г.

В следващата таблица е посочено естественото движение на населението на общината в разглеждания седемгодишен период. Рязкото влошаване на естествения прираст на територията е най-ясно видим от коефициентите за раждаемост, смъртност и естествен прираст, представени в таблицата по-долу. След 2019 г. коефициентът за раждаемост намалява с всяка изминала година от изследването. Коефициентът за естествен прираст, също показва рязко понижение през последните 2 години.

Таблица 35 - Естествено движение на населението в община Поморие за периода 2016-2022 г.
(Източник: НСИ)

Година	Брой население	Брой			Коефициент (‰)		
		Родени	Умрели	Естествен прираст	Раждаемост	Смъртност	Естествен прираст
2016	27399	235	368	-133	8,6	13,4	-4,8

2017	27273	240	393	-153	8,8	14,4	-5,6
2018	27233	228	383	-155	8,4	14,1	-5,7
2019	27263	257	401	-144	9,4	14,7	-5,3
2020	27791	251	404	-153	9,0	14,5	-5,5
2021	27839	216	489	-273	7,8	17,6	-9,8

Изложените данни дават основание да се направи извода, че е налице трайно влошаване на показателите за възпроизводство на населението на общината. По показател - отрицателен естествен прираст, демографската характеристика на община Поморие е неблагоприятна.

11.1.4. Механично движение на населението

Механичното движение на населението оказва влияние върху демографското, икономическото и социалното развитие на територията.

Таблица 36 - Механично движение на населението в община Поморие за периода 2016-2022 г.

(Източник: НСИ)

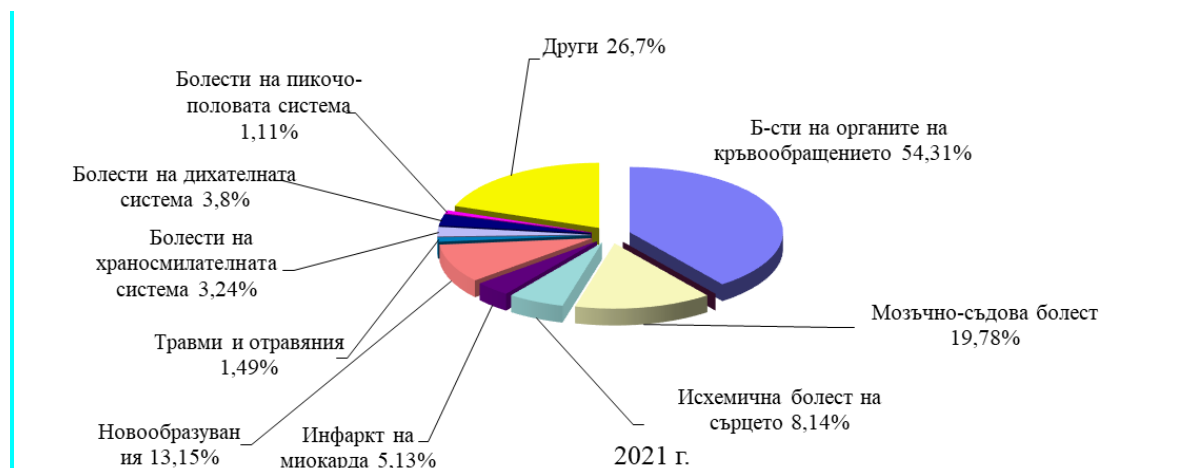
Година	Брой население	Брой			Коефициент (%)		
		Заселени	Изселени	Механичен прираст	Заселени	Изселени	Механичен прираст
2016	27399	571	512	59	20.8	18.7	2.2
2017	27273	607	580	27	22.3	21.3	1.0
2018	27233	661	546	115	24.3	20.0	4.2
2019	27263	804	630	174	29.5	23.1	6.4
2020	27791	1257	576	681	45.2	20.7	24.5
2021	27839	887	566	321	31.9	20.3	11.5

Наблюдава се повишаване на нивата на заселване в общината след 2018 г. През 2020 г. този коефициент достига 45,2%. През периода 2016-2022 г. е характерен положителния механичен прираст. По този показател територията на община Поморие показва много добри нива.

Положителният механичен прираст през всички изследвани години и увеличеният му ръст за периода 2020-2022 г. дават основание да се направи заключението, че въпреки осезаемите проблеми по отношение на демографското развитие, в общината се наблюдава повишена интензивност на заселванията през последните години, причина за които са създадените добри условия и подобрената жизнена среда на територията, които представляват предимства и ще играят ключова роля в бъдещия напредък на общината.

11.1.5. Здравословно състояние и заболяемост

Здравословното състояние и заболяемостта в региона са разгледани в Годишния анализ за 2021 г. на здравно-демографското състояние и здравната мрежа в Област Бургас, изготвен от Регионална здравна инспекция – Бургас.

Фигура 41 - Структура на общата смъртност по причини в област Бургас през 2021 г.

(Източник: РЗИ – Бургас)

По данни от същия източник, регистрираните заболявания на населението в извънболничната помощ през 2021 г. в област Бургас са в следното процентно съотношение:

Фигура 42 - Регистрирани заболявания на населението в извънболничната помощ през 2021 г. в област Бургас

(Източник: РЗИ – Бургас)

Сред основните рискови фактори, влияещи върху здравето на населението в Област Бургас, в анализа са посочени: тютюнопушенето, нездравословно нерационално

хранене, прекомерната употреба на алкохол, злоупотреба с наркотици, понижена до липсваща двигателна активност, психосоциалният стрес.

В заключенията на анализа, се отбелязва, че: „През последните десет години интензивно се променя околната среда, задълбочават се екологичните проблеми. Прекомерното презастрояване в големите градове, неконтролиран ръст на промишленото производство, строителство, битови отпадъци. Всичко това непосредствено оказва влияние върху човешкото здраве, нанася големи щети на икономиката, намаляват трудовите ресурси, чрез създаване на предпоставки за опасност не само за здравето на настоящето, но и за бъдещето поколение. Продължава да се създават предпоставки за замърсяване на почви, води, въздух, шумово замърсяване. Сериозен проблем остават емисиите от фините прахови частици и отчасти на някои други атмосферни замърсители. Въздействието на високите концентрации на прах върху здравето е повишената заболяемост от сърдечно-съдови заболявания, заболявания на дихателната система, особено при децата. Тези и много други фактори, определят особено важното и отговорно място на здравеопазването в региона и поставят въпроса за готовността и действията на здравната мрежа при непредвидени ситуации.”. Тези общи констатации за област Бургас са отчасти валидни за територията на община Поморие, където например не се установяват значителни замърсявания на въздуха.

Обществено организираната система на здравното обслужване на населението в община Поморие се осъществява чрез предоставянето на извънболнична, болнична и спешна медицинска помощ. Здравеопазването в общината се финансира основно с публични средства от НЗОК и от общинския бюджет, както и частично с трансфери от държавния бюджет.

Опазването и подобряването на общественото здраве е важен приоритет в политиката на Община Поморие, насочен към осигуряване на достъпна качествена медицинска помощ. В областта на здравеопазването Община Поморие осигурява необходимите условия и пряко ръководи и контролира дейностите, свързани със здравното обслужване в МБАЛ, в детските ясли, детските градини и училищата.

Към 2020 г. в общината функционират 3 болнични заведения - МБАЛ Поморие ЕООД, СБР НК ЕАД - клон Поморие и Специализирана болница за рехабилитация – Вита - клон Поморие

Спешната медицинска помощ за населението се реализира от филиала на ЦСМП – Бургас в гр. Поморие. Филиалът на Бургаския ЦСМП в гр. Поморие (ФСМП – Поморие) е с ограничен териториален обхват и не обхваща цялата територия на общината.

Особеност в териториалния обхват на Филиала за спешна медицинска помощ – Поморие, както бе посочено, е че той не обслужва цялата територия на общината. В района на обслужване на ФСМП – Поморие са включени 8 населени места. Част от селата в северната ѝ част - 4 села (Александрово, Порой, Гълъбец и Козичино) се обслужват от Филиала за спешна медицинска помощ – Несебър. Поделянето на територията на общината и включването на части от нея в районите на обслужване на ФСМП – Поморие и ФСМП – Несебър е направено за да се осигури стандарта за пристигане на екипите в рамките на 20 минути след повикването им.

За периода 2014-2020 г. обезпечеността с легла в лечебните заведения са: през 2014 г. – 1015 г. броят на леглата е 242; 2016-2017г. – 252, 2018г. – 2020г. – 249. (Източник: ПИРО).

Общият брой на лекарите в община Поморие през 2022 г. е 52-ма.

Таблица 37 - Медицински персонал в община Поморие 2016 – 2022 г.
(Източник: НСИ)

Община Поморие	Брой						
Година:							
Лекари							
Лекари по дентална медицина							
Медицински специалисти по Здравни грижи							

Броят на лекарите по дентална медицина се запазва на близки нива през целия период. Медицинските специалисти по здравни грижи са 99 към 2022г., като техният брой е намалял с 18 души спрямо 2016 г.

През 2022 г. на един лекар в община Поморие се падат 491 пациента. За сравнение, данните по този показател за Област Бургас са - 252 пациента на един лекар, съответно в Югоизточен регион – 264 пациента, общо за страната- 218 пациента.

Населението, обслужвано от един лекар по дентална медицина в община Поморие за 2022 г. е 4252 д., което е над три пъти повече в сравнение с данните за област Бургас - 1233 д. и по-високо от нивото за Югоизточен район, което е 1171 д. Общо за страната, през 2022 г. на един лекар по дентална медицина се падат 848 пациента.

За община Поморие може да се обобщи, че натовареността на лекарите, както и на лекарите по дентална медицина, произтичаща от броя на обслужваните пациенти е значително по-висока в сравнение с този показател на областно, регионално и национално ниво.

11.2. Социално-икономическа характеристика

Състоянието на икономиката на територията на община Поморие се намира в пряка зависимост от наличните местни ресурси, историческото развитие, местоположението, транспортните връзки, микро и макроикономически условия, активността на местното население и общото регионално развитие.

Местните икономически показатели, макар и в сравнително ниски относителни дялове, оказват влияние върху тези на областно и регионално нива и обратно.

11.2.1. Средно-годишен доход на човек от населението, сравнение със средното за страната

Следващата таблица изобразява общият доход (средно на лице) за периода 2016 – 2022 г., данните отразяват този доход на областно, регионално и национално ниво.

Таблица 38 - Общ доход – годишни данни, общо за страната, за Югоизточен район, за област Бургас 2016-2022 г.

(Източник: НСИ)

	Средно на лице -в левове						
Общо за страната							
Югоизточен район							
Област Бургас							

През 2022 г. в област Бургас годишният общ доход средно на лице от домакинство е 8 523 лв. и нараства с 14.7% спрямо 2021 година.

От данните в таблицата може да се обобщи, че в началото на разглеждания период, средно-годишният доход на човек от населението в област Бургас е бил по-нисък от стойностите по този показател на регионално и национално ниво. Постепенно той догонва и изпреварва стойностите за региона и се доближава до стойностите на национално ниво.

11.2.2. Размер на средната работна заплата

По данни на Института за пазарна икономика (ИПИ):“ Най-високата средна брутна месечна заплата в България за 2021 г. е в община Челопеч (2 930 лв.). На второ място е средната заплата в община Козлодуй (2 431 лв.), следвана от община Пирдоп (2 205 лв.) и Столична община (2 144 лв.). На пета позиция е енергийният център Раднево (2 040 лв.), а топ 10 в страната се допълва от Гълъбово (1 985 лв.), Девня (1 947 лв.), Панагюрище (1 860 лв.), Елин Пелин (1 745 лв.) и Божурище (1 717). За поредна година най-високите заплати в страната са в малки общини с големи работодатели – водещи са общините в Средногорието, на чиято територия има развита добивна и свързана с нея преработваща промишленост, както и в общините с много големи предприятия в енергийния сектор.“

Средната брутна месечна заплата на наетите лица в община Поморие за периода 2016-2021 г. бележи плавно нарастване. Наблюдава се положителна тенденция на нарастване на нивата на заплащане на работната сила в общината. За разглеждания седемгодишен период данните за средната брутна месечна заплата на наетите лица в община Поморие са както следва: 2021 г. – 1026 лв.; 2020 г. – 912 лв.; 2019 г. – 895 лв.; 2018 – 816 лв.; 2017 – 774 лв. (Източник: ИПИ).

През 2021 г. средната годишна работна заплата на наетите лица в община Поморие е 12312 лв., по-ниска е от средната годишна работна заплата за обл. Бургас - 14 852 лв. и спрямо Югоизточен район, където тя е 15 391лв. Динамика на средната брутна заплата между 2017 и 2021 г в община Поморие е 32,6%.

11.2.3. Заетост и безработица

Коефициентът на безработица представлява относителният дял на безработните лица от икономически активното население. Високата безработица, както и дългосрочната, влияят отрицателно върху икономиката и пораждаат социални проблеми, бедност и социално изключване.

През 2022г. средната безработица в страната намалява до 5,2% в сравнение с 5,5% през предишната година, което е подобрение дори спрямо предпандемичните нива – през 2019г., когато коефициентът е бил 5,6%.

Коефициентът на безработица за община Поморие за 2020 г. е 7,9 %, за 2021 – 4,7 %. (Източник: ИПИ).

За област Бургас коефициентът на безработица за 2020 е 4,9 %, а за 2021 този коефициент е 5.6% (Източник: НСИ)

Коефициент на заетост- 15- 64 навършени години на областно ниво за 2020 е 64,9%, а за 2021 г. - 64.3%.

В община Поморие коефициентът на заетост на населението на възраст 15-64 години, по данни от преброяване 2021 г. е 57 %.

Броят наети по трудово и служебно правоотношение в община Поморие за периода 2017-2021 г. е както следва:

2021 г. – 5104 души; 2020 г. – 4606 души; 2019 г. – 5240 души; 2018 – 5089 души; 2017 – 5178 души (Източник: ИПИ).

В следващата таблица са показани: среден списъчен брой на наетите лица по трудово и служебно правоотношение и средната годишна работна заплата на наетите лица в област Бургас през периода 2017 – 2021 г. (Източник: НСИ)

Таблица 39 - Наети лица по трудово и служебно правоотношение и средна годишна работна заплата

	2017	2018	2019	2020	2021
Среден списъчен брой на наети лица по трудово и служебно правоотношение (брой) област Бургас					
Средна годишна работна заплата на наетите лица по трудово и					

служебно правоотношение (лв.)
област Бургас

11.3. Състояние и очаквано развитие на отделните отрасли в общината

За разглеждания период 2018-2020 г., броят на нефинансовите предприятия на територията на общината намалява значително през 2020 г. Съвсем очаквано е по-осезаемото намаляване през 2020 г., предвид разразяването на пандемията от COVID-19.

През 2020 г. редукция има и в броя на нефинансовите предприятия на 1000 души, като за периода 2018-2020г., стойностите са следните: 2020 г. – 65,4; 2019 г. – 73,5 и 2018 – 71,4 предприятия.

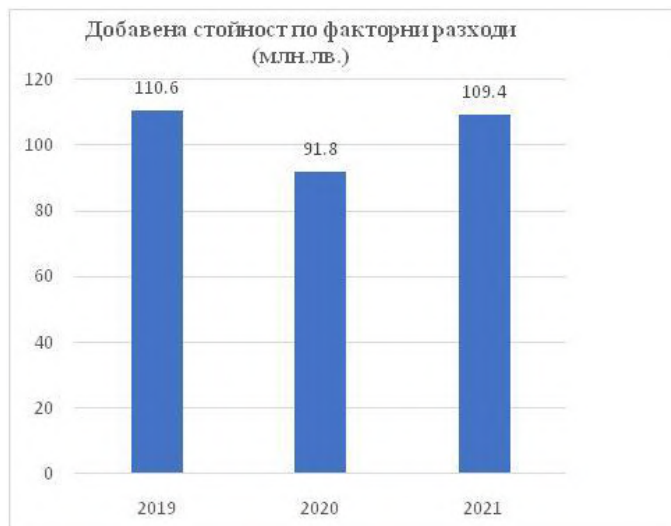
Фигура 43 - Брой на нефинансовите предприятия в община Поморие 2018-2020 г.

(Източник: ИПИ)

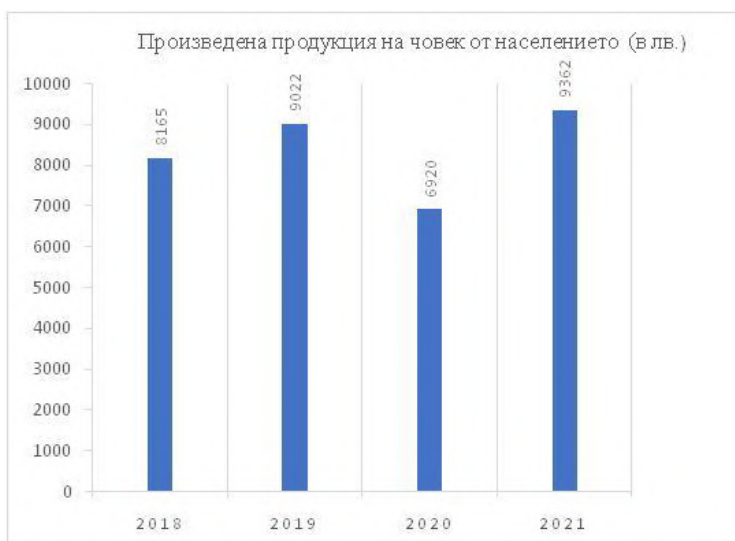
За периода 2019-2021 г., брутната добавена стойност по факторни разходи на територията на община Поморие намалява през кризисната 2020 г. През 2021 г. обаче почти достига отново нивата от 2019 г. Добавената стойност по факторни разходи на човек от населението през наблюдавания период е както следва: за 2021 г. – 3 935 лв./човек; 2020 г. – 3 334 лв./човек; 2019 г. – 4 059 лв./човек.

Фигура 44 - Добавена стойност по факторни разходи за община Поморие, 2019-2021 г.
(Източник: ИПИ).

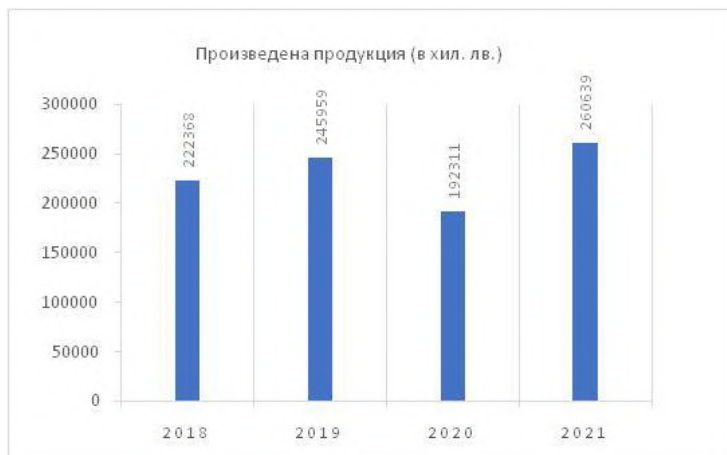
Произведената продукция на човек от населението в община Поморие, за периода 2018 - 2021 г. е със спад през 2020 г. Съществен ръст и най-високите нива по показателя през разглеждания четиригодишен период са постигнати през 2021 г. През посочената година нетните приходи от продажби на нефинансовите предприятия на разглежданата територия възлизат на 337,4 млн. лв.

Фигура 45 - Произведената продукция на човек от населението в община Поморие, за 2018-2021 г.
(Източник: ИПИ)

Произведената продукция в нефинансовите предприятия на територията на община Поморие през периода 2018 - 2021 г., намалява през 2020 г., а през 2021 г. бележи най-високи стойности през четиригодишния период.

Фигура 46 - Произведената продукция в нефинансовите предприятия в община Поморие за 2018-2021 г.
(Източник: ИПИ)

Както стойностите на останалите, разгледани до тук показатели, разходите за придобиване на ДМА в община Поморие, след спад през 2020 г, през 2021 г. имат съществено увеличение и постигат най-високи нива за последните четири години.

Фигура 47 - Разходи за придобиване на ДМА в община Поморие за 2018-2021 г.
(Източник: ИПИ)

Стойностите на приходите от износ на нефинансовите предприятия на разглежданата територия, за периода 2018 - 2021 г. са следните: 2021 г. – 23.4 млн. лв.; 2020 г. – 21.4 млн. лв. 2019 г. – 38.2 млн. лв.; 2018 г. – 30.6 млн. лв. След увеличението през 2019 г., в следващите две години тези приходи намаляват.

Община Поморие се характеризира с развитие на многоотраслова икономика. На територията развиват дейност предприятия от няколко отрасли на икономиката. Структурата на местната икономика е многопрофилна, като водещи функции в нея имат туризма и промишлеността, а аграрния сектор има допълващи функции.

Първичен добивен сектор

Първичният добивен сектор, спрямо класификацията и групирането на икономическите дейности по методологията на НСИ, приложена в КИД-2008, обхваща

два отрасли: селско, горско и рибно стопанство (Сектор А, съгласно КИД-2008) и добивна промишленост (Сектор В, съгласно КИД-2008).

Селско стопанство

Селското стопанство заема основно място в аграрния сектор. Наличните качествени поземлени ресурси и производствения опит на населението са определящи за развитието му.

Селското стопанство в община Поморие е с растениевъдно-животновъдно направление. По-добре развитият подотрасъл е растениевъдството.

Земеделският фонд в община Поморие е 283 688 дка.

Земеделието в общината се развива на основата на специфичните природогеографски условия (релеф, климат, почви и др.), традиции на населението и разполагаемия поземлен ресурс.

Според размера на заемащата територия, зърнопроизводството доминира в общината. Като основни зърнопроизводствени центрове могат да се отбележат: гр. Поморие, гр. Каблешково, с. Бата и с. Горица. От зърнените култури са застъпени, традиционни за общината - пшеница, ечемик, ръж, царевица.

Отглеждат се и някои технически зърнени култури – основно маслодаен слънчоглед. По данни от Общинска служба „Земеделие“ – Поморие, площите със слънчоглед през 2021 г. са били 3027 ха, а през 2022 г. – 3107 ха. Средният добив през 2021 г. е бил 250 кг./дка, а през следващата година добивът се е повишил на 300 кг./дка. С най-големи площи от обработваемите земи са тези с пшеница и ечемик. Площите с пшеница през 2021 г. са били 4628 ха, през 2022 г. – 5134 ха. Като средният добив през първата разглеждана година е 550 кг./дка, а през втората – 570 кг./дка.

Втори по значение са трайните насаждения, преди всичко лозовите насаждения, при които доминират винените сортове.

Най-големи масиви от лозови насаждения има в гр. Поморие, гр. Каблешково, с. Гълъбец и с. Бата.

Лозарството, въпреки водещата си роля бележи спад през последните години. На територията на общината има около 30000 декара лозя. От лозята с винени сортове средният добив е: през 2021 – 700 кг./дка, през 2022 г. – 750 кг./дка. От лозята с десертни сортове средният добив е малко по-нисък: през 2021 – 680 кг./дка, през 2022 г. – 650 кг./дка. (Източник: Общинска служба „Земеделие“ – Поморие)

Съществуващите сортове грозде са тракийски мавруд, каберне совиньон, мерло, мускат отонел, димят, памид. Използването на съвременна техника и технологии е ограничено.

От другите трайни насаждения, с по-големи площи са тези, заети от етерично-маслени култури (лавандула).

С най-големи площи от овощните култури са ябълковите насаждения, прасковите, черешите и бадемите. Част от продукцията им се използва за директна консумация от населението и туристите.

Техническите култури нямат определящо значение.

Зеленчукопроизводството също е традиционно за общината, но бележи спад в през последните години. Отглеждат се основно домати, краставици и пипер. Символични са площите с дини и пъпеши. Местното производство не осигурява достатъчно суровина за зеленчукопреработка.

В Доклад за работата на Областна дирекция “Земеделие”- Бургас за периода от 01.01.2021 г. до 31.12.2021 г. относно баланса на земеделските земи, за община Поморие са посочени следните данни:

Таблица 40 - Баланс на земеделските земи
(Източник: Областна дирекция “Земеделие”- Бургас)

	Ниви		Овощна градина		Лозе		Ливада		Пасище	
	площ дка		площ дка		площ дка		площ дка		площ дка	
Община Поморие										
Общо за област Бургас										

В земеделието преобладават производителите, обединени в кооперации, а така също и частни физически лица.

Животновъдството е традиционен отрасъл за общината. Броят на животните в общинския кооперативен сектор е спаднал значително. Материално производствената база в преобладаващата част е собственост на земеделските кооперации.

За животновъдството е характерно, че то се развива главно на екстензивна основа в домашното стопанство и в личния двор. По-големите животновъдни ферми и стопанства обхващат по-малко от половината животни в общината.

В ПИРО Поморие (2021-2027г.) за сектора се посочват следните възможности: На база развитие на растениевъдството и по-скромното животновъдство, отчитайки и обстоятелството че, както самата община Поморие, така и съседните й Бургас и Несебър са с добре развити туристически профили, са идентифицирани необходимите предпоставки и условия за реализиране на регионална икономическа симбиоза, която би имала принос, не само за местното икономическо развитие на територията на община Поморие, но и на териториите и на съседните й общини при предприемане на съвместни, интегрирани инициативи, както между съответните общински администрации, така и между различни хоризонтално и/или вертикално свързани икономически контрагенти и/или заинтересовани страни по две основни линии: изграждането на вериги на добавената стойност и скъсяване на веригите на доставки.

Горско стопанство

Като стопански отрасъл горското стопанство в Община Поморие няма съществено значение.

Горският фонд на община Поморие е включен в обхвата на Държавно ловно стопанство (ДЛС) Несебър.

На територията на община Поморие е разположен един от двата горски разсадника на ДЛС Несебър. Горският разсадник „Поморие“ е с площ 140 дка и е за производство на фиданки, предимно за озеленяване.

Добитата дървесина се използва главно за домакински нужди и като строителен материал. Производствената дейност не създава опасност от нарушаване на екологичната обстановка, тъй като добивът се изпълнява в съответствие с лесоустройствените проекти.

Горското стопанство има косвено значение за развитие на животновъдството в района. Дивечовъдните полета са подходящи за развитие на ловен туризъм.

Обработваемата земеделска земя на територията на общината е 120 426.6 декара, а необработваемата – 5852.9 декара.

Общата площ на горския фонд е 100,974 дка. Основно това са горите от предпланинския и планински дял на Стара планина, обхванати в границите на общината.

Районът на община Поморие се включва в три флористични района на България: Южно Черноморско крайбрежие, Тунджанска хълмиста равнина и Източна Стара планина.

Южните части на района се характеризират с горски и храстови съобщества, представени от полски бряст, полски ясен и дръжкоцветен дъб. Останалата част, главно покрай морето и възвишенията са представени от псамофитни и халофитни тревни формации.

В северните части на района преобладава следната горска растителност: цер, благун, грипата, полски бряст, клен, мекиш, дива круша, дива ябълка, обикновен и келяв габър и по – рядко с мъждрян.

Рибно стопанство и аквакултури

Рибовъдството и отглеждането на аквакултури е перспективно направление в първичния сектор на местната икономика. Инфраструктурата на рибарството включва новия пристанищен комплекс изграден на мястото на съществуващото рибарско пристанище на гр. Поморие. Той е с площ от 41 309 кв.м. С реконструкцията на рибарския хелинг е осигурен пристан с капацитет за 112 лодки и 8 малки рибарски кораба. Пристанищният комплекс включва и рибна борса, сграда за административно обслужване и сграда с ремонтни работилници, складови помещения и други. (Източник: ПИРО Поморие 2021 -2027 г.)

Възможностите на община Поморие за развитие на аквакултурно производство към настоящия момент не се използват. В регистъра на ИАРА няма включени ферми за аквакултури в крайбрежната част на община Поморие.

Рибарството и аквакултурите, спрямо икономическото развитие на община Поморие в периода до 2027 г. имат съществен потенциал и неоползотворени възможности, идентифицирани по линия на различни сектори и отрасли, попадащи в обхвата на синята икономика.

Развитието на подсектор Аквакултури макар и непряко, влияе върху развитието на други сектори от местната икономика и общественото развитие, като туризма, в това число: морски, селски, екологичен, културен туризъм.

Местното развитие на рибарството и аквакултурите в периода до 2027 г., следва да се реализира в съответствие с новия подход за устойчива синя икономика в Европейския съюз и трансформиране на синята икономика за устойчиво бъдеще. „Синият растеж“ е дългосрочна политика на Европейския съюз в подкрепа на устойчивия растеж на морския сектор. Нейната цел е да се справи с икономическите, екологични и социални предизвикателствата пред всички сектори на морската икономика.

Добивна промишленост

Добивната промишленост е свързана с дейността на „М-Поморийски солници“ ЕАД. Дейността на предприятието е насочена към добив на морска кристална сол чрез естествено слънчево изпарение на морската вода в Поморийските солници. „М-Поморийски солници“ ЕАД добива около 30 хил. тона сол на сезон. Освен морска сол, като вторични продукти се добиват луга за зимно поддържане на пътищата, медицинска луга, брикети сол за животновъдството и др.

Вторичен индустриален сектор

В общината са развити икономически дейности, за които са налице определени ресурси и традиции. Общината е специализирана в няколко индустриални направления, основаващи се предимно на използването на местната суровинна база като производството на храни и напитки, солодобив, металообработване и др.

Вторичния индустриален сектор, спрямо класификацията и групирането на икономическите дейности по методологията на НСИ, приложена в КИД-2008, обхваща три отрасли: преработваща промишленост (Сектор С), производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива (Сектор D) и доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване (Сектор Е). От икономическите дейности, включени в сектора, основно значение на територията на общината има преработващата промишленост.

Преработваща промишленост

В структурата на преработващата промишленост водеща е дейността „Производство на храни, напитки и тютюневи изделия“. Община Поморие е специализирана във винопроизводството. Причина за това са благоприятните почвено-климатични условия за развитие на лозарството и многовековните мести традиции във винопроизводството.

Производители на вина на територията на общината са: „Бойар“ ООД – гр. Поморие, „Винарска изба 2002 – Каблешково“ в гр. Каблешково, винарна „Южно злато“ –

гр. Поморие, винарна „Лозина естейт енд Уайнселлар“ АД – гр. Поморие, винарна „Тохун“ – гр. Поморие. Почти всички производители на вина имат собствени лозови масиви, освен това изкупуват грозде и от земеделски стопани, отглеждащи лозя.

В икономическата дейност „Производство на храни, напитки и тютюневи изделия“, освен винопроизводството са представени и няколко фирми за производството на хляб и хлебни изделия, на сладкарски изделия, на безалкохолни напитки и др.

Произвеждат се изделия от технически въглен (графитни четки, четкодържатели за ел. машини, контактни тела на сребърна основа, контактни елементи и възли). Производството им е локализирано в гр. Каблешково.

Две фирми - „Линекс Стил“ ЕООД и „Аванград Текс“ ЕООД, разположени на територията на гр. Поморие реализират дейност, свързана с „Производство на облекла“.

Икономическата дейност „Инсталиране на машини и оборудване“ от сектор С „Преработваща промишленост“ е свързана с предоставянето на индустриални услуги по инсталиране и поддръжка на климатична и хладилна техника (на разнообразни бизнес оператори: хотели, ресторанти, търговски обекти и др.), сред които: монтаж, гаранционно обслужване и сервиз на хладилна и климатична техника; изграждане, доставка и монтаж на хладилни камери и др., като лидер на регионалния пазар е „Зоиклима“ ЕООД. В гр. Поморие е разположен търговски обект на дружеството. На територията на гр. Каблешково фирмата е изградила център за климатична и хладилна техника, в него е разположена модерна сервизна база, складова база, както и халета за ремонт на автомобилни и автобусни климатични системи.

В ПИРО Поморие (2021 -2027 г.) се посочва, че за развитието на промишления сектор са идентифицирани съществени предпоставки и условия в посока създаването на нови и/или надграждането на съществуващи индустриални зони, паркове и сходни територии, както на местно ниво, на територията на общината, така и на регионално ниво чрез съвместни, партньорски инициативи със съседни общини, в т.ч. Община Бургас в посока интегритет и промишлена симбиоза между дейностите, осъществявани от различни заинтересовани страни и бизнес контрагенти.

Третичен обслужващ сектор

Третичния обслужващ сектор, спрямо класификацията и групирането на икономическите дейности по методологията на НСИ, приложена в КИД-2008, обхваща отрасли търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети (Сектор G), транспорт, складиране и площи (Сектор H), хотелиерство и ресторантьорство (Сектор I), създаване и разпространение на информационни и творчески продукти; далекосъобщения (Сектор J), финансови и застрахователни дейности (Сектор K), операции с недвижими имоти (Сектор L), професионални дейности и научни изследвания (Сектор M), административни и спомагателни дейности (Сектор N), образование (Сектор P), хуманно здравеопазване и социална работа (Сектор Q), култура, спорт и развлечения (Сектор R) и други дейности (Сектор S).

Ръстът в броя на предприятията в община Поморие е най-силно подчертан в третичния сектор („Услуги“), в отрасли като „Хотелиерство и ресторантьорство“, „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“, „Операции с недвижими имоти“,

„Строителство“ и др. Водещи функции от икономическите дейности в социално-икономическия профил на община Поморие има дейността „Хотелиерство и ресторантьорство“.

В третичния икономически сектор се включват дейности с обслужващ характер, които се развиват на пазарни принципи и такива, в обхвата на бюджетните услуги. Във втората посочена група са: образованието, здравеопазването, дейностите по социално подпомагане, култура, спорт, държавно управление.

Хотелиерство и ресторантьорство

Общата характеристика на икономиката на община Поморие показва, че това е водеща икономическа дейност не само в третичния сектор, а и в местната икономика. Туризмът се реализира в рамките на икономическа дейност „Хотелиерство и ресторантьорство“ и е с традиции в общината. Наличието на туристически ресурси и провежданата местна политика са сред основните благоприятни фактори за развитието на тази дейност.

Развитието на туризма на територията на общината е свързано с наличието на разнообразни и качествени туристически ресурси:

- Туристически ресурси с природен характер – морско крайбрежие с пясъчни плажни ивици;
- Туристически ресурси с балнеоложки характер – лечебна луга от Поморийското езеро;
- Туристически ресурси с антропогенен характер – Исторически музей, с филиал Музей на солта (единственият в България и в Източна Европа специализиран музей за производството на сол чрез слънчево изпарение на морската вода), архитектурен резерват „Стари поморийски къщи“, манастир „Св. Георги“, Антична купулна гробница, „Конак чешма“ (в землището на гр. Каблешково) и др.;

Развитието на туристическия сектор е свързано и с изградената туристическа инфраструктура, включваща разнообразни по вид места за настаняване, заведения за хранене, туроператорски фирми и др. Част от заведенията за хранене и за развлечения са изградени в хотелите. Друга част от тях са разположени в части от населените места на общината, които са с повишена активност – обслужващи центрове, търговски улици и др.

Според Националния туристически регистър, към м. октомври 2023 г. местата за настаняване с валидна категоризация на територията на община Поморие са общо 817, а местата за хранене и развлечения са 226. Според посочения регистър, апартаментните туристически комплекси са 3 и разполагат с общ брой стаи - 778 и 2646 легла. Хотелите на територията на общината са 25, с общ брой стаи - 2644 и 5819 легла, семейните хотели са 26, къщите за гости са 36, апартаментите за гости са 496.

С представителен характер са висококатегорийните хотели. Такива са: „Гранд хотел Поморие“, разположен между бреговете на Соленото поморийско езеро и Черно море; Спа- хотел „Сейнт Джорж“ - в старата на част на град Поморие; Хотел „Сънсет

Ризорт 5“, разположен в непосредствена близост до плажната ивица; „Интерхотел Поморие“ и др.

Туристическата инфраструктура е разположена основно в няколко населени места, които са с развити туристически функции. Освен град Поморие, туристическа дестинация е и гр. Ахелой. С потенциал за бъдещи туристически дестинации на територията на общината са определени населените места в тилната част на крайбрежието - гр. Каблешково, селата Медово, Горица, Александрово, Бата, Гълъбец, Козирино.

Търговия и ремонт на автомобили и мотоциклети

Основните елементи при формиране на тази икономическа дейност от третичния сектор са търговските обекти на територията на общината. Това са магазини, автосервиси и други, свързани със задоволяване на масови потребности на населението. Структуроопределящи търговски обекти на територията на гр. Поморие са хипермаркети на БИЛЛА и ЛИДЛ.

Транспорт, складиране и пощи

Автомобилният транспорт е основният вид транспорт на територията на общината. Развити са също и товарният и пътническият (автобусен и таксиметров) транспорт.

Морският транспорт е свързан с дейността на пристанище Поморие, което е със статут на рибарско пристанище. Разполага с 2 корабни места, с дължина на кейовете 435 м. Пристанището обслужва основно малки пътнически корабчета и яхти, както и риболовни лодки и функционира главно като туристическо.

През 2007 г. ж.п. линията Бургас – Поморие престава да функционира.

Пощенските съобщения са свързани с дейността на Държавно предприятие „Български пощи“ ЕАД. То поддържа пощенски станции във всички населени места в общината. Пощенски и куриерски услуги извършват и частни фирми, с разположени офиси в гр. Поморие.

Строителство

Строителството е икономическа дейност в сектор „Услуги“. Осъществяват се различни строителни работи в сферата на жилищното, туристическото, пътното и др. видове строителство. Като критерий за мястото на строителството в икономиката на общината може да се използва броят на наетите лица. През 2018 г. в тази дейност са били наети 386 души, което в сравнение с 2014 г. (534 души) е със 134 души по-малко. Една от причините за това, освен затихването на строителството на обекти на туристическата инфраструктура е и включването в строителни дейности на фирми, регистрирани в други общини. По брой на предприятията, функциониращи в строителството, тенденцията е същата. През 2019 г. 85 фирми работят в сектора, като броя им спрямо 2014 г. е намалял с близо 30%. (Източник: ПИРО Поморие 2021 -2027 г.)

Секторът на услугите и в национален мащаб е най-динамично развиващият се сектор на икономиката.

Важно място в стопанската структура на ЮИР, както и в тази на община Поморие, като част от секторът на услугите, има туризмът. Основните фактори за неговото развитие на територията на общината са атрактивността на природните обекти /плажни ивици, морска вода и др./, антропогенните ресурси /църкви и манастири, исторически местности и др./, наличието на разнообразни производства на храни и напитки и др., като конкретно за община Поморие, допълнителни фактори с балнеологично значение са наличието на извори на минерална вода, Поморийското езеро, както и естествените лечебни фактори, комбиниращи море и лиманно калонаходище, са съществени за развитието на SPA&Wellness туризма.

Въпреки интензивното туристическо развитие на крайбрежието на територията на ЮИР, идентифицирано е, че има неусвоени ресурси и ненапълно използвани възможности. Към недостатъчно усвоените туристически ресурси на крайбрежието в ИТСР-ЮИР са посочени минералните извори, които позволяват съчетание на климат и балнеолечение, като сред изброените са съседните общини Поморие и Бургас, и е очертан потенциал за реализация на съвместни междубщински инициативи.

По линия на развитието на винено-културния туризъм също са идентифицирани неоползотворени възможности.

Общински предприятия и търговски дружества с общинско участие

Община Поморие има създадени и функциониращи четири общински предприятия, създадени по Закона за общинската собственост:

- Общинско предприятие „Озеленяване, горско и селско стопанство“
- Общинско предприятие „Социално обслужване“
- Общинско предприятие „Стопанисване и управление на общински имоти“
- Общинско предприятие „Благоустройство, комунални и строително-ремонтни дейности“.

По данни от Програмата за управление и разпореждане с имоти, собственост на Община Поморие, към 2023 г. три имота – публична общинска собственост са предоставени от Община Поморие на концесии, както следва:

- Язовир „Чаталдере“, находящ се в землището на гр. Каблешково, местност „Бадемите“, собственост на Община Поморие съгласно АПОС №326/18.08.1999г., съставляващ поземлен имот №000046, с площ 22,042дка.
- Язовир „Читакдере“, находящ се в землището на гр. Каблешково, местност „Бадемите“, собственост на Община Поморие съгласно АПОС №327/18.08.1999г., съставляващ поземлен имот №000047, с площ 7,288дка.
- Язовир „Емирско“, находящ се в землището на с. Белодол, собственост на Община Поморие съгласно АПОС №324/18.08.1999г., съставляващ поземлен имот №000091, с площ 29,978дка.

Приходът за последната година е 9353,02 лв.

11.4. Състояние на инфраструктурата – пътища

Републиканска пътна мрежа

През територията на община Поморие преминават четири трасета, включени в Републиканската пътна мрежа. Посочените по-долу пътища представляват основната пътната мрежа на община Поморие и са с основополагащо значение за региона:

- Път I-9, първокласен път част от Европейския път E87 по направление Север-Юг; На територията на община Поморие обхваща километричните положения от км 208+300 до км 224+900 или общо 16,600 км. Пътят е елемент от коридор №8 и част от бъдещия черноморски ринг, като благоприятства за усвояването на крайбрежния туристически потенциал в региона. Голяма част от преминаващите моторни превозни средства и в двете направления са транзитни, центровете попадащи под влиянието на коридора на територията на общината са град Поморие и град Ахелой.;
- Път III-906 (Община Варна (Дюлино) - Оризаре - Каблешково-(I-9)), третокласен път, включен към Републиканската пътна мрежа, с дължина 65,4 км, от които 18,7 км на територията на община Поморие. Обхваща километричните положения от км 43,1 до км 61,8. В рамките на общината преминава в посока Юг – Север, като свързва с. Лъка, гр. Каблешково, с. Медово и с. Александрово;
- Път III- 6009 (Каблешково – Ахелой – (I-9)), третокласен път, включен към Републиканската пътна мрежа, с дължина 28 км, изцяло по територията на област Бургас. Осигурява връзката между двете радиални оси Айтос-Бургас и Слънчев бряг – Бургас и дава възможност за преразпределяне и извеждане на транзитния трафик далеч от Бургас, служейки като обходен път на град Бургас.
- Път III- 2085 (Просеник Горица – (III-906)), третокласен път, част от Републиканската пътна мрежа, с дължина 30,6 км, изцяло по територията на област Бургас.

Републиканските пътища, обслужващи населените места в община Поморие са общо 56,4 км: I-ви клас – 16.600 км и III-ти клас – 39.800 км.

Общинска пътна мрежа

Останалата част от пътната инфраструктура се състои от общински и местни пътища, повечето от които свързват отдалечени селища с общински център (град Поморие), както и Областния център град Бургас. Това е и характерна черта на цялостното разпределение на отделните пътни връзки на територията на общината с местно и общинско значение.

Общинската пътна мрежа включва:

- BGS2140 - /BGS1145, Медово-Страцин/ - Бата – Белодол;
- BGS1241 - /I-9/ - Ахелой – граница общ. (Поморие-Несебър) – Тънково - /III-9061/;
- BGS1142 - /I-9, Несебър – Бургас/ - Поморие - /BGS1149/;
- BGS2143 - /III-906, Дюлино – Оризаре/ - Козичино;
- BGS1144 - /III-906, Оризаре – Каблешково/ - Порой – Гълъбец – Горица - /III-2085/;
- BGS1145 - /III-906, Оризаре – Каблешково/ - Медово – Бата – Страцин – граница общ. (Поморие – Руен) – Просеник - /III-2085/;
- BGS3146 - /III-906, Оризаре – Каблешково/ - Александрово;
- BGS2147 - /BGS1145, Бата – Просеник/ - Страцин – Косовец;
- BGS2148 - /III-6009, Брястовец – Каблешково/ - Дъбник – Габерово;
- BGS2148 - /III-906, Каблешково - Бургас/ - Каменар – Поморие.

Относно интензивността на движението и състава на транспортните потоци, в ПИРО Поморие (2021 – 2027 г.) се посочва, че на база данните, предоставени от Агенция „Пътна инфраструктура“ е установено: преобладаващо като абсолютна бройка е лекото автомобилно движение; лекотоварните автомобили представляват преобладаващ процент (74,2%) от общия брой преминаващи МПС - та по път I-9 в участък Ахелой-Поморие. През летния сезон се наблюдават пикови стойности на интензивността на транспортните потоци, като завишението е в пъти в сравнение със средната годишна интензивност. Като с най-изразен характер са стойностите по републиканския път I-9.

Съществено е да се отбележи, че поради местоположението на общината и характерния висок дял на леките автомобили, в това число могат да се включат и преминаващите автобуси, първокласен път I-9 води до замърсяване на въздуха, повишаване на наднормения шум и опасност от катастрофи в два от основните града на Община Поморие.

Като извод от предоставените данни отнасящи се за моментното състояние на интензивността на движение и състава на транспортните потоци, може да се обобщи, че настоящите проблеми произтичат от транзитния трафик главно по път I-9 (E87).

Извършените дейности, свързани с ремонт и поддръжка на пътната мрежа на територията на община Поморие са както следва:

През 2018 г. - ремонт и поддържане на общински пътища извън урбанизираните територии:

- Път BGS1140 с. Белодол - с. Бата;
- Път BGS1141 гр. Ахелой-с. Тънково;
- Път BGS1143 с. Козичино;

- Път BGS1144 с. Порой - с. Гълъбец – с. Горица,
- Път BGS1145 с. Медово - с. Бата – с. Страцин,
- Път BGS1146 с. Александрово, Път BGS1147 с. Страцин - с. Косовец,
- Път BGS1148 с. Дъбник-с. Габерово,
- Път BGS1149 кв. Каменар - гр. Поморие;

През 2019 - дейности, свързани с ремонт на селищната пътна мрежа:

- Текущ ремонт на улици и тротоари на територията на община Поморие, в населените места гр. Поморие, гр. Каблешково и гр. Ахелой;
- Основен ремонт на улици в градовете Поморие, Ахелой и Каблешково, както и в селата: Дъбник, Габерово, Медово, Порой, Горица;
- Текущ ремонт на общинската пътна мрежа на територията на община Поморие по пътища:
 - по път BGS 1142 - /I-9, Несебър – Бургас/ - Поморие /BGS 1149/;
 - по път BGS 1145 - / III-906, Оризаре – Каблешково/ - Медово – Бата – Страцин – (граница община Поморие и община Руен) – Просеник - /III-2085/;
 - по път BGS 1149 - /III-906, Каблешково – Бургас/ - Каменар – Поморие/ I-9, Несебър – Бургас/;
 - по път BGS 2143 - /III-906, Дюлино – Оризаре/ - Козичино;
- Републиканска пътна мрежа /РПМ/: продължава изграждането на преходните обекти от РПМ на:
 - удвояване на път I-9 /Варна – Бургас/ в участъка гр. Поморие – гр. Ахелой;
 - обход на гр. Ахелой по път I-9 /Варна – Бургас/;
 - обход на гр. Поморие по път I-9 /Варна – Бургас/.

През 2020 - дейности, свързани с ремонт на селищната пътна мрежа:

- Ремонт на път BGS 1145 с. Медово - с. Бата - с. Страцин;
- Ремонт на път BGS 1147 с. Страцин - с. Косовец;
- Ремонт на път BGS 1140 с. Бата - с. Белодол;
- Ремонт на път BGS 1144 с. Порой - с. Гълъбец - с. Горица;
- Текущ ремонт на улици и тротоари на територията на община Поморие, в населените места гр. Поморие, гр. Каблешково и гр. Ахелой.

През 2021 г. - ремонт и поддържане на общински пътища и улици на територията на община Поморие:

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско обличаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

- Улици в гр. Ахелой, с. Порой, с. Гълъбец, с. Горица, с. Медово, с. Бата, с. Страцин, с. Косовец, с. Белодол, с. Козичино, с. Лъка, с. Александрово, гр. Каблешково, кв. Каменар, с. Дъбник, с. Габерово

През 2022 г. - дейности, свързани с ремонт на селищната пътна мрежа:

- Ремонт на път BGS 1145 с. Медово - с. Бата - с. Страцин;
- Ремонт на път BGS 1144 с. Порой - с. Гълъбец - с. Горица;
- Ремонт на път BGS 1144 гр. Ахелой - с. Тънково;
- Ремонт на път BGS 1143 с. Козичино;
- Ремонт на улици на територията на гр. Поморие, гр. Ахелой, гр. Каблешково, с. Порой, с. Горица, с. Габерово, с. Дъбник, с. Лъка.

През периода 2019 - 2022 г., във връзка с **уличното осветление** в общината са реализирани следните дейности.:

- Рехабилитация и модернизация на външно изкуствено осветление в гр. Поморие в Община Поморие;
- Рехабилитация и модернизация на външно изкуствено осветление в кв. Каменар, гр. Поморие в Община Поморие;
- Рехабилитация и модернизация на външно изкуствено осветление в гр. Каблешково, Община Поморие;
- Рехабилитация и модернизация на външно изкуствено осветление в гр. Ахелой, Община Поморие.

12. УПРАВЛЕНСКИ ФАКТОРИ

12.1. Административна структура на общината

Местното самоуправление в община Поморие се осъществява от Общински съвет и Общинска администрация.

Общинският съвет – Поморие функционира, съгласно приет Правилник за организацията и дейността на Общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация /на основание чл.21, ал.3 от ЗМСМА/. Общинският съвет – Поморие се състои от 21 общински съветници. За мандат 2019-2023г. са сформирани 6 постоянни комисии, които работят в следните направления:121

- Комисия по законност и обществен ред;
- Комисия по образование, култура, вероизповедания, здравеопазване и социална политика;
- **Комисия по устройство на територията, строителство, околна среда и общинска собственост;**

- Комисия по финанси и европейска интеграция;
- Комисия по туризъм, търговия, спорт, младежки дейности и основни поминъци;
- Комисия по закона за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобито имущество.

Общинската администрация осигурява изпълнението на законите, подзаконовите нормативни актове, решенията на общинския съвет, подпомага кмета на общината при осъществяване на правомощията му, осигурява технически дейността му, подпомага Общинския съвет и осигурява дейността му, извършва дейности по административното обслужване на гражданите, физическите и юридическите лица.

Организационната структура на Общинската администрация в Община Поморие се урежда в Устройствения правилник на Общинска администрация – Поморие (Фигура

Фигура 48 - Административна структура на Община Поморие

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

В Дирекция „Строителство, устройство на територията, обществена собственост и управление на проекти” функционира отдел „Устройство на територията и околна среда”. Съгласно Устройствения правилник на Общинска администрация – Поморие, дейностите на отдела в направление „Околна среда“ включват:

- контролира екологичното състояние на общината;
- отговаря за дейностите по третиране на отпадъците и поддържане на чистотата на територията на община Поморие;
- координира дейността на общинска администрация в областта на екологията с РИОСВ, РЗИ, както и с неправителствени екологични и природозащитни организации и движения;
- упражнява редовен контрол по опазване чистотата и зелените площи, стопанисването на зелените площи от граждани, физически и юридически лица;
- издава необходимите удостоверения по ЗУТ.

12.2. Предлагани дейности и услуги от общината

Услугите, които общинската администрация извършва в направление околна среда за населението на общината включват:

- Издаване на разрешения за отсичане, кастрене на дървета и храсти в регулативните черти на населеното място;
- Издаване на разрешения за отсичане, кастрене на дървета и храсти извън регулативните черти на населеното място
- Издаване на разрешения за отсичане, кастрене на дървета и храсти под режим на особена закрила.
- Издаване на разрешения на физически и юридически лица за извозване на строителни отпадъци:
 - за земни маси от жилищно строителство, изкопи за подземни комуникации, пътно строителство
 - за строителни отпадъци
 - за други неопасни отпадъци
- Проверка и отговор на жалби, молби и предложения на граждани, свързани с проблеми по опазване на въздуха, водите, почвите, околния шум и ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху околната среда.
- Проверка и отговор на жалби на граждани, свързани с проблеми по отглеждане на домашни животни в жилищната територия..
- Издаване на удостоверения за култивиране на лечебни растения

- Издаване на разрешително за бране на лечебни растения на територии, които са общинска собственост.
- Предоставяне на обществен достъп на комплексни разрешителни, инвеститорски предложения и ОВОС
- Маркиране на отсечени дървета
- Издаване на удостоверение за маркиране на дървесина, добита по чл.131б от ПП на Закона за горите.
- Издаване на удостоверение за превоз на дървесина, добита по реда на ЗОСИ.
- Издаване на становища по проекти и инвестиционни предложения
- Издаване на удостоверение за наличие на нанесени имуществени щети на граждани вследствие на бедствия и аварии.
- Издаване на разрешение за депониране на строителни отпадъци и земни маси върху общински терени.
- Издаване на протокол след извършена обстоятелствена проверка от комисия, назначена от кмета на общината по подадени молби, жалби, заявления и др. от заинтересовани лица.

12.3. Нормативна уредба на местно ниво в областта на околната среда

В община Поморие са приети няколко общински наредби, които регламентират дейностите по управление на компонентите и факторите на околната среда и задълженията на гражданите, свързани с опазването на околната среда:

- **Наредба № 2 за поддържане и опазване на обществения ред в Община Поморие:** урежда обществените отношения за осигуряване обществения ред, с оглед спокойствието и условия за труд и отход на гражданите, включително: въвеждане на изисквания за поддържането на чистотата и приветливия вид на населените места, забрана за дейности свързани с наднормен шум в часовете за почивка, забрани за дейности, които увреждат зелените площи и паркове, опазване на селскостопанските земи, мерите, горите, водите на територията на общината и др.
- **Наредба №9 за управление на дейностите по отпадъците на територията Община Поморие:** урежда екологосъобразното управление на отпадъците на територията на Община Поморие с цел предотвратяване, намаляване или ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда, правата и задълженията на физическите и юридическите лица, включително по отношение на стопанисваните и управляваните от тях търговски обекти, производствени

сгради, болници, училища, административни сгради и други обекти, и взаимоотношенията между тях при управление на отпадъците, реда и условията за изхвърлянето, събирането включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на различните видове отпадъци съгъл изискванията на ЗУО.

- **Наредба № 14 за изграждане и опазване на зелената система на територията на Община Поморие:** урежда обществените отношения, свързани с планирането, изграждането, устойчивото поддържане, опазване и развитие на зелената система в общината, вкл. задълженията на органите за управление на зелената система, въвеждане на изисквания към планирането и изграждането на зелената система и специални изисквания за опазване на растителността при поставяне на преместваеми обекти, поддържане и опазване на зелената система.
- **Наредба № 16 за управление на общинските горски територии собственост на община Поморие:** урежда обществените отношения свързани с управлението на общинските горски територии, на основание на чл. 181, ал. 6 от Закона за горите и чл.21, ал. 2 от ЗМСМА.

Цялата информация за наредбите и правилниците, приети от Общински съвет Поморие е налична на интернет адрес: <https://ospomorie.bg/category/naredbi-i-pravilnitzi/>.

13. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

13.1. Бюджет

13.1.1. Разходи на общината, свързани с опазване на околната среда

Бюджетът на Община Поморие за 2023 г. е приет с Решение № 1245/07.09.2023 г., взето с Протокол № 54/07.09.2023 г., от 54-то заседание на Общински съвет – Поморие педвижда:

Приходи в размер на 53 398 157 лв., в т. ч.:

- Приходи за делегирани от държавата дейности в размер на 24 101 285 лв.;
- Приходи от местни дейности и дофинансиране на държавни дейности в размер на 20 928 084 лв.;
- Бюджетни взаимоотношения 2 096 473 лв.;
- Финансиране 6 272 315 лв.;

Разходи в размер на 53 398 157 лв.:

- За делегирани държавни дейности в размер на 24 101 282 лв.
- За допълнително финансиране със средства от собствени приходи 1 571 771 лв.

- За местни дейности в размер на 27 725 101 лв.

Приет е разчет за финансиране на капиталови разходи за 2023 г. в размер на 18 204 866 лв.

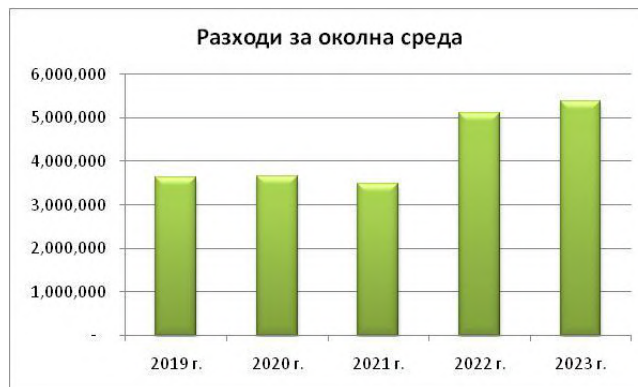
Посочените в Бюджета на Община Поморие за 2023 г. разходи за дейности, свързани с опазване на околната среда са следните:

- Превантивна дейност за намаляване на вредните последствия от бедствия и аварии в размер на 20 000 лв.
- Ликвидиране на последици от стихийни бедствия и производствени аварии – 40 000 лв.
- Водоснабдяване и канализация в размер на 105 320 лв.;
- Управление, контрол и регулиране на дейностите по опазване на околната среда в размер на 50 752 лв.;
- Озеленяване - в размер на 230 551 лв.
- Чистота – в размер на 4 747 577 лв.
- Други дейности по опазване на околната среда – 132 000 лв.
- Доброволни формирования за защита при бедствия – 15 216 лв.
- Пречистване на отпадъчните води от населените места – 23 200 лв.

Общият размер на разходите в Бюджета на Община Поморие за 2023, свързани с опазване на околната среда са: 5 364 616 лв.

За периода 2019-2023 г. може да бъде отчетена тенденция към нарастване на разходите свързани с опазване на околната среда в бюджета на община Поморие (Фигура 49).

Фигура 49 - Разходи свързани с опазване на околната среда в бюджета на община Поморие

В годишните програми за капиталовите разходи на Община Поморие за периода 2019 – 2023 г. са предвидени редица разходи за финансиране на обекти и дейности, свързани с опазване на околната среда, както следва:

Капиталова програма за 2019 г.:

- Проекти за благоустрояване на селищни паркове;
- Изпълнение на подземни инсталации за съхранение на смесени битови отпадъци и разделно събиране на специфични потоци от битови отпадъци.

Капиталова програма за 2020 г.:

- Енергийна ефективност в административна сграда за обществено обслужване, гр. Поморие;
- Енергийна ефективност в ОУ Христо Ботев Поморие, жилищни сгради на ул. Солна 9 и в кв. Свобода 14, гр. Поморие;
- Енергийна ефективност в СУ Иван Вазов Поморие, жилищни сгради на ул. Солна 11 и в кв. Свобода 13, гр. Поморие;
- Интегрирани мерки за осигуряване на принос към поддържане/подобряване на природозащитното състояние на видове и темпове природни местообитания от мрежата Натура 2000;
- Рехабилитация и модернизация на общинската инфраструктура - системи за външно изкуствено осветление на територията на Община Поморие;
- Рехабилитация и реконструкция на водоснабдителни системи и съоръжения в с. Бата и Страцин;
- Благоустрояване и реновация на общински селищен парк в УПИ I, кв. 52 гр. Каблешково.

Капиталова програма за 2021 г.:

- Енергийна ефективност в ОУ Христо Ботев Поморие, жилищни сгради на ул. Солна 9 и в кв. Свобода 14, гр. Поморие;
- Енергийна ефективност в СУ Иван Вазов Поморие, жилищни сгради на ул. Солна 11 и в кв. Свобода 13, гр. Поморие;
- Рекултивация на общинско депо за битови отпадъци, находящо се в землището на кв. Каменар;
- Интегрирани мерки за осигуряване на принос към поддържане/подобряване на природозащитното състояние на видове и темпове природни местообитания от мрежата Натура 2000;
- Обновяване на площи за широко обществено ползване-паркове в с. Лъка, с. Александрово, с. Медово, с. Страцин, с. Порой;
- Благоустрояване и реновация на общински селищен парк в УПИ I, кв. 52 гр. Каблешков;

Капиталова програма за 2022 г.:

- Енергийна ефективност в ОУ, гр. Ахелой;

- Енергийна ефективност в СУ Иван Вазов Поморие, жилищни сгради на ул. Солна 11 и Свобода 13, гр. Поморие;
- Енергийна ефективност в ОУ Христо Ботев Поморие, жилищни сгради на ул. Солна 9 и Свобода 14, гр. Поморие;
- Рехабилитация и реконструкция на водоснабдителни системи и съоръжения в с. Бата и Страцин.

Капиталова програма за 2023 г.:

- Управление, контрол и регулиране на дейностите по опазване на околната среда, Поморийско солено езеро - Натура 2000 – СМР – 150 069 лв.;
- Други дейности по опазване на околната среда, Намаляване на морските отпадъци от земни източници в целева акватория на територията на община Поморие в едно с образувано и информирано общество спрямо замърсяването на морските води - водни дронове – 334 527 лв.
- Чистота, Изпълнение на подземни инсталации за съхранение на битови отпадъци и разделно събиране – 390 280 лв.
- Управление на дейностите по отпадъците, Проектиране и изграждане на анаеробни инсталации за съхранение на битови отпадъци и разделно събиране – 765 063 лв..

Програмата за капиталовите разходи на Община Поморие за 2023 г. предвижда общ размер на разходите, свързани с опазване на околната среда от 1 639 939 лв.

Реализираните обекти с екологична насоченост за последните три години на територията на община Поморие са следните:

През 2020 г.:

- Енергийна ефективност в административна сграда за обществено обслужване, гр. Поморие по ОП „Региони в растеж“ на стойност 1 198 569 лв.
- Детска площадка, Каблешково (ПУДООС) на стойност 10 962 лв., в това число и собствено финансиране;

През 2021 г.:

- Детски кът в кв. Свобода, бл.13, гр. Поморие (ПУДООС) на стойност 10 728 лв., в това число и собствено финансиране;

През 2022 г.:

- Рекултивация на общинско депо за битови отпадъци, находящо се в землището на кв. Каменар по ОП „Околна среда“ на стойност 3 493 632 лв.;

- Рехабилитация и реконструкция на водоснабдителни системи и съоръжения в с. Бата и Страцин по Програма за развитие на селските райони на стойност 6 679 733 лв., в това число и собствено финансиране;
- Енергийна ефективност в ОУ Христо Ботев Поморие, жилищни сгради на ул. Солна 9 и в кв. Свобода 14, гр. Поморие по ОП „Региони в растеж“ на стойност 1 333 868 лв.;
- ЕЕ СУ Иван Вазов, жилищни сгради на ул. Солна 11 и в кв. Свобода 13, гр. Поморие по ОП „Региони в растеж“ на стойност 1 474 680 лв.;
- Благоустрояване и реновация на общински селищен парк в УПИ I, кв. 52 гр. Каблешково по Програма за развитие на селските райони на стойност 340 011 лв.;
- Рехабилитация и модернизация на общинската инфраструктура - системи за външно изкуствено осветление на територията на Община Поморие по Програма Възобновяема енергия, енергийна ефективност и енергийна сигурност на стойност 739 233 лв.;
- Рекултивация на общинско депо за битови отпадъци, находящо се в землището на кв. Каменар по ОП „Околна среда“ на стойност 3 582 121 лв., в това число собствено финансиране.;
- Изграждане на фаза 2 от експлоатацията на регионално предприятие за управление на отпадъци „Братово-Запад“ - клетка 2 съвместно с общините на регион Бургас – участие на Община Поморие с 923 868,26 лв.

Бъдещи екологични обекти, планирани за реализиране:

- Изграждане на анаеробна инсталация за разделно събрани биоразградими отпадъци на територията на регион Бургас - Община Поморие е партньор по ОП „Околна среда“;
- Внедряване на мерки за използване на геотермална енергия за отопление или за отопление и охлаждане в сграда на детска градина „Веселушко“, град Поморие по Програма „Възобновяема енергия, енергийна ефективност и енергийна сигурност“;
- Подобряване качеството на питейната вода, ефективността при предоставяне на вода за питейно-битови цели за населението в т.ч. реконструкция/изграждане на водопроводи на територията на село Лъка и кв. Каменар финансиран по ПУДООС по 2 обособени позиции;
- Намаляване на морските отпадъци от земни източници в целевата акватория на територията на общината в едно с образовано и информирано общество спрямо замърсяването на морските води по Програма за опазване на околната среда и климатичните промени;

- Холистичен подход за управление на отпадъците в прехода към кръгова икономика – проект по програма LIFE и подпрограма „Кръгова икономика и качество на живот“

13.1.2. Приходи в т.ч. свързани с околната среда

Приходите от общински такси, предвидени в Бюджета на Община Поморие за 2023 г са в размер на 6 298 084 лв., в това число приходите от общински такси за битови отпадъци са в размер на 4 167 584 лв.

Таблица 41 - Приходоизточници свързани с околната среда за периода 2019-2022 г.

Отчетна година	собствени средства лв.	Преходен остатък от ТБО	Такса битови отпадъци лв.	Трансфери ПУДООС, Оперативни програми и др.	Средства от РИОСВ лв.	Общо лв.
2019	72 665	0	3 864 595	429 448	234 744	4 601 452
2020	0	226 145	3 194 963	5 581 620	1 470 638	10 473 366
2021	460 301	131 279	4 055 954	2 640 148	146 682	7 434 358
2022	0	209 711	4 475 112	7 272 565	654 120	12 611 508

Таблица 42 - Разходвани средства за околна среда за 2019-2022 г.

Отчетна година	Отчисления съгласно чл.60 и чл.64 от ЗУО, лв.	Разходвани средства за опазване на околната среда лв.	В т.ч от ПУДООС	В т.ч от РИОСВ	Общо
2019	669 242	3 727 742	9 949	204 468	4 601 452
2020	267 638	6 291 967	4 702	1 331 965	7 891 570
2021	267 929	9 748 225	14691	0	10 016 154
2022	0	10 054 375	0	881 450	10 935 825

13.2. Ниво на такси за услуги в областта на управление на отпадъците и водите, сравнение със средното за страната; доколко приходите от такси покриват разходите за дейността.

13.2.1. Такси за услуги в областта на управление на отпадъците

Размерът на местната такса за битови отпадъци е определен в Наредба № 11 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги и права на територията на Община Поморие.

Таксата се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места.

Размерът на таксата се определя по реда на чл. 66 от Закона за местните данъци и такси за всяка услуга поотделно – сметосъбиране и сметоизвозване; обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения; чистота на териториите за обществено ползване.

Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за:

- осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци – контейнери, кофи и други;
- събиране, включително разделно, на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им;
- проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл.60 и чл.64 от Закона за управление на отпадъците.
- почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Размерът на таксата се определя в левове според количеството на битовите отпадъци, съобразно вида и броя на съдовете за съхраняването им и честотата на сметоизвозване.

Годишни размери на таксата за битови отпадъци, когато се определя според вида и броя на използваните съдове, съгласно следната таблица:

Таблица 43 - Годишни размери на таксата за битови отпадъци

№ по ред	Населено място	За сметосъбиране, сметоизвозване и обезвреждане на битовите отпадъци в депа			За поддържане чистотата на територии за обществено ползване (%)
		Кофи 240 л. (лв./бр.)	Контейнери 4 куб.м (лв./бр.)	Контейнери 1100 л. (лв./бр.)	
1.	Александрово	135.45	3836.42	619.13	7.5
2.	Ахелой	181.91	5159.52	832.04	1.8

3.	Бата	136.11	3847.36	622.14	3
4.	Белодол	136.65	3856.48	624.65	7
5.	Габерово	135.34	3834.60	618.63	4
6.	Горица	138.19	3882.03	631.67	4
7.	Гълъбец	137.76	3874.74	629.67	7
8.	Дъбник	135.02	3829.12	617.13	2
9.	Каблешково	135.24	3832.77	618.12	3
10.	Козичино	137.76	3874.74	629.67	10
11.	Косовец	137.10	3863.79	626.66	10
12.	Лъка	134.25	3816.34	613.61	5.5
13.	Медово	135.34	3834.60	618.63	2.7
14.	Поморие	222.37	6317.72	1016.42	1.9
15.	Порой	136.22	3849.19	622.65	8
16.	Страцин	136.65	3856.48	624.65	6.75

Честотата на сметосъбиране и сметоизвозване годишно е съгласно следната таблица:

Таблица 44 - Честотата на сметосъбиране и сметоизвозване

№ по ред	Населено място	Кофи 240 литра (бр./год.)	Контейнери 4 куб.м. бр./год.	Контейнери 1100 литра бр./год.
1.	Александрово	52	—	52
2.	Ахелой	70	70	70
3.	Бата	52	—	52
4.	Белодол	52	—	52
5.	Габерово	52	—	52
6.	Горица	52	—	52
7.	Гълъбец	52	—	52
8.	Дъбник	52	—	52
9.	Каблешково	52	52	52
10.	Каменар	52	—	52

11.	Козичино	—	—	52
12.	Косовец	52	—	52
13.	Лъка	—	—	52
14.	Медово	—	—	52
15.	Поморие	86	86	86
16.	Порой	52	—	52
17.	Страцин	52	—	52

Когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци, размерът на таксата се определя в левове /промили/ пропорционално върху данъчната оценка на недвижимите имоти съгласно приложение № 2 от ЗМДТ за имоти /жилищни и нежилищни/ на граждани и жилищни имоти на предприятия, а за нежилищни имоти на предприятия – в промили върху по-високата между отчетната им стойност и данъчната оценка. Размерът на таксата се определя както следва:

За жилищните и вилните имоти на граждани и жилищни имоти на предприятия по следната таблица:

Таблица 45 – Остойностяване на таксата за битови отпадъци

№ по ред	Населено място	За сметосъбиране и сметоизвозване (‰)	За обезвреждане на битовите отпадъци в депа (‰)	За поддържане чистотата на територии за обществено ползване (‰)	Общо 3+4+5 (‰)
1.	Александрово	13	3	2	18
2.	Ахелой	4	2	1	7
3.	Бата	13.5	10	2	25.5
4.	Белодол	22.5	15	5	42.5
5.	Габерово	15.5	10	3	28.5
6.	Горица	14	10	3	27
7.	Гълъбец	10	9	2	21
8.	Дъбник	20	13	4	37
9.	Каблешково	7.8	1.7	0.4	9.9
10.	Козичино	5	2	2	9

11.	Косовец	20	13	3	36
12.	Лъка	12	1.4	1	14.4
13.	Медово	6	2.5	0.5	9
14.	Поморие	1.6	1.35	0.2	3.15
15.	Порой	19	11	3	33
16.	Страцин	10	7	1	18

За нежилищни и вилни имоти на предприятия и нежилищни имоти на граждани, съгласно следната таблица:

№ по ред	Населено място	За сметосъбиране и сметоизвозване (‰)	За обезвреждане на битовите отпадъци в депа (‰)	За поддържане чистотата на територии за обществено ползване (‰)	Общо 3+4+5 (‰)
1.	Александрово	20	8.4	7.5	35.9
2.	Ахелой	6	3.7	1.8	11.5
3.	Бата	17	10	3	30
4.	Белодол	25.5	16	7	48.5
5.	Габерово	24	16	4	44
6.	Горица	20	10	4	34
7.	Гълъбец	14	11	7	32
8.	Дъбник	23	15	2	40
9.	Каблешково	12	9	3	24
11.	Козичино	8.3	3.3	10	21.60
12.	Косовец	29	20	10	59
13.	Лъка	16	9	5.5	30.5
14.	Медово	6.5	3.3	2.7	12.50
15.	Поморие	2.7	2.1	1.9	6.7
16.	Порой	35	20	8	63
17.	Страцин	14	10	6.75	30.75

13.2.2. Такси за услуги в областта на управление на водите

Дейността по водоснабдяване и канализация се осъществява от „ВиК“ ЕАД - гр. Бургас. „ВиК“ ЕАД Бургас осъществява своите дейности в четиринайсет експлоатационни района, вкл. и Поморие.

Цени на услугите на основание Решение № Ц-32/30.12.2022 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране за изменение на одобрените цени на водоснабдителните и канализационните услуги в сила от 01.01.2023 г.:

№ по ред	Вид услуга	Цена без ДДС лв./куб.м
I.	Доставяне на вода на потребителите	2,004
II.	Отвеждане на отпадъчни води	0,573
III.	Пречистена отпадъчна вода	
1.	Битови и приравнени към тях потребители	0,921
2.	Промислени и др. стопански потребители	
	При БПК 5 до 200 мг/л	1,375
	При БПК 5 от 200 мг/л до 600 мг/л	1,488
	При БПК 5 над 600 мг/л	1,919
IV	Доставяне на вода на друг ВиК оператор	0,041

(Източник: Сайт на „ВиК“ ЕАД Бургас)

IV. АНАЛИЗ НА СИЛНИ И СЛАБИ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗАПЛАХИ (SWOT АНАЛИЗ)

Анализът на силните и слабите страни, възможностите и заплахите (SWOT анализ) за целите на Общинската програма за околна среда е изготвен по стандартна методология за SWOT анализ и на базата на анализа на екологичната ситуация на територията на общината, разгледан в Раздел III.

Методологията на SWOT анализа включва определянето на:

Силни страни: ресурси, изграден капацитет или друго преимущество, което притежава общината по отношение на подобряването на екологичното състояние.

Слаби страни: ограничения или недостига на ресурси, капацитет и способности, които възпрепятстват подобряването на екологичното състояние на общината.

Възможности: благоприятни елементи на външната среда на общината, включително природни, географски, социално-икономически и достъп до финансиране.

Заплахи: неблагоприятни сегменти на външната среда, които влошават екологичното състояние на общината или поставят бариери пред постигането на желаното екологично състояние.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ	
- Община Поморие не попада в зони, в които са превишени годишните оценъчни прагове или нормите с допустими отклонения за КАВ; - Отсъствие на големи горивни инсталации и точкови източници - значителни източници замърсители на атмосферния въздух; - Извеждане на транзитния автомобилен трафик извън населените места.	- Голям дял на твърдите горива, използвани за отопление на жилищни и обществени сгради; - Недостатъчни мерки за насърчаване на прехода от твърдо гориво към други форми на отопление; - Липса на мониторингов пункт за постоянно наблюдение на КАВ.
ВОДИ	
Подобрено качество на морските и вътрешните води поради преустановяване на заустването на непречистени битови и промишлени отпадни води от град Поморие и изграждането на ГПСОВ – Поморие;	Крайбрежните водни тела „Св. Влас - Поморие“ с код BG2BS000C1108 и „Поморие - Сарафово“ с код BG2BS000C1208 не са постигнали „добро“ екологично състояние според ПУРБ.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
- Морските води в района на Поморие са включени в националната система за мониторинг и качеството на морските води периодично се следи от РИОСВ-Бургас; - Тенденция към намаляване броя на водните тела определени в „лошо“ екологично състояние (в ПУРБ) и подобряване към „умерено“ и „добро“ екологично състояние. - Населението е осигурено с необходимите количества води за питейни нужди. Питейните води отговарят на приложимите нормативни изисквания; - Добро състояние на водите за къпане, дори в случаите когато ВТ в което са разположени не постига „добро“ състояние.	- Все още много от повърхностните водни тела (вътрешни води) не са постигнали „добро“ екологично състояние в съответствие с изискванията РДВ 2000/20/ЕС. - Амортизирани водопроводни мрежи и свързани с това загуби на вода и влошаване на качеството; - Населени места без канализация /ПСОВ; - Установяват се ефекти от дифузно замърсяване на повърхностни и подземни води, предимно от земеделски източници и вливане на непречистени отпадъчни води от населените места; - Хидромелиоративните системи и съоръжения в основната си част са остарели, амортизирани и нефункциониращи
ПОЧВИ И НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ	
- Предприети мерки от община Поморие за предпазването на бреговата ивица от морска ерозия (абразия); - Рекултивация на нарушени терени и територии със стари замърсявания - Регулярно почистване на терени от нерегламентирано депонирани битови и строителни отпадъци; - Рекултивация на кариерни участъци в мина „Черно море“.	- Обща тенденция към повишено запечатване на почвите по Черноморското крайбрежие поради урбанизация, изграждане на туристическа и транспортна инфраструктура; - Локални замърсявания поради нерегламентирано депониране на битови и строителни отпадъци; - Локални рискове от замърсяване с негодни за употреба пестициди; - Експлоатацията на действащите концесии за добив на строителни материали води до нарушаване на земите, което обаче не надхвърля териториите на концесионните райони.
ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ, ГОРИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ	
За защитените територии и ЗЗ от Натура 2000 на територията на	Недостатъчна обществена информираност за значението на

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
общината се изпълняват консервационни мерки и проекти; Историческо и настоящо развитие на икономическите дейности, свързани с устойчиво ползване на екосистемите – солодобив, балнеолечение	природните екосистеми и ползите от тяхното опазване; Значителен натиск от урбанизацията, туризма и транспортната инфраструктура върху биологичното разнообразие;
ЗЕЛЕНА СИСТЕМА, ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ И ЛАНДШАФТ	
- Предприети мерки за подобряване на състоянието на зелената система в общинския център – инвестиции в рехабилитация на зелени площи; - Предвидени 19 нови зони за отдих и паркови пространства, част от които са в процес на изпълнение. - Изготвен и функциониращ регистър на зелените площи	- Недостатъчни площи на обществените озеленени площи за широко и специфично ползване и неравномерно разпределение; - Натиск от урбанизацията и развитието на туризъм върху традиционните и природни ландшафти; - Липсват регистрирани билкозаготвителни пунктове с издадени разрешителни от РИОСВ – Бургас
ОПАДЪЦИ	
- Разработена и влязла в сила Програма за управление на отпадъците 2021-2028 г. в съответствие със ЗУО и НПУО. - Наличие на нормативна база на общинско ниво в областта на отпадъците; - В общинската система за събиране и транспортиране на смесените битови отпадъци е обхванато цялото население на общината и е осигурена необходимата инфраструктура. - Община Поморие е осигурила във висока степен модерна инфраструктура за третиране на отпадъците. - Общината е сключила партньорство с организациите за оползотворяване на всички видове МРО за целите на	- Отчетено е нарастване на количество на образуваните битови отпадъци; - Нормата на натрупване на битови отпадъци е по-висока в сравнение със средната за страната и нараства; - Делът на разделно събраните битови отпадъци остава нисък, макар и с тенденция към нарастване. В същото време, въведената в общината система за разделно събиране не се използва ефективно от населението. - Делът на неретикулираните отпадъци, изхвърляни в съдовете за разделно събиране е висок; - Нерегламентирано депониране на битови и строителни отпадъци; - Не се прилагат целенасочени мерки и стимули за насърчаване на предотвратяване образуването на отпадъци.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
прилагане на схемата за разширена отговорност на производителя; - Успешно завършена рекултивация на депо „Каменар“; - Инвестиции в инфраструктурата, управлявана от Регионалното сдружение за управление на отпадъците - Регион Бургас.	Недостатъчна обществена осведоменост.
ШУМ, РАДИАЦИОННА ОБСТАНОВКА И НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ	
- В общинската наредба за поддържане и опазване на обществения ред са предвидени ограничения и контрол по отношение на шумовото замърсяване; - Според наличните данни от РИОСВ-Бургас и РЗИ-Бургас, на територията на община Поморие не са регистрирани наднормени шумови нива и вибрации; - Извеждане на транзитния трафик Бургас-Слънчев бряг от гр. Поморие, което подобрява акустичната обстановка. - На територията на общината не са установени източници на радиация или наднормени радиоактивни замърсявания; - При мониторинга на източниците на електромагнитни излъчвания, на територията на общината не са установени наднормени стойности.	- На територията на общината понастоящем няма въведена мониторингова система за измерване нивото на шума. - В община Поморие, както и в цялата страна, с развитието на телекомуникационните технологии нараства броят на източниците на електромагнитни лъчения.
СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ И УПРАВЛЕНСКИ ФАКТОРИ	
Икономиката на община Поморие има силно изразен туристически профил, вкл. хотелиерство и ресторантьорство, както и допълващите го под-сектори от обслужващата туризма сфера (креативни (творчески) и рекреативни индустрии, култура, спорт и развлечения.	- Заетостта изостава от средната за страната. От голяма важност за населението е сезонната заетост в сферата на туризма, строителството, търговията и транспорта. - Недостатъчна специализирана експертиза на място по специфичните тематични

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
- Средната годишна работна заплата на наетите лица със сравнително константни темпове е догонила тези за област Бургас. - Налице е административен капацитет за управление на инвестиционни и „меки“ проекти и усвояване на средства по оперативни програми.	направление в сектор „околна среда“.

ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ	
- Благоприятни природни и географски условия, които подобряват дисперсията на замърсителите в атмосферата не позволяват задържането има над населените места. - Мониторинг на КАВ с мобилна автоматична станция на ИАОС; - Изграждане на собствена (общинска) система за мониторинг на КАВ. - Мерки за доизграждане и развитие на зелената инфраструктура – улично и парково озеленяване в населените места, и защитни зелени ивици край основните пътища.	- Интензивен автомобилен трафик през летния (туристически) сезон. - Повишена дисперсия на прахови частици от обработваемите земи; - Заплахи от изменението на климата – ветрова ерозия на почвения слой в условия на засушаване.
ВОДИ	
- Наличие на разнообразни водни обекти и водни екосистеми на територията на общината – повърхностни течащи и стоящи води, морски води и подземни води; - Потенциал за използване на минералните води за различни по вид цели и стопански дейности; - Възможности за по-пълноценно и устойчиво ползване на екосистемните услуги от водните обекти (напр. Поморийско езеро и морски води);	- Заплахи от изменението на климата – ясно изразена тенденция към засушаване, намаляване на валежите и негативни ефекти върху количеството и качеството на водите; - Риск от наводнения в поречието на р. Хаджидере, р. Ахелой, р. Пазариолу (р. Адата) - Риско от намаляване на солеността на водите на Поморийско езеро при наводнения / вливане на дъждовни води;

ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
Възможности за финансиране и изпълнение на мерки, идентифицирани в ПУРН и ПУРБ.	Пренос на замърсители с източник извън територията на общината (с речен отток или морски течения).
ПОЧВИ И НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ	
- Наличие на плодородна земеделска земя, което създава възможности за производство на земеделска продукция - Липсват производствени дейности, източник на замърсяване на почвите с тежки метали.	- Територията на община Поморие попада в район с висок риск от ветрова ерозия на почвата. - Заплахи от изменението на климата – обща тенденция към засушаване, повишен риск от водна и ветрова ерозия;
ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ, ГОРИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ	
- Богато биологично разнообразие – наличие на разнообразни екосистеми, природни местообитания и местообитания на редки и застрашени видове; - Местоположение на общината на основен път на миграция на птиците – Via Pontica; - Възможности за развитие на устойчив туризъм и валоризация на природното наследство;	- Увреждане на гори, крайморски екосистеми и местообитания на защитени видове от пожари и наводнения; - Заплахи от изменението на климата – засушаване, промени в хидроложкия режим и екстремни климатични явления.
ЗЕЛЕНА СИСТЕМА, ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ И ЛАНДШАФТ	
- Разнообразен ландшафт, формиран от разнообразни природни дадености – Черно море, Поморийско езеро, традиционни и културни ландшафти. - Възможност за идентифициране и картиране на зелената инфраструктура и приоритизиране на поддържащи и възстановителни мероприятия. - Възможности и финансиране за инвестиции в рехабилитация и изграждане на нови зелени площи; - Възможности за подобряване на зелената инфраструктура със защитни функции по протежението на транспортните връзки;	- Заплахи от изменението на климата – засушаване; Нужда от инвестиции в поливни системи за зелените площи и избор на адаптирани видове. - Риск от навлизане и разпространение на инвазивни растителни и животински видове.

ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
- Адаптация към изменението на климата чрез „зелени” решения; - Нереализиран потенциал за оползотворяване на лечебни растения.	
ОТПАДЪЦИ	
- Неизползван потенциал на въведената система за разделно събиране на отпадъци; - Възможности за разделно събиране и оползотворяване на биоразградими отпадъци, вкл. хранителни отпадъци от туризма. - Използване на натрупаните средства от отчисления и обезпечения по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО за финансиране на дейности за повишаване на ефективността на системата за управление на битовите отпадъците. - Възможности и осъзната необходимост от мерки и стимули за насърчаване на предотвратяване образуването на отпадъци, насочени както към жителите на общината, така и към туристите и обектите за настаняване.	- Сезонните флуктуации в количествата събрани смесени битови отпадъци, произтичащи от туристическия характер на община Поморие, затрудняват планирането и организирането на дейностите по управление на отпадъците. - Рискове и заплахи за функционирането и бъдещото разширяване на регионалното депо за неопасни отпадъци. - Увеличаване на разходите за управление на отпадъците във връзка с нарастването на количествата образувани смесени битови отпадъци през активния туристически сезон. - Въвеждането на нов подход за определяне на размера на такса битови отпадъци съгласно разпоредбите на ЗМДТ, може да доведе до нарастване на размера на таксата.
ШУМ, РАДИАЦИОННА ОБСТАНОВКА И НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ	
- Въвеждане на общинска система за мониторинг на нивта на шума в населените места. - Разширяване на мониторинга на електромагнитни лъчения на територията на общината с включването на по-голям брой обекти	Риск от пренос на радиоактивни замърсители с източник извън територията на общината, по въздух или с морските течения.
СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ И УПРАВЛЕНСКИ ФАКТОРИ	
Достъп до значително финансиране на дейности в областта на околната	Гео-политически рискове, които могат да имат ефекти върху

ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
среда, включително от фондовете на ЕС; Обща за България и ЕС тенденция към повишена обществена информираност и подкрепа към опазване на околната среда.	качеството на околната среда, напр. чрез замърсяване на водите на Черно море при военни действия. Финансови и икономически рискове с потенциално въздействие върху финансирането на дейности за опазване на околната среда

Както е видно от проведенния анализ, основните предимства на община Поморие се свързват с богатия ѝ природен капитал и устойчивата политика на общината за опазването му, от която са налице сериозни постижения. За преодоляването на слабите страни е необходима последователност в провежданата политика с активизиране по отношение привличането на инвестиции и ефективното оползотворяване на средства (обвързване на общинския бюджет с различни програми, финансирани от правителството и фондовете на ЕС) в подкрепа на нейните решения. Община Поморие има наличен природен потенциал и многобройни възможности за перспективното му усвояване в подкрепа на благосъстоянието на населението ѝ.

V. ВИЗИЯ, ПРИОРИТЕТИ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Визия

Като изходна точка за формулиране на визията за околната среда се използва визията за развитието на Община Поморие, формулирана в Плана за интегрирано развитие на общината (ПИРО) 2021-2027 г.:

Икономическа и човешко ориентирана трансформация на община Поморие в четири направления (Трансформация 2х2):

- трансформация към устойчива синя икономика в икономическите дейности, базирани на морето и в тези, свързани с морето, и
- трансформация към по-устойчива, технологична и дигитална зелена икономика
- трансформация към по-социално справедлива за повишаване качеството и стандарта на живот и задържане на човешкия капитал;
- трансформация към по-свързана и достъпна за удовлетворяване нуждите на трудовата миграция, оптимизиране на градско-селските връзки, териториална свързаност и достъпност.

Така представената визия за развитието би станала реалност само в условията на устойчиво развитие в благоприятна и здравословна околна среда, и устойчиво ползване на природните ресурси.

В изпълнение на тази визия, ПИРО формулира 4 приоритета, един от които е пряко свързан с целите и обхвата на настоящата Програма:

Приоритет 2 - Опазване на околната среда за бъдещите поколения и трансформация на община Поморие в по-зелена чрез релевантно управление, опазване и оползотворяване на природните ресурси - въздух, води, почви и биоразнообразие.

Принципите, заложи в екологичното законодателство на Република България, са съобразени с високите достижения и цели на Европейския съюз в областта на околната среда. Тези цели са доразвити в Европейската зелена сделка, насочена не само към климатична неутралност, но също така и към:

- опазване на биологичното разнообразие и екосистемите
- намаляване на замърсяването на въздуха, водата и почвата
- преминаване към кръгова икономика
- подобряване на управлението на отпадъците
- осигуряване на устойчивост на секторите на синята икономика.

В съответствие с тези принципи, община Поморие формулира визията си за околна среда както следва: ***Трансформация към по-благоприятна и здравословна околна среда, осигуряваща високо качество на живот, развитие на устойчива, ресурсно-ефективна синя и зелена икономика, базирана върху устойчиво ползване на природния капитал, и опазване на природните екосистеми.***

Програмата се основава на задълбочен анализ на актуалното състояние на околната среда в общината и на перспективите ѝ на развитие в контекста на общата политика за развитие на област Бургас и Югоизточен район като цяло. Подборът на конкретни мерки за постигането на поставените цели и открояването на приоритетни сред тях е съобразено с реалните възможности на общината, потребностите на населението ѝ и общата визия за развитие на страната ни като част от Европейската общност.

Специфични цели

- СЦ 1: Опазване качеството на атмосферния въздух съответствие с действащите норми за пределно допустими концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух;
- СЦ 2: Постигане на добро състояние на водите: добро екологично състояние на повърхностните водни тела, добро химично и количествено състояние на

подземните води, и устойчиво ползване на водните ресурси на територията на общината;

- СЦ 3: Опазване на почвите и ландшафта чрез рекултивация на нарушени терени, ликвидиране на замърсявания и превенция на ерозията;
- СЦ 4: Опазване на биологичното разнообразие, подобро управление на защитените територии и защитените зони от Натура 2000;
- СЦ 5: Подобро управление на зелената инфраструктура на територията на общината, включително зелената система в населените места, горите и територии със защитно залесяване;
- СЦ 6: Подобро управление на отпадъците и трансформация към кръгова икономика, вкл. изпълнение на количествените цели на Програмата за управление на отпадъците до 2028 г. с съответствие със ЗУО;
- СЦ 7: Защита на жизнената среда от неблагоприятни фактори: шум, йонизиращи и нейонизиращи лъчения;
- СЦ 8: Опазване на морската среда и трансформация към „синя“ икономика.

VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

No	Мярка	Индикатор	Индикативен бюджет	Срок	Финансиране
	СЦ 1: Опазване качеството на атмосферния въздух				
1.1.	Поетапна подмяна на отоплителни уреди на твърдо гориво в домакинствата; Въвеждане на финансови стимули за замяна на печките за отопление с екосертифицирани печки и печки на пелети	Брой домакинства с подменени уреди	В съответствие с условията на финансиращата програма.	2027 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
1.2.	Инвестиции в ползването на ВЕИ в домакинствата, вкл. и използване на покривните пространства на сградите	Брой домакинства с инвестиции във ВЕИ	В съответствие с условията на финансиращата програма.	2027 г.	НПВУ, Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
1.3.	Реконструкция и рехабилитация на общинската пътна и улична инфраструктура с цел намаляване емисиите на прах и на замърсяването на въздуха с ФПЧ10	Км. рехабилитирана инфраструктура	200'000 лв./г.	2030 г.	Стратегически план за развитие на земеделието и развитие на селските райони за периода 2023 – 2027 г.
1.4.	Подобряване на инфраструктурата в междублоковите пространства – ликвидиране на „кални петна“ и озеленяване	Брой и площ на благоустроени пространства	8'878'63 лв.	2030 г.	ПУДООС, общински бюджет
1.5	Осигуряване на своевременна и коректна информация на населението за качеството на атмосферния въздух в общината	Публикувани и редовно актуализирани данни за КАВ	2'000 лв.	2030 г.	общински бюджет

Програма за опазване на околната среда на община Поморие (2023-2030 г.)

№	Мярка	Индикатор	Индикативен бюджет	Срок	Финансиране
1.6	Проучване на възможностите за финансиране санирането на жилищни и административни сгради	Идентифициран и финансови източници	Н/П	2024 г.	Н/П
1.7	Изпълнение на проекти за повишаване енергийната ефективност на сградите, общинска собственост	Брой сгради с изпълнени мерки за ЕЕ.	В съответствие с условията на финансиращата програма.	2027 г.	НПВУ, Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
1.7	Оптимизиране на транспортната схема и изграждане на паркинги в град Поморие с цел редуциране замърсяването на въздуха от автомобилния транспорт	Нови паркоместа	В съответствие с условията на финансиращата програма.	2027 г.	НПВУ, Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. общински бюджет
1.8	Поддържане чистотата на градските пътни артерии	Понижени нива на ФПЧ10	20'000 лв.	текущо	Общински бюджет
1.9	Обновяване на автобусния парк за обществен превоз на пътници	Закупени нови автобуси бр.	3'000'000 лв.	2030 г.	Общински бюджет
1.10	Профилактика на съществуващата канализационна мрежа	Редуцирани случаи на течове и разливи	Съгл годишните бюджети на ВиК дружество	текущо	Бюджет на ВиК дружество
1.11	Информационна кампания за разясняване на населението правилата за енергийната ефективност	Проведена кампания	1'000 лв.	2025 г.	Общински бюджет
1.12	Поддържане на база данни за качеството на атмосферния въздух и акустичната обстановка	Функционираща и редовно актуализирана база данни	5'000 лв.	текущо	Общински бюджет

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

№	Мярка	Индикатор	Индикативен бюджет	Срок	Финансиране
1.13	Повишаване на обществената информираност и култура по проблемите на замърсяване на атм. въздух от употребата на твърди горива за битово отопление	Брой публикации	1'000 лв.	текущо	Общински бюджет
1.14	Обществена кампания за насърчаване на велосипедния транспорт	Брой публикации	1'000 лв.	текущо	Общински бюджет
1.15	Обществена кампания за насърчаване ползването на обществен транспорт	Брой публикации	1'000 лв.	текущо	Общински бюджет
1.16	Въвеждане на критерии за екологосъобразност на двигателите /мин. EURO4/ при конкурсите за разпределение автобусните линии между превозвачите	Въведени критерии	Н/П	2025 г.	Н/П
1.17	Въвеждане на изисквания за задължително покриване на тежкотоварните камиони при транспортиране на строителни отпадъци и насипни товари	Въведени изисквания	Н/П	2025 г.	Н/П
СЦ 2: Постигане на добро състояние на водите и устойчиво ползване на водните ресурси					
2.1.	Изграждане /рехабилитация на водоснабдителна и канализационна система на територията на община Поморие, вкл. Реконструкция и рехабилитация на ВиК-мрежата на гр. Поморие (II етап)	Дължина (км.) на рехабилитирани участъци от ВиК мрежите	16'462'500 лв.	2027 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., ПУДООС, общински бюджет
2.2.	Изпълнение на мерки от ПУРН свързани с превенция на наводнения от речни и дъждовни	Дължина (км.) на почистени и	320'000 лв.	2030 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., ПУДООС,

Програма за опазване на околната среда на община Поморие (2023-2030 г.)

No	Мярка	Индикатор	Индикативен бюджет	Срок	Финансиране
	води: възстановяване на компрометирани диги, почистване на речни корита в населените места, разширяване на "тесните места" като мостове и др., които водят до подприщване на речния отток и др.	укрепени речни корита, брой на почистени дъждоприемни шахти			Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към МС,
2.3.	Изпълнение на мерки от ПУРН свързани с превенция на наводнения от морски води и ерозия на морския бряг: изграждане на нови и рехабилитация на съществуващи дамби и други брегоукрепителни съоръжения	Дължина (км.) на изградените и/или рехабилитирани брегоукрепителни съоръжения	36'500'000 лв.*	2030 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., ПУДООС, Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към МС, Държавен бюджет
2.4.	Изграждане и/или рехабилитация на мелиоративни системи в земища на територията на община Поморие	Дължина (км.) на рехабилитирани те участъци от поливни/отводнителни канали	Според обхвата на инвестиционните проекти и допустимия бюджет на финансиращите програми	2030 г.	НПВУ, Стратегически план за развитие на земеделието и развитие на селските райони за периода 2023 – 2027 г., Програма "Конкурентоспособност и иновации в предприятията" 2021-2027 г., програми за териториално сътрудничество, частни инвестиции
2.5	Упражняване на ефективен контрол върху работата на ПСОВ.		В бюджета на ВиК дружество	текущо	ВиК дружество

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

№	Мярка	Индикатор	Индикативен бюджет	Срок	Финансиране
2.6	Мониторинг на качеството на отпадъчните води след ПСОВ Поморие и на водите в черноморската акватория на града	Брой проби		текущо	Общински бюджет
2.7	Мониторинг за качеството на подземните води в района на депо Каменар	Брой проби	10'000 лв.	текущо	Общински бюджет
2.8	Контрол върху дейността на т.нар. "малки обекти" за заустване и начин на третиране на отпадъчните води от дейността им	Брой проби		текущо	Общински бюджет
СЦ 3: Опазване на почвите и ландшафта					
3.1	Изграждане на съоръжения за борба с ерозията, включително по морския бряг, залесяване на обезлесени участъци, устойчиво използване на земите и други	Брой изградени съоръжения, площ (ха.) на залесени участъци	Към бюджета на мярка 2.3	2030 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., Междуетатна комисия за възстановяване и подпомагане към МС, Държавен бюджет
3.2	Създаване на регистър на увредени земи и почви	Създаден регистър	По оферти	2025 г.	Общински бюджет
3.3	Детайлно проучване състоянието на почвените ресурси в Общината – замърсявания; ерозия, заблатяване, засоленост и киселини земи.	Проучване	70'000 лв.	2025 г.	Общински бюджет ЗПК
3.4	Овластяване на свлачищната дейност по Черноморското крайбрежие – провеждане на укрепителни мероприятия	Брой изградени съоръжения	На база на изготвени предпроектни проучвания	2030 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., Междуетатна комисия за възстановяване и подпомагане към МС, Държавен бюджет

Програма за опазване на околната среда на община Поморие (2023-2030 г.)

№	Мярка	Индикатор	Индикативен бюджет	Срок	Финансиране
3.5	Разработване на програма за насърчаване на екологичното земеделие	Програма	7'000 лв.	2026 г.	Общински бюджет
СЦ 4: Опазване на биологичното разнообразие					
4.1.	Изпълнение на мерки за подобряване на благоприятния природозащитен статус (БПС) на видове и местообитания от Националната приоритетна рамка за Натура 2000 на териториите на защитените зони в община Поморие	Площ на природните местообитания/ местообитания на видове за които са изпълнени мерки	Според допустимия бюджет на финансиращата програма	2030 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., програми за териториално сътрудничество
4.2	Модернизация на Посетителски център „Поморийско езеро“, вкл. изграждане на градина с типични за езерото растения; рехабилитация и разширяване на дървените пътеки за наблюдение на езерото, информационни и образователни материали, информационни табели и др.	Изпълнен проект	600'000 лв.	2025 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., програми за териториално сътрудничество, други програми на ЕС
4.3	Подобряване на природозащитното състояние на морски типове природни местообитания чрез контрол върху обилието на инвазивни видове - чрез извличане на дребноразмерни класове <i>Rapana venosa</i> с прилагане на екологосъобразни методи за улов (водолазен способ) и оползотворяване на улова за хранителни цели или за преработка извън хранителната промишленост	Изпълнен проект	В съответствие с условията на финансиращата програма	2027 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., Приоритет 3 „Биологично разнообразие“, ПМДРА 2021-2027 г., програми за териториално сътрудничество

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Поморие (2023-2030 г.)

№	Мярка	Индикатор	Индикативен бюджет	Срок	Финансиране
4.4	Участие при разработване и актуализиране на планове за управление на защитени територии и документи за целите на защитени зони и изпълнение на заложените в тях дейности	Планове за управление, документи за целите на ЗЗ	Към бюджета на съответните проекти	текущо	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., НПВУ
4.5	Разработване на Интегриран план за управление на защитена местност Поморийско езеро	ПУ	80'000 лв.	2027 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
4.6	Възстановяване, консервация и устойчиво управление на Поморийско езеро	Изпълнени мерки	В съответствие с условията на финансиращата програма	2030 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
4.7	Участие при разработване и актуализация на планове за действие за застрашени видове, които са от световно/европейско значение и тяхната реализация	Изпълнени мерки	В бюджета на съответния проект	2030 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
4.8	Възстановяване на унищожени или антропогенно повлияни местообитания	Изпълнени мерки	На база на предпроектни проучвания	2030 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., общински бюджет
4.9	Осигуряване на постоянна подвижна охрана на ЗМ”Поморийско езеро” и на необходимото ѝ оборудване”	Сформиран и оборудван екип	25'000 лв./г.	2026 г.	Общински бюджет
4.10	Мерки за предотвратяване на горски пожари.	Изпълнени мерки	500'000 лв.	2027 г.	Стратегически план за развитие на земеделието и развитие на селските райони за периода 2023 – 2027 г.
4.11	Изграждане на екопътеки и екотуристически маршрути, маркировки и поддръжка	Км.	300'000 лв.	2027 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., ПМДРА 2021-

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ”, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

Програма за опазване на околната среда на община Поморие (2023-2030 г.)

№	Мярка	Индикатор	Индикативен бюджет	Срок	Финансиране
					2027 г., програми за териториално сътрудничество
4.12	Изработване на туристически пакет от услуги с цел развитие на екотуризма в териториите с богато биоразнообразие	Изработен пакет	30'000 лв.	2026 г.	Общински бюджет, програми за териториално сътрудничество
4.13	Защитно и буферно залесяване около защитени природни обекти	Площ (ха.)	100'000 лв.	2027 г.	Общински бюджет
4.14	Екофест „Магията на Поморийско езеро”	Проведени събития	100'000 лв.	ежегодно	Общински бюджет
4.15	Упражняване на ефективен контрол върху ползването на лечебни растения от земи, гори и водни площи, общинска собственост	Извършени проверки	В бюджета за превенция и контрол	текущо	Общински бюджет
4.16	Информационни и образователни кампании за повишаване на осведомеността сред бизнеса и гражданите относно нуждата от опазване на биоразнообразието, и въздействието на човешките дейности върху сухоземните и морските екосистеми	Брой информационни кампании, брой на достигнатите граждани	В съответствие с условията на финансиращата програма	2027 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., ПМДРА 2021-2027 г., програми за териториално сътрудничество
	СЦ 5: Подобро управление на зелената инфраструктура				
5.1	Проучване и картиране на елементите на зелената инфраструктура на територията на общината и приоритизиране на инвестициите в изграждане и възстановяване на зелена инфраструктура в зависимост от постигнатите екосистемни услуги.	Извършено проучване	500'000 лв.	2025 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., ПМДРА 2021-2027 г., програми за териториално сътрудничество

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване”, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ”, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ”

Програма за опазване на околната среда на община Поморие (2023-2030 г.)

№	Мярка	Индикатор	Индикативен бюджет	Срок	Финансиране
5.2	Благоустрояване и паркоустрояване на крайбрежна алея по Южния плаж – II етап“ в участъка между морето и ул. “Морска“ и околблоковите и тротоарни пространства, кв. “Св. Георги“, гр. Поморие, вкл. озеленяване	Изградени зелени площи (кв.м.)	5’393’100 лв.	2027 г.	Програми на ЕК, ПУДООС, програми за териториално сътрудничество
5.3	Благоустрояване и паркоустрояване на градинката между ул. „Цар Симеон“, ул. „Иван Вазов“ и ул. „Княз Борис I“, вкл. озеленяване	Изградени зелени площи (кв.м.)	230’800 лв.	2027 г.	Програми на ЕК, ПУДООС, програми за териториално сътрудничество
5.4	Изграждане на зелена инфраструктура в градски и крайградски територии (в съответствие с принципите на новия Европейски Баухаус), повишаващи генерираните екосистемни услуги: облагородяване на ул. "Крайбрежна" в старата част на град Поморие - обособяване на зони за отдих, доизграждане на паркови площи между ул. „Княз Борис“, ул. „Смирна“, ул. „Странджа“ и ул. „Манастирска“;	Изградени зелени площи (кв.м.)	1’785’482 лв.	2027 г.	Програми на ЕК, ПУДООС, програми за териториално сътрудничество
5.5	Изграждане на нова озеленена площ на ул. Крайбрежна УПИ I кв.234 ПИ с идентификатор № 57491.501.245	Изградени зелени площи (кв.м.)	3’487’660 лв.	2027 г.	Програми на ЕК, ПУДООС, програми за териториално сътрудничество
5.6	Озеленяване и реконструкция пешеходна зона III етап и превръщането ѝ изцяло в пешеходна	Изградени зелени площи (кв.м.)	2’013’340 лв.	2027 г.	Програми на ЕК, ПУДООС, програми за териториално сътрудничество

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

№	Мярка	Индикатор	Индикативен бюджет	Срок	Финансиране
5.7	Покритие над съществуващи паркинги и изграждане на зелена покривна среда и площадки за рекреация и улавяне на дъждовни води	Изградени зелени площи (кв.м.)	2'927'350 лв.	2027 г.	Програми на ЕК, ПУДООС, програми за териториално сътрудничество
5.8	Изграждане на озеленена площ в ПИ с идентификатор №57491.508.99 - 454	Изградени зелени площи (кв.м.)	262'395 лв.	2027 г.	Програми на ЕК, ПУДООС, програми за териториално сътрудничество
5.9	Изграждане на зелени площи в кв. „Малкото езеро“ - прогнозна стойност	Изградени зелени площи (кв.м.)	1'267'150 лв.	2027 г.	Програми на ЕК, ПУДООС, програми за териториално сътрудничество
5.10	Изграждане на зелени площи в кв. „Свобода“	Изградени зелени площи (кв.м.)	296'260 лв.	2027 г.	Програми на ЕК, ПУДООС, програми за териториално сътрудничество
5.11	Еко парк с открита класна стая в двора на училище "Паисий Хилендарски"	Изградени зелени площи (кв.м.)	300'000 лв.	2027 г.	Програми на ЕК, ПУДООС, програми за териториално сътрудничество
5.12	Изграждане на детски площадки и благоустрояване на зелени площи и пешеходни алеи в с. Дъбник	Изградени зелени площи (кв.м.)	100'000 лв.	2027 г.	Програми на ЕК, ПУДООС, програми за териториално сътрудничество
5.13	Изграждане на малки паркове с детски кът в с. Габерово	Изградени зелени площи (кв.м.)	150'000 лв.	2027 г.	Програми на ЕК, ПУДООС, програми за териториално сътрудничество
5.14	Улично залесяване с едрогабаритни дървета за възстановяване и запазване на съществуващите дървесни видове на територията на Община Поморие	Брой новозасадени дървета	300'000	2030 г.	Общински бюджет

Програма за опазване на околната среда на община Поморие (2023-2030 г.)

No	Мярка	Индикатор	Индикативен бюджет	Срок	Финансиране
5.15	Текуща поддръжка на съществуващата инфраструктура на територията на съществуващите паркове и градини в Община Поморие	Поддръжка	В зависимост от дейностите	текущо	Общински бюджет
СЦ 6: Подобро управление на отпадъците и трансформация към кръгова икономика					
6.1	Осигуряване на домашни компостери на домакинствата на територията на общината	Брой осигурени компостери	20'000 лв.	2023-2024 г.	Общински бюджет
6.2	Разработване и изпълнение на пилотен проект за създаване на център за поправка и повторна употреба на стоки на територията на община Поморие	Реализиран проект	50'000 лв.	2023-2025 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. Общински бюджет
6.3	Разработване и изпълнение на план за предотвратяване образуването на отпадъци в общинските образователни институции	Разработен и изпълнен план	4'500 лв.	2023 г. - разработване; 2028 г. – прилагане.	Общински бюджет
6.4	Провеждане на проучване сред бизнеса за предотвратяване образуването на отпадъците	Изготвено проучване	4'500 лв.	2023-2024 г.	Общински бюджет
6.5	Разработване на специализиран раздел към официалната интернет страница на община Поморие с информация за дейностите по управление на отпадъците, вкл. за предотвратяване образуването на отпадъци, хранителни отпадъци, разделно събиране на МРО и др.	Изготвен раздел към интернет страницата, брой публикации	5'000 лв.	2023-2024 г.	Общински бюджет

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Поморие (2023-2030 г.)

№	Мярка	Индикатор	Индикативен бюджет	Срок	Финансиране
6.6	Изграждане на общинска компостираща инсталация за зелени и/или биоразградими битови отпадъци	Реализиран проект	2'100'000 лв.	2023-2028 г.	Отчисления по чл. 64 от ЗУО и общински бюджет
6.7	Въвеждане на система за разделно събиране на биоразградими отпадъци (като част от проект "Изграждане на анаеробна инсталация за разделно събрани биоразградими отпадъци на територията на регион Бургас")	Реализиран проект	Проектът вече е получил финансиране.	2023-2024 г.	ОПОС 2014-2020, общински бюджет, отчисления по чл. 64 от ЗУО
6.8	Създаване на площадка за разделно събиране на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване от бита	Реализиран проект	20'000 лв.	2023-2024 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. Общински бюджет
6.9	Своевременно почистване на нерегламентирани сметища	Брой обекти и обща площ (ха.)	30'000 лв.	2023-2030 г.	Общински бюджет
6.10	Изграждане на нова клетка на регионалното депо съвместно с общините в регион Бургас	Реализиран проект	840'000 лв.	2027 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. Общински бюджет, отчисления по чл. 64 от ЗУО
6.11	Подготовка и изпълнение на проект за закриване и рекултивация на клетка 2 на регионалното депо съвместно с общините от регион Бургас	Реализиран проект	360'000 лв.	2028 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. Общински бюджет, отчисления по чл. 64 от ЗУО
6.12	Изготвяне и изпълнение на интегриран проект за управление на битовите отпадъци, в т.ч. на нови системи за събиране на смесените битови отпадъци, разделно събиране на отпадъци от	Реализиран проект	640'000 лв.	2028 г.	Програма LIFE, отчисления по чл. 64 от ЗУО, общински бюджет

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

Програма за опазване на околната среда на община Поморие (2023-2030 г.)

№	Мярка	Индикатор	Индикативен бюджет	Срок	Финансиране
	хартия и картон, пластмаса, стъкло, метали, биоразградими отпадъци и др.				
6.13	Създаване на ново общинско предприятие за управление на дейностите с битови отпадъци в община Поморие	Създадено ново общинско предприятие	1'000'000 лв.	2024 г.	Отчисления по чл. 64 от ЗУО и общински бюджет
6.14	Развитие на система за събиране и оползотворяване на биологични и биоразградими отпадъци - обхващане на обекти за събиране на зелени биоотпадъци от обществени места, обхващане на обекти, генериращи хранителни отпадъци, вкл. чрез изграждане на инсталации и/или системи за управление на хранителни отпадъци от места за настаняване и хранене, вкл. и биоразградими от селското стопанство	Въведена в експлоатация система, количество на събраните отпадъци (т.)	300'000 лв.	2025 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., частни инвестиции
6.15	Изграждане на съоръжения за разделно събиране на морски отпадъци, вкл. излезли от употреба риболовни уреди, както и на такива, събрани пасивно по време на риболов	Изградени съоръжения (бр.) и количество на събраните отпадъци (т.)	300'000 лв.	2030 г.	ПМДРА 2021-2027 г.; ФМ на ЕИП; общински бюджет; програми за териториално сътрудничество, други програми на ЕС
6.16	Инвестиции в посока оползотворяване на нежелан улов и оползотворяване на отпадъчни рибни продукти (вкл. изграждане на съоръжения за съхраняване на нежелания улов и осигуряване на условия за последващата му преработка)	Реализиран проект	200'000 лв.	2030 г.	ПМДРА 2021-2027 г.; ФМ на ЕИП; общински бюджет; програми за териториално сътрудничество, други програми на ЕС

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

№	Мярка	Индикатор	Индикативен бюджет	Срок	Финансиране
6.17	Проекти за управление на промишлени отпадъци (в т.ч. отпадъци от аграрна дейност, риболов и аквакултури) за целите на кръговата и ниско въглеродната икономика и предотвратяване на емисиите на парникови газове, вкл. разделно събиране, предварително третиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъците.	Реализиран проект	В съответствие с условията на финансиращата програма	2030 г.	НПВУ, Програма "Конкурентоспособност и иновации в предприятията" 2021-2027 г., Стратегически план за развитие на земеделието и развитие на селските райони за периода 2023 – 2027 г., Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., програми за териториално сътрудничество
6.18	Повишаване на осведомеността, информационни и разяснителни кампании сред местните жители, представители на местния бизнес и туристите, вкл. еднократни и ежегодни информационни кампании по следните теми: - възможностите за намаляване на образуването на отпадъци; - правилното съхранение на храни и предотвратяване образуването на хранителни отпадъци; - разделно събиране, подготовка за повторна употреба и рециклиране на битовите отпадъци; - разделно събиране на МРО - отпадъци от опаковки, НУБА, ИУЕЕО, отпадъци от отработени масла, гуми и др.;	Брой информационни кампании, брой на достигнатите граждани	40'000	Ежегодно до 2030 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. Общински бюджет

No	Мярка	Индикатор	Индикативен бюджет	Срок	Финансиране
	- предотвратяване отпадъците от опаковки, разделното събиране и рециклирането им; - разделно събиране на опасни отпадъци от бита				
	СЦ 7: Защита на жизнената среда от неблагоприятни фактори				
7.1.	Изграждане/ рехабилитация на защитни зелени ивици покрай основни пътни артерии, които предоставят комбинирани ползи, вкл. намаляване на шума.	Дължина на екранираните пътни участъци (км.)	500'000 лв.	2030 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. Общински бюджет
7.2.	Мониторинг на източниците на електромагнитно излъчване съвместно с РИОСВ-Бургас	Брой обекти подлежащи на мониторинг	1000 лв./г.	Ежегодно до 2030 г.	Общински бюджет
7.3.	Изграждане на велосипедни алеи и организиране на обществена кампания за насърчаване на велосипедния транспорт	Км. нови велоалеи	20'000 лв.	2027 г.	Спонсорство
	СЦ 8: Опазване на морската среда и трансформация към „синя“ икономика				
8.1	Интервенции и инвестиции в селективни риболовни уреди с ниско въздействие върху рибните популации (вкл. винтери, използване на GPS координати на хрилните мрежи за превенция от призрачен риболов	Реализиран проект	В съответствие с условията на финансиращата програма	2030 г.	ПМДРА 2021-2027 г.; ФМ на ЕИП; общински бюджет; програми за териториално сътрудничество, други програми на ЕК, частни инвестиции

№	Мярка	Индикатор	Индикативен бюджет	Срок	Финансиране
8.2	Проекти за инсталиране върху риболовните уреди на устройства и системи за отблъскване на китоподобни видове (пингъри и PAL устройства)	Реализиран проект	В съответствие с условията на финансиращата програма	2030 г.	ПМДРА 2021-2027 г.; ФМ на ЕИП; общински бюджет; програми за териториално сътрудничество, други програми на ЕК, частни инвестиции
8.3	Проекти за развитие на умения за използване на възобновяеми морски ресурси (включително отпадъци от водорасли или морски дарове) за разработване и предлагане на иновативни продукти и/или за кръгова икономика	Брой информационни кампании, брой на достигнатите граждани	В съответствие с условията на финансиращата програма	2030 г.	ПМДРА 2021-2027 г.; ФМ на ЕИП; общински бюджет; програми за териториално сътрудничество, други програми на ЕК

* Общ бюджет на мерките за защита от морски наводнения, по които отговорност носят собствениците, лицата с предоставени права на управление, ползвателите на водностопанските системи и съоръжения или собствениците на имоти (съгл. ПУРН 2016-2021).

VII. МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Координацията по изпълнението на програмата следва да се осъществява съгласно нормативната база, организационната структура на общината и приетия Устройствен правилник.

Съгласно чл. 15, ал.1, т. 10 от Закона за опазване на околната среда, „Кметовете на общини... определят лицата в общинската администрация, притежаващи необходимата професионална квалификация за осъществяване на дейностите по управление на околната среда“. В община Поморие, специалисти в управлението на околната среда са назначени със заповед на кмета, в отдел „Устройство на територията и околна среда“.

Кметът на общината следва да назначи комисия, която да следи изпълнението на програмата. Подходящо е комисията да се събира веднъж на три месеца, като се обсъждат реализираните и предстоящите дейности, вземат се решения за възникнали проблеми. Отчет за напредъка по изпълнение на програмата следва да се изготвя ежегодно, до 31 март на следващата година.

При изпълнението на програмата следва да се следят заложените в плана за действие срокове и очакваните конкретни резултати. Мониторингът на програмата се извършва на база на заложените в плана за действие индикатори.

В случай на настъпване на промени в нормативната база или възникнали потребности от промяна на заложените мерки и дейности, Комисията следва да внесе мотивирано предложение до Общински съвет Смядово за актуализация на програмата.

Програмата за опазване на околната среда е публичен документ, който следва да е достъпен за компетентните органи, заинтересовани страни и гражданите на интернет страницата на община Поморие.

Настоящата Общинска програма следва да бъде актуализирана при съществени промени в националното законодателство или по съображения, които биха допринесли за подобряване на плана за действие, например при навлизане в нов програмен период на страната, както и на общините или при изготвянето на значителен брой стратегически документи, финансови инструменти и др., чиито възможности следва да бъдат използвани.

В съответствие с изискванията на чл. 79 от ЗООС, Програмата се приема от Общинския съвет, който контролира изпълнението ѝ. Кметът на община Поморие трябва ежегодно да внася в общинския съвет отчет за изпълнението на Програмата за околна среда. В този отчет се отбелязват постиженията и слабостите при изпълнението на програмата, които стават достояние и на обществеността, чрез публикуването им на

Програма за опазване на околната среда на община Поморие (2023-2030 г.)

интернет страницата на община Поморие и по друг подходящ начин. При необходимост се правят предложения за допълване и актуализиране на програмата. С настоящата програма се предлага отчетът да се изготвя и внася в Общинския съвет до 31 март всяка година, заедно с информацията за изпълнението на други стратегически документи на Общината по въпроси, свързани с опазване на околната среда. Екземпляр от отчета за изпълнението на Програмата за околна среда трябва да бъде представян за информация и в РИОСВ-Бургас, съгласно чл. 79, ал. 6 от ЗООС.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

Този документ е създаден в изпълнение на Административен Договор № BG05SFOP001-4.003-0001-C01/20.02.2018г. по проект „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“

